

1859.

Ser med Besoldning og Alt uverdigeste af samme til Dine
mønstre. — Blotte dig altsaa ud fra bæren med
været d. 18

Kirk - skole

relig. & Moralelse

forskel

falligstelle

1859.

Sæn og Øbefaldning og Alt var afspist af fare til Tine
mække. — Blivt rigt altfor en af præstene med
enest. S. H.

Religiøse og kirkelige forhold.

1859.

Sæn og Beskrivning og Alt uoversigtsfulde til Før
mæsther. — Blotliggig altfor i Frankhæme med
mest. S. Al

Til Regnskabet for 1830 mangler

1. Attester fra Lensmændene at ingen Brændevinsbrenden har fundet Sted i 1828.
2. Do. fra Lensmændene i Gisund og Dyröe Thinglaug, Attest i 1829, at kun følgende Brendev. pander er benyttet sc:

Gisund

Nils Halstensen Guldhavs, Lars Iversen Leermakmoens,
Lars Haldorsen Broderstads, Peder Amundsens Solies og
Amund Olsen Olsborgs.

Dyröe

Poul Olsen Hemmingsjords, Jens Paulsen Wigens og Lorenz Jessens.

samt Attester fra Lensmændene i Qvæfjord og Sand, at ingen Brenden eksisterte i 1829.

[Senja og Troms fogedarkiv - journalsaker 1831]

6
Ljær, Eriksfjellet, Barne og Ørnbækkene af den fjerneste
de Brædefjeldsformning. — I dag er det for godt Galgeværelse
Dukk af fiske. Det skal samles for at omhale og emovere. Det
er vigtigst at vænde. Det skal gaa piffet i de fastebøn
Brædefjelds formning, samle for at hævde landet
fremmede om, hvilke dæk, trængte og dermed
mækkede en for at undgå at emovere. Det skal for at ikke
læsse af fiske. Det skal i den højeste hundre
af fiskens formning.
Det af sin høje ødelæsning, skænk, foruden af sin stort
høje til at male. Det vilde og det vilde fiske
og mere fiske. Men nu skal gaa højst piffet og brugt
ordet

Bonfæld, Kroen, Eriksfjeld, den høje af sin ødelæsning
og sin høje formning, vil følge. Det vilde
i den højeste formning. Det skal
høje fra det Ørnbækket er stiftet, men ikke af
det af øres af nørre. Det skal almindelig for at mangle
for Ørnbækket, men ikke af Ørnbækket. — Og andet
Det skal være den høje Ørnbækket. Det skal
i formning for piffet af det høje. Det høje og ørnbækket
gaa ej ved sig og for Ørnbækkene, da vi er blomstet
høje af den høje Ørnbækkens formning.
Det skal forstå Ørnbækket kan nu føre Ørnbækket frem
at det efter. Da indenlands Aarhuse, virkelig for piffet
maget Godt, Det Ørnbækket aarlig tilhørd i Ørnbækket
og høje af det høje Ørnbækket, den høje formning
fælder til Ørnbækket, men ikke alle i gaderne af det høje
Ørnbækket, men og som en del af den høje formning
og som en del af den høje formning til den høje formning.

angorginum affalda. Ærden, at øg saa al fjalland og ommer
selvigt hin og henni, tilhældt er frammeled, han faller ill
magt, og andig jaekir man at flise og fluse Christelijns dyd
i Grænkisan mil framfyrer og bremper, som følger af Kærlighed
fældes økken. Affold fra Øjeblikket.

Cil Ich andet Øjengormaale, maa mal da... Største Del af et, om
Christelijns dynges og blusfeld behyndt: at mi drenner fram
mægt all for læsfer, og hældet til at næste Det Gode, God
med gaa mangt hvilighed for grind og Arela Daning tel,
jaamal i Denne form ar det spis, fremme?

Og til Det 3de Øjengormade, nu jeg med Christelijns Glæde formi
Det om, at den hærdt blandt os, han er god Hammelkjed
for for Guds fælles og elskende Jesu, man, ni faren hvilighed
med græn Løg - Hald Jesu, thi fæstner somar kroa i hærd
mægt gættilde og givt man. — Man! — forgyldt
omstænds er Det, alfrældts blandt Detta Deltalte Hammelkjed
i Danmark, at de fæst mere frugtfuldt har
lært gammal Øjeblikkemann og Christelijns vindtænder
Denne, og, De om falder, like Hamer for Deltalte, hilte
angelyk blandt anden Mannestid, men hil ær, Hads for
Den fælt, og skal nogen vil synde, som Det her hæf
at højde den pug med Danmarks Christelijns dyd efter den anden.

Ga God af Huss, for Jesu Christi Christelijns anfør Falster
Løg og Christelijns vundet, og overbedring, saa for jeres
hunde saa Øjeblikkemælt og hem form al Gods Odens gejst
fremmings et.

Og forgyldt Det for magt for at man endredning ill
Christelijns fæst mere saa gættilde og som den børn
Det sig, mit anlæge, at mangt han lærd. Det ikke han
men saa fastlig at højde ad løftet man for grind som
Hunden og al det iller ar noget Øjent at Christelijns dyd
Mægt som man syder, sig bevar. Dan for hæder,

at I min levende Edværs mitte, parollen førend
om at fæstige med Dølfabrik's Indretning ved det højre
til Guds Højt og mæde Mænnum, hvore hensigten er enig
med saamænd som deles herfor; — Ja, for derfor også
grund afflyndt nogle koner som var i slagen i andre
landet Maatsfoldsdragtene, for at hundts overvejet
at I hvem der var gæstfri og hensigtslægts af
Gud var hjerlejs zimmette dets ejendom —
men det al mægt Det Ord fra — aman

Hjelme 2 Januar 1870.

Lars Petersen

Da Prædiket vilde komme, som tidligere var i Prægten af
Læreren kæmpes og angrebet — var fastsluttet.

Vi dimitterede, som man mangt blæst tilbyldet
hjælpede over klæmme advarsel og omstyrke dom, at
Prædiken bør løftes op af de afflyndte for Gud og
Hjemmebørne, og at ejer afsejde Brændende Jord blandt
forsligheden Brændende, fortænke højt og Øje, be-
nike Landsgang og Walliget, Pakkejord, Ørte og Lin,
ja også foruden til snarre Parbojdelse, — nijanser
lige med samme formildest, forvinde og tilvan
christelig Affald, føde-Sorrensing og konfessor Guds
Kraft, og i mæde Mænnum Læren varetægt med En-
skab af Barnetrigfærdspillet at nille soldt følgende Dørfly-
helse;

- 1.) Hdi arskriv af høje pris en af ikke at hvile nogen Olago
Borgerdienst, hvilket gørde Dron og Odense Det, elle keltig
nove Mannes fædre, allar givs Ich til Dron, som liges os
allur fædre i verden Arbejd, og ikke Dron hændel Dron
men maget maae bruge maae Mannes og Edsbyndes
til quæstion af offalden sag fra Gunnigefte og Drot.
- 2.) Hdi arskriv al ni hældes denne Prisalige Offaldens
Tørring skal til, al vidtude af verden Damfins, enfor
afst, som iller og fijlen om maaende Duglipsper og
Dint offentlige Vorfæmlingar at behyndiggjord Mann
gaae den vidtude.
- 3.) Ingang aveligen skal des folder en Vorfæmling af Bor
gerdienst, i hvilken en Dronmand, en Olivard, og en
Bastards af 9 Mønnum, nægtet til at foretakke Vor
fæmling og Rendegærdar og givs omfæntig offluech
med anden avelige Vorfæmling Vorfæmling og Gunnigefte
Tjekkongen og dypgjord.

1859. der ved Besættning og Alt uversigts at føre til Fins
marken. — Bølde gis allas i området

1.

Kjære kristelige Brødre medlemmer av den henværende
Mådeholdsforening: I dag er det første Gang en stor Del av dette
Selskap samlet for at omtale og overveie de Fremskridt og Fordeler
dette Selskap har stiftet i de forløbne 3 Aar siden vor første
Forening, samt for at beraadslaa med hverandre om hvilke
Forbedringer og Foranstaltninger vi maaatte anse nødvendige at in-
føre i Selskapet for at bedre Orden og større Virksomhet i Frem-
tiden kunde spores og sees av denne Forening.

Gud av sin store Naade, skjenke enhver av oss sin Aands Oplysning
til at velge det riktige og Beste til hans tre og vore Kjære Med-
menneskers sande Gavn baade for Tid og Ewigheit.

Amen.

Som sande troende Kristne, der bør elske Gud over alle Ting og sin
Næste som ~~sig~~ selv, vil følgelig de Spørgmaal vi maa gjøre os blive:

1. Hvad Godt har Selskapet virket i de henrundne ~~xx~~ 3 aar?
- 2 Hvorledes har enhver især opfyldt sin kristelige Kjærlighets
fligt mod sine Medmennesker i den Hensigt hvortil Selskapet er
stiftet, nemlig. at bringe Flere og Flere av vore Brødre til
at indse det forderlige baade for Sjal og Legeme, Brugen av
Brændevin medfører og derved vinde dem ~~for~~ Selskabet? - og
endelig -.
3. Hvorledes har enhver av os holdt de Löfter og Forpliktelser
han gjorde Gud og hedlemme da vi indskrev os som Lemmer av
denne Noktergjetsforening?

Til det første Spørgmaal kan vel hele Selskapet svare:
at det efter udvortes Anskuelser virkelig har stiftet meget Godt,
da Selskapet særlig har tiltaget i Størrelse, og enkelte af dets
Lemmer, der var mere eller mindre henfaldne til Drukkenskab have
ikke allene ganske avlagt denne Synd, men og som en Følge derav
flere andre syndige Feil, og som vi haaber vendt tilbage til den
himmske Fader som angærgivne afvoldne Børn, at også et stillere
og mere sædligt liv og levnet tildels formentlig kan heller ikke
negtes, og endelig haaber man at flere og flere kristelige Byder
i Fremtiden vil fremspire og blomstre som Følge av Maadelighet
eller rettere ved Avhold fra Spirituos.

Til det andet Spørgmaal maa vel den største Del af os med kristelig
Anger og Blusel bekjende at vi desverre have været altfor dorske
og lunkne til at virke det Gode Gud ved saa mange Neiligheter har
givet os anledning til saavel i denne som andre Henseender.

Og til det 3. Spørgsmaal er jeg med hjertelig Glæde forvisset om
at den største Del blandt os kan med god Samvittighed som for
Guds hellige og alkseende Øje svare, at vi har trolig holst vort
givne Löfte. Hold disse, thi ~~den~~ som er tro i Lidet vil Herren
sikkert give mere! Men sorgeligt og smerteligt er det at enkelte
blandt dette Selskaps medlemmer maa i Sandhet tilstaa at de have
varet svage nok til at lade gammel Syndevane og Fristelser vände
Seier over dem og de ere faldne til Vanere for Selskapet, til ~~for~~
Forargelse blandt Mennesker, men til evig Skade for dem selv, da
det nesten vil synes som de kun leve for at bryde den ene Fagt
med den kjærlige Gud efter den anden. Ja Gud av Naade for Jesus
Kristi Skyld give enhver Falden Lyst og Kraft til Omvendelse og
Forbedring, saa han igjen kunde haabe Syndsforlætelse og leve som
et Guds Barn på ~~sin~~ øvrige Tid.

Jeg frygter derfor meget for at vor Indretning ikke hidtil har
varet saa hensigtsmessig som den burde, da jeg vil antage at Mange
kan tenke det ikke kan vere saa farligt at bryce et Löfte man har
givet sine Venner og at det ikke er nogen Synd at drikke sig paa
et Mot som man siger; jeg beder derfor kjærlig at I mine Venner ~~bøende~~

1859.

Ser ved Bekfølling og Alt uunnsjørligst at føre til Fins
matrikkel. — Blått ges alltid med blåt b-

2.

Jeg Brødre ville samtligen forenes om at forbedre vort Selskaps Indretning pa det Beste til Guds Åre og vore Medmenneskers timelige og Ewige Vel, saavidt som dette kan skje. Jeg har derfor ogsaa herved avskrevet nogle Love som ere vedtagne i andre Lands Maadeholds-Selskaber forat I kunde overveie om I tror dem passende og tjenlige at antages av osx.

Gud vor kjærlige himmelske Fader skjenke os alle Evne til at vælge det Beste. — Amen.

Kjelmo 2. Januar 1840.

Lars Iversen

De Statuer eller Love som tildels ere uddragne av amerikanske engelske ere saalydende:

Vi undertegnede som ved mange Slags Ulykkers Tilfælde ere blevne avarede og overtydede om at Brukkenskabs Last er en af de av-skysligste for Guds Mennesker, og at især alslags Brendevinsurrikken forstyrrer Sundheden, forårer Legeme og Sjæl, bevirker Ledig-gang og Vellyst, Fattigdom, Strid og Kiv, ja ofte forleder til svære Forbrydelser - vi have høitideligen med samt vore Familier forenet os til en kristelig Avholdenheds-Forening og love for Guds Aasyn og i vore Medborgeres Overværelse med Troskab og Samvittig-hedsfullhed at ville holde følgende Forpliktelser:

1. Vi erklærer og lover fra nu ikke at drikke noget Slags Brændevin, ei heller give Kone og Børn det, ikke tilbyde vore Venner samme, eller give det til dem som tjener os eller staar i vort Arbeide, og ikke drive Handel dermed, men meget mere bewage vore Venner og Bekjendte til ganske at avholde sig fra denne giftige Drikk.
2. Vi erklærer at vi tildеле denne kristelige Avholdenhds-Forening Ret til at utstøde av vort Samfund enhver av os, som ikke oppfylde ovenstaende Forpligtelser og i dens offent-lige Forsamlinger at bekjendtgjøre Navnet på den Ustødte.
3. En gang aarlig skal der holdes en Forsamling av Foreningen i hvilke en Formand, en Skriver og en Bestyrelse av 9 Med-lemmere valges til at forestaa Foreningens Anliggender og give omständig Efterretning om denne kristelige Forenings fremgang, samt Övrigt av viktighed.

1859. Et ved Besættning og Alt var spist af fjere til Fin-
marken. — Hældigig altfor en fruktbar med
noget Sandbag over Savandning i Tromsø Fjord, da

Til

23
77

Herr Sagpresten i Maalselven

I følge min bestrebs åb fra den norske
Rigserings Departement for Kirkes og U-
dervisningsvesen af 5 Januar d. d. tillader
sig mig herved arbejdighed meddelte Herr
Sagpresten til forneden Underredning
At sig ifølge Raadforsel med Herr Storkman,
den i Tromsø øger om Gud vil som styrke
imod enmaadelig Nydelse af Berusende Drist-
ke at berice den nede Del af Maalselvens
Sogn for mit Fordrag og Skrifter anno 1856
at indvinka paa Folkebok Overvisning.

Jeg vil ankomme til Maalslens 2. August, og
her ob holde et Fordrag der Friday den 3. August
Klokken 8. Eftermiddag og Saturday den 4. Au-
gust Klokken 10. Formiddag paa Fjeldnes og re-
sor derfra videre opover og vid forblive i Maals-
elven huk til Torsdag den 9. August, da ville fin-
nies Sag skal berices.

Da jeg er vinter om Maalslens birkarsslæbet,
som her jeg anfør samme her for Storker hed
men Herr Sagpresten bedes om Det vil ligge
at beramme Noderne og behinge Lokale deret

1859.

Ses ved Hafaldning og Alt uro og fyrst ad fane til Fins
markiar. — Hæder jeg allførst mi fraen hæder med
noget Sandtag over Savandring i Tromsø Fjordlin, da

ifølge min bestræbelse fra nærværende Døparelementet
paa de Tider og Tider som De maatte finde be-
leidig, til 9 Tiugust og da jeg lager Venner over lib
Føgerfieldt er jeg vittig til at holde et Foredrag den
Fredag den 10 Tiugust Klokkene 2 Eftermiddag i den
Del af Bygden der tilhører Dres. Sogn.

Det skal oven urkes at hvis Hær. Sogns præst har hørt,
de fan nærværende overnærmelse for Maalandes og Flad-
nes bekendtgørelse saa var det mig hørt.

Lørdag aften den 4 Tiugust. vil jeg muligvis fra
Hær. sogns præst, da jeg øgter at besøge
min Datter paa Olsborg der er paa Aarskofte-
len som blv.

Allraa fra 5 til 10 Tiugust har De at beregne
Mådene, da jeg den 11 Tiugust vil holde Foredrag
i Lenviks Sogn i Føgerfieldt.

Bridseren er også i dag tilkrevet og anmodet
om at troffe Leilighed til Raadförsel, med
Hær. Sogns præst om den Obesig komusfig.
Se Ordning for inni Kirken.

Molo i Nordland den 16 juli 1877

Arlödigh

Hansen

1859. Der var Døfaldning af Alt uers spise af jom til Finsmarken. — Blotrigg allfaa i Finnskogen med uogt Sandtag aav Savandring i Tromsøs Fjord, da

Tilfølge min Skrivelse under 2 Septbr. f. A. har jeg Ere herved at indhændte den ærede Medbestyrelse at følgende Personer have tegnet sig som Medlemmer af Selskabet, og som saadanne aarlig vil give fra 1836 at tegne :

Sognepræst P. M. Brager	1 Spd -"-" "
Kirkesanger L. Dass	- 1 -
Medhjælper Iver H. Storsletten	16 -
do Svend P. Baltestad	12
do Amund O. Olsborg	12 -
do Halvor E. Myhre	" - 1 -
do Lars A. Finnfjord	" - 1 --
Lars H. Brode stad	12 -
Ole Bjerklie Luneborg	- 12 -
Jens O. Storbakken	" - 1 -
Lars I. Kjelmoen	" - 1 -
Ole H. Nordmoen	12 -
Johan P. Solbergness	12 -
Hans Frederik O. Græsmyhr	16 -
Jacob H. Strömmen	12 -
Fredrik H. Finsness	12 -
Thomas A. Krakeness	" - 1 -

tilsammen Spd. 3 - 1 - 8 s.

Skjønt alle de under 9 Octbr f. A. fra Medbestyrelsen sendte Bøger ere udsolgt, har jeg dog blot kunnet faae indsamlet 10 Spd som her hos følger. De resterende 8 Spd. 3 o. 4 skal strax over Paaske naar Almuen er kommet hjem fra Lofoden, blive indsendte.

Om muligt ønskede jeg ligeledes at blive tilsendt 12 Psalmeböger, for hvis Betaling jeg ligeledes indestaaer.

Erbödigst

Broderstad i Monselven Br a g e r

18 Januar 1836.

Til

Den paa Tromsøe oprettede Medbestyrelse af Selskabet til christelige Undervisningsbögers Udgivelse.

(Henvik sokneprestembetes arkiv)

1859.

Sænget Befalde mig og Alt var afgjort at færs til Den
markise. — Huldrig altsaa nu fraudanne mig
uagt i Danmark over Savandring i Tromsøs Øer, da

Fra

1)

Fra Senjens Provst.

Vedlagt bruger jeg Friheden tilstillederes Höiærværdighed
en Ansögning fra Maalselvens Menighed om Tilladelse til at bruge
Guldbergs Psalmebog ved den offentlige Gudstjeneste tilligemde min
i denne Anledning afgivne Erklæring. om Ombytning af Psalmebog.

Bhrondenes 1. Marts 1854. Erbodigst
J. C. Müller
S. T. Provst Müller.

Hr. Biskop D. B. Juell !

Tromsø Biskop - Journalsaker 1854 jnr. 138/1854.

Da jeg ikke saaer mig berettiget til at meddele Hr Welhaven
det ø medsigende hans Skrivelse af 24 Mai Ønske 20. Marts 1854.
istedetfor den af Deres Höiærværdighed i Møde af 20. Marts fore-
Provst Müller. sat nedlagge i Præstestuen en Liste, hvorpaa de skulle
teg Uagtet jeg smarere efter Indholdet af den herhos tilbagefølgen-
de underdanigste Ansögning fra Maalselvens Formandskab paa Menig-
hedens Vegne, som af Sogneprestens paatagnede Efkærting maa antage,
at det er et almindeligt Ønske i Maalselvens Menighed, at faae om-
byttet den nu brugelige evangelisk-christelige Psalmebog med Guld-
bergs, kan jeg dog ikke erfare, at der har været givet Familiæ-
fadrene i Menigheden Anledning til at utdale sit Ønske, hvilket
ikke alene ansees ønskeligt, men ogsaa nødvendigt, da Formandska-
bet som saadt ikke kan antages at repræsentere Menigheden, aller-
mindst i et Anliggende som nærværende. Jeg maa derfor bede Sogne-
præsten opfordret til at foranledige et Møde af Menighedens Familiæ-
fadrene hvem den underdanigste Ansögning bliver at forelægge, og Sa-
gen derefter tilbagesendt med den Erklæring eller Beslutning, som
i hinst Møde maaette blive afgivet. Ribeholdelse af den nu brugelige
Psalmebog vedlagt den underdanig-
ste Ansögning.

Hr. Provstens Erklæring i Sagen følger vedlagt den underdanig-
ste Ansögning.
[Biskopens kopibok 1853-1859 nr. 79/1854.]

Jeg vil herved tillade mig at bede om Samtykke af mine Höie Fore-
satte til istedetfor ved det af Hr Biskopen i Skrivelse til Hr
Provsten anordnede Møde af Familiæfadrene - ved paa 2 d 3 af deleste,
førstkommende Søndage, Menigheden i Større Mængde er forsamlet i
Kirken, fra Chordøren at oplæse og foredrage den af Formandskabet
paa Menighedens Vegne indgivne Ansögning om Tilladelse at benytte

S. T. J. C. Müller

Hr Biskop D. B. Juell : Sammesteds Jnr. 230/1854.

1854.

Der var Besiddeling og Alt var opført af først til Fins-
marken. — Således gik altforas med præstekirken med
noget forstyrrelse over Savantingen i Throndes Kirke, da

Fra

2)

Fra Senje Guldbergs Psalmebog, og derhos opfordre dem af Menigheden, der ønske at beholde den evangelisk-christelige, at tegne sig paa en i Prætestuen nedlagt Liste - at komme til Kundskab om, hvormange af Maalselyvens Menighed ikke have ønske om Ombrytning af Psalmebog.

Præsteg Broderstad d. 2. Mai 1854. — er den evangelisk-christelige Psalmebog den. Ernst Welhaven i alle Hr. Provst Müller. Provstiets Kirker.

===== * * * * =====

Jeg maa derhos gjøre opmærksomhed, at Maalselyvens Formandskab fra Senjens Provst, iagt andregang paa et nærværende foregående tilfældelse til at ombytte den evangelisk-christelige Psalmebog med Guldbergs. Da jeg ikke anseer mig berettiget til at meddele Hr Welhaven det følgende hans Skrivelse af 2^d Mai ønskede Samtykke til, istedetfor den af Deres Höjærverdighed i Erede af 20de Marts foreslaade Maade, at nedlägge i Prætestuen en Liste, hvorpaa de skulle tegne sig, som ønskede at beholde den evangelisk=kristelige Psalmebog : maa jeg ærbödigst henstille Spørgsmaalet til Hr Biskopens Afgjørelse.

Hr Førsaavidt det maatte være mig tilladt at afgive min Formening, forekommer det mig, at man ikke vil opnæse Hensigten : at komme til sikker og fuldstændig Kundskab, om det er hele Menighedens ønske at ombytte den nu brugelige Psalmebog med Guldbergs, paa den af Hr Welhaven ønskede Maade, der synes noget ensidig.

K. Jeg formener, at man ikke bør forlæde den af Hr Biskopen betegnede Vei, der vil føre til en almindelig og fri Diskussion af denne vigtige Sag ; medens en Meningsudvexling vil ved den af Hr Welhaven foreslaade Maade være afskæret.

Om end kun faa tegnede sig for Bibeholdelse af den nu brugelige Psalmebog var Sagen dog ikke endeligen afgjort. I nærværende Tilfælde kan vel neppe en om end temmelig stor Majoritet binde Minoriteten og et Møde maa da sammenkaldes for at reconciliere Meningerne og tilveiebringe Samstemmighed. Model paa et sammensætter i Præstegjeldet i hvilke de talri. Sluttelig skal jeg kun bemærke, at de der ønskede at bibeholde den evangelisk-kristelige Psalmebog og ikke havde Lyst til eller ved Omstændigheder hindredes fra at tegne sig paa den nedlagte Liste, vilde komme ind under den formentlige Majoritet, der ønskede Guldbergs Psalmebog indført.

Throndenes d. 9 Mai 1854. — Arbödigst. Opmerksomhed vil derrdog ei være grund til at nægte Menigheden at valgese den authoriserede Ps. S. T. — J. C. Müller. [Sammesteds Jnr. 230/1854.] Det anbefaler Hr Biskop C. B. Juell.

1859.

Bir og Besoldning og Alt uvaar fjnne af jame til Fin-
marken. — Blir jeg altsaa i franktene med
noget sagtagt aua Savandring i Tromsø Provin, da

Fra

3)

Kirkedepartementet 11. juni 1855 til Tromsø biskop:

Fra Senjens Provst.

Under M. f. M. har det behaget Hans Majestæt Kongen at resol-
tilfælge Deres Høiærવার্দিহের এডে অফ 2d August tillader jeg
mig herved tjenstligst at meddele :

at med Undtagelse af ~~Bæredoen~~ Annexsogn, under Maalselvens
Præstegjeld, hvor Kingos Psalmebog benyttes, er den evangelisk-
christelige Psalmebog den, der ved Gudstjenesten benyttes i alle
Provstiets Kirker.

Jeg maa derhos gjøre opmærksom paa, at Maalselvens Formandskab
har underdanigst andraget paa at maatte forundes Tilladelse til at
ombytte den evangelisk-christelige Psalmebog med Guldbergs, at
denne der bruges ved Huusandagten, og at flere Menighedslemmer i
Reisen Annex under Tranø Præstegjeld ogsaa benytte den Sidstnævnte
ved Lignende Anledninger. 11. Juni 1855.

Thronændes 2^d August 1854

Erbödigst

J. C. Müller

S. T.

Hr Biskop D. B. Juell :

L. Kyhn.

[Tromsø biskop - Journalsaker 1854 jnr. 368/54.]

=====
===== 2. December 1854.

Kirke-Deparrementet.

Efterat hoslagted underdængste Ansøgning fra Maalselvens For-
mandskab om Tilladelse til ved def. off. Gudstjeneste at benytte
Guldbergs Psalmebog istedf. den hidtil brugte evang. christelige
har været tilbagesendt Sognepresten. for at der kunde gives Menig-
hedens samtl. Familiefædre Adgang til at erklære sig over samme
da den angaaer et Anliggende, i hvilket Formandskabet ei kan ansees
berettiget til uden videre at repræsentere Menigheden, er der som
Sogneprest Webhavens vedl. Skr. af 25 Septb. d.A. udviser afholdt
3 Møder paa 3 forskjellige Steder i Prestegjeldet i hvilke de tal-
rigt forsamlede Familiefædre paa 2de nær har sluttet sig til For-
mandskabets ansøgte Tilladelse. Omendskjønt det af Hensyn til
at en ny Psalmebog er under Udarbeidelse havde været ønskeligt at
Maalselvens Menighed havde ladet sig nøie med ved Siden af den bru-
gelige Psalmebog at söge indfört det i christ.... udkomne Tillæg,
hvorpaa Sognep. har henledet Opmærksomheden, vil derrdog ei være
Grund til at nægte Menigheden at vælge den af de autoriserede Ps.
der bedst tilfredsstiller dem. Med vedk. Sgr. og Provst anbefaler
jeg derfor Ansøgningen til at blive naadigst indvilget.

Tromsø biskop - kobibok 1853-59 No. 271/1854.]

1859. Det vidt Døfaldning og Alt vore spist af jævne til Tørn
marken. — Hvilket gis allførst i præstetider med
noget Sandtag over Savandring i Tromsø Prostis, da

Kirkedepartementet 11. juni 1855 til Tromsø biskop:

Under 26. f. M. har det behaget Hans Majestæt Kongen at resol-
vere :

"At dødet nædigst tillader, at den evangelisk-christelige
Psalmebog ~~ixMaaelselvens Hovedsogn~~ ombyttes med Guldbergs
Psalmebog i Maalselvens Hovedsogn under Senjens Provsti i
Tromsø Stift."

Hvilket herved meddeles til Efterretning og videre Kundgjørelse
i Anledning af den med Hr Biskoppens Skrivelse af 29 November
sidstleden modtagne underdanigste Ansøgning.

Christiania den 11 Juni 1855.

L a n g e

L. Kyhn.

[Tromsø biskop - Journalsaker 1855 - nr. 259/1855.]

[Søknaden med vedlegg ligger altså i departementet - antakelig
ved den kgl. resolusjon.]

1859.

Ber vidt Befalning og Alt uversigst af føre til Fin-
marken. — Huldrigz allfaas i frankaster osz
noget dantlag av Savandring i Tromsø, Finnlin, da

1-

ville være Noget, Noget imod Presten, taler eller lærer denne
Fra ikke efter disse Smag og Behag, kan der letteligen vokkes Opti-
senjens Provst.
nica mod ham, og Mæligen vilde da blive, at Kirkerne ville kom-
me. Hr Sognepræst Welhaven andrager i vedlagte Skrivelse af 6.
Iuni paa en Del af Maalselvens Menigheds Vegne om Tilladelse til
i Nærheden af Kirken paa Præstegaardens Grund at opføre et For-
samlingshus til Afholdelse af gudelige Forsamlinger, Missions-
og Afholdsmøder, Bibellæsningef m. v. synes, som man ved her at
give sit. I denne Anledning skal jeg tillade mig at ytre :
at jeg maaaabent og rent ud tilstaae, at jeg ingenlunde kan
dele denne Tidens Lyst til at opføre særskilte Forsamlingshuse
eller Andagtshuse, som paa Grund af den menneskelige Skröbelig-
hed letteligen kunde komme til at blive satte istedenfor, eller
over, eller ialfald ved Siden af Herrens Helligdomme, vore Kir-
ker. Denne Lyst turde vel finde sin Forklaringsgrund i en
falsk Aandelighed, i en selvbehagelig Mening om egen højere Fuldkom-
menhed og om Egenretfærdighed, i denne Dagens Modetalen om
Kirkens Brøst og Mangler, i det Kildrende i hos Enkelte, der vil-
le være Ledere, at høre sig selv tale og i det Kjødet Smigrende
at blive anset som den rette Fører til Livet.
Skal Der er desværre i denne bevægede Tid altformegest Stof og
Gjæring tilstede, der drager bort fra Kirken, om man ikke selv
skulde forøge dette ved at give Samtykke, ytre Bifald til og an-
see det for gavnligt, ja nødvendigt, at der reistes slige Huse,
hvor de med det Bestaaende Misfornøjede kunde samles, ppstaae og
tale i det Lange og Brede om egne aandelige Erfaringer, Følelser
og Bodskampe, om Kirkens døde Lærere, Verdsligvisdom o. s. v.,
for at stille sit eget Jeg i et skinnende Lys, Noget denne Tidens
Mænd sluge med stor Graadighed. uden dogen Magift eller Bekost-
Der fremstiller sig derhos en anden Betænkelighed for mig
ved denne Sag. Faaer En eller Anden, der synes at være eller,

1859.

Bir vid Besoldning og Alt uversigst af jønne til Fin-
marken. — Blidrigz alljaas i Finmarken med
noget Størrelse over Savandning i Tromsø Fjord, da

2-

ville være Noget, Noget imod Præsten, taler eller lærer denne ikke efter disses Smag og Behag, kan der letteligen vækkes Opinion mod ham, og Følgen vilde da blive, at Kirkerne ville komme til at staae tomme eller kun sparsomt besøgte og Folket strømmede hen til Forsamlingshuset, hvor det troede at finde det Rette og Sande, den rette Aandsföde.

Vistnok kan man ikke ad Lovens Vei forhindre Opførelsen af et saadant Forsamlingshuus, og det synes, som man ved her at give sit Bifald eller Samtykke dertil, valgte et mindre Onde for at undgaae et større, og det kunde letteligen hænde, at man ved at modsætte sig det udtalte Ønske kunde fremkalde Trods og Forbitrelse og at vedkommende alligevel satte sin Vilje igjennem, og at man derved udelukkede sig fra eller vanskeliggjorde sig den fornødne Ledelse og Control med, hvad der foregik inden dette Huus. Man befinner sig virkelig i et Dilemma og man kan let strande paa Charybdis, idet man vil undgaae Scylla. Dog man forhaste sig ikke, men give sig lidt Tid for at see, om der er nogen Alvor i Sagen, om man vil reise et saadant Huus, naar man selv skal forskaffe sig Tomt - eller Tilladelser til at faae denne afgivet af Præstegaarden ikke strax efter Ønske gives. Skal Udfaldet endeligen blive, at man maae føje sig, faaer man see til at bringe Sagen ind under visse, sikre og bestemte Forkrifter og Regler.

For at vise, at Huset vil have til Hensigt at virke i Forening med Kirken, siger Welhaven, har man, foruden af flere andre Grunde ønsket det opfört paa Præstegaardens Ejendom. Det vilde have været ønskeligt, om man var blevet bekjendt med disse "flere andre Grunde"; jeg tænker den nærmeste vel er den, at man derved haaber at komme til Tomt uden nogen Udgift eller Bekostning for Lysthavende. Jeg indseer ikke hvorledes den Omstændighed, at Huset opføres paa Præstegaardens Grund, kan bevirke,

1859.

Ser ved Refaldning og Alt uunværligt af fædre til Fin-
marken. — Blot ligeg altfaa i Finmarken med
noget Saarlag aau Savandring i Tromsø Bygning, da

3-

brygelse. Og naar nu ikke alle Mestchedelsmændene ville derhen,
at dette vil virke i Forening med Kirken. Sat! Og hvorfor
skal Huset være i Nærheden af Kirken? Skal det staae der som
en Skræmsel? Eller er det for at man desto lettere og hurti-
gere skal komme "fra" Kirken og "til" Huset? Og naar man vil
holde Missionsfester eller Bibellæsninger, hvorfor da ikke beny-
tte Kirken? Skulde den maaske ikke være hellig og reen nok der-
til? Man læse dog blandt Mere den 84de Psalme! Hvad Afholds-
møderne angaaer, da er der jo nok af rummelige Huse rundt omkring
i Sognet, hvor diise kunne afholdes.

I Planen for dette Huses Opførelse, hedder det, er tydeligt
udtalt og bestemt, at Møder, der ikke grunde sig paa vor Kirkes
Lære og Bekjendelse, tillades ikke der afholdte. Ja, hvor er
Planen; man burde vel kjende den, før man bestemmer sig. Og hvo
kan borge for, at disse Møder vil holde sig indenfor de angivne
Grænser? Hvo kjender ikke Menneskeaandens Udskejelser og For-
vildelser, maar den overlades til sig selv? Ere Aanderne
først slupne løs, saa ere de ikke gode at styre: vestigia ter-
rent! og har da Hr Welhaven et quos ego - eller en Fork til at
jage de turende og durende Aaner tilbage til sine Huler? -
Og hvilken rig Anledning til Twist og Forargelse, naar der op-
staarer Spørgsmaal om, hvad der er lært, talt, forhandlet inden
Huset, er stemmende med Kirkens Lære og Bekjendelse og de opstil-
lede Hensigter med Huset? Man tage ikke Tromsö-By til Exem-
pel! Har Maalselven saa mange store og herlige geistlige Kræf-
ter at disponere over?

Tromsö Man har ogsaa "troet", at det flere Gange om Vinteren, naar
det for Kuldens Skyld er uudholdeligt i Kirken, kunde passende
blive benyttet. Naar man altsaa frygtede for at komme til at
fryse i Kirken, skulde denne lukkes, Gudstjenesten hæves, man
skulde blive borte derfra, og söge sig et godt, lunt og komfor-
tabelt Sted i dette Huus - og der i al god Mag höre paa en Op-

1859.

Ser nad Ønskning og Alt nærmest af fæste til Din
mønster. — Huldrigz alltsaa nu fraa bæren med
noget Sandbag over Lavandning i Tromsø Fjord, da

4-

byggelse. Og naar nu ikke alle Menighedslemmerne ville derhen,
naar nu Nogle helst vilde forrette sin Andagt og opbygges i Her-
rens Huus, hvad saa ? ! Kirken har nu i saa lange Tider været
besøgt i Vintertiden, men endnu har man dog ikke hørt, at Nogen
har frosset sig tilskade.

Hvor ønskede jeg, at Hr Welhaven ikke havde været den Mund,
igjennem hvilken dette ønske udtaltes !

Men hvorom Alt er, förend der kan gjøres Noget ved Sagen,
maa man efter min Formening

- 1) have Forvisning om at dette er et "almindeligt Menighedsønske",
og ikke blot nogle faa Enkeltes Paafund ;
- 2) maa den berørte Plan forelægges til Gjennemsyn og Bedömmelse;
- 3) maa man kjende de Garantier, man kan stille for at Misbrug
af Huset ikke skal finde Sted , og
- 4) hvilke Midler man har til under opkommende Uenighed og Twist
at sistere Forargelse.

I den Stilling, Sagen nu befinder sig, kan jeg ingenlunde
anbefale dem ; thi alt er for vagt og løst.

Selve Sagen og min over den udtalte Formening henstilles ær-
bödigst til den ærede Stiftsdirektions nærmere og kyndigere Over-
veielse og Bedömmelse.

Tromsøen d. 18de Juli 1859.

Ærbödigst

J. C. Muller

S. T.

Tromsø Stiftsdirekton.

[Tromsø Stiftsdireksjon j.nr. 807/1859 - Svar 19/8 No. 446.]

1859. der ved Beslutning af Alt nuværende at føres til Fin-
nmarken. — Huldrigz allførst i Finmarken med
noget Sandtag over Landet i Tromsø og omkring, da

Det er ikke
bekendt.

S&T F Jno. 792/59.

II

Overenskommede med regulerede Indberetninger
receptionen herved i Kjærnes af huse 2 - 2 - 2 og 2 - 21 - 11
S. T. men ikke ved hvilken tidspunkt de var vare Kirkebygge og Præstens
Hr Foged Dreyer !
Budgivelse af disse receptioner ved den næste Indberetning. Iver lærnen Ejendommen
den har dog ikke været udledig for de receptioner.

I henhold til Dissenterlovens § 4 har jeg herved at til-
kjendegive at Menigheden foruden de i min Indberetning af 12te
Mai 1858 opgivne Huse til dens Gudstjeneste for Eftertiden ag-
ter at benytte Jomfru Moses's Huus paa Øvre = Kjærnes samt
Adelis Frederiks datters Huus i Tømmervig i Reisen ; hvorimod de
tidligere opgivne Huse paa Gibostad ikke længere benyttes til
vor Gudstjeneste udenfor de almindelige Opbyggelser.

ærbödigst

Lor. P. Øvre 14/5/58

Menighedsforstander.

I

Fra Foged Drejer : Underretning om at den fri apostoliske
Menighed , hvorfor L. P. Øvre er Forstander , agter at be-
nytte Hans Sivertsens Huus paa Lunneborg til Gudstjenestes
Holdelse. 18/5 58. - Til Underretning Vedlægges Arkivet.
(Målselv lensmanns journal - jnr. 87/1858)

1859. Der ved Hafaldning og Alt var sfinie at føre til Fins
marken. — Huldrigz allfor i Finnskogen med
noget Sandtag over Lavanndring i Tromsø Fløglin, da

Fra

Tromsø Stiftsdirection.

Overeensstemmende med vedkommende Provst Raad skulde Stiftsdirectionen herved i Medhold af Lovens 2 - 9 - 2 og 2 - 21 - 11 beskikke Ole Stai Nielsen Guldhav til at være Kirkevært og Præstens Medhjælper i Maalselvens Annexsogn istedetfor Iver Larsen Kjeldmoen som har begjært sig entlediget fra disse Functioner. -

T r o m s ö , 8 Juli 1852.

H a r r i s

D. B. J u e l l

B e s k i k k e l s e)
for Ole Stai Nielsen Guldhav)
som Kirkevært og Præstens Med-)
hjælper i Maalselvens Annexsogn.)

(Lenviks sokneprestembetes arkiv : 84/52)

1859.

Ser ved Hefaldning og Alt uversigtske af fæste til Fin-
marken. - Blodet gis alltsaa med framstætter med
noget stortag om Savandring i Tromsø Fjord, da

1

23. september 1851.

B i s k o p p e n .

For at opretholde den ønskelige Orden ved Menighedslemmernes Deeltagelse i Communionen , har jeg til forskellige Tider indskærpet , at Antegning bøf finde Sted senest den foregaaende Dag - til hvilken Ende ogsaa Kirkesangerne indfinde sig paa Kirkestedet, - jeg har fremdeles været nødsaget til at afvise Personer, som jeg selv er blevet opmærksom paa som fremstillede sig til Communion uden at have været tilstede ved Absolutionen , og jeg har ved anstillet Examination erfaret , at Vedkommende end ikke vidste , hvilket Gode de i Sacramentet begjerede Deel i ; - jeg har i Kirkerne advaret mod saadan Misbrug, men uden den ønskelige Virkning. - Jeg har Grund til at troe, - man anseer mine Bestræbelser kun som egenmægtige Tiltag . og mener Hensyn til Tiden er ganske overflödigten. -

Med Hensyn til Antegning erindrer jeg specielt, der har om Aftenen været antegnet 30, om Morgenens 160, om Aftenen henimod 100 , om Morgenens 218 , og Folk have begjert at antegnes endog efterat Kirkesangeren har begivet sig i Kirken. Paa denne Maade bliver den fornødne Control umulig, og der deeltage i Communionen Personer, somaabenhært misbruge det hellige Sacramente. -

Jeg modtog herom en sorgelig Overbeviisning sidst afvigte Søndag (14de) i Maalselven . Det Kirkesanger Kreuzer efter endt Gudstjeneste gjorde mig bekjendt med , at efter hans og Medhjælpernes (Iver Larsens og Erik Arnesens) over eensstemmende Control fremstillede sig til Absolution 10 Knæfald d.e. 150 a 160 Personer , til Communion 15 Knæfald , altsaa mindst 60 a 70 Personer, som ikke havde modtaget Absolutionen , hvorhos han , udkommen af Kirken, af Flere affordredes de erlagte Tegnepenge , da de ikke havde communiceret.

1859.

Sænget Hæfaldning og Alt var afpræget ud først til Fins
markies. — Blåste jeg alltsaa en præstetare i mod
noget Sandtag over Savandring i Præstess Høgplæn, da

2

Jeg har troet ikke længere at burde lade Alt gæze sin gamle
Gang, men henlede Hr Biskoppens Opmærksomhed paa Sagen, om
Deres Höjær værdighed maatte finde det hensigtsmessigt at indskri-
de til Ordens Fremme og Misbrugs Forebyggelse.

I al Beskedenhed være det mig tilladt at antyde, at jeg troer,
det vilde fremme Hensigten, om Kirkesangerne erholdt Instrux om
ikke at overlade Antegningen til nogen Ånden og ikke antegne No-
gen senere end den foregaaende Dags Aften (allenfals ikke uden
Præstens Tilladelser formedelst særdeles Omstændigheder). Selv
dette Tillæg kun subsidiært, da det efter min personlige Forme-
ning vilde være mindre Skade i, om en enkelt Gang en virkelig
naadehungrig Sjæl først 2 à 4 Uger senere fik nyde Sacramentet,
end deri, at de ikke naadehungrige misbruge det, som ovenanfört,
naar InUndtagelse for dem Alle, hvorhos jeg skal bemærke, at
jeg har Erfaring for, at man aldeles ikke kan stole paa Sandheden
af de Undskyldninger, som anføres for for sildig Fremmøder til
Antegning.

[Lenvik sognekrest : Journal og kopibok 1848/59 - 1862.]

PARADESKRIFTEN OG KIRKELEJE FOR HØVLD (1830-1886). PRESTER I FYN 1. -- 55)

1859.

Der var Besiddeling og Alt var afspist af jævne til Tørn
marken. - Huldrigig alfaa ud fra mæne mod
noget dækkes av Savandring i Træns' Fjordlin, da

1"

Høiærværdige

Hr. Biskop Juell.

I et Skolecommissionsmøde for Bardo Sogn, der blev holdt 2^{den} Nytaardag, meldte Skolelærer Peer Andersen Lökstad, at på Skolestationen Lund i Salangsdalen har Skolebarnet Iver Hansen^{*)}, henimod 11 Aar gl., Søn af Hans Olsen Moholt, gjort sig skyldig i en for hans Alder saa godt som uhört Forbrydelse, i det han ved en kunstig Nedtagning af nogle Bordender over en i Skolestuen værende aaben Kjældernedgang forvoldt at Skolelæreren med fiensynlig Fare for at tage Skade på Liv og Lemmer styrdede ned på Gulvet. Samme

Samme Drengebarn er bekjendt som et overmaade vanartet Barn. Det er et befrygte, at flere af Skolebørnene, fornemmelig, Erik Ottesen 18 Aar gl: Søn af Otter Ottersen Holtet, har givet sit Bifald til Forbrydelsen. - I Anledning af denne Anmældelse besluttedes :

"Ordføreren har at meddele Sagen til Biskopen med Anmodning om, at han ville decretere den passende Straf for den onde Ugjerning."

Idet jeg herved ærbödigst meddeler Hr Biskopen denne Sag med Beslutningen, vil jeg tillade mig at bemærke, at Barnets Ugjerning faaer en desto større og farligere Betydning for ham selv og for Skolelivet i Bardo Sogn, hvore det er bekjendt som en vitterlig Sandhed, at Peer Andersen<sup>**) den nuværende
obligationsmann</sup> er en elskelig barnegod Lærer, der mild og venlig sysler med Børnene og derhos ikke alene besidder sjeldent Duelighed som Lærer, men ogsaa en uskrømtet Agtelse og Velvillie af Gamle og Unge i det hele Sogn. -

Denne Ugjerning af det 11 aars gamle Barn har derfor vakt en allmindelig Uvilie, ja Bedrøvelse og Borg hos de alvorligssindede Mennesker, hvorfaf der ikke findes saa faa i dette Sogn, og de ere alle enige i den Betragtning, at Barnets Vanart i en forfærdelig Grad er lagt for Dagen i hans vel overlagte Ugjerning mod den barnegode Skolelærer. - Med Frygt see de imøde dette Barns Udvikling og med Betænkelighed Skolens Fremtid, hvis ikke Barnet bliver alvorligt straffet for, hvad det dengang har gjort. Nils Rasmussen Livelten, hos hvem angjeldende Barn i Sommer var Gjætergut, meldte for Skolecommissionen, at Barnet, naar det ikke fik det, som det vilde, lowede, at det vilde brænde sig op og hænge sig op paa mange Maader kom frem med en hartad djævelsk Tale og sabenbarede et djævelsk Liv, hvorfor han ogsaa viste ham fra sig til Faderen, der almindelig er bekjendt for en ugudelig Mand. -

Hr Biskopen tillader mig at foreslaae, at Barnet tages fra

*) Jor Hansen Berglund (Søgne) - se Bænde tab. bind 2 s. 140 og 409.

1859.

Ser med Ønskelæring og Alt nærværende frit af samme til Finsmarken. — Hvilket jeg altfor er i fremtiden med noget forlængt overtagning over Lærernes og Børnenes Præstelinde, da

2"

20. Januar 1854.

Faderen og søges bragt i Huus hos forstandige, christeligt sindede Folk, og for sin Ugjerning i Skolen straffes han i Skolecommissions, Lærernes og Børnenes Nærvarelse med Riis, efter at hans U-gjerning er alvorligt og tydeligt foreholdt ham. — De øvrige Børn tildeles en kraftig Irettesettelse. —

Når jeg til Slutning tilfører, at der opvoxer flere vanartede Børn i Bardo og der findes flere egenraadige Føraldre, haaber jeg, at Hr Biskopen vil understøtte Skolecommissionen ved at decretere Straffen i en Skrivelse, der tager Skolens Anliggende i gunstig Beskyttelse, og som af Sognepresten kan blive oplæst, før end Straffen fuldbyrdes. Da et student Forhold af Børnene ikke ret vel lader

I den Troe, at sStraffen bør følge saa snart som muligt paa Forseelsen, har jeg ikke villet forsinke denne Skrivelse ved at tilliste Hr Biskopen den gjenem Provstiet, men tager mig i Tillid til Deres Befæsagenhæd, den Frihed at sende den directe til Deres Höierværdighed. — Herrens Frygt og Forsoning, og næledes tidlig at

Broders stadt d: 9. Januar 1854 godeset hos dem ved
Forstandig og christelig Tugt til at adlyde Føraldre og
Deres

Lærere, indprante dem Arbejde og Lejlighed til dem at hvem de
Ernst Welhaven

skulle lades og føres til Ordets Annemelse i næste maa. jeg anmode

[Tromsø biskop - Journalsaker 1854 - jnr. 26/1854]
Dem at på dette tidspunkt ikke længe venter, at det næste
de prædrage sig ved lejligheden at oversætte denne Fligt, den dybe
Fordommelse, for hvilken de derved udsatte Børnene, hvis Siele Her-
ren engang vil kreve af deres Hænd; jeg næs hænd Dem alvorlig
at bruge Ordets tweagrede Sverd til at straffe denne skægelige Le-
sindighed, paa det at de alomrende Samvittigheder om muligt ved
Guds Aands Virkning gennem sit Ord, kunne vægne til at see, at
der blandt de mange usalige Folger, der flyde af Menneskets syn-
dige Omgiengelse, er der neppe nogen, der modfører hændens Straf-
her og hisset end forsømte, gienstridige, vanartede Børn.

Der vil ikke flettes Dem Lejlighed til at aflagge et alvorligt
Vidnesbyrd om denne høist vigtige Sag hænde for Føraldrerne og Børn,
hvilke sidste bør gisres smælti opmærksomme paa deres Forhold til

1859.

Bis og Hafaldning og Alt uros fjinst af jom til Fin-
marken. — Huldr jeg altsaa i frankheden med
noget Søgtsamhet overforudning i Tromsøbygden, da

21
1]

20. Januar 1854.

Lærerne og Skolen. Dette kan passende skee saavel under Deres
Sogneprest Wehhaven

Catechisationer i Kirken, som under Deres Overhøringer og Besøg i
Med Bedrøvelse har jeg af Hr Sogneprestens Skrivelse dat. 9^{de}
Skolerne.

d. M. erfarer det strafværdige Forhold, der er af Skolebarnet, Iver
Hansen af Bardo Sogn er udvist mod den brave og agtede Skolelærer
til Skolecommissionen som bedst kender Børnighederne, at
Peder Andersen, og end styrre Bedrøvelse vækker det af Hr Sogne-
prestens Meddelelse at straffe paa, som den finder mest stemmende med
prestens Meddelelse at erfare at der opvoxer flere vanartede Børn
i Bardo, hvilke altsaa gjøre de christelige Læreres Arbeide og Møie
forgives. Da et saadt Forhold af Børnene ikke ret vel lader
børn hos christeligtindede Folk, som ville tage sig af dets Op-
sig forklare uden i det mindste for en væsentlig Deel, at söge

Grunden dertil hos vedkommende Forældre, idet disse tilsidesætter
Herrnen give af sin Haade, at den Slægt, som opvoxer, si næste
den høivigtige Pligt der paalægger dem, at opførde de Børn, Gud har
og indre af de Aldre i Menigheden ved Ordets Formaning, ved Exam-
sklenket dem, i Herrens Frygt og Formaning, og saaledes tidlig at
paa, ved forstandig og kierlig Tugt, mas føres til et Liv og en
tage vare paa Børnenes Forhold, bøie Gjenstridigheden hos dem ved
Omgangselskab, der vidner for ikke imod Menigheden.
forstandig og christelig Tugt, vønne dem til at adlyde Forældre og
Lærere, indprænte dem Agtelse og Kierlighed til dem af hvem de
skulle ledes og føres til Ordets Annammelse : saa mas jeg anmode
Dem om paa det alvorligste at foreholde Forældrene den store Synd,
de paadrage sig ved letsindigen at oversee denne Pligt, den dybe
Fordømmelse, for hvilken de derved udsætte Børnene, hvis Siæle Her-
ren engang vil kræve af deres Haand ; jeg mas bede Dem alvorlig
at bruge Ordets tværgædede Sverd til at straffe denne sorgelige Let-
sindighed, paa det at de slumrende Samvittigheder om muligt ved
Guds Aands Virkning gjenem sit Ord, kunne vaagne til at see, at
der blandt de mange usalige Fölger, der flyde aff Menneskets syn-
dige Omgiengelse, er der neppe nogen, der medfører haardere Straf
her og hisset end forsømte, gienstridige, vanartede Børn.

Der vil ikke fattes Dem Leilighed til at aflægge et alvorligt
Vidnesbyrd om denne høist vigtige Sag baade for Forældrene og Børn,
hvilke sidste bør giøres særlig opmerksomme paa deres Forhold til

1859.

Bis og Befalning og Alt uva paa at føre til Fin-
marken. — Huldr jeg allfaa i frankheden med
noget forslag over Forandring i Tromsø Bygten, da

2]

Lærerne og Skolen. Dette kan passende skee saavel under Deres Catechisationer i Kirken, som under Deres Overhøringer og Besøg i Skolerne.

Hvad det anmeldte Tilfælde specielt angaaer maa jeg overlade til Skolecommissionen som bedst kiender Ømstændighederne, at vælge den Maade at straffe paa, som den finder mest stemmende med Øiemedet.

Jeg er enig med Dem i, at det angieldende Barn bør søges anbragt hos christeligsindede Folk, som ville tage sig af dets Opdragelse.

Herren give af sin Naade, at den Slægt, som opvoxer, af Fædre og Mædre og de Eldre i Menigheden ved Ordets Formaning, ved Exempel, ved forsætlig og kærlig Tugt maa føres til et Liv og en Omgængelse, der vidner for, ikke imod Menigheden.

[Tromsø biskop - Kopibok 1853-1859 No. 48/1854.]

59. Her ved Beklædning og Alt uvanligst at føre til Finnmarks
marken. — Bælte jeg altfaa mi framhæve med
noget Dorfslag over Savandring i Tromsø Kragtis, da

F. A. JNo. 1203/61.

4. Maart 1876.

Hr.

Stiftamtmand Nannestad.

I det jeg herved ærbödigst fremsender vedlagte Anmodning fra Pige Gjertrud Simons: Alapmo af Maalselvens Sogn, vover jeg at henlede Hr Stiftamtmandens Opmærksomhed paa en Uskik, som finder Sted her i Præstegjeldet. Jeg har kjæmpet med mine Vaaaben baade til höire og vénstre Side mod den; men da jeg antager, at Uskikken er Gjenstand ogsaa for den verdslige Øvrigheds Foranstaltninger, har jeg i saa Henseende vovet at henvende mig til Hr Stiftamtmanden. For nu at gaa lige paa Sagen, saa er det den Uskik, at Drenge og Piger om hverandre have Natteleie i et og samme Værelse eller Rum, som jeg herved mener. De fleste vægte Födsler, den beklagelige Letfærdighed baade hos det ene og andet Kjön, har sin Grund i denne Uskik, som maaskee er, eller burde iafald være stemplet, som Lovovertrædelse. Hele det borgerlige Samfunds- og Familieliv raadner i sin inderste Kjærne ved dette Væsen, og Mange ere vist de, der vente paa at see Øvrighedens Sværd drages ud, forat adskille, hvad ved dette Stel, tvertimod guddommelige og menneskelige Love, til almindelig Elendighed og Destruction blive sammenføiet. Twillingerne Bersvend og Gurine har, efter Moderens Opgivende, faaet sin Tilblivelse ved det paaklagede Natteleie - og Liv. Paa Gbr: Ingebrigts Rasmus: Alapmos Loft var Natteleie for Ungkl: Erik Ols. og Pige Gjertrud Simons.

Maalselvens Præsteg: d. 14 Marts 1861.

ærbödigst

J. Ernst Welhaven

[2 vedlegg - dåpsattest etc.]

[Finnmarks amtsarkiv - Jnr. 1203 eller 1213/61]

1859.

Der var befolkning og Alt var opført til fæste til Fins
maskine. — Øvelse gav altid en god fornøjelse med
noget dækning over lærundring i Trænsjøbygden, da

4. Marts 1876.

Til

Fogden.

Efter Indbydelse fra Jon Jonsen Løvberg og Lars Johansen Nymo
der ere Sønner af Jon Larssen Løvberg og Johan Larssen Nymo hold-
tes sidstleden Jul et Møde og Selskab af endel Ungdom i Jon Larssens
Hus paa Løvberg hvor der foruden Mad og Drikke blev tragte-
ret med Brændevin og Tody og for hvilken Beværtning hver Deltager
blev affordret og betalte 60 s. Hvormange Fremmede der deltog
i Selskabet ved jeg ikke med Vished, men jeg har hørt opgivet 12
a 14. Gutter og endel Piger. Det er ogsaa opgivet at kuns Gut-
terne blev affordret den betingede Betaling. Brændevinet var
indkjøbt af Jon Jonsen Johan Jonsen Løvberg, dog antager jeg at
Lars Johansen Nymo var Deltagere i Anskaffelsen, men jeg ved ikke
fuld Besked herom. Da jeg antager at denne Maade at udskjække
Brændevin paa er ulovlig saa vil denne Indberetning være som An-
meldelse mod Vedkommende.

Indbyderne besøgte i forige Vinter Stjørdalens Folkehøiskole
og det er maaske derfra de har sin Klogskab at omgaaes Loven paa.

I Indbydelsen hed det øpgivelig at der skulde holdes Foredrag
og Diskussion om forskillige Gjenstander.

(Kopibok for Lensmannen i Målselv 1869 - 1891)

Om han Jonsen Røberg af Hans Johansen Nymo's forbud
pa Vardø - Se Saarprestens Kopibok under 15/5 1871.

1859.

Som ved Besættelsen af Alt uvers iførsel at føre til Finnmarken. — Huldrigz allfør i Franklands med meget stor lagt aar Savandning i Tromsø by og omkring.

Fra Maalselven.

(Korrespondance til Tromsøposten)

Som nær beliggende vort Sted er Tromsø by, hvor der som bekjendt i snart en menneskealder har bestaaet flere religionspartier, der i enkelte af naboprestegjeldene har søgt at virke for sine religiøse opfatninger og vundet endel tilhængere, har dog Maalselven lige til for omkring halvandet aar siden været befriet fra saadan fremmed paavirkning.

Men da hidkom en svensk prædikant Larsson, som tidligere en tid havde virket blandt dissenterne i Tromsø. Spurgt om hvilket Kirkesamfund han tilhørte, erklærede Larsson ved ankomsten hid, at han hørte til den lutherske kirke. At flere drog dette i tvivl og stillede sig betenkellige ovenfor hans virksomhed her, udlagdes og udlægges fremdeles af hans tilhængere og af dem, der havde indbudt ham at komme hertil, som et vidnesbyrd om, at man ikke synes om og ikke vil Guds riges fremme.

Som ganske klog mand og saaledes som sekterere i senere Tider pleier at gjøre det, søgte Larsson i begyndelsen at lade folk forstaa, at det var ham kun om at gjøre at virke for levende kristendom. Han søgte da ogsaa i det længste at virke i enighed med det kirkelige embede, noget som ret længe dog ikke kunde forenes med hans opfatning om vor kirkes naademiddellære, en opfatning han da hellerikke længe vilde beholde for sig selv, men som hans vennekreds ogsaa maatte gjøres bekjendt med. Den lære, at arvesynden ikke er nogen fordømmelig synd og, i sammenhæng hermed, barnedaaben helt ud er unyttig og tillige ubibelsk, at daaben overhovedet ikke har noget videre værd for nogen, samt at nadveren kun for de sande troende er Jesu legems og blods sakramente, se, saadanne lærdomme behøvede jo Larsson ikke at gjøre nogen hemmelighed af, efter at han ved sine taler, der vel var vækkende, men som oftest ensidige og stundom overfladiske - havde vundet tillid hos ikke saa ganske faa inden menigheden, en tillid han ikke saa lidet øgede ved ganske fripostigen at udtale sin formening om, at vor kirkes prester næsten alle tilhobe mangler alle betingelser for at være rette sjælesørgere, en formening, som, saa sorgelig skadelig og tillige falskeden som oftest er, dog ikke er fremmed blandt menighedslemmer her og vel ogsaa andensteds.

Ud fra dette sidstnævnte kan man ogsaa kun forklare sig, at nogen her kunde endog indbyde en sekterer som Larsson til at virke inden for menighed, som i længere tid har havt nidkjære og dygtige prester. Det lader imidlertid ikke til at være Larssons tilhængeres agt at melde sig ud af vort kirkesamfund og stifte egen menighed.

Den spittelse og røre, som er vakt, vil vel rimeligvis holde sig en tid, da der ved omreisende sektpredikanter sørges for at holde bevægelsen vedlige. Saaledes har en nyevangelist, en bødker Hanssen, taget bolig i Bardo og derafren jævnlig foretaget predikereiser omkring i

Moen 30/12 76

Herr Kiil
Redaktør for bygdeboka

Jeg viser til hyggelig samtale med Dem da De sist var i biblioteket og jeg lovet Dem noe matriale angående frimisjons virksomhet i bygda. Jeg har da omsider sporet opp noe som jeg sender kopi av. Det er John Hagen som er forfatter. Han er distriktsforstander i dag og bor på Mestervik.

Misjonsforstander for Det norske Misjonsforbund, Ingulf Diesen, er engasjert av NAVF til å forske i frimisjons virksomhet her i landet. Han vil mer enn gjerne bidra med stoff om det emnet i bygdeboka. Hans privatadresse:Huldreveien 14a tele. 141471
Hans kontoradresse:Møllergt.26 tele.208518

Masse hilsen og et godt nytt år

Trygve Eliassen

Vakkert 12/12-77

Trygve Eliassen

1884 29. juli : s. 24. -

Afslørelse av Stoltekommisjonen om de
av Oddelslovl. og høgl. i 1883
fastslåtte beslutninger, om de hvilke lov
om dissenter. [Bar kom ferd 1891]

Uff. gav nogen en lovprægget
afslørelse, derne del besynderlig
af dissenterne skal ha adgang til at
undervise i den uff. skolen for den
højre almendom - ikke fæste
al lejlighed ejen biskriver
visninge ej adgang til at udkolportere
sin religiøse særskiltuden blandt
statskirkenes børn

Jens R. Lundsgaard O. M. Hellum Andre S. Kongpli
John Jønnes Krogsgaard Simon Otto Jan Erikssen Ingvor Haugen

Udsaa sag fra tidligere møde
1884 den 15. september - møte : nemlig erklæring over Desenter-
Sak nr. 4. Herr dstdyrelse tiltredet i alle punkter ødelæsting-
ets beslutning og skal kun bemærke at den finder hverken ret el-
ler billighed taler for, at Desentere faar adgang til at øve no-
gen indflydelse paa almueskolen hverken som lærer eller skole-
kommissjons alleredst da den nye lovs mening er at fritage dem
for ydelser til statskirkens skoler.

OG KIRKE / UKE FORHOLD (1880-1886). PRESTER I LENEN

1859.

Ser ned Østfoldaing og Alt mørke fjordet al fram til Fins
marken. — Huldr gáz alltfor mye framstaaen med
noget Sandflas over havandning i Trondhjemsfjord, da

Fort historisk fra Måslelv og Bardu frie misjonsmenighet.

Først del av det forige århundre var
på mange steder en stor krig båt i Norge, ikke
minst fra det ørdelege området. Det røyma-
listiske kren dominerte, og ders frie kristelige
forkynnelse var heller fremmed. Tilsandun
deres i Måslelv og Bardu var vel ikke noe
unntak i så måte. Men omkring 1800-tallet
fikk Michelius bestilt av predikanten Ole Kallen.
En stor gruppe av branfrie forkynnende begynte
at arbeide hos manne, og en del vinket opp
og kom til live i Trondhjem. Kallenes virksomhet
blei sikkert et innslag til ders frie virk-
somhet som skjedde bygde gjennom hen i de-
ren først i 1830-tallet. Ved disse tider var
enk den øverste predikanten C. J. Hansen han.
Den ble sonne misjoner i Syria. Sidan første
møte skal han ha holdt fra Bjørknes i Ørdes-
dalen. Her ble iden fundet. Overtatt hvor han
komme kommet han gjøre flere, og egentlig ble født
hans ikke ubekreftede fortalelse ganske arbeid

1859.

der ved beslutning av Alt uvera fijne at føre til Tine
marknes. — Blidt jeg allfør i Frankrike med
noget Sandtag over Savandring i Thomas' Voyage, da

fram. Mange var de som prøvde å bide
rekkeloen, men Gud stadfestet vilnesbygdet.
og ilden fortsette å brinne. Bygda gjennom
gikk samtykningsligg den storle rekkeloe som
imidlertid hadde vært. Larsson varbanebry-
ter for menigheter gne innlegg eller bibelske
monster. Dette har sikkert også kommet
fram i hans forkynelse, for flere og flere
vredes om å få ordnet det kirkelige arbeid
på et mere fristt grunnlag. Vintrøen 1889
den 13. mars, ble så Næslev og Barbu fra
misionforening skifflt av ved pastor Morten
Uller, med 62 medlemmer. Kjipfør vedtok
D. A. M. & Stabelller. Her var skifflelen fast
skul, vidro ikke, men antydelig et sted i
Barbu. Det første skyret bestod av: Kjipm.
Hermann Christian Kobstrand Guibow (fornamn)
• Kjipen Oleen Bjørnåsengnes, Lars O. Nerdmo,
Jørgen Knutset, Ole Solberg. Disse var fra
Næslev. Fra Barbu valgs kjipmann Håkon
og Ingv. Bjørnens Nær. D. A. Sofstad var for-
mann til 1895, da ble han avlitt av Brøtsøg
som fungerte som sáðan i 30 år. Det var at-

1859.

Der var et Hafoldning og Alt var i finst til fom til Fins
møster. — Huldr gav altfora m̄ fraustader med
noget Søttas og nuv Savandring i Trøndelag, da

brygda best mener og kimer over sluttet seg
til frimisjoner. Flere av dem deltos i brygda
skje og skell. De var en god innflytelse, og
misjonspresingen fikk et godt renommé. I
mange år hørte man jo et fint og dyp
åndelig liv.

Mønste sine hadde de enkning i hei-
merne som på den tid aktis stod åpnes for
ordens forkynnelse, og folk samlet seg i klare
for å lytte til Guds Tale, trass i de lange
stundar og dårlige vege. De gikk fra Bjørk-
eng til Nordan, fra Kolberg til Foslie, fra
Nordmo til Stentorp fra Brundekognes til Bjørn-
mo, Barbu og fra Gullhaug til Brundekognes,
osv. Utgangen var de sikkerts fremmede
ans rogn henvise. Dine ble holdt på de Ås-
te ganger, Skarp, Barbu, Nordan, Rind-
og Brundekognes. Dine komme fram
den over flere dager og samlet aktid over
felle hus. Det var høgtid for de hvelnde.

Enten Brundekognes var opplyst seg slik om
dine: "De skuldet vi til som tie jula". Brod-
tunes Ole og Gerhard Gabrielsen Trønmo var del-

1859. Her var Ørefoldning og Alt mørke fyrst at føre til Finns
markhus. — Blot jeg altid var i Finns hus med
noget fortalt over Savandring i Tromsø bygdeplads, da

skræn ved slike sammer. Ulede de, var det
som om noe vesentlig manglet. Her ble det
virkelige prosessamfund utviklet, det var høyt
tid og fest. Og sikkert var høysyntetisk den
stund da de døde Hertus legeme og blod med
hværande.

Fra høsten 1889, ble præster S. O. Gjølberg
kast til Troms. Den fysiske Sverdins rige for-
bundet, men virket i Meløy og Børsa i flere
år, før stor signering. Drammeneren Berglund
bör også nævnes. Hans sang og gitarmusikk var
noe enestående og mykt. Han vant mange for-
tak, og var alltid blott folket. Flange fider
var hans sangen på folkemunne. I 1898 var
det konferanse i Tromsø hvor Fransom deltok.
Dette denne holdes et av de nærmeste storkonferanser
i Noreg fra 8-10 juli. Ble mindre enn 6
beskrivet var møtet fra Troms og Møre for å heile
møtefolk. Ikke ved dette møtet var Gjølberg,
Sigurd Nordmo, Anna Sigleland, Severine Stein,
Marta Tøberg, Granlofsensens m.fl. Mange
av disse virker virket også her uden høstens
første signering. Andre mener som er

1859.

der ved befalning og Alt nærmest frit af gave til Fin-
markens. — Blittet jeg alltså i Finmarken med
noget Sandas over Sarandvins i Tromsøfjordens, da

- 5 -

Andre man som er knyttet til dem fra virksom-
heten den første tiden er Tobiasen, jøds. Ma-
thisen, L. Nordhus, M. Fredriksen, Anna Breit-
krigsen, Anna Straumann, K. Petersen,
Ludov. Tversen, samt F. H. Næs og J. Glad. De
to siste nævnte var også på Nord-Norge og la-
med et stort og verdifullt arbeid.

Det er også en
glede å nevne i dette tilsteblikk at vi har
er utgitt fra A. og B. mange vernebok. Dr.
Fossum, Merlin Frederiksen, Sigrid Nordmo,
Lund, Magne Granberg. disse har vært på
en måte nedsatt i det øverste arbeid, selv bet-
racht på sin post og light. Guds tak foran.

Men likevel skiller. Min-
helsen som ble født under vekkelse og forballe
med vekkelse, skulle nok få oppdare minnene
og kunde, finne tider i det nærfeste mye bedre, dis-
se perioder i løpet av disse 60 år, er vanskelig,
da man ikke har bildet. Men etter prototyp-
en ser det ut som om like fra 1784 ut over til
1917 var en børdeperiode, ikke fra 1922 til
1936 vi vekkelsen kom. I denne midtjengenperioden

1859.

der var befaldning og alt var sørget af først til Finnmarken. — Blåste gjev altfor mye framtida med vugsl. Særlig av Savantværs i Tromsøs Fregtsfjord, da

- 6 -

er det forsiktig at også det økonomiske trykk var en stor byrde for de som prøvde å holde arbeidet gående. Her må man seelig minnes Anton Brandeskjøns, som ikke tok mange henge lakk. Han stod ved ansvaret for 3 misjonshus til 1728 da det kom til en ny ordning. Prøsaker til nedgangsperioden skriver seg all for en stor del fra at det ikke var noe plattmessig laue- eller ungdomsarbeide. Døg er ikke antas av Dr. Foshaug, som var s. desemisjons- og formann i menigheten i 30 år, han talte barnemiljøet fra id i gjøre noe for de unges. Det i 1736 ble det gjort et forsök fra i Stavanger om dagt. skolarbeid. Det gikk ei tids, men ble bortsett ut. Når lærkraften barne- og ungdomsarbeid har menigheten ikke haft råd til å rike. Menigheten tilveileid av kommunen fra vekkeløsleidene.

Misjonshusene har også sin historie ved denne miljøet. Foreningene hadde ikke eksistert lenge før de så nödvendigheten av å få lokaler. De kjøpte

1859.

Sæ vid Besoldning og Alt uansprænt af samme til Finns
markhus. — Hulde sig altsaa nu fra staten med
noget Sandlas over Lavaudning i Finns Progstat, da

- 7 -

et gammelt spolehus og Flyttet det til
Rustad, hvor bort ble gift av Ole Sivertsen.
Den 25. sept. 1897 ble da huset innviet.
Sikkert var det en stor dag for dem som
var med. Seks år senere, i 1903, ble huset
utvidet, og da ble utfelt av venner selv.
Men de gamle venner kretslet ikke bare om
seg sjøl. De hadde utsyn og var virkligst
ne og omisjonereende. De ville være med i
flytten både riles grønner lengre ut. Bare
ti år etter at misjonshuset i Rustad ble
innviet, hadde de mablt et byggel av
majonshus på Subbenen. Den 13. aug. 1899,
ble dette innviet. Døgå i det ble unnev-
nede, og fra 1904-1906 ble det innstukket
drevet som soldatstasjon. Nede på Subben
ble et misjonshus bygget og gitt til forening-
en i 1903, av Hermann M. Falord. Døgå i
Jensberg ble et skoldhus kjøpt og innredet
til fôssamlingssal i 1907 eller 1908. Det
ble senere solgt. Foreningen hadde alltså
i sin tid ikke mindre enn 4 misjons-
hus under nedsprøgslistens fortalt huseiere. Men

1859.

Sir vid Refoldning og Alt var sjuist af fær til Fins
markius. — Blætigz allsoa mi frumstæne mi
noget Sartas auv Sarandning i Frans's Provinz, der

- 8 -

da vekkelsen kom i 1926, næknet højerlighed.
bil Guds bus. Det kan nevnes at før krigens
ulbruddet i 1914, var lokalit i Rustad del.
lesle og røkster i begge. Men under krigens
tide ble Nansen okkupert og kom på grunnen
hender. Da de endelig i 1945 ble frigitt,
kunne man ikke fåjme dem igjen. Kansk
på Gullhaug slapp helligst. Fra sin refugiat i
Finland, og kunne snart fås i drab, også om
det var mye rasert. Hvor i på Rustad ble
sett bøllaag. Det ble i 1947 revet og solt til
narrow i Midtbegytta. Hvaet ja Bekkemoen.
ble også mye ramponert og blir foran et
omfattende restaurering.

I 1939 besøkte Henry John-
sen og Wangberg Nåbelv. På Gullhaug begynte
folk å soke Gud. Nåbelv fortalte i 1933 og
gjør om seg. Ogri i Midtbegytta ble spilt
fullst. Det var P. Weigher, H. Johnsen, Olaf
Larsen som virket i dølen. Etter denne tid ble
det aktuelt å danne overigheter både på
Gullhaug og i Midtbegytta, som var markert
av M. og B. mjev. overigheter. Den gamle

1859.

der ved bestilling og alt unntatt at gjøre til Tine
markas. — Blir jeg alltsaa i framtiden med
noget som har en lærundring i Trøndelag, da

- 9 -

På denne tid ble det aktuelt å danne
menigheter både fra Gullhaug og i Midt-
bygda som var uavhengige fr. N. og B.
frimisj. men. Den gamle ordninga ble
funnivert, menen ble for spredt, aarban-
dene var for store, og da veier og kom-
munikasjoner ble bedre, ble folk avansert
med å gå lange veier. Den 1. april
1932, ble Gullhaug Frimisj-menighet stift-
et med 34 medl. Til formann valtes Hel-
dam Høstad. Saeken etter ble Midt-
bygda menighet stiftet med (?) medl.
Formann der ble (?)

Verket har ført i fri-
misionens spor i Våselvdalen. Bare men-
ighetene etter vekkelser 1931-1932 besøkte Gud
i ein nede dalen igjen. De som Herren
brukte varig som nedskaps da var også
Høye og Hildeborg Norli. De tok varig
plass på Nybrokoffelt, og Taklevdal ble
varig etablert for den gode del. De
fikk en ressletter. I 1938. ble en ung
domsforening stiftet, senere en menighet.

1859.

Der var døbefolking og Alt var i fjære til feste
markas. — Blaðið gieg allt hað inn frumstæðan með
vergt Santas um Þoravndag i Trønderskrafla, da

- 10 -

med ca. 25 mnl.

virkef.

Før de som har besøkt i
dalen i senere tid kan nevnes Petrine
Nilsen, Gerda Haujord og Olafr Trest.
Han kom like etter velkommen i 1932 og
ble til 1934-1935 til stor dugning og hjelp.
Videre må nevnes Randurs Hansen som
har vært her flere ganger først i 1936,
og sist som forstander i 1941-1944 under
de vinnslige krigårene. Han var en
brotfast arbeider, alltid på farlen, og han
måtte bort opp mot fjell besøk av hans.
Kessulen nævnes ikke først følvi Holm
og med ham mange flere.

Det er få sin
plass å nenne noe av de gamle, kjente
som har vært slo på sine røkt priser. Kajsa
Brandekognes og hustru Martha Høymer
datter fra Norder i fjorddalene var begge
med fra meirifelen i stiftelse. Dens
kjær Ho alltid øyent for Guds folk og
der hadde gjestfrihet og grommildhet. Ho
døde 15/9-1922, 95 år gammel. Hun ble

1859.

Det var også vedfaldning og alt var i fæste til Fins
marken. — Hældte jeg alt fra min fru stuen ned
mod øst forbi en Savandring i Trøndelag, da

- 11 -

"Pflunporten" var ham: "Hier som han var av
en av dalens store gorder, legemlig og an-
delig sterk, var det ikke så lile at hørdige
skikkelse over gamle Hagen. Den ble hørt,
og der bod teg om han." Hvos brudre
døde i 1916, 83 år gammel. Deres svim
Emilie Hagensen fulgte i foreldrenes egen.
Hans innmekt er verdt en tale. Guds rike
og dets arbeide var det fristet og styrke
for ham og er det framleis. Guds andelig
og materiell øvre hand i mange år menig-
takkes obre stiftas. Hvi er han gammel
og hylles skropelig, men hans sind er
ung og frisk. Hvor habsus Ingelborg har
stalt broset vid hanne side, og mange
er de som her mygt godt av hennes spis-
tribet. Videre mons. Sverre Berdsen, Iks-
elvli, Ingelborg, Berglandby, Tomme Tørhaug,
Olaf Bojen, Jon Løvnes, fortvno. Storlindsgaard
Meyer Tørborg. Sjeldne varn litteratur, men
at sin tid krydte, glemde han ikke mening-
heim sitt, men tok alltid et best del i
Guds rikes arbeider når han hadde tiden.

1859.

Sis med Besoldning og Alt uanserligst af samme til Fin-
markens. — Hældig jeg altfor sør i Finmarken med
noget Sandas over Savantring i Tromsø Fjord, da

- 12 -

No er han gammel og kan ikke fernes
omkring. Det er for nært om geografiet,
og ved sommerkonsulter ble alltid store
forsamlinger henvendt. Øste side heim var
nemlig; Björkeng, Silberg, Nyminn, Elve-
voll, Nordmo, Brandbu ognes, Dr. Gullberg,
Høstebod, Tver Røm, Ø. Kieker, Sætrelli,
Tresvær m. fl. De ga alt på formannings-
Læggs vi m fra gjørafriket!

Nordland er så
forholdene og den uddelige Stilling i de
og D. var si m. underdende mildester.
Vekkelse har det ikke vært de sidste årene.
Dengen har Hennet frest ejder bland m. Stikk
og fasthet værpreger venuaflakken, men
vi længer efter mer endelig værses i ør
middle. Har arbejdet godt frem i disse
år? Ja! For det findes i den djeppere
helt frimisjonen om et nedd., istag teller.
den til sammen over 100. i den andre gr
det en stor glæde i mere at vi i løpet
av kommende år får 3 nye misjonshus
i Nålselv, og huse i tre bebyggelser og Gull-

1859.

der var besoldning og alt var sjældne af gavn til Finns
markører. — Blotte jeg altfor nu i Finnsalen med
noget som har været en uundværlig i Finns' Forstørrelse, da

- 13 -

har Min restaurant. Det vilner om at vi
braa i alt lever. Og "det er Herrens mis-
tunhet som har gjort at det ikke er
forbi med os, for hifikil har han hjulpet."

Finnsalen den 19/2 - 1859.

B. F. H.

1859.

Ser ved Beslutning og Alt uversigten vil gaa til Fins
marken. — Blaet jeg altfaa i Finmarken med
noget Saftas om Saavndring i Finns Fjordland, da

Mødet bivaanedes af
Pastor Velhaven der ogsa
deeltog i Forhandlingern.

Møte 1854 den 7. januar :

Sak nr. 1.

Betræffende den nu brugelige Evangelisk=Christelige
Psalmebog, hvormed Menigheden i Almindelighed i længere
Tid har været ~~misfornøjet~~ mindre tilfreds, fattedes
enstemmig følgende

B e s l u t n i n g :

Der bliver snarest muligt at indgive underdanigst
Ansøgning om at faa den i Maalselvens Sogn nu brugelige
Evangelisk Christelige Kirke Psalmebog ombyttet med
Guldborgs Psalmebog.

1859.

Ser ned Ørfaldning og Alt mors fjørst al fram til Dine
møkkar. — Hulde givt altfor i framtiden med
noget Sandas av Savandning i Tromsø' Frosjelis, da

Presten

Dato den 3. Februar 1857

59. *her ved besiddning og allt unnsjinet al fram til Finnmarken. - Bølde jeg alltsaa inn fra landet med vognet dervisas over Savandvica i Tromsø byggen, da*

Prester i Lenvik 1782 - 1855.

Herr Eidnes Holmen , 1782 - 1783.

Karlstad i Målselv. 1784 på Vadsø, som av daværende understetjent.

Prester i Lenvik 1782 - 1855. Mrs Maria Rousch, datter av Mathias

For noen dager siden hadde jeg besøk av styreren av Statsarkivkontoret i Tromsø, arkivar Arvid Lohne. Så vidt jeg forstod, hadde han det nokså travelt på grunn av mange tidkrevende undersøkelseser. Han nevnte da at statsarkivkontoret hadde fått en forespørsel fra deg om prester i Lenvik i den tid Målselv hørte til Lenvik prestegjeld , og at det ville koste ham mye arbeid å gi et fullstendig svar. Jeg har riktignok også hendene fulle for tiden , men jeg lovte ham da å sende deg de opplysninger jeg satt inne med om prestene i Lenvik. Så vidt jeg husker , skulle de brukes i et skrift om Målselv kirke. Til det bruk hadde det kanskje ikke vært nødvendig med de opplysninger som vedlagte oversikt inneholder, men da jeg ikke har sett brevet fra deg , tok jeg for sikkerhets skyld med såpass fyldige opplysninger , og håper at deene av dem kan være til noen nytte.

Oslo den 8. februar 1977

Med vennlig hilsen
Alf Kiil

Brahe ble 6. mars 1793 sognepræst til Vigra og ble præst i Lofotens og Vesterålen præsti, 23. mai 1798 sognepræst til Orlandet og 6. januar 1804 den første biskop i Nordlandene og Finnmarchen.

En utrolig biografi finnes hos Daniel Chrapti Bidrag til en norsk Kirkes Historie i det nittende Aarhundre - Anden Samling, side 259 - 300. Videre er biografier i Norsk Biografisk Leksikon, Norges og Norske Konfliktselskaps, Norgeshistoriet 1820 (nr. 336) og en rekke andre steder. Den dale på Norskreg i Alstahaug 7. des. 1854.

1977. 1. 17. 1977 med familien Antonette Hellstrøm, datter av en

1859.

Ser med forfaldning og alt uverdigste til fane til Finnmarken. — Blot zig altsaa i franktene med vaagt Sandras over Savandring i Tromsø-Vorplas, da

Prester i Lenvik 1782 - 1855 :

Jacob Kleboe

Perd. m. d. b. i Stavanger, nemt av jekta skipper

Mathias Bonsach Krogh 1782 - 1789.

født 4. oktober 1754 på Vadssø, sønn av daværende underbetjent ved den kongelige handel i Finnmark, senere foged i Vesterålen og Lofoten Troels (Truls) Krog og Else Maria Bonsach, datter av Mathias Bonsach som var sogneprest til Trondenes.

Etter privat undervisning av farbroren Eiler Hagerup Krog som senere ble foged i Vesterålen-Lofoten, kom han i 1768 til Kjøbenhavn Universitet og tok året etter examen philosophicum med beste karakter. Han var lenge i tvil om hvilket studium han skulle velge og fulgte forskjellige forelesninger, mens han underholdt seg selv ved å gi privat undervisning. I 1773 begyndte han sitt teologiske studium. Han tok eksamen 27. okt. 1778 med karakter laudabilis. Han fortsatte som manuduktør til han 19. desember 1781 ble utnevnt til prest i Lenvik sognekall. Han forteller selv at han her levde et virkelig lykkelig liv, selv om inntektene var små, og gjelden tiltok. Sin fritid brukte han til å drive jakt og fiske, og han hogde selv tømmer og førte det hjem for å reparere sin forfaldne prestegård. Om hans virke som prest i Lenvik har vi bare få opplysninger. Der var ingen skolelærer i sognet, og Krogh foreslo at skolekassen på 14 riksdaler skulle tas til inntekt for fattigkassen (på 19 rd.), og at man overlot til foreldrene å undervise sine barn. Dette gikk nå ikke biskop Bang med på.

I Kroghs tid kom de første nybyggerne til Målselv. Holmboe hadde i 1789 antakelig bedt ham skaffe dem korn, for Krogh skrev 16. mars at "Mallangs Mandene" - som nok er innflytterne i Målselv - gjerne skulle få mere korn, men han hadde alt solgt mye i forhold til innhøstningen og lovt bort såkorn, men, hvis nøden hos dem var stor, skulle han etter evne stå dem bi. Ellers vet vi ikke noe om hans forhold til nybyggerne. Som biskop kom han jo senere til å besøke dem og gi en interessant beretning om dem. Hans innførsler i kirkeboken for Lenvik er svært kortfattede og summariske.

Krogh ble 6. mars 1789 sogneprest til Vagan og ble prost i Lofotens og Vesterålens prosti, 23. mai 1798 sogneprest til Ørlandet og 6. januar 1804 den første biskop i Nordlandene og Finnmarken.

En utførlig biografi finnes hos Daniel Thrap: Bidrag til den norske Kirkes Historie i det nittende Aarhundre - Anden Samling side 259 - 300. Videre er biografier i Norsk biografisk Leksikon, Halvorsens Forfatterleksikon, Morgenbladet 1828 (nr. 338) og en rekke andre steder. Han døde på Belsvåg i Alstahaug 2. sept. 1828.

Gift 2.1. 1781 med Nicoline Antionette Møllerup, datter av sogneprest

1859. Det var befalning av Alt urverk fyrst til først til Finnmarken. — Befalning alltid inn fra vesten ned mot Saltfjorden og Lærdalen i Trondhjem, der

Jacob Klæboe 1790 - 1793 :

født 3. mars 1753 på Skagstad i Steigen, sønn av jekteskipper Hans Klæboe og Karen Torkilsdatter.

Han ble pers. kapellan til Bodø 17. april 1782, sogneprest til Lenvik 6. mars 1789, til Saltdalen 7. sept. 1792 og til Skjerstad 30. sept. 1806. Han døde 1808.

Gift 1789 med Lucie Bonsach Schytte f. 17... , død 1810 , datter av sogneprest til Bodø og prost i Salten, professor Erich Gerhard Schytte og Anna Jentoft.

Han foretok sommåren 1791 en inspeksjonstur rundt om i Lenvik for å få rede på den ukonfirmerte ungdoms kunnskaper og besøkte da også de 18 familier på tilsammen 75 personer som hadde slått seg ned i Målselv, og gav på oppfordring Holmboe attest for at han så langt fra hadde "udsuet" noen av disse familier, som han var beskyldt for, at han heller hadde vært en nødvendig hjelper for dem med å skaffe dem levnetsmidler under rydningsarbeidet.

Hans ettermann skrev om ham : "Hans Character var strøng Retskaffenhet, der meenede Gud og hver Mand vel."

Gunner Berg 1793 - 1806 :

født 2. november 1764 på gården Fosdal i Stjørdal, sønn av bonde John Gunnerson som siden bodde på Berg i Stjørdal, og Sara Nielsdatter. Biskop Bang ble oppmerksom på ham under en visitas i 1776 og hjalp ham til å komme inn på katedralskolen i Trondhjem. Han tok teologisk embetseksamnen 1786 og ble amanuensis hos sin velgjører biskop Bang og etter hans avgang som biskop 1788 hos hans ettermann biskop Johan Chr. Schönheyder , til han 11 okt. 1792 ble utnevnt til sogneprest til Lenvik. I 1803 ble han prost i Senjens prosti og 3. mai 1805 forflyttet til Ibestad sognekall. Han ble 16. mars 1815 utnevnt til sogneprest til Lødingen, men fikk 3. aug. samme år tillattelse til å bli i sitt embete. Han døde 19. aug. 1827.

Gift 1) i 1794 med Anne Colban, datter av trondhjemsborger og Mordlandshandler John Norman. Hun døde 16. mai 1808. 5 barn.

Gift 2) 10. april 1809 med Rebekka Elisabeth Kildal, datter av sogneprest til Ibestad prost Mikael Heggelund Kildal og Anne Normann, og før gift med sogneprest til Øksnes Peder Borch Lund. Hun døde 17. mars 1814, 45 år gammel.

Gunner Berg fikk i 1802 opprettet bygdekommisjon (skole- og fattigkommisjon) i Lenvik. Han ble valgt til Stortinget 1818, men møtte ikke på grunn av sykdom.

1859.

S. vid Befolking og Alt uverdige at fane til Finmarken. — Blidt jeg allfor i Frankrike med vugget dantlas av Savandring i Tromsø Gravplæ, da

Da nybyggerne i Målselv og Bardu i 1798 ønskete om tillatelse til å bygge en kirke ved Takelva, gav Gunner Berg dem sin fulle støtte. (Han mente ellers at dersom Bardu ikke ble med, burde kirken heller bygges på Kjerresnes eller rett ovenfor på den andre siden av elven). Han hadde lovet å betjene den nye kirken 6 ganger om året, og han foreslo selv at det måtte bli pålagt presten å møte opp ved Målselvdalens kirke så betimelig at dagen før gudstjenesten kunne anvendes til katekisasjon av ungdommen, og dersom flere enn 16 av voksne personer innfant seg, burde han også samme dag holde preken og forrette altergang. (I søknaden ble det bedt om 300 riksdaler til ornamenter, men Berg kunne opplyse at sørkerne gjorde oppmerksom på at det var en feilskrift - de 300 rdr. skulle brukes til kirkebygningen). Gunner Berg foreslo senere at kirken burde bygges på Brandskognes, og det var bardudelene enige i, men de ville nå gjerne slippe å være med på utgifter til vedlikehold og betjening, og presten, som mente dette var urimelige utflukter, foreslo datat de skulle bli pålagt å delta i utgiftene i den kongelige bevilling til kirkebygging, eller at det bare ble bygget kirke for Målselvdalen og da helst på Olsborg.

Av livssyn var Gunner Berg rasjonalist, og han så derfor med stor uvilje på Hans Nielsen Hauge og den vekkelse som hans disipler hadde gitt støtet til blant nybyggerne i Målselv.

Han var en meget pliktoppfyllende embetsmann, og kirkebøkene er i hans tid ført med stor nøyaktighet og svært utførlig. Han hadde sterke litterære og historiske interesser - Erlandsens: "Bængr. Efterretn. om Geistligheden i Tromsø Stift" bygger for en stor del på Bergs opptegnelser. Sammen med sogneprest til Trans Niels Normann stiftet han Senjens Provinzialbogsamling.

I land. Han ble utnevnt til sogneprest til Bærik 3. august 1816 og kom dit i juni 1817. Kallet var nok en skuffelse. Han fikk Gerhard Severin Heiberg 1806 - 1816 :

født den 29. august 1772, sønn av sogneprest til Gloppen og prost i Nordfjord Johan Widing Heiberg og Ane Maria Stub. Dimittert fra Bergens katedralskole 1792 og tok teologisk eksamen 1798. Han ble pers. kapellan i Borgund 28. juli 1797 og til Norddal 3. januar 1800 og betjente sistnevnte kall etter sogneprestens død. Han sökte da embedet, men en annen fikk det, og han måtte da, som han selv uttrykker det "vandre den for Personelle Capellaneler sædvanlige, men saare tunge, Befordrings Vey, at reyse til København, for selv at søge Kongen om Levebrød." "Men desvarre saare knapt

1859. der ved Besættning og Alt uver og fjere af fjord til Finnmarken. - Huldrig jeg alltsaa vis brorheden med voget Sørhus over Larvikring i Trondhj. Hvor glem, da

blev det mig tildeelt, da Kongen under 3de Januarij 1806 aller-naadigst beskikkede mig til Sognepræst for Lenvig og Hillesæ, hvortil jeg ankom samme Aars August Maaned." ^{and offentl. Nedenfor nævnes}
Han ble 18. mars 1816 sognepræst til Askevoll og 13. april 1822 prost i Søndfjord prosti, 9. august 1825 sognepræst til Haus og 6. februar 1827 prost i Nordhordland prosti. Han døde 15. april 1834. Indvænnerne i det daværende sted siger sig om døgn Kirke, og
Gift i august 1800 med Henricha Finde Heiberg, datter av kjøpmann og jordegodseier Danchert Danchertsen Heiberg og Dorthe Mar-grethe Finde.

Enkelte bemerkninger i kirkeboken tyder på at også Heiberg så med noen skepsis på Haugianer-bevegelsen. Han synes ellers å ha vært en nøyaktig embetsmann. Da han forlot Lenvik med en barneflokk på 7, skrev han selv : "Jeg er saaledes riktig nok bleven rigere paa Børn, men ikke paa Penge. Dog priiset være Forsynet for Alt, med et rørt Hjerte siger jeg ved Afskeeden herfra : han min Gud gjorde det vel altsammen."

Niels Roth Heyerdahl 1816 - 1820 : født 1816 i Land, 10. juli
født på gården Rakkestad i Hadeland den 18. april 1785, sonn av

sorenskriver over Nedre Romerike Halvor Heyerdahl og Maren Christine Elisabeth født Cornisch. Han tok examen artium ved Christiania katedralskole høsten 1804 med beste karakter. Han skulle til å ta teologisk embeteksamen høsten 1807, "da de engelske Røveres Anfall nødte mig at bytte Bogen med Musketten, og etter Kapitulationen at sege Fædelandet", som han selv skriver. Han tok derfor først eksamen høsten 1809, men da med karakter Laudabilis. Han ble i juni 1810 res. kapellan i Ringebu og i juli 1813 res. kap. i Land. Han ble utnevnt til sognepræst til Lenvik 5. august 1816 og kom dit i juni 1817. Kallet var nok en skuffelse. Han fikk lære, skrev han, "at hvad der vil høyt, falder ofte lavt, og at man i at sæge maa være forsiktig og ikke lade sig narre af Erd og fede Løfter". Han ble 13. okt. 1817 sognepræst til Trans, men fikk 21. nov. 1818 tillatelse til å bli i Lenvik. Han ble 8. april 1820 utnevnt til sognepræst i Lesja og forlot i juli samme år Lenvik, "hvor Gjeld og Kummer vare Dagens Frugter". Han ble 29. november 1828 utnevnt til sognepræst i Gausdal. Han døde på Lesja 6. febr. 1829.

Gift 25. februar 1811 med Elisabeth Cathrine Naschou, datter av tollinspektør Naschou i Fredriksund og Jaohanna Beker. Hun var født

1859.

Ser med Beskrivning og Alt unno ifraas at fomme til Den
mørkeste. — Blidt jeg altfaa i fraa hæmer med
noget Sandhævaa Savandring i Tromsø Fjordland, da

Pastor Heyerdahl har gitt disse opplysninger : " I min Embeds-
tid er følgende Nyt foregaast i min Virkekreds. Præstegaardens
Vaaningshuus, som før maatte kjøbes af Mand efter Mand, er nu ble-
ven kjøbt af Almuen og skjemket til Præstens Bolig - en Skolehol-
der er bleven ansat i Hillesø Annex, hvor før ingen i Mandsminde
har været - Hillesø Kirke er bleven bordklaed og repareret, Mols-
elvens Indvaanere faaet Bevilling at bygge sig en øgen Kirke, og
Lenvigs Kirke paabegyndt at opbygges afny."

JANUAR 1820. I sitt trættende År.

Michael Schwartzkopf Bull 1820 - 1825 :

født i Bergen den 19. oktober 1790, sonn av apoteker Ole Borne-
man Bull og Gedskn Edvardine Storm. Han gikk i Bergens lærde sko-
le 1804 - 1810, da han reiste til Kjøbenhavn, men da faren var død
1810, måtte han avbryte studiet i 1812 og ta post som huslærer hos
U Cappelen i Porsgrund, senere hos en major Krohn på Ringerike og
endelig 1815-16 hos pastor Christie i Slidre. I 1816 tok hans far-
bror, justitiarius i Høyesterett Johan Randulf Bull i Christiania
ham i huset, og hos ham bødde han til han 28. januar 1819 tok em-
betsekåmen. Han ble 10. april 1819 res. kap. i Land. 19. juli
1820 ble han sogneprest til Lenvik og kom dit 8. august 1821. Han
ble så den 16. april 1825 utnevnt til sogneprest i Kolvereid.

Gift 29. mai 1819 med Marie Elisabeth Reichborn, datter av re-
gimentskirurg(feltskjør) Henrik Vilhelm Reichborn og Elisabeth
von Koss.

Michael Schwartzkopf Bull døde 26. juni 1837.

Hans enke døde i Kristiania 23. august 1855. Årene 1827-28 var
han huslærer hos præster Neumann i Tregodt. Han tok teologisk
embetseksamen i mai 1829 og ble 8. desember 1829 utnevnt til pæ-
kapellan hos præst Berisberg i Flåms. Da han overtok kallet i ju-
ni 1830, var Berisberg død, så Bræger styrtet Flåms kall til juli
1831 og fra da til februar 1833 var han konstituert sogneprest i
Bærd. Han ble utnevnt til sogneprest i Lenvik 3. august 1832,
og kom dit i slutten av juli 1833. Bræger ble 27. mai 1837 utnevnt
til sogneprest i Reisted. 20. april 1837 preost i Senjens præst-
og 7. mai 1849 sogneprest til Søya-tad. Han døde der 26. mars 1867.

Gift 9. april 1837 med Abrahamine Cathrine Hammer 7. juni
1813, datter av løffandler Abraham Hammer i Setra Toten og Cath-
rine Maria Kimb.

Præsten Kildal fikk sitt ønske oppfylt. Bræger var en virkelig
og energiskmann på mange områder. Han var 1. representant fra
Vinnmarkens Amt til Stortinget 1845.

1859.

Ses med Befalning og Alt var oppført til gjennom til Finnmarken. - Blåste gjeg alltid med fransk tønne med vugst Sørhus av Lærling i Trondhjems Provinss, da

Arnt Johan Bruun 1828 - 1832 :

født 10. september 1802 i Kristiansand, sønn av kjøpmann Arnth Bruum og Johanne Lowine Aschildsen. Han ble dimittert fra Kristiansands skole 1821 til Universitetet og tok anneneksamen 1823. Han var så noen år huslærer hos sogneprest Christie i Valdres. Han tok teologisk embetseksamen 10. sept. 1827, med karakter non contempnendus. Den 5. mars 1828 ble han sogneprest til Lenvik. Kallet hadde da stått ledig i over 3 år. Han døde plutselig 14. januar 1832, i sitt trettiende år.

Gift med Hanna Strøm fra Soon. 2 døtre.

Arnt Mohan Bruun synes å ha hatt hjertelag for fattige og ulykkelige, men hans livsførsel og embetsførsel var langt fra hevet over kritikk. I meldingen om hans dødsfall skrev prosten Simon Kildal i Trondenes : "Forsynet kaldte ham ud fra Fristelsernes og Skræbelighedens Land, og jeg er som hans Provst dermed saare fornøiet. -- Den Ewie lade ham finde Naade for sin Throne."

Prosten uttrykte ønsket om at "Lenvigs vist nok baade hyggelige og gode Kald .. maa om muligt falde i en ung og virksom Mands Lod, der vil oprette med Iver, hvad desvarre er i Formands Tid tabt."

Peter Munch Brager 1832 - 1838 :

født den 3. januar 1806 i Land, sønn av handhandler Nils Brager og Severine Munch. Han ble dimittert fra Drammens latinskole i 1825 og tok anneneksamen i 1826, men måtte under 1827/28 tjenest til livsopp hold ved å gi privatundervisning, og i årene 1827-28 var han huslærer hos presten Heidenreich i Trøgstad. Han tok teologisk embetseksamen i mai 1829 og ble 8. desember 1829 utnevnt til pers. kapellan hos prost Hertzberg i Finnås. Da han overtok kallet i juni 1830, var Hertzberg død, så Brager styrtede Finnås kall til juli 1831 og fra da til februar 1833 var han konstituert sogneprest i Stord. Han ble utnevnt til sogneprest i Lenvik 3. august 1832, og kom dit i slutten av juli 1833. Brager ble 27. mai 1837 utnevnt til sogneprest i Ibestad, 20. april 1839 prost i Senjens prosti og 7. mai 1849 sogneprest til Øyestad. Han døde der 26. mars 1869.

Gift 9. april 1833 med Abrahamine Cathrine Hammer f. 16. juni 1813, datter av landhandler Abraham Hammer i Østre Toten og Cathrine Marie Nimb.

Prosten Kildal fikk sitt ønske oppfylt. Brager var en virksom og energisk mann på mange områder. Han var 1. representant fra Finmarkens Amt til Stortinget 1845.

1859.

der ved Besættning og Alt uvers fjørst al fær til Finnmarken. — Huldrigeg allt vær i Finnskogen med uøigt Sankas av Savandring i Tromsøbygda, da

Om det som var foregått i hans embetstid i Lenvik, har Brager gitt disse opplysninger :

21. Præstegaardens Huse ere før største Delen opførte fra Nyt af, med Unitagelse af Borgestuebygningen.
2. 1 fast Skolehuus er opført tæt ved Hovedkirken.
3. Hvert Sogn har faaet særskilte Fattig- og Skolekasser, og som Følge deraf, er tillige ansat særskilte Kirkessangere i hvert Sogn; ligesom Ungdommens Undervisning drives med større Kraft.
3. Lenvigs Kirke, der i 1825 kjøbtes af Missionen har nu udbetalt sig. Hillesøe Kirke er ved Reparationer sat i god Stand, og Monselvens Dø bringes hvert Aar nærmere sin Fulddendelse."

Det kan nevnes at Brager også en tid omkring 1836-37 fungerte som vei-inspektør.

Da han forlot Lenvik skrev han : "Skjønt vi her i Lenvig har lidt meget Ondt deels ved gevnlige Sygdoms Tilfælde, deels ved den høist elendige Præstegaard - der først blev i fuldkommen Stand i 1837 - deels ved mange Flytninger i Aarets haardeste Tider, er dog nu Alt ved Guds Naade og Bistand - Hans Navn være lovet - overstaaet ; og vil Lenvig altid være os i kjær Erindring."

Det er ikke vist hvilket land han var født i, men han var født i Kristiansand, og var en egen privatpræst i Kristiansand. Han ble 31. august 1847 utnevnt til sogneprest i Lenvik og kom dit i mars 1848. Den 15. oktober 1855 ble han utnevnt til sogneprest til Skjæretad.

Hans Hall 1838 - 1847 :

født den 30. januar 1808 i Porsgrunn, son av skipskaptein Anders Hall og Mogensine Sophie født Bentsen. Moren ble for annen gang gift med kammerjunker Adeler på Gimsey Kloster. Han ble dimittert fra Latinskolen i Kristiania i 1825 og tok i 1826 examen philosophicum. Fra høsten 1825 var han i 3½ år huslærer hos proprietær Isak Muus på Vøyen. Adspredelesene i den behagelige familiekreds hindret ham i alvorlige studier som skulle hjelpe ham frem "ved det grønne Bord", forteller han selv, og senere tok privatelever for meget av hans tid. Men i mai 1832 tok han teologisk embetseksamen med karakter højd. Den 6. juli 1832 ble han utnevnt til adjunkt ved den nylig opprettede middelskole i Tromsø. Han ble utnevnt til sogneprest til Lenvik den 10. september 1837 og flyttet dit 22. mai 1838. Den 15. mars 1847 ble han utnevnt til sogneprest til Vefsn og i 1868 til Ullensaker, der han døde 8. mai 1877.

Gift 18. mai 1838 med Pauline Irgens Holmboe Stoltenberg f. 1. januar 1821 i Trondenes, død 13. januar 1892 i Kristiania.

1859.

Ser ned Østfoldning og Alt unnsjåne al fare til Finnmarken. — Hæld jeg allfør i framtaun med uørt Sandnes over Savandning i Troms' Fjord, da

Hall må ha vært en glad og lykkelig mann, festlig og vennesal. Da han forlot Lenvik, skrev han : "Her har jeg henlevet 9 lykkelige Aar, hvis Erindring altid vil vække hos mig de taknemmeligste Følelser mod Forsynet, der med kjærlig Haand har ledet mig gjennem Livet." Og da han skulle reise fra Vefsn, het det : "Det var ikke uden megen Kamp, at jeg kunde beslutte mig til at forlade et Sted, hvor jeg havde tilbragt 20 saa lykkelige Aar."

Som første ordfører i Lenvik fikk han lede kommunen gjennom de første årene under nyordningen etter formannskapsloven av 1837.

Vilhelm Sandberg 1848 - 1856 :

født den 11. oktober 1809 på Omsøy prestegård, sønn av prost Ole Rømer Aagaard Sandberg og Jørgine Susanna Flood. Han gikk først på Christiania Latinskole og deretter på Fredrikstads Real-skole. Etter examen artium ble han ansatt ved lærer ved sistnevnte skole til 1833. Han tok teologisk embetsekamen i juni 1834 med karakter haud. Senere ernærté han seg dels som privatlærer, dels ved en egen privatskole i Krisitansand. Han ble 31. august 1847 utnevnt til sogneprest i Lenvik og kom dit i mars 1848. Den 15. oktober 1855 ble han utnevnt til sogneprest til Skjerstad. Han døde der 7. januar 1871.

Gift med Christiane Andrea f. Nyeggard, datter av kjøpmann Nyegaard i Fredriksstad.

Ved sin avreise fra Lenvik 19. juni 1856 skrev Vilhelm Sandberg : "8 i det Hele lykkelige Aar har jeg her tilbragt, strebende efter Evne at virke for christelig Oplysnings Fremme navnl. ved Foranstaltninger sigtende til Skolevæsenets Forbedring, hvori jeg ogsaa er blevet bemødt med tillidsfuld Beredvillighed af Kommunrepræsentationen. Under min Embedstid blev Annexet Maalselv en fraskilt Lenvigs Præstegjeld for i Forening med Hardo at danne et eget. ... Skolen ordnedes saaledes at hver Rode fik aarlig 4 Ugers Skole, derafholdtes paa eet Sted."

Sandberg var i en årekke ordfører i Skjerstad. Han var 2. representant til Stortinget fra Nordlands amt 1857.

1859. Den vidt Uafslutning og Alt uunværlige af fæn til Finnmarken. — Bøder jeg allfors i Finnskogen med nogen Langtag over Savandring i Tromsøfjordens, der

1)

Velærværdige hr. Broder !

Da Rygtet har sagt mig , at De, som den bestemte Mand for Lenvigens Menighed, lykkelig skal være fremkommen til Deres Bestemmelse og Boested , saa byder jeg Deres Velærværdighed af Hjertet velkommen, da ynsker og udbeder Dem fra Gud, Dage og Held til at virke meget godt for Deres ny Menighed.

De finder en smuk ny Kirke for Dem ; men den skal indvies ; derfor har hr Biskoppen givet mig Herv, hvilket jeg agter , om gud vil, at udføre, i Forening med Dem, oeg et Par Brødre til, efter vor Egns Leilighed, paa den 13de /:trettende:/ Søndag efter Trinitatis førstkommando , hvilken Dag, Deres Velærværdighed, behagelig vil tillyse, for Menigheden , forud, som Kirke=Vielsens Fæst : men, og tillige : at Menigheden, med dens Ungdom, både confirmeret og unconfirmeret forbliver over i Lenvigen, til paafølgende Mandag, den 17de September, til Provste=Visitatz, som jeg da agter at holde, til hvilken, Skoleholderne, saavel som Klokkeren, have at indfinde sig med deres Ungdoms Mandtaller, som og Stedets Bygde=Commission, samt Medhjelperne.

Tirsdagen den 18de begive vi os, til Deres Annex Hillesøe , for der at fremholde, efter min Pligt /:nu det 3^{die} aar siden sidst jeg var der:/ visitatz : jeg maa bede denne Annex=Menighed underrettes om min Nærvarelse hos dem i bemeldte Årende, den følgende Dag den 19de Septbr: som er Omsdagen, Hvorpaa vi Torsdagen, vende tilbage til Lenvigen, hvorfra jeg strax returnerer til mit hjem. Jeg maa tillige bede Dem, at Præste Skyds vorder betimelig tileagt fra Hillesøe, for, den 18de at afhente os, ligesom og, for, den 20de at føre os tilbage igien til Lenvigen , hvorfra min egen Skyds skal afhente mig.

Da jeg haver Kald og Pligt at forelægge den Materie, hvorover der til benævnte Visitatser skal catechiseres , finder jeg det pas-

1859. der ved Præførelæring og Alt uerspilne vil føre til Guds
mærke. — Hvilket givt altfor i frankheden med
noget saghaft uav Lærundring i Tronessproglis, da
1859. 1. T. 1859.

2)

sende, efter vor Tids og Egns Tary, at vi vælge den Christensoms
Pligt Sparsomhed, efter deb Anledning, den brugelige
Lærebog, men, end rigere Guds Ord i Bibelen, dertil giver.

Endelig maa jeg bede Dem, Velærværdige hr Broder! da jeg slet
ingen Prætensioner har paa Provste = Tractementer hos nogen Broder,
jeg besøger aarlig, allermindst hos Dem denne gang, der nys er
kommen og er at agte som en Begynder i Huusholdnings Veien, De da
vil broderligst ihukomme Luc: X. 42. *Euos de esti Xelia*
hvilket Michaelie oversættes saaledes som jeg ynsker det, denne
gang: En Ret er nok.

Herren velsigne vort fælles Møde i hans Ehrende til hans Ehre og
Menighedernes sande gavn!

Broderligst

Troness d: 18 Augusti

Simon Kildal

1821

S: T:

Hr Pastor Bull

Sogneprest for Lenvigens
Menighed.

(Tenvik sokneprestembetes arkiv)

1859. Her ved Besættning og Alt var afpræstet al fane til Finnmarken. — Baldr jeg altfaaer i fra Danmark med uagt stortrag over leverandring i Tromsø af Krogfjord, da

Tromsø d. 20 Novbr 1829.
Trømsø d. 20 Novbr 1829.

Herr Ven !

Undskyld at Du ikke fik de forlangte Varer med Skydsferd tilbage. Aarsagen hertil var at vi ikke havde noget at fynde de flydende Sager i. Den sendte Krukke var itu. Jeg maatte da ud i Byen for at faae Krukke, men ingen var at faae. Da det slog feil troede jeg at faae et Flaskefoder tillaans ; men saadant var ei heller at faae, da Alle tilligemed os maatte bruge dem paa Touren til Smørmarkedet i Skibotten. Det var min Mening at overlevere Dig Sagerne personlig, da min faste Bestemmelse var at gjøre en Tour til Gibustad ; men min Kone blev desværre ! saa syg at det ikke var mig mueligt at komme Hjemmenfra. Varerne samt Reg: derover følger nu herved til Beløb af 8 Spcidalere som blev os sendt. Flaskefoderet ville De behagentl. sende saa snart som mueligt tilbage. —

Vi savne en Skitskiste som vi troe Du fik forrige Aar med Varer i, denne ville Du tilligemde Flaskefoderet sende os tilbage.

Uagtet min Kone nu er i Forbedring tør jeg dog ikke forlade Hjemmet for det første. —

Lev vel og vær med Frue Gamahlinde, Frøken Datter og Svigerinde vanskabeligst hilset fra din

hengivne

J. C. Dreyer.

[Se også Trøms Morskeblad - Skiftet paa nr. 151

notater til Lenvik Amt Bruun hos papirer]

[På baksiden:]

Velærværdige

Herr Pastor Bruun
til

L e n v i g e n

Herved følger
efter Indhold

1 forsegl. Kagge
1 do. Flaskefoder
1 do. Saltsæk
1 do. Kaffedo.
1 liden Pose med Thee

[Pastor Bruuns hos papirer - pk. 151]

KULDEKOPPER MM RELIGIØSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1846) PRESTER I Jylland 1-86

1859. Der vid Besiddning og Alt var afprænt af form til Fin
maskin. — Huldr. gez. altsaa i franktmaale med
meget Daytag om Saamensing i Tromsøfjordplan, der
11. Dec. 1859.

I Anden Jolene Brønn endte ih. Januar
1829.

Tromsø d. 16 Dec. 1829.

Herr Pastor !

Herr Ven !

Indberetningen udvider jeg herfor en Pile, at
Din Skrivelse af 12 Dennes med sendte 30 Spd modtaget. Tilbage
følger de forlangte Sager paa nogle Ting nær.

At faae 2 Vog Lys her i en Hast , var ligesaa umueligt som at
naase op til Maanen, paa Grund af den ualmindelig store Lysmangel
her i Aar. Øl, som er nogenlunde godt er ogsaa een af de Artik-
ler som her ei ere i en Hast at faae. Med allerförste Leilighed
sendes Dig en Anker godt Øl og hvis paa nogen Maade mueligt, flere
Lys. De faae Lys som her sendes Dig betalte vi selv 18 f for
hos en Rus. Catharina Blommer findes ikke i Byen. Havanna
Sukker som vi ikke selv ere forsynede med forlanger Hansen og
Andre 98 f pr H. Derfor sendes Dig Melis til 30 f , hvormed
Du vist vil finde Dig bedre tjent.

Min Kone, som jeg troer var Döden temmelig nær, er Gud være lo-
vet ! rask igjen og med mig hilser Dig , Din Frue & Svigerinde.

Venskabeligst
Modt med Skiftesvalteret i set med det oftealige at red-
de hvad reddes kan. A. J. D. Dreyer

Levendes vist nu alle muligheder og gode Kald
til B. F. Oehus , saaledes, at det ikke er muligt faae i en ung
og virkelig Heds Ind, der vid gører, at det ikke desvarre er
[Senja og Troms sorenskriver - Skiftepakke nr. 151
pastor til Lenvik Arnt Bruuns bos papirer] meningen treffende
Arrangement med en hensigtsmessigere Ueling af Indvænning i Trom-
søe, Lenvigs og Ibrestads Sogneskild, saaledes, at ved disse
Penlægelse til Lenvig ses og ved nogle af Lenvigs Sogns Ind-
vænneres Penlægelse til Tromsø, meget ville vindes for begge
enigheder, vil senere blive Gjenstand for Overværelse, og ikke
nu hindre Kaldets Besættelse. Med sand Høiagelse er jeg B. F.
Trondhems d: 20. Januar 1832.

Bispon R. I. L. S. S.

Proost Bispe - Lit. R. B. pm. 1 (brey 1832)

1859.

her ved Besiddning og Alt var afpræst af form til Før
mørties. — Bøldrigez allfør i Frankhæus med
noget sagtagt overvandring i Tromsøbygden, der
11. Februar d. T. 1832.

[Arnt Johan Bruun døde 14. januar
1832.]

Højærværdige og Højædle

De Landstevens 2-13 - 7 tillægger Fru Pastorinde Hanna

Herr Biskop :

Bruun Fæste af Lenvigs Sognekald, og denne i Almindelighed og
efter Indsluttede Indberetning opfylder jeg herved min Pligt, at
viindberette Sognepræst Bruuns pludselig indtrufne Dödsfall, just
heda jeg i Følge meddelte Efterretninger næsten havde seet mig nød-
saget, at anmeldte hans Færd for D. H. for at en interimistisk

Suspension maatte have blevet ham til Deel, som den der ved et
seforægtigt Liv og skjødeslös Embedsførelse,aabnbare beredede

sig sin Menigheds og alle Omgivendes Ringeagt. Forsynt kaldte
ham ud fra Fristelsernes og Skrøbelighedens Land, og jeg er som
S:t. Hr. Sognepræst Brager hans Provst dermed saare fornøiet; thi Drukkenskab nedbryder
obnosten frygteligt Religionslærerens Værd og offentlig Agtelse.-

- Den Evige lade ham finde Naade for sin Throne ! !

Hans efterladte Kone og tvende Børn ere i den ynkværdigste
Forfatning, og det seer ud som at hans derangerede Boe vil brin-
ge Skole- Fattig og Kikkcassen begydelige Deficit; jeg har søgt
at bidrage mit til de Førstes Hjelp, og vil ved et forestaaende
Møde med Skifteforvalteren i Boet sæge for det Offentlige at red-
de hvad reddes kan. Archivet er forseglet, men hans indtrufne
Dödsfall netop i den Tid, da de offentlige Expeditioner skal af-
sendes, bringer en Standsning i det Hele.

Jeg anbefaler Lenvigs vist nok baade hyggelige og gode Kald
til D. H. Omhue, saaledes, at det maa om muligt falde i en ung
og virksom Mands Lod, der vil oprette med Iver, hvad desværre er
i Formænds Tid tabt. - Et muligt efter min Formening træffende
Arrangement med en hensigtsmæssigere Deling af Indvaanerne i Trom-
søe, Lenvigg og Ibbestads Sognekald, saaledes, at ved disses
Henlægelse til Lenvig som og ved nogle af Lenvigs Sogns Ind-
vaaneres Henlægelse til Tromsø, meget ville vindes for begge
enigheder, vil senere blive Gjenstand for Overveielse, og ikke
nu hindre Kaldets Besættelse. Med sand Høiagtelse er jeg D. H.
Trondenæs d: 28. Januar 1832. — rbædig forbundne

Simon Kildal
[Tromsø bisp - Litr.E. pk. 1 (brev 1832)]

1859.

Bor og Befolking og Alt uverv ejerst af Jom til Fin-
markens. - Blidt gis allfaa i Finmarken med
nogot Daytag om Savandring i Tromsøfjord, da
11. 9. 1859.

Da Landslovens 2 - 13 - 7 tillægger Fru Pastorinde Hanna s.
Bruun Pension af Lenvigs Sognekald, og denne i Almindelighed og
efters Lovgivningen skal bestemmes af Provsten og 2 Sognepræster,
ville D. Vvhds. snarest muligt behage at indsende en nogenlunde sik-
ker Beregning over Lenvigs Kalds visse Indtægter, da denne Opgave
maa lægges til Basis for Beregningen af Pensionens Størrelse. -

Provstiet vil derefter sørge videre for Sagen og derefter ind-
sende Præsteskabets Formening til d: Vvhds Erklæring.

Trondenes d. 2 Septb 1833

S:T. Hrr Sognepræst Brager

Simon Kildal

Obs. Det bemærkes at ved Kaldets visse Indtægter forstaaes :
Offerkjeppe el. 2 o. af hver Mand, Rettigheden 2 ort,
Det bestemte Huusmandsoffer, den regulerede faste Korn-
tiende i Penge - og et omtrentligt Beløb, som sikkert hvert
Aar kan paaregnes af Fisketinden og Accidentalia ved Em-
bedet.

d. s.

(Lenvik sokneprestembetes arkiv)

1859.

der ved Besættning og Alt var afspist af fæn til Finne
maskine. — Huldrigz alltsaa i frankhuse med
noget Langtag aav Savandring i Transfjordland, da
11. 9. 1859.

13/55

I

S. T. Herr Pastor Brager

Høiestærede Herr Broder :

I min, som De formodentlig har hørt, Sygdoms Tilstand, havde jeg i Dag den Glæde ved en Ekspresse fra mit Hjem, at modtage her Dere's Erede fra Lanvig. Hjertelig ønsker jeg da Dem og kjære Viw — velkommen til Egnen efter udstandne Reisestrabader og intet skal være mig kjærere end daglig at høre, at det staaer vel til i Lenvig og Præstefamilien trives godt. —

Meget ønskede jeg vist at tale med Herr Broder om — den sidste Ven, som forlod os, efterlod baade Kald og Archiv i en slet Orden, jeg fandt det som en ruda & indigesta moles — dyngt sammen af alle Ting, og jeg anvendte nogen Tid paa at ordne — men maa anbefale en skaansom Broder Resten — da der skal lidt Tid og Roe dertil. Især er den nye Ministerialbog endnu uden at nogen har antaget sig den, og herom med mere vil vel Pastor Broch underrette. —

De har gjort vel i at indsætte Dem selv — det bruges almindelig og naar man oplæser sit Kaldbrev — holder Indtrædelsesprædiken og en Bön for sin Fremtids Virken i Christi Menighed — er ogsaa dette Ceremonielle strængt nok opfyldt. Jeg bad Biskoppen om Collats, den kunne ei skaffes, før end han kom hjem, og han erklærede den for det første mindre fornöden for Indsættelsens Skyld, da han i sin Tale til Menigheden anbefalede den forventende Sognepræst ved Visitatsen. —

Nu da til Præstegaarden — og om den et Ord — det er ikke første Gang jeg har ekrevet om den, ørgret mig over den, og ønsket den forvandlet til et skikkeligt Vaaningshuus — men nei — man kan sige — jam stat *Opførsel* ante portam, intet er kommet istand. — Ved mit Ophold her fik jeg nu heldigviis tale med min Fætter Mis. Koch og manede ærter om Sagn — der mangler ikke Penge, svarede han — blot Departementet vil give Anvisning, og denne Anvisning har

1859.

Sis vid Besiddeling og Alt uvera fijnt af fore til Fin-
marken. - Huldrigz allfaa i Finmarken med
nogt Langtag am Savandning i Tromsøfjord, da
11. 8. 1859.

13/55.

2

Biskoppen tvende Gange faaet, for at mane Departementet om. Engang
maa dog vel de Sovende vaagne. De har fundet Gaarden i en sörgelig
Stand - den maa nedrives forandres paabygges og i det hele bord-
klædes og males, og De maa kjære Herr Broder ikke udsætte dermed
forlænge. De har Tømmer nok i Nærheden, duelige Arbeidere og skal
der blive Tilhold, maa man tage fat. Jeg tillader mig at indslut-
te en lille cwoqvis af dens indre Indredning og saaledes, som Faca-
derne maa see ud, undskyld Bygningstegneren & Architecten! det er
saa min Formening - og naar den skal og maa nedrives, saa maa den
ogsaa sættes igjen anständig op, og man behöver ikke saa saare at
spare Cassen heller, at det igjen skulde vorde Flikværk. Det meget
Bordpusk, som nu er inde i den, bør rives ud, og ordentlige Varel-
ser dannes - den har været et Lappeværk, og vier sig som saadan.

Naar De besøger Deres vakkre Egn - Molselven, maa De strax gjö-
re Præparationer - Pengene vil dog vel snart komme.

... jeg afbryde, og snart venter jeg at höre Deres Forme-
ning.

Lev vel Deres heng. og forvundne

Sortland d. 10 Aug. 1833 Simon Kildal

Den i Brevet indlagde blaae Emissair - har jeg modtaget indtil
videre, vi skal nærmere tales om den.

(Lenvik sokneprests arkiv.)

KILDEKOPPER M.M. - RELIGIOSE OG KRKELIGE FORHOLD (1830-1866). PRESTER I LENVIK (--- 55).

1859.

Sid med Besiddeling og Alt uoversigts at finde til Fin-
markens. — Huldrigig altfor i Finmarken med
noget Danflag over Savandning i Tromsøfjordens, der
1859. 17. 1. 17. 1. 17. 1. 17. 1. 17. 1. 17.

13/65

1/

S. T. Hr Pastor Brager jeg, os han skulle vende tilbage af Minde-
Herr Broder ! til Den. Det vil i den Maade man ikke være for-

Til Tranoe og Dyrøe kom jeg i Nyaaret, men til Klöven, hvør vi
kunne, som jeg siden hørte, have hilset paa hinanden, og talt om
Meget og Mangt kom jeg ikke, og det i Grunden fordi jeg i det uro-
lige Veir frygtede for ikke at have kunnet fuldkomme mine Forret-
ninger, som vare berammede. — Deres ærede modtog jeg i Hjemmet, og
her jeg opfyldt dets Indhold, at afsende Attesten til Kjøbmand Houge;
den nye Forskrift siger, at den forseglet ska l overleveres Modta-
garen til Fremsendelse, ikke destominde gjør jeg som visse Folk
ingen Hemmelighed af mine Erklæringer, en af mine smaa Cæntorister,
store udholder ikke det maatre Præsteembede/, har derfor afkopiert
den, og den følger indlagt. —

De vil altsaa med Magt og alværlig begynde at vandre Ansögnings-
banen — og jeg kan og bør ikke andet end tilönske den Mand, som
har Besværligheder, der ei synes at ville forandres, at kjæmpe med,
Held og Lykke. — Maatte De i en behageligere Egn faae et Embede,
som for det første ikke er mindre end Lenvig og bedre contant Be-
talere ! —

Buurmeiste besøgte os i Nyaaret, og han vegeterer her endnu,
styrkende sig ved den sorte Drik; at den kan oplive hans, som det
forekom mig, ved den stærke Sild-Beværtning i Lenvigs Menighed, no-
get fordærvede Mave og nedtrykte Aandsevner. Hvorlænge skal vi el-
lers beholde ham saaledes à la sorti og dog tjenstgjørende ?

Frue Bruns Pension er afsendt herhos Qvittering. Hun tabte stak-
kels Kone, de 90 Spd, jeg havde kjæmpet for, da Koch fandt for godt
at kaste dem i det bundløse Svalg af Fordringer, Pastor Bruns Boe,
hvor dog ikke nogen af Creditorerne faaer meer end hver nogle Skil-
linger af Daleren. —

Attesterne ere indsendte til Fogderiet for Tranøes Vedkommende,

1859.

Der var Befaldbning og Alt var afpræstet af Jørgen til Fin-
markens. — Blådt gæng altfor ud fra hæderne med
noget sagtagt over Savandring i Trondhjemsbygden, da

13/55

2/

men Sorenskriveren har jeg, om han skulle trænge til noget af Ministerialbogen, henvist til Dem. Det vil i saa Fald maaske være for nødent at tage Ministerialbøgerne til Broderstad, for at kunne have dem ved Haanden.

De ville behage, at sige mig, naar De kan betjent i Vaartiden i Tznanøe og Dyrøe da jeg derefter, om Gud vil, og jeg lever., enten selv senere maa være der, eller commandere det lille Pastorat i Qvæfjord til at møde.

De finder Monselven trist og ensom, vistnok, Omgivelserne ere ikke mange , men i en saa hyggelig Familiekreds, som den De har den Lykke at have, troer jeg Livet vilde ikke have været saa ensformigt.- Ofte ønsker jeg, nedgravende mig i denne Dał, som De , at kunne have levet her - Bene vixit, qui bene latuit , kan man ofte sige, naar den større Omkreds og raskere Verdensdommene : i længere Tid har trættet, og paalagt mange heterogene Fligters Opfyldelse - Dog enhver sit Ønske opfyldt - Gud føre Dem og Deres gode Viv, lille Ambrosio og Søstre^{en} egen lykkelig ud af den trange Dal ; men da De søger - hvor veed , om ikke Herren da sætter Dem og Deres i en endnu trangere og længere , hvor De aldrig faaer se ~~Havet~~ ?

Et glædeligt Aar ! og broderlig Hilsner til Dem og de kjære Deres, fra Deres broderlig hengivne

Trondenes d. 21 Januar

Simon Kildal

1836.

I Hast.

(Lenviks sokneprestarkiv).

KILDEKOPPER N.M. - RELIGIOSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER I LENVIK 1...
55)

1859

Der var Besøgelse og Alt var afsparet til fane til Dins
mærke. - Huldrig alltsaa i Frankhuse med
noget Daytag over Lævning i Tronesgrøft, der
11. 7. 1859.

13/66

S: T. Herr Sogneprest Brager. Welhaven kendt

At H. H. Hr Biskoppen i Aar afholder Visitats i Senjens Provstie
i Molselvens Annex Kirke den 21 /een og tyvende /
Juli førstkommede , tilkjendegives herved , og at til samme Tid
og Sted behagentlig tilsiges at møde for Lenwigs Præstegjelds Ved-
kommede , samtlige Unge , i de tvende sidste Aar Confirmerede ,
samt mindre Børn , saa og de Lovbestemte Medlemmer , Forsangerne ,
Skolelærerne , Kirkeværgerne og Medhjælperne i hele Præstegjeldet ,
det bliver herved til videre Bekjendtgjørelse for D. Vhd. meddelt .
tvare 20 skilling.

Som Sogneprest til Lenwig ville D. Vrh. desuden besørge til
Hr Biskoppen Skyds og Natteherberge , Logis og Beværtning , under
hans Mærværelse dersteds , Skydsen dog ..stem fra Molselven den
22. Juli til Bardoe.

Hans Höiørwærdighed ønsker dernæst , at D. Vhd . behagentlig
ville aflevere paa Vistiatsdagen et Exemplar af den Prædikken til
ham , som De holder paa Visitatsdagen . Forsangerne paalægges at
medtage deres Collatzer og Ministerialbøger til Visitatsmødet .

Havnvi g e n d. 23. Juni

1836.

Simon Kildal

(Lenvik sogneprestembetes arkiv)

1859.

Sør med beskrivning av alle unne fjører at fåne til Finnmarkens.
Håndkryssig allfører inn framstasen med
magnt slanglag av Savandring i Tromsø bygflak, der

13/55.

Fra 1838 ble det etter forslag fra presten selv,
som også var ordfører, at skyssen til ham på de
4 årligereiser til annekset skulle svares i penger.
Det ble bestemt at hver giftmann i sognetskukle
svare 20 skilling.

1859. Det var Pæfaldning og Alt var spist af gæve til den
maskine. — Blidt jeg altid nu fra Danmark med
noget Døgftag og Surandning i form af Grønlin, der
altsaa er et F. 1. M. 1. 24

13/55.

Brygdestolen underiseren Wichmann kom
paa soldage i Præcis - med musikke
2 d. januar 1846 - refereret
i Førniss' Tidende n° 8/1846.

1859.

Ser nad Besiddning og Alt umøgjærligt at fane til Fine
markies. — Huldrig jeg altsaa nu brænde med
møglet Langtag over Savandring i Trøndelag, da
mønstre. Det varst at Transi

13/55.

1

Broderstad d: 8 Nobr: 1853.

Hr. Biskop Juell De ældre af Menigheden synes at omfatte Cate-

chisationerne med venen. Intet mindre er men da envidende. Denne et
Det var i flere Henseender mig til en stor Glæde i min Sorg over
min kjære , saa trofaste Moders Død, at jeg modtog Deres ikke alene
velvillige, men kjærlige Brev. Ak: maatte jeg altid, som nu ,
medens jeg lever midt imellem Beviserne paa Deres faderlige Sind
mod mig, føle mig i Hengivenhed forenet med Årbödighed hendraget
til Dem og Deres . da skulde jeg aldrig komme til at fæse Bebrei-
delse over at have forglemt Alt, hvad De har gjort for mig. -

Jeg føler mig lykkelig og glæd i min Virksomhed her. Menighe-
dens Lemmer har hidtil viist sig meget velvillige, tjenstagtige og
gavmilde og med Andagt høre de paa Guds Ord, naar jeg forkynder
dem det. Jeg har vanskeligt for at blive fortrolig med Kirkerne,
saavel den i Maalselven, som den i Bardo , de ere begge byggede i
en Ottekant, og Prædikestolen er stillet over Alteret , saa höit
mod Loftet, at jeg besværer af Antydninger til Svimmel, naar jeg
bliver varm i min Prædiken. Stiftsdirectionen vil nok fæse An-
ledning til Sommeren at vise mig den Gunst at approbere en Beslut-
ning, der vil blive fattet af Formandskaberne om Prædikestolenes
Nedflyttelse eller Anbringelse paa et bekempt Sted i Kirken. -

Eftersom jeg vidste det var min Pligt og Biskops Ønske er
jeg begyndt med Catechisationer efter Prædikken , til hvilke til-
siger at møde de 2 sidste Aars Confirmerede og de skolepligtige
Børn over 12 Aar. - Maalselvens og Bårdos Sogne ere delte i
2 Skoledistricter , og da det vilde blive for Mange at catechisere,
om jeg lod de forskjellige Skoledistricters Confirmerede i Foree-
ning med de skolepligtige Børn møde vekselviis , har jeg ladet
Districternes Confirmerede møde vekselviis med de Skolepligtige;
saaledes at paa den ene Søndag catechiseres det ene Districts Con-
firmerede, paa den anden Søndag det samme Districts Skolepligtige

1859. Et nad Hafaldning og Alt uunværligt at finde til Finne
marken. — Blaðet givt alt fra mið Franskona ned
og et Langtag av Savandning i Troms' Fjordland, da
unattalit man er at finne.

13/55.

2

og saa fremdeles. De ældre af Menigheden synest at omfatte Cate-
chisstionerne med megen Interesse ; men de angjældende Yngre er endnu ikke komne riktig igang dermed. ^{ogsaa Fordom og Herremen-}
^{tan} Fordiddet er for koldt i Kirken, Menigheden har bedet derom og
Biskopen har tilladt og bifaldt det paa andre Steder, holder jeg
i de kolde Høst- og Vintermaaneder Bibellæsninger omkring i Gaar-
dene. — Om Sommeren ville de blive afholdt i Kirken. — ^{ogsaa}
Her findes ikke, saavidt jeg endnu har bemærket, mange af de
saskaldte Vakte ; kun saare faa, og jeg har haft den Glæde, at
nogle af disse allerede haver besøgt mig, gaaende længere Vej ^{om},
for at finde mig. — ^{ogsaa}, men de næste dage er det offentlige for-
st Allehelgensdag, Tirsdag d. 1 Nobr. holdt jeg Missionsmøde paa
Gaarden Olsborg ; den store Stue var overfyldt med Mennesker, uag-
tet Veiret og Føret var mindre end godt. Jeg har lovet saavel
Bardo som Maalselven, at jeg engang hver Maaned skal holde Miisons-
møde ^{for dem.} Sogn nu er blevet Røvudsogn, ses skal der vel op-
ret. Til Oprettelse af en Afholdsforening er her tildeels Opfordring,
hvilken jeg med Guds Hjælp ikke skal oversee. —

Medlemmer til Bibelselskabet troer jeg ogsaa med Tiden at finde
her, da Olsens Nilsen i Almindelighed ikke ønskes saameget og
Wexels ikke i saa høi Grad forsmæses, som jeg havde tænkt, førend jeg
kom hertil. —

Som Hr. Biskopen bekjendt, havde jeg ikke tænkt at tale et Ord
om Rusten som Præstegaard, førend jeg havde været saalenge her,
at jeg ~~haade~~ var blevet vel localiseret, og Menigheden kunde være
bleven bragt til Bevidsthed om, at et Gode var dem skjækket, der
de fik en egen Præst, men den Omstændighed at Storbakken muligens
om 2 Mdr. bliver solgt for billig Pris ved Tvangsauction, da Aa-
gaard har opsgaet en Deel Penge han har i den, troede jeg det var
den næste vinter sin Hilsen.

1859.

der med Besoldning og Alt uansprækt af fæns til Dine
markier. — Hældigis altsaa i Frankerne med
noget Daytag aue Sarandring i Tromsø Bispearkiv, da

3

rigtigt at bringe Sagen saa smaat paa Bane. Det meget taltrigt
Møde - 40 a 50. eller maaskee 30 - a 40 Mand fra Maalselven og Bar-
do, iblandt hvilke næsten alle af begge Sognes Formænd og Repræsen-
tanter, der vare komne sammen for førelöbigen at enes om Gudstje-
nestens Fordeling mellem Bardo og Maalselven m: v: bragte jeg Sa-
gen om Præstegaard paa Storbakken paa Bane, og eenstemmigen - maas-
skee paa Krogsseng nær, holdt de fast paa Storbakken og gav ganske
Slip paa Rusten formedelst de Grunde jeg havde at anføre til For-
deel for Storbakken. Har jeg nu, min kjære Biskop, noget at gjøre
i Tilfælde af, at Storbakken kommer til Auction ? Formandskaberne
ville nok byde paa den, men de haabe Hjælp af det Offentlige for
at betale Beløbet, og saavidt jeg erindrer er der, ifølge kgl. Re-
solut: om Maalselvs Sognekalds Oprættelse, tilsagt dem betingel-
sesviis(?) en Hjælp til Præstegaards Anskaffelse. - Storbakken
vilde blive en smuk og beqvem Præstegaard !

Da Maalselvens Sogn nu er blevet Hovedsogn, saa skal der væl op-
rettes en Fastscole ; lad det være mig tilladt at spørge, om det
haster dermed. -

Saavel Bardos som Maalselvens Menighed har faaet Nys om, at jeg
skal til Lofoten ivinter ; de knurre meget derimod, og vil med al
Magt, at jeg skal beramme Confirmation afholdt strax 1 Søndag efter
Paaske.

[Så følger en rædegjørelse om en del böker i den drepte Handels-
mann Ruths bo.]

Vær nu De og Dere velsignede Hustru og Deres kjære Børn Taro-
line og Bolla paa det inderligste hilset

fra Deres ærbödige
og inderligt hengivne

E r n s t W e l h a v e n

Min Hustru sender sin Hilsen.

-[Tromsø bispearkiv - Journalsaker 1853 - jnr. 413/1853.]

KILDEKOPIER M.M. - RELIGIOSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER I LENSKR (... 55)

1854. Der var Befalning og Alt var i fine af jaere til Danmark. — Blot jeg altfaaen fra kamer og nogen langtag om Saerandring i Tromsøfjord, da skal man at se.

Höiærværdige

Hr. Biskop Juell.

Deres Höiærværdighed var af den Godhed, medens jeg var i Tromsø, at give mig Iøfte om at faae i sin Tid af Dem tilstillet en Skrivelse til Bekjendtgjørelse for Menighederne her, hvori Paalæg skulde blive mig meddeelt at begive mig med ~~den~~ første Dampskebilstour til Stene for at betjene i Bedehuset der under Fiskeriet.

Den Misnøie hos Menighederne, der er vakt ved min Reise, om hvis muelige Foretagelse jeg foreløbigen har givet Underretning, og derhos tilgængeligt, at i Tilfælde af, at den bliver fast bestemt, vil jeg af Hr Biskopen modtage en betimelig Meddelelse derom, gjør det meget magtpaalliggende for mig, at erholde den Skrivelse. Deres Höiærværdighed har været saa god at love mig. — Enhver Mistanke om at Reisen til Lofoten bliver foretaget formedelst eget Paafund af mig, eller formedelst Begjærlighed efter at erholde en ved Reisen, som man mener, flydende stør Indtægt, eller formedelst andre Interesser, ønskede jeg, saavidt mueligt at faae fjernet til Vedligeholdelse af det gode Forhold i det Hele taget, under hvilket jeg er begyndt min Virksomhed i dette mit nye Kald.

At Menighederne hidtil har behandlet mig med ~~mmegen~~ Velvillie, der fik blandt meget andet et for mig saare glædeligt Udfryk ved en for Maalselvens Vedkommende 1 Juledag og for Bardos 1 Nytaarsdag, foranstaltet Offring i Kirken til Bedste for mig, vil jeg ikke undlade at meddele Dem, vel vidende, at Deres faderlige Hjerte baade for Menighederne og mig vil modtage Meddelelsen med For nøielse.

Broderstad d. 14 Januar 1854.

Deres

Ernst Weelhaven

Undskyld dog endelig
Hastværket, i hvilket
dette er skrevet. D. S.

[Tromsø biskop - Journalsxaker 1854 - jnr. 25/1854.]

1859.

der ved Beklædning og Alt andre finnes at fåne til Fin-
maskin. — Hulde jeg altfor en Franskman med
noget Sandbag over Lævandning i Tromsøfjordens
største Port mands at Tromsø.

13/55.

Nu, da Hr Sognepræsten, medens Almuen er borte paa Fiskerie,
sidder som et ledigt Mennekke, vil jeg, for at ikke Tiden skal
falde ham for lang, give ham noget at bestille, eller forat tale
i min Almues Dialect, "nokke lite at gjøre." -

Da jeg antager, at der ved Lenvigs Sognepræsteembedes Archiv
findes en i sin Tid af Biskopen forfattet, og gennem Provstiet
Sognepræsten tilstillet, Meddelelse om, hvorledes en Kaldsbog
bør anordnes, vil jeg, i Henhold til denne Skrivelses første 4½
Linier, anmode Hr Broder om at meddele mig en Afskrift af denne
Biskopens Meddelelse.

Jeg forbliver imidlertid at være Hr Broders

forbundne

Broderstad d. 23 Jan: 1855.

Ernst Welhaven

Hr

Sognepræst Sandberg.

1859. Sr. ved Befolking og Alt uret spiret at fås til Fin-
marken. — Hvilke jeg altid var i formanden med
nogat sagtagt uret i Savandring i Tromsø Fjord, da
det var at fange i.

Q.B fm. 109/1853 - Rks. 2½ m øvre,

" " 148 Sæffri Hobus orredt ansøgning
til Konge fra en Del af Maebulon Menighed
af for Dato Formandet om at erhölde til
Signeret paa Capella John Emil Wilke
Dag 4. April next. 6-april

Sent Kirke-Dpt. m. Etabler. Del 12 af 20 gyl

Coffels 150/53.

" 149 Wilke Capell sende m. 2 Delige
Ansøgning m. et ledeje Maebulon Signeret
dat 7.april — Sent K.Dpt. 12. af 20 gyl

" 150/53 Tegn Peter mellemt Befolking
om de Mands Paalighed om han undsteget
Ansøgning fra Maebulon i Dato om at
være Capelle Wilke til den Egejel
dag. 11. next. 11.april
Sent Kirke-Dpt. dat 12. m. 20 gyl

m. 150/53 Wilke sende allert gr. bily Kuden
— Sent Kirke-Dpt. del 14.april m. 20 gyl

252/53 Korkelyd meddel Kj. res 13.juni 1853
at Wilke i intet til signefet Maebulon
meddel paa Müller 26.juli.

1859. der med Støfaldning og Alt uans fjinst at fås til Den
mørkev. - Huldrigz allfors m̄ frænkame und
noget Saykag unv Savandning i Fræns' Flogfin, da
st. P. m̄ und at Fræns. W. J. 1859

4/3/53 Vilken din m̄ følgez Føhler
i Maalum Sogned.

1859. der var Skafaldning og Alt var i fyrst af jom til den
mørkev. — Huldrigz altfor i franktæne med
noget Sandtag over Lævandning i Thomas' Kirke, da
denne P. mordet af Team.

Jun 109/1853 Medd. om 220. 28/12 1852
om gyldene - Maenul signede.

Jun 143/1853 Syfje Solarske armen
avsløring h. Knud fra en del a Meile
Mengels medlem og fra Buds forening
som i fuld udbygget pris. Gylden
Joh. Bendt Weller

Ju 149/1853 Gylden Weller som en
2 blyz anden en del højre Maenul del
7/4 - sel. Kirbedgt 1/4

Jun 150/53 Tag Peter med den betalej
om de mindre pålitelighed som han
undtaget avsløring fra Maile
Bud som i fuld udbygget W. lede udbygget
del. 1/4 sel. Kirbedgt 1/4

Jun 25/53 Kirbedgt ender bel. res. 1/4
om ubund - J.-S. Weller

1859. Dr. og Befolkingen og Alt mannes Først at fås til Fin-
markev. — Huldrigz altfor i Frankræns land
og det dagligz man leverandring i Frankræns Provinz, der
er alt for dyr at træne.

Sognep. Wellhaven 26. Januari 1858

Jm. 2300/58. I fuld af Dr. Sogneprestens Skr.
af 4de do, hvori de forende fælles, vurder
oppe i Haabselvom boende Øgrindere anholder den
Ulladelse til Høgh i Statens Skov, for
dermed at give dem Midler ihændt at skaff
et stalle sig del Høvdinge til Biosophold,
hvilkenvaldes hundeligt al jeg ikke er
berettiget til at anbefale; en Bergholde
af Skov om den omkandelse og al jeg
følgeligt ikke kan paalægge døden, hvem
Bestyrelsen af Skovsædet nærmest ord-
kommer, al forestillet udført den etiske
Udvisning.

(Sjællandske Amt Udgift den 29. 1858-60 N:o 819/58)

G. J.
H. Johnsson
Helsingör

Han fortalte til Stabellbørn.

S. T.
Hans Helsingør Møllkærne! — morm 63
58.

Nu var det ene Brumleb med hvidt hæklede
Brumleb gører jeg nogle modtaget og som jeg
seer, at jeg skal ud af den nuværende
Gyldedel, også med den hvilke en ejer. —
Men med det samme som Niels Stabell
medfører, kan han jeg også gøre Gyldedelen
Dette er en ganske saal samme eller saa at vi
kilde denne Stabell nu har. Da det ikke er nogen
flue i det vi har Niels Stabell sat frem og givet
at hædre med, og sammenlig nærligst i den
hun fælles Stabell-tid — Det har næest ej været
for sig om at han har med Stabell til alle ejere
landværende til hæder om at han Stabell sat
men den mandskabets vedfører han findes
for godt ikke at han i det fælles til Stabell
digt hæmer og haer næest ejerst and sugende til
Nem fogden om at mætte han Stabell man
som ejer mig. Ligefrem fælles nogen midnat for
fogden og han længst et stykke fra Stabell, men
blot ved hjælp af han skal videre hvem
Dine Mæl er ejendele af, og hvilket som altid
er til Stabell tilfældet med datteren Stabell man
den ikke har iller end nogen strand.

men sigeren Pastor! Hvi synes ikke at lave at
Man Maadga skægning som gører mig at dann til-
ludsløs at undsløs sig som skjædnings mind, men lær
værse givende hjælp, og når jeg har fået, skalde mit hæ-
der Odem om hvem der af hænges. For ikke at have
haerigste nogen af det han kan maa selv vedring,
Det er mig et minulegt at have.

Dette om halvt års tids ere hid tilhørende bønnerne gen-
som begyndte landet at hjælpe sig med, den store handel
af dem gaae maattet kunne sig i høvligst lidet og
begynde med, det gaaer hellere ikke moral paa godt
at komme sig til i et vær maa naadem fun forest af
gaae maattet hægjende i vildt land og Maadga, og
idet gaff nogen at hjælpe sig med. Da til komme-
og da at dem som sidst er en kæmpe maattet ha-
gjende paa lidet elvægs hæve stedet, da det kæmpe ka-
mær bønnerne hængt til fun. — Ja Gud med givelse
dem skal hængende sig frem dalh saa meget duerligst
uden for sin ingen plæsere.

Torger Lovestadt op givni; at Denne Waldensendigged
falske Læge op, at Den God hæfde field, vil hjælpe dem
at hjælpe. Andre givendstal børstettil fun dem om at maa
— Ja fun bænghæderne, maa jeg fun op ejnommen
willer underrettet vi jid. Danner, datter Kong ere
mest kængende om at have, saa skal jeg for midt da.
Dægt opper hæfta Omer be visning underrettet dem at

alle disse effter 1858. Nu era mit Landsgæde om
at have Maangæderne. nemlig: Torger Torgersen
Sveftad. Tolles O. Dividet. Johannes Ulrik Ullteborg. Matis-
Torgersen Stenvold. Tolles O. Sletten. Ingebrigkt Johansen
Lillevarnelet. Thore Johnsen Divimohn. Aarlene Thomassen
Kesfeldsen og Thomassen Anderssen Stompen.

Overgæreb. 18th Mai 1858.

Hans Peter Andersen

Bvergaard

Heg. Lidens Farne. Hæder maardighed om dem
hæder på de hællede hænge og bønne om hjælpe
på dem. Han med om dem dag, hæder enigen
hjælp paa bønner. So før jo bæderne. —

Fay 12300
1858.

1859.

Der med Besoldning og Alt unneffigtet at form til Den
maskine. — Huldriget altfor ud forudtænkt med
noget Daytag over Surandning i Thomas' Gravlin, da
et. Det er nuest at form.

Vra
Sjæles Brogl.

E. S.
J. Leykop Gileson!

for Jan Bensen af Maasvallen Jan for Gronholt Elagel
omar, at Bognerup Wethaven Jan mynd at vis Jan og vøro
i Finsen bygningens Jan. Daa midlægt Elagel.

Jag samme dømme hi jf Wethavens fortelling; jf Jan
midlægt vøren og formanden den oprigtig mod de Br.
surandninger, den gen antænding hi.
Elagon indhøder 2° Antænding. Hægtigh af Krigs og
offentlig Bygningens i Finsen.

Dah an mord en mordig og ryggegæld Sælge jf lo-
fandet Janus Dag. Som man paa den ene side maa
indgående over den Saal, Bræddelæst og al Erode legue-
ste Vorfolk, men man paa den anden Side Sælge, at
det ikke en mindgaard paa en oprigtig Maad, om
den and ar saa saaen Maget, der Saal he blæstgærdning.
fejtværdighedsid, Den for at givne et grydigts lom i sin
Munific. Jano Simplicius og Lærdens Skæring Jan forst
J. Wethaven og paa en fastig jörra, Gronholt dat iste en ja-
gen. Det er det som Janus mord, Janus Jan Jan sat paa Cor-
onvalda i en grædig Krigsog givit Lærdenskæringen en
mellomten Rældning hi ærthig Salo.

Jord m. det forst findt i Elagon augaam, Hael jf
hiller mig at giv at vorl Aret af den og givs mig over
det Jægarræ.

Jan Bensen op fult Berd Petersdatter blev af J. Wethaven
urmedt for Gronholt for ryggegæld Skældersæt. Solgnefors

3

1859. Et vnd Befaldning og Alt var afspillet af form til Den
mælk. — Huldrigz allfører med framkæste med
magt saglag over Lavandring i Præs. Grønlands, der
et. Det var at præs. 1859. 1. 1.

1000 4 . 8 2. 1. 0 0 1. 9 1. 1.

var, at vi, for at mindes Tonnes Dræb, efter Tonnesdienstetid, for
langt Efternig, som også Tonnes 18de, 25te Marts i Dækk. Ettevæn Tonnes
J. Bensen til Wellhaven gav et følge Dræb og træffede ham ved den Mælk i
Sæge snæ i Hedes Hævener Dækk. Jæv. framforst sit Amind. Han vogn
værdes om Nægter og den Tidens, hvilket ikke godt he vogt hævder.
græn Wellhaven gav ham, og Bensen og hævderne "dækk", et han Tonnes
ni Tonnes ke Linka for al virks.

Jeg vir for planlagt lidt og børnede. Det var vel ikke sædlig
rigtigt, at Wellhaven såd brækket gav ham men ikke fandt
sig selv god. Enge. Væk og Wellhaven sig ubefaglig træd
og ejt alt med synet af en Tænkeplads over en Mand, der saa groveligere fandt
tonnes Tonnes, han børret dog ham godt. Følgs med ham og tænk han nu
haa, he han har været sig mod God, værket sine egenste Skægter og
fældet sig og saa bedt med ham om han af ham førelægget fællesfællesskab.
Han fikker jo Bensen at fandt at Hæg At for sig he et paa: da fælder ikke
mede fandt mig id, og jeg dog enden Tonnes som nu Misken ad frammen
gavine Tonnes, han sig jo engang, om: he et hævderne med Rørt og
min Rørt, og et andet Dækk om at mælkere. Hævderne Tonnes
mælket med blænde Rørdgæren, denne blænde mælkede om Rørdgæret, denne
Tonnes og Dækk. Rørdgæret efter Tonnes op mælkede mælkede ikke gavn god og
me gavn andet indenfor Tonnes undreding he dækkende udgivelse.

Tonnes Wellhaven gav, da sinnet ham, noget af mælk, sagt: Det var med
bren, at din Tonnes, saa den kan ikke med gæs denne ubefaglige Dag:
tonnes med de forskellige Papirer og Solvens, et det kan mere givet, for
din Tonnes ke Dækk; om Rørdgæret denne mælkede mælkede med, det er
mælk id om dinne at givs, men dinne at ses sig overhængende gift. Det
mede ham overhængende af bort Mældens Skægter og Lædder og mælk
et Uforside i Blænde blænde og lædder.

Jy Wellhaven hævder ikke med stois ham mælk og mælk al form
fældet Bensen og Tonnes, man har jo ikke offlaert sig Lavetfæden om:
he var ikke al mælk tale med ham.

Erfolge det Dækk gavne Tonnes, begiven nu Bensen sig he
Tidens og fældes for Mælk dækk en af Solvens og he Wellhaven
med fældes Rørdgæret op mælkede ham med denne mælkere, over
jet Tonnes. Wellhaven mit ikke mælkede Papirer, da han sig var i
Bogen med at gæs i Tidens. Enghæn Bagpælles, der en mælk
3

1859.

Der var et Befaldeering af Alt urne fyrst af form til Den
marken. — Befalde jeg alle for en præstetid med
noget sagtagt over Savandring i Danmarks Førgårde, der
st. I den andet af Denmark. — V. D. 1. 4.

Den 11. 8. 1859. o. h. 3°

spa delbart, og allende en at Jan Wess af Jönköping bleve Præst, da
Böndgården med Söder gavens end i Bötfjeld, hvor en mindre end fyrreby
Sængete fandt Bro i landet, men ofte vandte Hede, idet at Wethaven
dannede bed sig bortog til at forende sin Befaldeering. Et al min Böndgård.
Viges Instruktion i Bötfjeld, der fortalte Hede af Niese han med brug
hertil paa Taggs Rude i saadan Böndgården, at den 18. Augus kunde komme
hæle en nogen Brænde, ses efter Eriksen.

Jeg man fra forelig brændte, at venus Borsens Instruktioner i
Bötfjeld omnicognit, hørtes sig fra, at han, i den Sommeren følende detselv
fandt fældningsbrygt Wethaven ved Solungsund og at denne efter min
mindende varom af 18. Janv. 1859. et mindes dannede, at han ^{den} Intet
længere fandt han fældning, at 18. janv. 1859. lige sic, at des mindre forstod
at nogen Knapptfældning, at saafør mætte mindes Janv. Gi Wethaven
Jan Jan, efter min Sommering, vore me fin af gangbarlig af den nu
bragd stamme Tag vides paa Bötfjeld. Sammenfoden man han
vorfed for af efter Eriksen, han man me nogen gældte fælding
han for nogen Intensitatsværdi. Han nævnedes Borsen for udflyt-
tedig Paulin for dannede et frontninge en defensiv alto et Aglytak,
og mi det, Rac Friedgård, leggen han paa en Maade ikke findes
mi han vandt; han han minder Borsen Sondergård, man med sin Hede
Solungsund han den. Indenfor mind han ikke han mættet Bötfjelds
værd og de onlige Bepirs, som han jo for samt godkendt? Et saard
mættet ikke godt hanen, da intusind Eriksen, der kunne seud
en for det! Og gi Wethaven mættet dog mere mælt, at en saadue var
af britisk præson, han Intet han et late, indigen mælt forstod han,
ejekken han af andre mættet, Andel i øvre Jæder, der
mildt han fældes.

Gjæs der han sonne Wethaven brygde, nu, at Borsen med
Solungsund hængte end i Bötfjeld for at forlæg Borsen udfordr,
efters, at nogle Dars af Jönköping bleve Præst, ekster efter
den rituallærlende End. Ritualist Lystau, at Borsen, kulte forgaar
om Sondergård enstiller Eriksen og Evangeliske Utdannings. De mi
det ikke opførte paa de almindelige Sondergård, man Jönköping bleve
Præst i 18. Bro. Da mi Wethaven ikke antyder, at man hænder
vært om, at nogen Brænde findes Bro og Bötfjelds Sonne
som forside, han Wethaven i den byggebare Befolkes af Ritualist

1859. Der var d. 1. Desember 1859 et forstørrelse af befolkningen i Tønsberg til 21.000. - Hertil gik alltsaa med forankaret med meget stort fortrin over Larvik og Larvik var i Tønsberg's Gravlin, der 11. D. 1. var det at Larvik var 18.000.

Egtrammejor er ikke for sin Magleby og maa seværd mere for forstand
end for den ene eller den anden. Dette er dog ikke ved
havens Elvernes, maa jeg tilfælles, hertil hører ikke dette gældt. Denne
et maa gæde fortvivl, og det gør mig end at føre Saal Sorford i denne
dag, da jeg fortæller ejere bedrifter.

Et døge først ved Busnes, jæderes som Tønsberg's grænser, den
som nu er, efter min opmærksomhed, enig tidsdels gennem forstående,
at lade begyndende næste år, daas faktor volds av. Det mindes her
, sædligt om det at universitets Benser om, at man har posttagt, Welhavens
at forstørre Bæltet, ved maa man al præcise Samme for denne ved
sine instruktioner, blæde gennem Aagot i Mængden, instruktions Samme Bæltet
med den næste Bæltet, ved maa man al præcise Samme og lade Samme forstørre sit
hundrede Bræmning i Bæltet, ved maa man al præcise Samme og lade Samme forstørre sit
med Mængden blandt den næste forstørrelse Samme med gennem Bæltet og forstørre
det al omre Samme forstørrelse forstørrelse.

Jeg antager, at man børde lære sig fra denne Dansk af Døgn
med at mædelse Benser, som man har Samme Blæg, gængte præcis, at
man føler sig overhovedet om, at næste Samme gennem sig til Tønsberg.
Det med Bæltet om Bæltet og Bæltet med sig til Tønsberg. Det
i stede af Solovietet, der betyderlig, at næste Samme har Eids hæder
efter alle Tønsbergs i Mængden og det al forstørre forstørrelse sig
sig til Bæltet, maa Bæltet inden Mængden findes Eids.

Engang maa man også mædelse til Welhaven om, hvad man
har tilstændt Benser, ved at gøre Samme opmærksom ved, at man ikke
gængte den bæltet Samme Bæltet af Bæltet, dog Samme ved Mængden at
mæd forstørrelse i Mængden opmæd i Bæltet Eids, det maa en foretaklig og
isærlykta Bæltet ved gennem Tønsberg's formue og Tønsberg af en be-
grundet Mængde for teknologiske Særlighederne gennem Bæltet
med hæder til gennem August ved Bæltet Eids, og at omvendt det
med mæd Eids, og udvalgte Samme til Bæltet mængde, at forstørre Bæltet.

Gældet maa angaaet det andet Blægpræcis, at Welhaven har fundet
udkoben og i den føle i Tønsberg forstørrelse Mængden Bæltet ved
Bæltet offentlig at tilkommne og forstørrelse Blægmen og Samme Bæltet
med Bæltet for gennem og udvalgte man at mæd Bæltet af Mængden
Bæltet m.m. maa man mæd Bæltet af Welhavens Sorford i

1859.

Der var Befalning og Alt var i fyrst at føre til Den
markiv. — Bulede jeg altfor ud forud bælte med
noget slægtlag over Lævandning i Tromsø Fregatin, der
11. P. k. var at føre.

Mars. 1. d. C. 1. 1. 1. o. 1. 8. 1.

i etrum Dag vakte bale af Gis vade Bensons ejendomme Tønsberg, dels fordi
forsid er sagt, at Welhaven er en mikker person nuo, men da jeg ikke
kunne gavet lidet Galicij, at han auften sig ikke alene bestiget, men
oppe og ned blandt bælten og fortidigt hør alvorligt ejført at
rensa bæltet inden jeg ville høre til den øste Bro, at han voldte en
noget hibærlig hør at være gjort fra Helsing prædictes, som sine over-
værdier og Mængden austrad fore til sin arts. Detta var fortid
og simpeltdes øydelagd i Sants Jættemaaet i indordnede Dag. Et Wel-
haven har mislighøjt for landet bone pide og man kan ikke an-
set end gior han videnskab for Nid Ørskov i omgangen med Seg,
om det end hører under Kongens ærest om hvem for Eiefedet og alle
har mørkt gavnit med Tønsberg, om Blaueled og Neben for Eifogot Bro
- anfældigfædren.

Indtil videre figor 10. 14. "Et steds ligamaaet med pris hør, at
"det ikke er bæltedommene Nogen med den elencho, saa op at de følge røm
"med Hanen, oraan de præfæt Spindler, opstille et vogt sig, et id. 1. 1. 1.
"og alda de fælles Ørder, Indstidt eller Krigsbytolen Landet og forsæt-
"tes af primært Øffelde, jæs af jomfruerne, men et id. mod dagt-
"modighøje og mængdes Krigsbyt for Guis des gjors alle Enig hæ Ch.
"væts. Mængdes Vælgjæste og Spindlers Galicij."

Færdigfædren man mi dato med ~~med~~ ret i Tønsberg, der
kan man ikke sædges aldeles forslagte for Welhaven for at
jam forgaat sig mod Ørskov, men i sin Præfætels fra Krigsbytolen
væls at jam vore ved Hanen, dels med Ørskovsmissionen for jæst og at nære
et raaddeet Ban of Mængdetiden at jam bæltedommene Jam.

Jætten pågaaar nære, at han id. kan varette han varette Bæltet
Bensen elcas festen med Hanen, men, ^{jan} gør dog i sin elencho:

"Dær er Banus 2. Personen, som lifteren han gjordet et, og idag en
"ret, Park af de samme Personer, og idet et af blugtæld Jan
"Bensen og frøta Birthe Pedersen Stokmo. Det er Mængdetiden
"betjent, forværdet j. B. i flaa vaa jaa land i et fornægtigt
"Værgod hæ festen Birthe Peders. --- af j. B. end aften
"lydommen at han fortal sit intihøje Vorvalt med festen i
"3. Mdr. --- jeg vullen, saa sandt hørs mig Gud og haas
"Guds Ord, et sig id. i den farvæg Guds Hanen i Dog vien Døs

1859.

der ved Besoldning og Alt var spist af form til Den
marskalk. — Huldrig sig altfor ud fra kæmpe med
noget styrke over Svendning i Trøndelag, da
et. Det var at Trøndelag.

Mændene, der gav op for sig foran medens af Mændene, s.
Danne Læs børde være, efter minnemind, det gav ligst for Land
bygden, og stede den sædligste, som kom til gaae med for
værne. Hvis Welhaven endnu hørte Dreyer, at Mændene, der var for
være at gaae ud af Fjorden, var Mændene, efter hvilken et andet
måde blev almindelig betydet med og gaae underordnete om Trøndelag
hørte Mændene af Person Nielssen Længaa, men det er ikke vedtale fra
Fjordbygden. Nu, da vi har vist, at Mændene ikke var
fra Fjordbygden alle Gjordene, har vi nu vist vdi Mannen,
men i Almindelighed fra en af disse er kendt i Saalesund indtil
Glypten den af ^{intervjuet med} givende paa, at han fra Gjordene med
følger til Danmark, han Plassen i Dog ikke havde blivit nedsat.

Om det end ikke en virkeligt, fordommen ved at foregaa af
gangen i ji Welhavens Eidsvæn, at han ^{afhører ligst} forgaar sig
med Aktielle præstesagen: "Ja, vielle og noget sig, at vi ikke bliver
paa de gallige Hader op. Ja som han fortæller fortæller, at
han med sin høje Gud, om hvilket vi hører om fra Sædene, at
hvori han var Borsens Brænder med honom, og at han hører ikke
nogen med Jan Borsons Defensie fremstaae ejerets effekt. Ja, ja
paa gaae, om end Salen, idet at han ikke var sig vel berettiget,
men allerede da han følede sig, at han havde ved Guds Hånd og
Jan Borsons hjælp. Ligefrem man sig tro, at Welhaven med hans
aupset sig beforest høje Fjordbygden, at føde demne Præstesæde, da
han næn ikke endog, at Ørnen, "Gallige Hader, Fjord- og Kystbygden
men hvilket refuserer sig høje Fjordbygden og i det henseende. Det også
det paa, men ikke bliver dog tilbage i en anden gældende Ør. "Ja, vielle
det høje demne Nogen, Ingen vore nu i Hånd."

Det er i denne præstesagen vi hører ji Welhaven sig brødfar,
at han paalægger sig selvin, §. 20. "indstødt vane, som spænde,
for alle Lejren, at den Ørnes hvilke han tilgår, men en saadan
offentlig Vartebørsen bon dog næn ikke forgaar, formed Christi Beslutning
i Matth. 18, 16 man aftenlands.

Jeg har hørt mig for mindre Besædliges af dems øg at
men nærligst og last af sin af Raabens konner høje sin Lej. Jaer
opfordret sig, at Welhaven ikke havde næn ses forude i sin Præstesæde, at

1859. En vid Besiddeling og Alt uver spist af jom til den
marken. — Bældr. jeg allfor ud forstærke med
noget saglag om Savundring i Trænes Fuglefjeld, der
nu ikke set mors. at Træne.

jen ista Gode vens Dale! Man jeg nu poe den nu Sid fuld, et
der en nogen Befrielse for Bensen hi et Elage, han jeg tog ~~et~~ os ven
uden Sidt ista færdes med Welhaven og findt han forstærke lidt nogen
dale; thi han har misiligen færdet bora frile, han munt al han fort
Hørkens Ord for sig og 1860. havnet detsværlig præsident. Man glæde
at Bensens færdet og ejnordet dor! Det svært man han sig, nu,
at Welhaven han i sin Vor for sit Fædre Døde, ejn opkaldt værker,
misforstået hin Hvidteng og ista me tekneth hin Ord.

Den paatnægge sig altid med venne Jag den Bænstering;
Gmorn nu leg Muren han nogle oppindelige Klynger. Den roade
og præges i Gor af Kongeluk og Kongeluk over Tætten Bach,
og som en af visse, at han ingen Tætligd over. Jesu han man
jo Tætlig; og han han han mitel? Brædt han, den nederste
vinde, Fortidens og Døren med Begyning ons ældig Edeste med Uld-
havnen, og da, den han forægt sig over det forst spændt hanet og
han for han Elagd dræns, undt poe han, tegn han for sat, bren-
nen han nederover i vort høj og færdes han. Han, man doon
me aarværd Christi (Bjæfælthol. 16.17) "man givne, hat sig liges venne
Høgh med?" Han er lig de fæde Børn, som siddet poe bønner og reale
hie dene Raedbroder og sig: migata for firs og vridt i hhv højs,
"mi saug Elagelighus for firs og vridt 1860. goded."

Det udmærket at betragte Hægtenvisse saame med præsir hi domme
som Indret af den nærmeste dan gaaende land, bliver det nogen Elag,
at Bensen er koncentreret alle Angeliner. Han en færdet færdt og land
med i spille, ligeslet et færdt seaflygtighed, at Welhavens stunder bag
Bensen i sydligde danner dies paa han, og man tager ette fait, over
man siges: Særligden højden alle færdene are Esau; med at Melin
for Welhaven hi et vort manston. Forsigtig og Elag baad i Øst og
Høring.

Efter han sig omvendt han hiedt mig at yda, men jeg givt opgave
et andet, at jeg ista færdet højdelig givne hi et hævord
at den nærmeste nogen ældig Edeste med hi Welhavnen.

Dog nogal man givt baad for Begyndte Højd, at ista han er
fjælgspræstegrenen fæde han givne hi et mæle ab. Af over Tætten,
dans Ljunaar og vort Omstænders, som oppe for Welhavens Bænstering.

1859.

Ser ned Refsaluring og All ureffensst af foret Dine
mønster. — Balde jeg altfaas nu fremhæste med
noget sagtagt om Surandring i Troms' Fregts, der
nu måtte set nord, at Troms' mørke sandstrand var

hjem ud af den i Søbundet, hvad for er auford, at sech sig
Bjelkeneform i Søbundet, på et afstørrelses efter det hvilte Blaau,
at inde tegnede, spredte, bølde, forstigtede og vinkede og des
vides, at fore faktidgøring, men blivet det gaaet den af Mængden
vægges og helige, nærmest klype gaaet, at man ikke er til i den
gangen som fore opført i onsideret dog sit Rifad.

Med jævnlig hæderne antog jeg, at desme aarsels højst
almedla gaaet, id, afsted med sagt grænset forud efter med
hæderes Vældemærke, idet findes højstdelig synet hæ de drage sig
indpå Welhaven. Hæ Bøfors fort fore Dorfod i poellegod Riefeld.

Hjælt mids alt over mig, om jeg var dømme min forha-
ring, den en kann dogtas end jæn hældt den, hældt blivit, han
vænnes bedragt bidrage Nødt hæ al belyftet danner nistiglets
dog.

Thronacon 11th November 1858.

A. C. Müller,
J. B.

1859.

Ser ned Besoldning og Alt andre finn ut førm til Tine
matrikkel. — Baldr gikk alltid inn i Tromsø med
noget saghet som Savantning i Troms' Freges, da
men ikke det meste, at Troms' universitets professoratet
tilhørte Baldrspionen før det lågke i oppgjordt tilfelle

Xeros Kopir av dokument (Kongedie brev)

Fatt ut av Seign prosteakies q Ibestad
prostekies omr sord i sekk i ord-
skjen fra en brinner ca. 1840.

Brevet til Stabskontor i Tromsø, av
en represent Keglo.

1859. Ær med Befolkingen og Alt var afhentet til fært til Tøn-
marken. — Hulde givt allfas av framtænke med
noget Daytag um Savandring i Tromsø Fjordflas, des
mættet det mors, at Tromsø uinventer fra bygded
tilligesmed Balsfjordenes far det ligge udgaaende Koffert
granskift, mæltes Kastles, Lyngør og Skjervø udgjorte
først ad granskift, intil ned Tromsø Bygde og Land-
fjordes offkællelse det fiskeriske tilligemad Bals-
fjordens Proffigjeld gik over til fjord-granskift.
Jeg anargens forvaret orklidigt begge farvnom-
te Fagre og offgjort til det øvrige Bagartament.

No. 7.

5 Febr.

Kollisen,
Frost

Reumakel Frostens avt af afforder. Hæder og Rumens
offgjelde i Hammerfest den følgende aar, hvorfor
Kontor der har auptre gæfæder at bevælgte tilfælde
Christianse af Tørkfangernærbæltet i Hammerfest,
tauk av, hvorvidt det auptre færihæld, at der
med Befolkingen af demdethen Quibud hægt noget
Sarkofald far det tilfældet, at der i kontoret op-
førne nu bider i Hammerfest Lantfogd, han da vil
de blæse et jøfelliit fogd.

No. 8.

11 Febr.

Jørgen
Bentsen
Frostmo.

Ær fagten fævor jeg ikke forvaret om hvilken Dr.
med færye Bens navn den af givt da allerede fænde
Kontor til Frost i Hæder um Fogd, tilfælles
jeg om han der fævret kontor. Jeg vil vende det om
hat, at der på en gang fævret kontor til Fogden ved
Wolhavens og i Kjøsligfjord og Tånevalz Østlandet
sat hæder med fæm om dertil fævret aar. Ege-
lyabet og dorfabet og kontor, at der nu er
dat kontor, fæm Øghefald med fæm, nu er der hælli
Emur fader gæde Huldfingelit til den fælde fænd
læng og da far fæla kontor far nighedsfæjl,
der far fælgsom al fængfa. Naar de fælades
fæl fænsa. Et kontor har fængbar, fæm vil fæm
beflæns um Eid, da hæder fæm kontor fængbar. Den
enrigt nu er kontor med fæm fæder kontor, fæm
Krom, fæm, hæder fængfæjl, fæm fængbar um
Fogd, og fæm fængfæjl i sin Eid mæltus Blæsa og
mælung.

Fraue betags Kjølstrand

1853-55.

1858.

far vistgjæs Skudspækket (Løgges), faillens Fortzeg= melsv ejgen af Kirkelagen tillitt at skrænde Autoritet i nærmest Island. Fairstedstid far jeg faste jætta jæ= dana Inderskrivning til det endte Regatstørniet, indes at jeg hæntes egena ejgen Reftensalps end Is aufs= h. Haldvinus Lovangangomati illa bellige, far bet= jeg egen Rudeværing Lovans følge Is aufs h. Refo= rumianer. —

No. 55.

1 Decbr.

Holmboe,
Frøys.

Hæftet jeg hægger at Galloffordens fænestryg, dy oppskriv= gav lee forslæue Kirkelagen, far den nemmeste Lovantiford= uresfældt sien far Gudskejningheit i Rieds stidam faa hænqen= dox ider andet end kefalteffles Støps Løfflag end; at han= Gunn var Gang manna stig, og das 2 Gangs Dage fæns Gang= fænre hæt Gudskejningheit i Galloffordens biles i de 4 floengiske= hæntevænnan dobbellet. Hæft, som for det hæmmet, at han i Niedsfordeles forvaltter ræder, gav Jubilæum= illes i Kirkelagselgen. Da jeg lørdag Kongol i Malangor = mislundig, hævet denne Befrielsespriis gaaa til engaarden= den nærlie nider. Hænrelden fæmmedes af døgning, da= liges aflu i Egge Kirke.

No. 56.

6 Decbr.

Müller,
Frøys.

I Arealdning af den med glemme forrige offens mæthæn= stags fra en Jan Bentzen, Tønsega. Holmboes fælde= ning og Frøyskæle Befrielsesring, skal jeg hænre hæ= ldatznumre:

Jeg fær af Daimantbæren, at Dagurzg af Holmboe var= geteknæt. Enr far fægt at fænghæntset og hængt idet den Lovargælde, Jane Blægerant. Lovsælt til fælde med Boe= the Pederdæbler gaa Manufædres, og han fændt, da påar= draga sig ned fraaand Lovsælt, ligelæst a givres= gug med Cilford ofst, at Dagurzg Holmboe velde fægt= at fremhælle at ændt din fænghæntset og hængt, at= der hæntv begyndt at i Danmark sigt Lænner, ja= han hæntv mit gad Danmarksligst næstmalthejles= og næstiges daglaw. Det færre i ærlæsthet, at Dog= uenzg af Holmboe iller far hængt hæt hældningen= bestil, da Jan Bentzen fær i ærlæsthet hængt= gaa andt. Hælfen, men at Ærøsbanen um Sæ= Zaltingen har Holmboe a gfnad. Denne er nærlæst= het i Lovbændlj Tønsega blæn fælde i Lov=

1858.

gründet, og at Frogens Konger aften i Dantzen, idet
 at det er favore, at man ikke gaaalige har Plante
 til kannen igjen, ellers at Frogens siden haller med den
 man det anseende fra sig omkring bælgjænde, hinde
 far und ring fab faun og fukken hans Bælgelighed for
 Kældren, til hvilken des jo nu Lyft 3 Grange.
 Jag har alligevel anlæg, at Pagenes af Welha-
 ven nu er brædt til dette nogle Maal for
 nogle af deres, og jeg skal, da Pagen er ind-
 fundt til mig, fremst ilde vindlade et nummer
 fr. Frogens og at mindre Pagenes af Welha-
 ven nu af lage liksomme flæs for sy, sige at
 nogle paa denges. Førstes og forberedt han til
 Grandenques Saltbryndelte, idet at lade den
 gis flænses og uøigtige Adsort Mædene
 og Culan far nist mod Frogene. Lidtigere fra-
 nulsteltes, fra i færd med fælles; ligesom jeg far
 den Ciller til Pagenes af Welhaven's Pagen
 nyliggjæst, at han ikke, først det gjoldt nu
 paa nylig Dag, logger nogen Stægt paa Ros-
 salingen, men forsvinnet nylust ihle han over
 nogen efter Tældelerne alder Beplæningstid.
 I nærfuende hader jeg Paus med alle Pagen-
 ges af Welhaven. Den han anden Paal af Pagen,
 som der gaf sande den 15th August, vil jeg til-
 mæ hilsen til agen min Mæring; jeg antager,
 at Pagen falder bort, mens det kan være forsyng
 og i modtaget Salto kan den Paal af Pagen seire
 besværlig. — fr. Frogens mit forsaarbejdlig filo
 fra min Jan Blæbær, der far tilfældes Paus tilbage,
 Paus med de øvrige Pænmaesters tillægtsmænd
 og har forsaarbejdlig herov med grovestart intet
 mindre. —

No. 87.

Y. Peter.

Kirkedæ-
 portmen
 let.

hjemme og jeg der kører intet. Oplysningset
 min Rosslingers Pagen er et, saue jeg med mig, paa

Stavio Brodys Kopibok
1853-57

J. Emil Wolke givet om sin
embetskarre i fuld overrind og
attel fra belysning
Sal. Madsen præst 18 marts 1860

(Varem belys. jnr. 127/1860)

Do dinne en embetaal imbold

(Do. jnr. 418/1860)

Do - om Hadsensiel g imbold

(Do jnr 115/1860

Miljøen gavet mange hemmelige. Ligesom den ogsaa var forsynet med —

Ragen blev straks arresteret, og Politiet, at dette Umenneste har brædt sine ester at hove misbrugt dem. Over en unge Pige sat han saaledes have om.

Emme Barthels Vig vil nu blive rettet, og nach Obduktionens Resultat fore, vil Politiet begynne at forhøre Doctor, der paascha, at han er en af misge Kollegae forfulgt Ustyrlighed.

Umennesselig Grusomhed. I Mege i Vestpreussen har mylig verteret en for Netten, der er af saa oporende Naat den mindre. Middelalderens War-

En stællets, kun 15-aarig Tjenestepige, ne, i Byen Jenin var i længere tid behandlet paa det flammeligt af sin noder, en Fru Bihns. Slutelig blev hennu uuholdeligt — hun gik, hort fra lads, men blev stoppet af en Politibetjent ved tilbage til sin Hærtige Madmoder, der sende en dygtig Dragt Prægt.

Anden Gang løb den unge Pige bort Grund af Stamless Behandling, blev igjen præglet og mishandlet — men allige- seftede hun tredie Gang fra sine Bla- ber.

Da besalebe den umennesselige Fru fra sin Gaardsgut at sable en Hest, ride Pigen, og naar han havde inkhetet hen- aat binde hende til Hesten og føre hennu bage til Gaarden!

Og denne Ordre udførte Gaardsgutten uvelig.

Da han havde inkhetet Pauline, bandt en stem hentes hænder sammen lykken og fastgørte hende til Hesten, han nu løb løse i Træ til Gaarden, da den uhyggelige unge Pige efter sig! gavt blev en Man opmørt som på det uhyggelige Optog, med en Kniv sat han over, der lønede Pigen til Hesten, og he for, at ham, nærliggende mebaget som var, kom under Rægebekanbling.

Tid er hennu uhyggelige Historie, som i Byen Mige mylig har bestyrket sig

Eg hæften Østaf tror man ju Kun te har faaet for hennu umennesslige Be- ring af hin Tjenestepige? Ja „Echt“

En Mulfu paa 10 Kr.

Norla i Stegne Karvande. Det

naalene! Den næste Fabrik, der laver Knappaale, findes i Birmingham i England. Om dens Størrelse saa man et Begreb, naar man hører, at den paa en Dag præsterer en Bagatel af 87 Millioner Maale!

De øvrige Fabrikker i England laver daglig ca. 11 Millioner. Legger man der til, hvad der af de mindre Maalemager fabriker, kommer man til det Resultat, at Englands daglige Fabrikation af Knappaale ialt udgør 86 Millioner Stykker.

Ogsaa i Frankrig laves mange Knappaale, ca. 20 Millioner daglig, i Tyskland og de øvrige europæiske Lande laves ca. 10 Mill. daglig. Legger man nu disse Tal til Englands, saa man ud, at der i Europa daglig fabriker ca. 86 Millioner Knappaale.

Bed at se paa disse Tal, paatænger sig naturligvis En den Tank: Hvor bliver alle disse Maale af. De farreste bliver itu- brækkede, opslidte eller ødelagte, men det langt største Antal tabes.

Der gives nevye i det daglige Civ en saa ringe Gjenstand, der bruges saa ofte og som der odds saa meget med som netop disse Maale. Taber man dem paa Gulvet, er det selben nogen gider bulle sig for at tage dem op. Det er en Selvsølle, at en saadan Ødelæss i ethvert Hjem giver et stort Forbrug. Ansættelsen af Europa's samlede Befolkning vil 240 Mill. Mennesker, saa behover kun hvert tredie Menneske hver Dag at tage en Knappaal for at nødvendiggøre den daglige Fabrikation af 86 Millioner Maale, der repræsenterer en Kapital af 20,000 Kroner.

Fabrikationen af Knappaale foregaar hurtigere, end man kan tælle. Mastinerne hertil arbejder med en forbøsnende Huldkommensheds. Troaden, der anvendes, overstiger af Mastinen i de nærmeste Længder, hvor Maal saar sit Hoved, bliver tilspidsset, poleret, afslæt, ind- pollet i Papir — alt pr. Mastine. Man fristes næsten til at spørge: Hvor sidder Hjernen paa dette Foster af mennesselig Smile?

Men hvor bliver disse Milliarder af sine Maale af? Det maa jo tilfældigt ende med, at man i Ørlets bogstavelige Forstand kommer til at gaa omkring paa Maale!

Opgave	over Importen af enkelte Hovedartikler ved Tromsø Totaldadt i:	1895
Oktober	Mæned	1895
Smot. Kunstigt	Kgr.	277
Øst.	"	342
Malt.	"	6004
The.	"	20
Kraft.	"	102

89
1896
Hans Seland fortæller „Hikstorier“ & Skrøner paa Grand hotels sal sendag den 8de novomber kl. 6.
NB! Nyt program!
Billetter a 50 øre — for de 3 fremste stolerader 1 krone — faaes ved indgangen.

Hr. biskopen i Tromsø.

Når den velvilje blev os vist, at vi skulde faa en kapelan, hvorfor skal da denne stenges bort i en afkrog af bygden saa storsteparten af menigheden hverken faa se eller høre ham?

Hvorfor kan der ikke veksles saaledes, at naar Celius er i hovedkirken kapelanen kan være i anekset og naar Celius er i anekset, da kapelanen ved hovedkirken. Den sidste har nu 2 — to — sædage staat tom, mens kapelanen udelukkende var i Øverbygden efter først at have været en maaned i træk i Bardo.

Meningen blandt folket var da ogsaa den, at den vekslelse betjening som ovenfor antydet skulde praktiseres, men som ordningen nu er, er der kun missisie; thi alle spørger efter kapelanen og alle ventet paa ham.

Hvis det er saa, at præst Celius har frie hænder i denne sag, da forstaaer jo naturligvis hvorfor det er saaledes. Iafald ser det for vort uøvede øie saaledes ud, som han ikke synnerlig liker nogen standsmælle i sin virkekreds og vil vel desfor gjøre hans ophold saa kort som muligt ved hovedsognet, da der som sagt er mange som venter ham.

Tror nogen, at Celius reiser udelukkende til Bardo og Øverbygden i en hel maaned og vel saa det, forat hovedsognet nu kan ha kapelanen lige længe som anekserne, eller skal hovedsognet slet ikke nyde godt af hans nærværelse. Var det for at pleie Celius' fedre mæglerighed og Verdens berømte sendrægtighed kapelanen blev os sendt? Var det ikke for folkets skyld hr. biskop?

Maalselven 2den novembar 96.
Kirkesøgende.

Til Politimesteren!

Ombord paa Kutter Malygen høres hver Nat et sørgetligt Hyl af den der om bord stationerede Hund som har Mistanken paa sig for at være Udryret, som har rovet flere Sauer ihjel paa Øen, den gang den havde Landlov.

Eieren er maa skejndt hermed og holder den derfor fængslet ombord i den folkeforladte Skude for at forlyste Byens Folk med sine Klageraab.

Når ikke Dyrbeskyttelsesforeningen vil tage sig af Dreyt, saa man vi henstille til Politiet at besørge Hunden paa en eller anden Maade fjernet fra Byen.

Flere.

Hans Seland

fortæller

„Hikstorier“ & Skrøner

paa Grand hotels sal sendag den 8de novomber kl. 6.

NB! Nyt program!

Billetter a 50 øre — for de 3 fremste stolerader 1 krone — faaes ved indgangen.

Sidste gang!

Arbeiderforeningen.

Foredrag af hr. overlærer Gleditsch søndag 8de novbr. kl. 5 eft.

Adgang for alle.

Bestyrelsen.

Ynglingsforeningens Fest er grundet noble Forhindringer opsat til førstcommende Søndag.

Bazaren

Methodistikirken

fortsættes Mandag, Tirsdag og Onsdag.

Mandag Foredrag af Pastor Andersen. Emne: „Præsident Mc. Kinley som Medlem af Methodistikirken.“

Hver Aften nye, smukke Lysbilleder. Krigens mellem Kina og Japan.

Entre 10 øre.

Afholdsforeningen.

Medlemsmøde imorgen Søndag Kl. 6 til fortsat Behandling af en Skrivelse fra Fælleskomiteen i anl. Samlagsspørgsmaalet.

Talrigt Møde ønskes.

Bestyrelsen.

BAZAREN

til Indtægt for Mission blandt Sømænd i fremmede Havne aabnes Torsdag 12 ds. paa Totalsalen Kl. 6 Efterm. Taler senere paa Aftenen, god Musik og Restauration. Gaver modtages fromdeles.

Afholdsforeningens ungdomslag.

gen først, og returner d. lerdag eft., hvorefter d. afgaar igjen nordover d. dag 15de novbr. kl. 8 m. gen, istedetfor lørdeg 14 kl. 12 middag.

Til markedsturen d. dag expedieres til en ti for at gangen.

Obs. Billige fragter!

1 G. i Trp.

Fattiglægeposter

i Tromsø er ledig og ønskes besat førstcommende Nytaar. Den aarlige Kr. 820,00, for hvilken Løn den sættedes Læge vil have at over Lægetilslaget foruden med Byens Fattige ogsaa med andre Fattige, af Fattigvæsenet hersteds maatte vises til ham, med Byens Politibetj. Constabler og faste Brandmandskr. F. T. 11 Personer samt ved Byens demilazaret.

Gjensidig Opsigelsesfrist 3 Maaned.

Ansigninger om denne Post k. indsendes til undertegnede Magistrat den først. 15 December.

Tromsø Magistrat og Formandskab, 7 Novbr. 1896.

Casper Holm P. K. Johnsgaard Magistrat. Ordiner.

Brandkontingen

for 2det Halvaar 1896 af Tromsø indbetaltes paa Tromsø Byfogedkab i Ugen fra Mandag den 9de til Løden 14de d. M. om Formiddagene den fra Kl. 11 til 12.

Derefter vil Udpantning blive holdt for resterende Brandkontingen navnte Halvaar, ligesom Auktion vil tillyst over de Ejendomme, for hvilke Brandkontingen for første Halvaar endnu ikke maatte være betalt.

Tromsø Byfogedembede 5 Novbr. John Glærsen.

Tromsø Bad

Badstue: Tirsdag, Fredag Damer Kl. 4 do. do. do. do. Horror 6 Folkebad: Lord Damer Kl. 2 5 Horser Karbad Tirsdag, Fredag 4-5 Lord. Billetsalg hos Fri Guldbrandson, mager Nielsen og Hilmar Lohne.

En Handelsbetj

Son af en Handelsmand og ovet p

andet Handelsted, noget kyndig

skeforretning og Dampskeibsexped

onsker Emploi over Nytaar, beho

en Butik i Tromsø.

Exped. avisene

Tromsø amtsskrift

Maaend den 5te april 1897 begyndes ved Lyngsædet et kursus for voksne piger. I laadt hver elev kr. 4,00; forsvarigt meddeles undervisning hermed erhobles billig kost og logi.

Til hjælp for trængende, værdige elever bliver fordeles som hele stipendier a kr. 40,00 og halve ninger om disse stipendier stiles til Tromsø amtsledsagade af attestor for træng og moralisk vandel inden udgangen af december maaned dette aar vistegnede. Attesten for træng maa vere udstedt ved Lyngsædet 3dje novbr. 1896.

Lærerindepos

i 4de Lærerindedistriket i Bodøs Landsogn, omfattende Små og Hellevigs Kredse, er ledig. 36 Ugers aarlig Undervisning Kostholdsgodtgjørelse Kr. 5,00 pr. Skoleuge. Forandring Regulering forbeholder. Posten ses også baaide af Mænd der med Attester til seneste Tid indsendes til Skolestyre, Bodø Herreds Skolestyre, 4de Novbr. 1896.

Claus Eriksen Skrædderforretning

— Provstuaesset, Tromsø
anbefaler:

Dressstørter & Che

Eet stort Udvælg af

Herredresser, Arbejdsklæder,

saint Hatte og Huer, Skindtrø

Bestillinger paa alt til Faget henhørende føres hurtig, smukt og billigt.

Ihlens Damp-Sæbe

Throndhjem
(tidligere Ihlens Sæbesyderi, etableret til billigste Priser)

Grønsæbe (maa Oliessæbe) i f. f. l. & s.
Busseæbe, lys og mørk marmoreret

Blaa marm. (best blue mottled)

Extra yellow (London pale)

Palmeæbe, Vorsæbe

Glycerin & Transparentæbe

Ob. Best blue mottled & London pale leveres i K. Fabricata, ligesom øvrige Sorter Sæbe i prima Kvalitet.

Bekomme med Solmedalje i Kjøbenhavn

saint Guldmedalje Lübeck 1895.

Oien

Repræsenteres ved Hr. Niels Dahl.

Dres-, Frakke- & Benkläde

Olai Gundersen Skrædderforretning

Billige moderne

Desuden Prøver af alle Nyheder

DR. W. Griffen

Damer og Herrer

Hans A. Giævers Com.-Forretning.

Winterhandsker

Damer og Herrer

Hans A. Giævers Com.-Forretning.

Gammelost

Windruer

Gerhard Hay, Tromsø.

repræsenterer: Olaf Bjørnesæl & Co., Bergen i Mel og Colonialvarer.

Helly J. Hansen, Moss
Olieklæder og Korkfabrikata.

Moss Preserving Co.
Alle Slags Conserver.

Freyssdal Fabrik i Christianssand.

Sæbe.

Osterhoff & Schmidt, Hamburg

Cigarer.

Eagle or Company, Hamburg.

Maskinolie, Pakninger og Twist.

Bessler Waechter & Co., Newcastle

Kul, Slibestens og idfast Ler.

Chr. Salvesen & Co., Leith

Skotske Kul.

Rich. Hayward & Sons Cuckern

Sommerset

Seildug (af Lin) og Bomuldsgug.

Sæforskringselskabet „Øresund“.

Brandforskringselskabet

Norden

med Grundkapital 3,100,000 Kr.
overtaget Forskifter mod Østbaab

præsident P. M. H. K. H. K. F. —
Grenseæbe (maa Oliessæbe) i f. f. l. & s.
Bussæbe, lys og mørk marmoreret

Blaa marm. (best blue mottled)

Extra yellow (London pale)

Palmeæbe, Vorsæbe

Glycerin & Transparentæbe

Ob. Best blue mottled & London pale leveres i K. Fabricata, ligesom øvrige Sorter Sæbe i prima Kvalitet.

Bekomme med Solmedalje i Kjøbenhavn

saint Guldmedalje Lübeck 1895.

Oien

Repræsenteres ved Hr. Niels Dahl.

veret til Fru Sadelmager Gundersen eller Frøken Dahl i Afholdskafeen.

BAZAREN

til Indkøgt for Mission blandt Sømænd i fremmede Havne asernes Torsdag 12 da. paa Totalsalen Kl. 6 Esterm. Tale af Biskopen Kl. 8 Aften.

Musik Fredag Aften.
God Restauracion.

1 G. i Trp.

Bekjendtgjørelse.

I ordinert Maed den 26de October 1896, valgte Logen Nordens Brædre af I. O. G. T. No. 47 ny Huskomite der har at varetage Logens Eiendom for kommande Aar til sidst i October 1897.

Kommité Medlemmer er
Uhrmager J. M. Jacobsen.
Hendrik Lekke.
Ulrik Knudsen.
Skomager Lindqvist.
Edward Eidissen.
Tromsø den 11/12.—1896.
Logen Nordens Brædre.

Bobo den 7de ds.

Denne var intet tilfældig anmeldt.

Zonnebækken den 7de ds.

Hittent overliggør opfisst 120 tonder hovedsagelig Hjemmand og middels, pris 14 kroner maalet. Falt tilvirket handelsvare 2970 kr. tredje. Tilfæld 50 hunde og 1 højefæstet. Særlig: 3 Større noget større haan, to mindre mæret. Pris 5 kr., også garniture, smaaflænde, 6 til 10 kr. Kroen: endvidere vichtet 700 kr. Større mæret. Pris 5 kr. markolide 12 kr. til 14 kroner. Falt tilvirket handelsvare 2500 kr. tredie. Tilfæld 5 højefæster. Inden anmel tilvirket handelsvare fast 9620 kr. tredie.

Vores 23dje.

Bobo den 7de ds.

Under Lodtrækningen over Kirkesanger O. Hansens Orgel er de Lister, som indeholder følgende No. endnu ikke indkomme: No. 51, 60, 221–230, 271–280, 281–290, 301–310. De, som maaette være i Besiddelse af disse Lister, annodes om at indsende dem til Senjen or Tromsø Fogedkontor inden den 26de d. M. daellers nye Lister vil blive udformede. Trækningen vil foregaa i denne Maaned.

Auktion.

Under Auktionen pa Erikfred Fredag den 13de November 1896 Kl. 10 vil bl. a. blive solgt 5 Melkekjær, 1 Kaly, 5 Faar, endel He, 1 Kobbermøbaad og 1 Færing.

Et første Hamburger Im. og Export

Firma dens Representant i December kommer til Norge ønsker at trade i Forbindelse med 1a norske Firmer, hovedsagelig i Landets Producter Branche. Behagelige Svar imødesæss sub Z. F. 237 til **Haasestein & Vogler**.
A. G. Hamburg.

Under derfor Sognepr. Celius har

ladet Stiftskapellen virke i Bardo og Overbygning, er det sket efter min Ordre; og er der noget galt der, man skal skyde mig for dat, ikke Sognepræsten.

Men jeg—skiller ikke paa, at om Folk i Hovedsognet i Pyntelighed udtaaer til Sognepræsten Ønske om, at han skal lade Kapellene forrette i Hovedskapellen i Sonder, naar han selv er i Bardo, da dette Ønske vil imødekommes.

Slittig skal jeg bemærke, at jeg

aldrig sender en Stiftskapellen til nogen Menighed endret efter Sognepræstens Ønske.

Det er derfor ogsaa efter Sognepr. Celius Ønske, han er sendt til Maalselven. Men skal hans Nærverelæsse bebyttes til Skriverier mod Menighedens Præst, da kommer hverken han eller jeg til at ønske ham derhen et andet Aar.

(H. O.)

Trækning

paa

Bazaren i Methodistkirken

Torsdag Aften.

Forhandlere gratis.

Forthandlere af norske Julekort til

stilles gratis og franco illustreret Kata-

log over 1a ukendome norske Julekort

ved Henvendelse til Bioglers Forlag Kristiania. Kun for Forhandlere. Pro-

vaassortement a Kr. 10, — 1 St. af

hver No.

Baard Eriksen.

En Hest,

7 Aar gammel, sort, veltæmmet, fejlfri og udmerket snild, sælges til yderst billig Pris hvis Handel sker snart.

Nordby 71.—96.

Min kjære Mand

Iver Olsen

døde Lørdag den 7de Novbr., 77

Aar og 2 Maaneder gl.

Plads.

Ovn.

1 god saagodtsom ny-Ovn billig tilsalgs hos

Johannes Holmboe.

Agenter i:

* IDUN *

Største norske

Livsforsikrings-Selskab

stiftet 1861

CHRISTIANIA.

DLC 157 3340

KULDEKOPPER M.M. - RELIGIØSE OG KIRKE-LIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER, INFILTRATION

Kirke
—
S

Kirkegård

Pro Memoria!

B. Jesu Collegium sigeinde nævnt af en gammelrigt hundretogårs
gammeldigt og sel funderet nævnt af enrigt følgende:

Hvor alle højtidigheder og stædtegn af den Kolonie fore sigde i Holm.
Bæt for 10 dage siden anlaget i en festlig tilbord og udjært fgy,
som var i Hadsiseng, at orgue fra et smugt Polonisker i Kardue
Slæn og sel et antyk fra dor om Hols. P. om bord af C. Wille
hjem. Colonieernes Rundt paa stæn blodluringen nævnt efter 10 dags
korstog mod Neden. Rundt. Børn og Dyrnybyfolk til det Rundt
150 Bjørn. Et af dem fore bor Langt nord i Kolonien. En fædel
føgt Guds Dyrnybuk i Tenvig. Førne Kirke paa m. Højs. af C. Wille
Færdet m. sin ved virgin krogs. Førne erigt, at den paa m. Kirke
krogs. Førne og tilhørende far for det smugt spredt m. sind liges
Bæbjen, og da af dem, hvor bor omkring i Kolonien. En fædel føgt
Guds Dyrnybuk i Afadysjord. Kirke paa m. Højs. af C. Wille. Dette til
hånds og dale til lande em. Dyrnybuk paa Krogs og Tidenspiller
paa m. lande foreordet. Hjester. - Den dag faldt og gav liget
jæld og højstelig af den virigt hundre og i som ærten hennig
Krogs, og da ej. færm paa ærten mælt, med at det allernæstlig
blom og tillædt at brygge os en Kirke færd paa et høghus. Hæd
i Kolonien. - Og færm ør often fælles Samlig Salgbog og angift
Hæd m. Tagelven indtil begyndt den forst Kolonie. - Hæd
færm færd em. ærten hundre. Begyndt a. Tenvig, som
færm komst at sætte hæmer m. færdan Kirke m. Tagelven legau
gr. om landet. - Den Kolonie, som allerede 10 dage om højtidel
et Rundt af 150 Bjørn, og færm af statuerne og færm legem til den
højt, og færm ærlig færm m. færm. Tidenspiller, som at fåa smugt
m. færm han fra Landeborg. Den i det yderste højt, eldste færm,

a. til F. M. N° 34-1799.

Men er allmødt findt den Prægmester der sig, som vi først Colonister var.
 men nuelig: jævntidig hos os og nu, hvilens ore hører, han findt os myldren,
 men Colonie vil svorligvis efter Maal daas Forlob gaaen Hædning
 al 6 miles hertil og hvertandig Landhædning, altså jaalig
 fra de drey hundreder Kirkebygning i Sognene. legg hin.
 Vi dreyt og gaaen til, quemme til, fornuvete Prægmester dommer.
 men nu Colonister som tilhører det nuveligst af nuvels os Bella-
 rige til at bygge os en sted foln om Fægliven i Colonien, hvilken
 Enrigs gods har hentet os at bygge Ogsaae our Aars.. kirkehus
 vi hundreder bygge gaae over vogn Præghusine gaae en vabitor-
 saler Tillebys.. Vi dreyt os ikke til hiller al aufsig our nu
 naadig højt af missions Døsen til Ornamenter. Enig Kaffo
 af voordt, num forse m' hører os folde bne, da Saab mi al Døsen i
 sin eis om Egne Spigtskofte num og num svorligvis m'
 jaadou m' høde Denne hører os folde. Enighom mi gaaen nu-
 vabatorig s'ndt, jaab mi hiller naadig høde Bionfjelde gaae
 din worna nuveligst aufsigning.

Bardu-Colonie d. 26. November 1798.

Daar Vr. Sogn. Høg. Lin. Gaale
 Os Etting Vpm. Lin. Gaale
 Skarri's Her. Hæg. Høg. Døg. Næs
 sel En. Elben. Dan. Vpm. Hæg. Høg. Næs
 Hæg. Høg. Døg. Vpm. Hæg. Høg. Næs
 Mæg. Hæg. Døg. Vpm. Hæg. Høg. Næs
 Skarri's Her. i g. Tillebys. Høg. Mæg.
 vael. Gadem. L. Høg. Gadem. Høg.
 sel. Døg. Et. Hæg. Vpm. Hæg. Næs
 Et
 Det. Hæg. Høg. Næs
 Det. Hæg. Høg. Næs

Det. Hæg. Høg. Næs
 Det. Hæg. Høg. Næs

Om vi er offrigt icke vullen oppe som Liv og Selv under
Ettens Dommer fra Jesu Christes Himmel
Som ved Jesu blod og kors overvundet
Haug af Sones sten som lyve Gud verner
Som ved Jesu blod og kors overvundet
Si-Emmig, hvem viser der gud din,
Og ved ejd et hvem brænder i din
Hjælpen i min højre hand gud verner
Hæderuler har i gud sin hjelpe
Brænderne til Gott ejr og den godte gudsmygning
Olyvelsom til gud verner
Og vi er alle vist i Jesu Christes hæde
Som holdt til salg et hvem af højt hæde
Selv ejt til højt hæde
Og ved ejd et hvem viser et hæde
Og vi er alle vist i Jesu Christes hæde
Under alle højt hæde vist til hæde
Som vi er fridt omvis i Jesu Christes hæde
Og ved ejd et hvem viser et hæde
Anders Valpær

Dok 154

3300.

S. R. *Memoria!*

Dine nuværende givne mig den den mindesten al fra
 Jesu Kristi og Hjælperen hos Colonisterne i Skæringebom,
 som ikke har fået Dage til deres lærevald mig arbejde
 i Jaamien med Amorning osse, at jeg skulde ville af-
 sende dem til Det høje Collegium som tillige yndte
 Borg, men min Recommandation til nævnte Boh-
 genhed; Syland drøftes ej formodt afhældende under-
 danielig al forenbande dem, intet tillige Diverse icke
 anførte folynede:

Det høje Collegium var færdt ustadigt af Øst-
 Begnungsret, at Dunn Colonie var udtalt en fønget
 til et stort af 150 Mannisker. Dunn Colonie
 er Det, hvori har mig at lade for sin Existens;
 Hvis for 12 dage siden kom i Dunn Døg nylig
 ikke en eneste Missionær, som ej er enest
 Gudspræker. Den af mogn Missionærer bærtethuk,
 særligt man constre konge Præst, ved Skaburne
 fader mørke, men var end mind Dunn Døg i
 Middelalderen af Præstegodselskab, ved mind da
 blæste Skaburne fader i Lognreis. Eng man val
 Boni for egne vugning forfrem da faderen Colo-
 nister af Skæringebom Missionær fra end sydligere
 Norge, end glænkede Dunn i Døg, kæffede over

Forstyrren af Kongens Døse til Bondeforbundet, hvilken
 bestemte ledighedsopfordring og jæg-mulder, givende udnyttigelse
 til landets bønder, fra sin Utdragning, nævnte forstyrren
 var under 800rd af ejere Døse, med mindre end den
 først. Denne opfordring komme fra sine Amtsdagene. Denne
 er Dens Amtsdagene ej menne at betegnige; da
 han var i Det Rigske 7 døse ujældes værdig varant.
 Første var sigt fuld, ja mindre ujældig sigt, men
 Dens Amtsdag Døst var ejfrem blant, hvad der
 behovedt i Det grædige Norge, at Dens Amt
 men værdig af sigt fuld ej sigtlig fungerer, og
 idemst Det Rigske kom i formen den mindre ujældes
 Døde, som var følger Quaard og Grunde, ejfrem Det
 enkle Døde i formen, som dengang fandt mad Scam
 og Børn sigt med i Dens Døst, højstligst sigt det
 mange familier fred. Da kom vel altan rafte
 sommer ligeladet over landet. Og da var Colonie
 en Bøn for 12 døse sidder højstligst mad 12 Mann
 ikke, men nu allerede stigere til 150, og var nu desto mindre
 af circa 6 millds. Højstligst Prædikning af ind-
 mænd sigt gaa allerede i sva fara stan og Inguru
 Bøn højst; hvad visseleg znab han men da ej
 om, at Den var 20 døse høvstet mad ujæld
 blant Blant da højstligst Bøn højst
 og nu Biskopsgøren, hvortra Dr. andres Regnskab vel
 kærlig harst vigtige og vigtige Præmier i for-
 skældriga jægmulder, Bøn for i disse tider
 ejfrem Bøn for højstligst gaa. Som Dens Colonie
 nies højst gaa ej sigtligst præstligst Bøn højst
 12 i stort 1192 for al vigtig Dens Egenheds højstligst
 givende regnskab Det grædige landet

D 16.157 .. 3340.

Eller minnende om mit Sæbend, at jeg, imod et besyjtha Regret
for ygen begning, hvore vilde tilbagabeholder i Saftkristian,
Børn jeg følede formelst af Majestats Capte til Dan, da den
mit Eibert Blom og andagte. Hver dominicalmøndag
dagom til offisiell Bowie's for, at end sigt Preb. Boges
ExOfficer i en brenner til sind minne Klubben. Ærkebiskop
minn Lærer og far mod for Domme Dag, skal de
beg af mig entbrugtes Børn Bloma, minder og glemme over
bevivning jeg har om, hvad jeg gør Dunn Marck
far nimbet tel minne Mædremorplads Park. Dunn
Coloniæ og Inte Bønner land jeg mindes ikke af
med fælles magt for; Det Gejne Collegium tilgående mig
Døper nævntid Deth, jeg ej land ønsket med mindes
sig yderligere som alts Amtsgøring med sinet Drift
om, at Dunn & alle døde værre bliver på begyndelse
nævntighe somlygt.

Hvad for højstes da Bønsdriften
kan, Dunn da målen at Gavn Guds med
i Bøge volds Lensvis' og volds Officiere
Ristet, da vognen Dunn i alle døde med
Danmark, som ej land nævnes.

Arlviggaard 22^d. Decemb. 1798,

Det Gejne Kongelige Mission's Collegium

D.G. 157

2340.

Miss. Coll.

Innkomne Breve

1799 - 1802

No. V7

KULDESKAPER N.M. - RELIGIOSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830 - 1886). PRESTER I FN. (1. 1955).

DLG 157

3440

1.

1800

Erklæring angaaende Kirkes Opbyggelse i Monselvedalen
d. 23. Mart. efter Hr Biskop Schönheyders Forlangende.
Mart.

I min afgivne Underretning om Nyebryggerne i Mons-Elvedalen yttrede jeg, at jeg, i Anledning af den fra bemeldte Nyebryggere indsendte Ansøgning om Tilladelse til Kirkes Opbyggelsa, havde adskiltigt at erindre. Jeg afholdte mig den Gang med Forsæt fra at fremkomme dermed, da jeg gjorde mig sikker Regning paa, at der da var falden Resolution paa deres Ansøgning. Da nu Deres Höiærværdighed, i respektive Tilskrift af 22. Jun. sidstafv., forlanger disse mine Erindringer, saa tager jeg mig herved den ærbödige Frihed, at fremsætte følgende til gunstigst Overveielse:

Ingen, uden den Egensindige eller om det lokale Ukyndige kan modsette sig Billigheden af denne Almues allerunderd. Ansøgning om et eget Forsamlingshus til deres Gudstjeneste. Saavel Veiens Længde og Besværlighed til Lenvigs Kirke, som deres Afstand fra Søen, hvor de desuden befinde sig i Mangel paa Baade at reise til Kirke paa, vilde være Grunde nok, for at give deres Ønsker Medhold, men der kan anføres mange flere. Dog, da jeg formoder, at dette er skeet af Supplikskriveren, vil jeg ikke indlade mig videre herover.

Det kunde derfor ingenlunde falde mig ind, uagtet mine Embedsreichers Besværlighed vil derved finde en betydelig Forøgelse, at undslaae mig for at tilsige dem mit Samtykke til Betiening, om deres Ansøgning ellers maatte finde alleraadigst Bevilling. -

Hvad jeg ellers ved denne Anledning har allerunderdanigst at erindre, er :

1.) I Henseende til Kirkestedet. Jeg har ladet mig sige af Nyebryggerne, at de ønske at bygge Kirken ved Tagelven, omrent $1\frac{1}{2}$ Mil ovenfor Mons-Elvens Udlöb. Dersom Rydningsmandene i Bardo-Dalen blive indlemmede i et Kirkesogn, med Monselvedalens Indbyggere, kan

D 16. 157
9340.

intet indvendes derimod ; hvis ikke, burde vel Kirken opføres nærmere ved Søen, enten paa Kierrisnæs eller paa hin Side Elven af samme Sted , om paa sidste Sted skulde findes begvem Tomt til Kirkebygning. Kirkereisene vil vel, omvexlende til Søes og Lands til Tagelven, blive besværlige for den betjenende Præst ; men en ung Mand - en aldrende eller svagelig er aldeles utienlig til Præstembedet i Lenvig - bør ikke vægge sig derved. Nu nok om Kirkestedet, hvorved man, efter min Formening, mere bør have Hensyn til Almuen's end Præstens Bevgemmelighed. Jeg kommer

2. Til Præsteskydsen og Natteholdet. De udgangne Kongl. Anordninger herom f. E. N:L. 2712-10 , Reskr. 7. Aug. 1739, 16. Dec. 1740 og 22. April 1746 indeholde intet paa dette Sted anvendeligt. Det anførte Lovsted tilhølder Almuen at skiftes med at føre Præsterne, og at underholde dem ved Kirkestedet. De citerede Kongl. Reskripters Indhold gaaer derhen, at der ang. Skydsen og Natteholdet skulde forfattes en Ligning for hvert Sogn. Formodentlig maae den vel være skeet , men jeg har dog forgiæves søgt Oplysning derom hos dette Steds Amtmand ang. Annexet Hillesøe. Hvad Forordn. af 20. Aug. 1784 foreskriver, veed jeg ikke til Vished, da jeg nu ikke har den ved Haanden. Overalt ere Omstændighederne ved denne forventede Annexkirke af en Beskaffenhed, som kræver en nye Bestemmelse. Almuen er i sin Opkomst, og kan aarligent vente Tilvext. Her ere ingen skyldsatte Jorder, som de allegerede Reskr. af 7. Aug. 1739 og 16. Dec. 1740 , uagtet for en Deel forandrede ved Reskr. af 22. April 1746, har lagt til Basis for den befalede Ligning. Det maatte derfor tillades mig, at foreslaae, til gunstig Prøvelse : om det ikke vilde være meest overeensstemmende med det lokale, at det blev Almuen selv paalagt, at ligne Skydsen og Natteholdet i Penge mellem hinanden, saaledes, at 2de Mand skiftevis hvert Aar forståge denne Ligning, hvorved Klokkener kunde gaae dem tilhaande med at forfatte

D 157 . . . 3440.

Optegnelsen, efter hvilken Præsten selv besorgede Indkasseringen.

Skyds in natura kan ikke finde Sted, deels formedelst Indbyggernes Afstand fra Søen, deels af den Aarsag, at de for største Delen ere uvante og slette Søefolk. Skulde nogen Misforstaelse ang. Ligningen existere mellem Almuen, da kunde jo Amtmanden decidere imellem Parterne. Dog maae jeg, i Henseende til Nattehold ørbidigt præponere, at det for hver Reise maatte bestemmes til 1 rd., hvilket endda er saare lidet, naar betenkkes, at der til hver Reise vil medgaae 5 til 6, ofte ogsaa flere Dage. -

3. Betieningen ved Annexet Hillesøe er ved ingen mig bekjendt Anordning bestemt. Det synes nu höifornödент, at der bliver fastsat en Regel til Efterretlighed saavel for Almue som Præst. At bestemme nogen vis Söndag for Kirketienesterne ved nogen af disse Annexer, f. E. som Reformatzen tilholder andre Steder, hver ³die eller ⁴de Söndag, troer jeg, vilde Forvirring paa dette Sted, hvor Veiret, allerhelst til Hillesøe, saa ofte vilde giøre Brud i Bestemmelserne. Jeg anseer det derfor meest tienligt, at der bliver fastsat et vist Antal af Kirketienester om Aaret paa Hillesøe, hvis Berammelse maatte overlades Præstene eget Skiönne, efter Aarstidernes og hans egen Beleilighed; thi det kan jo ofte intreffe, at hans Fraværelse kræves til Betiening i Nabokalder i Vakanser, ved Skiftetorreltninger eller andre uforudseelige Tilfælde. Naar Kirketienesternes aarlige Antal blev fastsat til 8 eller 9 ved Hillesøe Kirke, troer jeg, det var tilstrækkeligt. -

Skulde Åmmuen i Mons-Elvedalen med Tiden voxe til et lige Antal med Hillesøe Sogns Almue, var det endog billigt, at Kirketienesterne ved Monselvedalens Kirke blev lige saa mange om Aaret. Endelig 4.) bliver noget at erindre ang. Kirkesangeren. Alderdom giør nærværende Klokker for Lenwigs Hovedsogn ligesaa uskikket til at reise til Monselvedalen - en Vei, der, efter Aarstidernes og Vei-

D 16. 157 . . . 3320

rets forskiellige Beskaffenhed, maae giøres, snart til Søes, snart over Fjeldet til Hest, snart paa Skier - som til at forestaae Sangen til Behag og Opbyggelse. Den store Vanskelighed, ja næsten Umuelighed her er, for at faae Skoleholdere, som her atter er Mangel paa, tilskyndør mig til at igjentage det ønske, som jeg ved en anden Lejlighed har yttret, at Sognets Skoleholder maatte tillige forundes Kirkesangertienesten. Men jeg indseer, at neppe nogen vil, blot mod den ringe Skoletold og de ligesaa ubetydelige Indkomster af Kirkesangerembedet, formaaes til at modtage denne Tjeneste. Det Kongelige Missions Kolleg. kunde maaskee hæve denne Vanskelighed, ved at tillægge dens ansættelige Kirkesanger og Skoleholder i Monselvedalen 16rd Lön af Missionskassen. Der vil vel snarlig, uden at betynde Kassen med nye Udgift, findes Udvei dertil i den aarlige Pension 20rd, som den gamle Præsteenke her i Kaldet, Mad. Bergh, nyder af bemeldte Kasse. Der maatte vel ogsaa med Tiden sørges for at skaffe ham en Plads til Boepæl. Klokkeren for Hovedsognet lider dog, ved Kirkes Opbyggelse i Monselvedalen, nogen Fragang. Da han er en gammel Mand, og rimeligen ikke længe kan blive ved sin Tjeneste, ville vel ogsaa Missionskassen kunne erstatte ham den, for hans Tid, med en aarlig Gratifikation af 6rd, hvormed han, efter mine Tanker, kunde være angerlös. -

Til Slutning maae jeg, i Haab om forventet allern. Bevilling paa oftmeldte Nyebyggeres Ansøgning, tage mig den ærbødige Frihed, at foreslaae, at det maatte vorde Præsterne i Lenvig befalet, at komme saa betimelig til Monselvedalens Kirke, at Dagen før den til Guds-tieneste berammede Helligdag, kunde blive anvendt til Katekisation for Ungdommen, hvilken tillige maatte tilpligtes til at møde samme Dag. Og: dersom af den ældre Almue flere end 16 indfandt sig, burde Præsten være beredt paa at holde Prædiken, ogsaa forrette Kom munionen, om det forlangtes; thi det falder af sig selv, at ikke

D 16154 3340
alle kan forlade Huset om Söndagen , og det kunde dog vel haabes ,
at hver , dog i det mindste 6 Gange om Året , ønskede at bivaane den
offentl. Gudstieneste. -

Ansögningens Indhold er mig i övrigt ganske ubekjendt , da den
ikke er kommen mig for öfne. Af Deres Höiærverdigheids respekt.
Skrivelse af 23. Jun f. A. slutter jeg , at den skulde indeholde Be-
giering om en Understöttelse af 300^{rdr} til Kirkens Ornamenter.
Dette kan jeg , paa Nyebyggernes Vegne , forsikre , har aldrig været
deres Mening ; men kan ikke andet end være et meget ilde valgt Ud-
tryk af Suplikkskriveren. Ornamenter have de ligesaa lidt tænkt at
bruge de ansögte 300rd til , som de selv ere i stand til at sige ,
hvad der bør henføres til en Kirkes egentl. saakaldte Ornamenter.
Summen var dog ogsaa alt for uhyre stor dertil. Nei , de have meent
300^{rds} Hielp til Kirkens hele Istandsættelse , hvortil deres egen
Evne ikke rækker længere , end til at skaffe Tømmeret tilveie og op-
tømre Huset. Dertil synes den ansögte Sum ikke at være overdreven ,
naar betenkkes , hvad der vil medgaae til Bygningens Tækning og Ind-
redning , af Bord , Spiger , Vinduer etc. hvad Smedearbeide ved Ind-
redningens Forfærdigelse , Smedearbeide m. m. vil koste.-

erböd.

G. B.

(Lenvik sogneprests kopibok 1776-1848 pag. 556 flg.)

D/C 157 ..
1801 (dato mgl. - mellom 3/1 og 13/8).

Til Biskop Schönheyder .

At samles personlig med Nyebyggerne ved Bardo- og Måns-Elven blev mig af en dobbelt Aarsag ugiörligt ; deels har denne Winter været usædvanlig stormende og et berammet Møde mellem saa langt fra hinanden boende af den Grund næsten umuelig , deels blev jeg , ved en Skade, jeg før Juul fik i min Venstre Skulder, sat af Stand til at gaae paa Skier, uden hvilke jeg paa den Aarets Tiid ikke kunde giøre mig Regning paa at komme op ad Mons-Elvedalen. Jeg maatte derfor vælge den eeneste Maade, jeg havde, til at efterkomme Deres Höiærverdigheds Befaling af 7. Nov. f. A., mig indløbet den 3. Jan. indev. A., om at bringe disse Mænd til Hensstemmelse i Henseende til Stedet for det forventede Forsamlingshuus , neml: at give Opsidderne ved Bardo-Elven mine Tanker skriftlig tilkiende , efterat jeg havde mundtlig talt med en Deel af Opsidderne ved Mons-Elven. Jeg foreslog dem til den Ende Brandskovnæsse t dertil, og formaade 2de Mænd af Mons-Elvedalen at gaae op til Bardo dermed, og conferere mundtlig med samme, samt forlangede derefter skriftligt Svar paa min Skrivelse.

Indlagte er Bardodalens Indbyggeres Svar, som, efter de Afsendtes Forklaring skal betegne deres Tilfredshed med den for dem giorste Proposition , at Kirken vorder opfört paa Brandskovnæsset.

Den Yttring : at de ikke see sig i Stand til at tage Deel i Kirkens Beretninger (som de kalde det) og Omkostninger , er uforstaaelig ; men skal formodentlig betyde saa meget, som at de skulde være uformuende til at udrede Udgifter og Arbeider, som Forsamlingshusets Istandsættelse og Betiening kræver , i Fælledskab med Indbyggerne i Mons-Elvedalen. Skal dette være Meningen , da er det uden Tvivl intet andet, end en Udflugt , hvorved de tænke, at kaste Byrden alene paa disse, en Udflugt tillige saa ubillig, at det, ved den forventede Køgl. Bevilling, bør betages dem Leilighed til at benytte

D 16 B 7 . . .
1830.
12

sig deraf. Deres Vilkaar kan i ingen Henseende ansees sletttere end Indbyggernes i Mons-Elvedalen. Mueligheden i at bringe Tømer til Bygningsstedet lige let, og Frastanden fra samme Sted ikke betydeligen længere, end de nederst ved Mons-Elven boendes.

Jeg sagde : at Anledning til videre Udflugter bør betages dem ved den forventede Kngl. Bevilling , og det skeer, naar den bliver saaledes clausuleret : at Opsidderne ved Bardo-Elven kun da maae foreenes til een Menighed med Indbyggerne i Mons-Elvedalen, og forundes Benyttelse af Beqummeligheden af det blandt disse vordende Forsamlingshuus, naar de erklaere sig villige til , i alle Henseender at tage lige Deel i deraf følgende Udgifter ; og at Kirken i andet Fald bliver bygget til deres Tieneste, som boe ved Mons-Elven.

I sidste Fald vilde jeg da ansee Olsborg ved Tag-Elven for det beleiligste Sted for Kirken, hvormed Indbyggerne ved Bardo-Elven have erklaaret sig tilfredse, men derom siden, efter Andres Raad, skiftet Meninger.

I øvrigt refererer jeg mig til det, jeg under 23. Mart. f. A. har skrevet i denne Materie.

(Envik sognekreds kopibok 1776-1848 pag. 560.)

At Antallat af Hennesker vil jeg meget tvivle paa , da man kuns kan alts bestaer af 3, a 4. ja meget sieligt om de som boer i Mons Elven eller Mallang ved Lewigs Kirke , har de overste eller nærmeste eller nederste 24 Mfl , som boer mere concentereret i Bardo Skoven , som boer mere concentereret i en nærliggende Kirke hvor de for Tiden Sog-

Til Amtet 6 Dec: 1803.
Der; det opgivne Miletal er for overdrævet

Nye Byggerne Høringsvej er meget usikker, thi Kornet
J. B.) Siden Foged Kreydal, efter Amtets gunstige
Nº 101 vel) men maa henvende til den Part og dette har
Nº 70 sam) imindeligt i de sidste har at de næsten ingen Nutte
og 105) sent den Erklæring han efter Amtets Ordre af
har havt. Høe Avingen har og meget afgaet, saa at

14 Novb^r 1801 skulle afgive i Anledning af Det
de af den Aarsa, omendskonventionen ikke til Svær for
Kongel: Rente Kammers herved tilbagefølgende Skrivelse af 6te
res kreature, kuns har solgt noget ubetydlig Smdr Ørl og
Dec: 1800, angaaende den Ansögning som Nyebyggerne ved
Falg i de sidste Aar. - Fiskeri har de aldeles ikke
Bardoe Elven har nedsendt til Missions Collegiet
og ud i Søvæsenet er de aldeles skyndt. Da skal allena
kløbe Broder hvad de kan fortænde ved Tømmerhuset, men da
Præstes Betiening med mere, saa har ieg efter Leylighed paa
det er en Sandhed Tømmer Skoven aftager formodelat den mang-
beste Maade undersøgt denne Sag, og bør derfore i Følge høy-
de Huse der er blevet opvist af Ford Nyebyggerne som er or
bemeldte Kammer Skrivelse afgive mine ringe Tanker saavel
mange, ere store Skovene da de desinde i Hvid Tømmer
over Forslaget i Almindelighed, som over den forlangte Tømmer-
Sandhed komme afgaet sig med standt brender Tømmer Træer
hugsten i Sørdeleshed.

Dersom man forstaar ved Nyebyggerne ved Bardoe Elven, alle
Brød med borke Meel, saa indseer ieg ikke virledes en man-
de sammenlagt, som saavel boer i Mallang Skoven som de der
ge Nyebyggerne et nai. Skov Aar skal kunde anstre sig i

boer i Bardo Skoven, da vil ieg tilstaae, at man kan tælle
Sørdeleshed i Mallang Skoven formelig da ieg frygter for
henved 30 Familier, thi i Mallang Skoven eller Mons Elven
at ieg snart maa riøre Forestilling om denne Skovs Fred Lys-
boer der for Tiden 19 eller 20 Familier og i Bardo Skoven
6 a 7 og naar man vil dertil lægge de Finner som boer eller
imellem om og Jourund en bestamt, thi skulle Kongen mis-
rettere sagt opholder sig i Nærheden, saa er der paa sidst-
te noget i den Skov hvor Udvisningen nu skeer, da er det
nævnte Sted circa 10 Familier. At Antallet af Mennesker
aldeles med Skoven af Nyebyggernes, som paa 4 a 7 Familier

Nyebyggerne i Bardo Skoven kan høje suttner sig ved Jord-
den 5 Mennesker. Af de som boer i Mons Elven eller Mallang
Skoven, der Sognet til Lenvigs Kirke, har de øverste eller
Jorder, men da ingen udvælding er i den Skov
ligger saa aldeles, saa at de har haft lavelighed at tale
derimod har Nyebyggerne i Bardo Skoven, som boer mere con-
centrert 5 Mile til Astafjords Kirke hvor de for Tiden Sog-

D 16157 3440.

ner ; det opgivne Miletal er for overdrevent -
 Nyebyggere i Mallangs Skoven , som paa Spørgsmål har svaret :
 Nye Byggernes Næringsvey er meget usikker , thi Kornet
 staa's med mindskede om Kirke , men i disse trykende Aar var
 voxer vel , men næsten hvert Aar fryser det Bort og dette har
 det besværlig for den , at udøre det Arbejde , de havde til-
 været saa almindelig i de sidste Aar at de næsten ingen Nutte
 budet ved Kirkens bygnin og at skynde Præsten og de derved
 deraf har havt . Höe Avlingen har og meget aftaget , saa at
 forbindende omstændigheder , da der stor sag ikke vilde ^{haa} a^g i de
 af den Aarsag , omendskiønt de har Skov nok til Skov for de-
 skulle leveret midt i siden Crediten alle vigne er
 res Kreature , kuns har solgt noget ubetydelig Smør øst og
 stopnet derfor mindskede da , at det maatte børge til bedre
 Talg i de sidste Aar . - Fiskeri har de aldeles ikke ,
 Tider og i saa Fald maatte Kirken bygges neden Rossen i Mai-
 og udi Søevæsenet er de aldeles ukyndig . De skal altsaa
 lang Skoven , men skulle den bygges ovenfor Rossem Bardo
 kiøbe Brødet af hvad de kan fortiene ved Tømmerhugst , men da
 skoven , efter disse Nyebyggernes Maade , ikke dølkes
 det er en Sandhed , Tømmer Skoven aftager formedelst den mæng-
 have med Kirken at bestemte den deraa fik lige saa lang
 de Huse der er blevne opbygt og fordi Nyebyggerne som er for
 Vey som til Lenige Huse .
 mange , ere store Skovtyve , da de deels ikke i Tidet støtend
 aftager iaa nu , at Nyebyggerne i Bardo Skoven allene vil
 bledrage til Kirken og at Astorids Præst skulle blyve
 deels fælder disse for at aftage Barken for at melere sit
 som om Sommeren ikke 5 Mile , da der ikke er gaaet til
 Brød med borke Meel , saa indseer ieg ikke hvorledes saa man-
 ren kan han ikke komme frem , til en nivå som ikke
 ge Nyebyggere om et halv Snes Aar skal kunde ernære sig , i
 se a de overvile disse gennem Konge Elven deels paa land
 Særdeleshed i Mallang Skoven fornemmelig da ieg frygter for ,
 deels til Lands ved at ride og faae paa Skie , eller en god
 at ieg snart maae giøre Forestilling om denne Skovs Fred Lys-
 Præst skulle ansættes og Johannes ar en orientlig Capa , da de
 ning for endeeel , hvilket ikke kan skee forinden Grenserne
 faae Nyebyggerne i Bardo umuelig kunde blyve da der ikke an-
 imellem Kongen og Moursund er bestemt , thi skulle Kongen mis-
 stemmede Underholdning , saa troer ieg dog , at alle dermed
 te noget af den Skov hvor Udvisningen nu skeer , da er det
 forbundne Udgiver ikke svarede til Hensigten .
 aldelesude med Skoven og Nyebyggerne , som paa 4 a 5 Familii-
 I Bvrigt har nogle Nyebyggere forklaret : at Missions
 er nær for Tiden allerede ere Betlere .
 Caserer Holmboe har været Første Aarsag til denne

Nyebyggerne i Bardo Skoven kan bædje sutinere sig ved Jord-
 Ansøgnings Undgivelse .
 brug og Qvæg Avl , da disse ere saa faae paa større og bedre
 Hvem der har døftet er prima causa til nærværende Sag , har
 Jorder , men da ingen Udvisning skeer i denne Skov og den
 nogi Nyebyggerne forklaret , os det maatte kunstigt blyve
 ligge saa afsides , saa har ieg ikke havt Leylighed at tale
 at ieg udtrykker mig saaledes ; det er dem anden som ikke
 med dem om denne Sag . Derimod har ieg talt med de fleste

D 1657
 Nybyggere i Mallangs Skoven , som paa Spørgsmaal har svaret:
 at de nok ønskede en Kirke , men i disse trykkende Aar var
 det besværlig for dem , at udføre det Arbejde , de havde til-
 som ^{at} kunne leve sig ved Tømmerhuset og Overnatting af rede-
 budet ved Kirkens Bygning og at skydse Præsten og de dermed
 forbundne Omkostninger , da en stor Deel ikke viste hvad de
 skulle leve af i midhertid , siden Crediten alle vegne er
 stoppet , derfor ønskede de , at det maatte beroe til bedre
 tider og i saa Fald maatte Kirken bygges neden Fossen i Mal-
 lang Skoven , men skulle den bygges ovenfor Fossen i Bardo-
 skoven , efter disse faae Nybyggernes Ønske , da ville de ikke
 have med Kirken at bestille siden de da fik lige saa lang
 Collation Dyrker og Patriot ! ja
 Vey som til Lenvigs Kirke.

vilde han at Ingen skulle opholde sig over at hen her almin-
 Antager ieg nu , at Nybyggerne i Bardo Skoven allene vil
 delifilemed sig dette Mand da hvis han ikke anlærge og
 biedrage til Kirken og at Astafjords Præst skulle betiene ,
 faldt Kre Bar her mod en fattig Bonde paa n rund af en afsægt
 som om Sommeren fik 5 Mile , thi i den længste Tid af Vinte-
 Allernædigst Høyeaste Ratz Dom i rey-
 ren kan han ikke komme frem , eller Lenvigs Præst skulle rey-
 Jeg har hørt Landet op i Borgeret , naar ieg derful lo-
 se 7 a 8 besværlige Mile igennem Mons Elven deels til Vands
 dres af min egenrigd og ^{at} ~~hans~~ Companie , derfor harber ieg ev
 deels til Lands ved at ride og gaae paa Skie , eller en egen
 at olive misklandt , som den der skryver af Had eller Misun-
 Præst skulle ansettes og lønnes af en offentlig Cassa , da de
 faae Nybyggere i Bardo umuelig kunde biedrage til hans an-
 stændige Underholdning , saa troer ieg dog , at alle de dermed
 forbundne Udgivter ikke svarede til Hensigten.

I øvrigt har nogle Nybyggere forklaret : at Missions
 Casserer Holmboe har været første Aarsag til denne
 Ansøgnings Jndgivelse.

Hvem der ~~har~~ ~~hæftet~~ er prima causa til nærværende Sag , har
 nogle Nybyggere Forklaret , og det maatte gunstigst tilgives
 at ieg udtrykker mig saaledes : det er den Mand , som i en
 Igommehugget ^{caarant} at dat unseet

D 1657 . . . 3440

lille trykt Bøg siger til Nyebyggerne "I ere mine Børn og ieg er jo eders Fader" havde han fortient dette Navn, da havde han sørget for at ikke flere Familier blevet etablerte, end som kunde ernære sig ved Tømmerhugst og Qvægavling og rede-t-
lig anvendt med modent Overlæg den Sum Kongen skienkede disse til at boesætte sig ; Han havde heller ikke forevist en af vore Lærde Mænd Nyebyggernes Agre paa en skiön Aarets Tid da de kunde settes ved siden af de Danske , uden tillige ~~sig~~
at tilstaae : at det snart er udsadt for saadan Frost at ingen har nytte der af , hvilket ~~og~~ foregik 2de Natte derefter,
Men saa havde han ikke nødt offentlig Ros med mere ~~med som andre~~
Colloni er Dyrker ~~og~~ Paa triotige ~~ha~~ jar
vilde han at ingen skulle opholde sig over at han her almin-
deligt tilegner sig dette Navn , da burde han ikke anlægge og
fuldføre Sag her imod en fattig Bonde paa Grund af en afsagt -
Allernaadigst Höyeste Rets Dom ! ~~ge alt det derom foreskrevne.~~

Jeg har sagt Sandhed og det bør ieg , naar ieg dertil for-
dres af min Øvrighed og Höye foresadte , derfor haaber ieg ey
at blive miskiendt, som den der skriver af Had eller Misun-
delse.

Af det anførte vil Amtet formentlig kunde bedömmme, saavel hvorvidt en Kirke for Tiden bør opbygges for Nyebyggerne og hvad Nutte dermed kunde stiftes, samt hvad Skam og Skade man i fremtiden kunde have af at anvende dertil saa mange Penge, som den Mands Hensigter der har fremdrevet den derom indkomne Ansögning. -

Imidler Tid er min Mening ikke den Afgjörende , ieg bør derfor ikke forbriegaae, at berøre om den dertil udfordrende Tømmer Hugst - Saafremt at det ansees nyttigt og gavnligt

D 16. 157 3240.

at en Kirke skal opbygges , da troer ieg, at Skoven ikke der-
ved bliver ruineret men vel temmelig medtaget , og altsaa bør
den taale at afgive samme -

*Se Træmarkens
Amt-Juridiske
1804 m. 1175*

Efter den af Kirkebygger K r ö y s e r derover forfat-
tede og herved følgende Grund Tegning, udfordres dertil 18
Tylter 8 Alens 14 Tylt 12 Alens og 6 Tylt 10 Alens Byg-
nings Tømmer samt 20 Tylte Saugtømmer - Det er giörligt
at paasee Tømmeret udvist hvor Skoven kan taale at afgive sam-
me, men at foreslaae Precautioner der kunde være tienlig til
med Vished at forhindre, at det bevilgede Quantum ikke skulle
overskrides lader sig vel tænke men ikke exequere, med mindre
ieg bestandig var i Skoven , thi Trangen er her ligesaa stor
efter Bygnings Materialier, som Begiær ligedan er almindelig
hos Mennesket efter Penge , og saaledes som man vogter disse,
maae man og vogte hin Skoven, i Fald Fogden i Senjen skal kun-
de sige sig fri for Ansvar i Følge alt det derom foreskrevne.

[S. & T. fogedarkiv - Konsept til brev fra fogden Thams.]

Thams

D.X. 137
1886.
 Den 1. Januar 1886, nafn C. Lundstrøm, præst i Mallinge, m.
 af 20er Aarigt fælleden, ikke far fra men fremtid den lokale
 Færdselsselskab ordre op 14de Nov. 1881, fæller tilbage
 i Guldborgsund op ved Haugebyen ved Eidsværsfjorden
 til bagstalgmed København i mdr. Decemb. 1880, nu gaaende
 da en tilbagevning fra København mod Roskilde og
 far indførst til Mallinge. Sælget var et residerende ud
 Sonderhelsingør since die Epidemien begyndte, og nu gaaede han
 til Roskilde og omegn, fra Roskilde til København
 gaaede til Mallinge. Indenfor en uge dengang, og havde været
 i Roskilde og tilbage til Roskilde, hvorefter tilgaaede omegn
 nogen dage, saaerne kom til Roskilde i en uge dengang,
 saaen var en fortægtelse. Samme konfigur. i Roskilde.

Gengaaede nu til Roskilde, fra Roskilde til Mallinge, og
 alleve til Roskilde, fra Roskilde til Mallinge. Men,
 saaen er ved Roskilde. Roskilde, da var den til Roskilde
 i Roskilde 30 Døgnene, h. i Mallinge. Skulle altså ikke
 komme Roskilde. Roskilde 19 dage i 20 Døgnene og i Roskilde
 20 dage. Skulle 6 dage, og nu var man med det ikke til Roskilde
 saaen ikke, men nu kom sig op gædres syg i Roskilde,
 saaen nu var den en fortægtelse. Det er en 10 Døgnene
 Det voldte sig til Roskilde, Roskilde kom sig til
 196, og nu kom sig til Roskilde, saaen kom til Roskilde
 nu kom til Roskilde 196, og nu kom sig til Roskilde
 5 Døgnene. Det er nu kom til Roskilde, saaen nu
 kom til Roskilde, nu kom sig til Roskilde, Roskilde, saaen
 kom sig nu kom til Roskilde, nu kom sig til Roskilde, nu kom
 sig nu kom til Roskilde, nu kom sig til Roskilde, nu kom
 til Roskilde, saaen kom til Roskilde, nu kom til Roskilde.

A. a. T. L. B. 1886. m. 1886. 3

de Steffenskius' krore gører da først dælden bagom, da også
en klær bæl og fra demmed nævnt.

Højbyggmændene klæder sig i en uge til Mikkelsen, 16.
Lige den anden morgen mal, men intet gør det længere
end længe, og da han var med sig et mindeligt antal
kram, at de næste ugerne ville have fået gæst, højsam-
tungen gør sig engheds uflugt, så nu er der ikke længere
krumtag og vennende blandt de gule Skovmænd til Skæringen der er
fremstillet, hvilket gør sig ubetydelig. Denne opførsel er dog
i øvrigt ikke alene. Det er en del af de voldsomme alten, og når Skovmændene
gør det nu aldeles uhyggeligt, har det intet med Skæringen
af guden at have forbindelse, dog har intet da blødt
at guden at han forstår hvad Skæringen gør; men da det nu er dog
at Skæringen gør sig engheds uflugt, gør intet at det er dog
nu Skæringen der bygges op gærd. Højbyggmændene nu gør sig engheds
skøn i den tiden, da de andre voldende Skæringen tror at er der
denne alten har det uflugt i Skæringen, gør intet Mellem folket om
Bækken, så inden man ing i bækkens grænde er Skæringen borte.
Højbyggmændene ved Galen Dansk tror det ikke er noget sig, at den
folket i Mikkelsen Skov, gør engheds uflugt da der foregår
gur, at intet man spiser for at få sulten, men denne Skæring
Skæringen gør endnu, hvilket ikke bækkens grænde kan
gøre nogen længere for at få sulten, ligefrem
Længden engheds uflugts bækkens gur er dog ikke engheds i guden,
da nu er det voldsomme ikke mind Skæringen og Højbyggmændene,
som gør det 5 Skæringen engheds, fastlækket bækkens gur.
Højbyggmændene i Bækken Skovne kan bækkens gur med
Længden og Gudene, da derfor nu gur gør, på guden
bækkens gur, men da engheds voldsomme Skæringen gør
denne Skæringen gur engheds, så guden ikke
gør det længere at bænk gur. Denne engheds gur, voldsom
ig, bænk med den første Højbyggmændene i Mikkelsen Skovne,
som gør den gur foranlediget da nu er det bækkens

m. Kristus, men de fleste døgtesinde troen var da lig med
 enk paa dem, vel indførte det kristendom, da gudne tilbedelse
 med Kristus og Jesu korslægning og at Jesu Kristus og de døde
 fuldendt Christoforering, da man overvælt ikke nægtet gudne fra jule
 højtid i midterstid, fra Christen allemøgter og fest, men
 afslutte en jule ad, at det maalet varon til Christen ledet
 i saafærd mod den højprægede Samfund i Malling
 sommerstid der højprægten var i Bardeby
 sommerstid, fra højprægten i Malling
 er ikke gans end Kristendom at Christen sidde da da sit høj-
 prægtsdag paa den højprægede fest. Christen er ikke al-
 tige højprægter i Bardeby Skovne menne med højprægten til Kristus
 og til Christoforering i Kristus fest, som var Dømmens fest
 Morgen, den 25. Decemb. 1830 i Bardeby Skovne i den høje
 skov, neden Lemvig, hvorfor Christen var i 1830 højprægtsdag
 Morgen i givnem Moni-Lemvig, da da den 25. Decemb. er
 ikke den høje, men vel med en ganske gavn Morgen, neden
 en ganske gavn fest, da den høje fest i den høje højprægts-
 dag ikke findes da den højprægtsdag
 er også højprægtsdag i Bardeby Skovne
 Lemvig har man et ganske mægtig tilskuereskrift. Indgående
 Christen er også med Christen paa mægtig højprægtsdag
 sammen med en højskole fastbedre bøn og højprægten var
 højprægter, og gud sektor skulde have tilskuer
 findes ganske høje og høje man i foretiden således gavn
 at vel mængde høje paa mange højprægtsdag, paa den 25. Decemb.
 højprægtsdag der har fundet sted da den høje højprægtsdag
 Christoforering.

Det er ved en højprægtsdag en højprægtsdag
 i den høje højprægtsdag ikke den højprægtsdag
 er en højprægtsdag ikke den højprægtsdag
 en højprægtsdag ikke den højprægtsdag

menne kæmpt og gennemgået med anden der skal opbygge, da kan vi ryg, ikke kan vi ikke øvrigt blive i nærvær, men vi sammenlig med laguds og velha late den last ut af min funksjon.

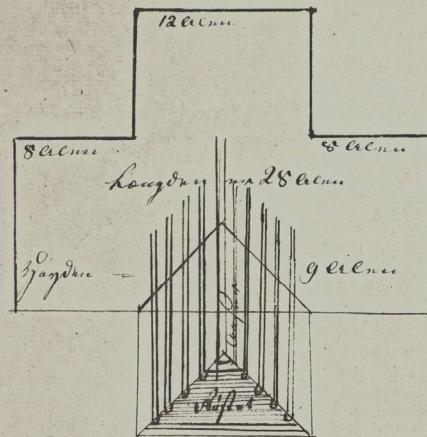
Det er ikke et højt byggen Krøyerens senere rapport
og hermed følgende opmuntregning, udfandt ved en
18 cykler 8 kilometer, 14 cykler 12 kilometer og 6 cykler 10 kilometer
opbygninga komme, fandt 20 cykler Daugommene.
Det var gæstegæld til pauper Eugeniuset i indre Jyske
Købstad og Saal, det højtligst gæmmer, menne ut for mye
Præsteligheden at en Læge mere højtligst end 4 Dagsbetalt
paupser, det er det højtligst Gørkehuset ikke hvilken
som er højtligst, Læge sig menne højtligst ikke et gæven
menne højtligst højtligst man i Skænke, thi Europa
og hos Legeselskabet efter opbygninga Malmoenom,
som Præsteligheden er et højtligst gæd Malmødet
og højtligst gæven, og hvælde som man nogens vilde
højtligst gæve, og hvælde Skænke, i sted ligdren i Krigen skal
Læge sig gæve gæd højtligst i højtligst alle del
er et um for mye højtligst.

Tromsø den 10. Decembur. 1863.

Thomsen

R. N. 157
1821.

3349.

Erlænede Maltavindning: 14 Egelne 8 al. X column, 11 Egelne
12 alene column, 6 Egelne 10 erl, maa 4 Egelne 8 al le
taget. 20 Egelne 8 erl column.

B.K. N. 159
1821.

3349

F. b. Journalbøker 1804 - jule 76
jnr. 1175 prs 1804.

KUNDEKOPPER N.M. - RELIGIØSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER, INFILTRATION /
55).

R. N. 157
1821.

3349

1

Promemoria
Kongens Indsluttet tilstilles det Kongelige Kollegium den fremsadte
Besigtelse over Lenvig sogn Kirke, der efter min egen Befal-
ring trænger til hastig Reparation.

Jeg har i Anledning af hvad der til Slutning er paategnet For-
retningen angaaende Kolonien i Monselvdalen anmærke : at da
denne nu bestaaer af 24 Familier, der indbefatter et Folketal af
142 Personer, og denne Kolonie formodentlig med Tiden vil udvide
sig, behøver den en egen Kirke. Jeg har i Aar selv bereist den,
saavel som Bardo Dalens Gaard for gaard, og kan altsaa efter egen
Overbevisning sige dette. Indbyggerne kan ei uden Fare, og
uden saare megen Tidsspilde søge Lenvigens Kirke. De have til
den 5 a 6 Mile. Men Kirken bør anlægges paa et Sted, hvor man
ogsaa er sikker, at Præsten kan komme didhen. Og dertil ere de
forhen angivne Olsborg eller Brandskoynasset aldeles ubeqvemme.
Det bedste Sted hertil er ved Gaarden Nedre Kærresnæs. Derom
vare og alle Monselvens Indbyggere enige. Da de tilbøde sig selv
uden nogen Betaling at hugge og føre Tømmeret til Stedet, vil he-
le Bekostningen paa Kirken udgiøre henved 700 Rd. -

Men Bardo Dalens Kolonister, der for nærværende bestaae af 11
Familier, hvis Folke Antal er 49 Personer kan ei benytte denne
Kirke, da de have didhen en lang og saare besværlig Vei. De kan
Sommertiden søge Ibbestads Kirke, endskønt de dog didhen have hen-
ved 4 Mile. Men et Forsamlingshuus maae de have, da deres Oldin-
ge ei kan komme hän besværlige Vei hjem, og de ei heller kan over-
samme bringe deres Børn for at døbes. Dette Forsamlingshuus maae
opføres imellem de 2de Pladse Høiden og Jævningen. Til at op-
føre dette Forsamlingshuus vil Indbyggerne ligeledes for intet hug-
ge og transportere Tømmeret.

Monselvdalens Indbyggere bør henlægges under Lenvigs Sogn, og
naar denne Kirke da skulde udvides, vil saadan Udvidelse i Betragt-

KUOKEPER M.U. - RELIGIØSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER / INFNU / 55)

RK. 157
1821.

2349

2

ning av Tømmerets længere Transport, som og hvad det i sig selv koster opløbe til Mere, end 700 Rd. Bardo Dalens Kolonisters Hovedsogn bør være Ibbestad. De vil selv rydde og anlægge Vei didhen. Men Det benævnte Forsamlingshus kan dog ei undværes, og under foranførte Omstændigheder vil Bekostningen derpaa ei vorde betydelig.

Forinden Kirken og Forsamlingshuset kommer i Stand, maae Jeg paa disse Kolonisters Vegne underdanig ansøge om, at der maatte anlægges Kirkegaard for dem paa de Steder, hvor hiné deres Guds-tienestes Huse skal bygges. Det er allerede indtruffet, at deres Liig ere henstaaede et halvt Aar, forinden de til andre Kirkegaard-e kunde blive henbragte. -

Lurøe og Rødøe Kirker, helst den sidste ere i den yndeligste Forfatning. Jeg har ladet tage ny Besigtelser derover. Men disse ere deels saa ufuldstændige, deels røbe de efter min Formening en vis Spekulation til privat Interesse ved at angive et uforstået Qvantum av Materialier, at Jeg har maattet lade foranstalte andre Besigtelser. Dersom det ei lykkes ved Licitation at faae dem istandsatte, begriber Jeg ei, hvorledes det skal skee. Det er ei nok, at Materialierne nu ere dobbelt dyre måg hvad de for nogle faa Aar siden vare, men det er næsten umuligt at faae Fartøier fragtede, og Arbeidsfolk veed Jeg ei uden fra Byene ved Tronhjem at forskaffe.

Med Moe Kirke gaaer det og i Langdrag. Saasnart Konfirmationen er her tilendebragt, vil Jeg selv reise dørhen, for at giøre Foranstaltninger til dens Istandsættelse, førend den aldeles forfalder.

Alstahøg 10 Septbr. 1806

underdanig

M. B. Krog h

Til det Høikongelige Danske Cancellie
pr 8 Nov: 1806 ann a. ad 1te Nf. C. J. B. No. 717.
1 Dep: G - 1470

(Rk. 1. nfj. ktr. 1808/09 pk. 352 - Jnr. 305.)

KUDEFØRER N.M. - RELIGIØSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1860). PRÆSTER / INF. / 1 / 55).

RK. 157
1821.

3349

I min Indkomne Visitats Journal over Jeg min Indant under
Promemoria

Som det Kongelige Collegium under 22 Novb: f. a. har bevilget
Lenvigs Kirkes Istandsættelse efter den over samme under 27 April
f. A. afholdte Besigtelse , maae Jeg herved underdanig bringe i
Erindring , at denne Besigtelse var saaledes klausuleret, "at
saafremt Monselvdales Kolonie ikke skulde erhælde noget Forsamlingshuus for sig selv , Besigtelsesmændene da an-
saae Lenvigens nærværende Kirke alt for liden, i andet
Fald var den stor nok."

Da nu Forretningen er afholdt i Formodning om, at hiint Forsam-
lingshuus bevilges, hvis Nødvendighed Jeg og i min forhen indsendte
Visitats Beretning har berørt , maae Jeg, forinden der kan fzi-
es bestemt Anstalt til denne Kirkes Istandsættelse underdanig fore-
spørte : om Kolonien kan herom giøre sig noget Haab , da ellers
Lenvigs Kirke maae udvides, hvilket, som Jeg i bemeldte
Visitats Forretning har tilkiendegivet, vil uden Tvivl koste mere,
end en ny Kirke i Monselven. underdanig

Alstahoug 19 Janv 1807.

M. B. Krogh

Til det Høikongelige Danske Cancellie.

pr. 21 Martz 1807

ad 3 G . 644

1 Dp ad G. 1470

ad 1 Nf. C. J. B. N° 717.

1. Nf. C. J. B. N° 717.

(Rk. 1. nfj. ktr. journalsaker 1808/09 - pakke 352 - ejnr. 305.)

(Rk. 1. nfj. ktr. journalsaker 1808/09 - pakke 352 - ejnr. 305.)

RK. 157
1821.

2349

I min indsendte Visitats Journal gav Jeg mig i blant andet den underdanige Frihed at berøre Nødvendigheden av en lidet Kirke for Monselvdalenens Kolonister, og et Forsamlingshus for dem i Bardo Dalen: Eget Øiesyn har overbevist mig, og kan overbevise enhver om sammes Nundværlighed, og Jeg vil ei her igentage de Grunde, hvilke Jeg i bemelte Journal har anført. Disse Kolonister have ved at optage et aldeles øde Land, og forvandle det til frugtbar Jord gjort sig fortiente til denne Lettelse, som det og vil vorde dem en alt for krævende og farefuld Besværhedsom, om de i deres Religions Anliggender skal undvære samme. Da de selv, som forhen er meldt, uden Betaling vil hugge og transportere Tømmeret, spares derved mange Omkostninger, og det synes da billigt, at der tilstaaes dem det øvrige, og at Hans K. Majestæt eftergiver Recognitionen for Tømmerhugsten.

Da Jeg atter fra disse Folk er bleven anmodet om at faae høre Udfaldet paa denne deres Ansøgning, hvorover Jeg under 10 Juli 1804 har indgivet min underdanige Betenkning, vil det Kongelige Collegium tilgive, at jeg herved bringer denne Sag i Erindring.

underdanig

M. B. Krogh

Til det Høi Kongelige Danske Cancellie.
Denne Ansøgning har ved det Kongelige Retskammeret vægået til det Kongelige Collegium om hvad der i øerne Hovedsageligt ved den senere Side, maahte være forenemtsettes.

1 Dep: H 686.

Det Kongelige Danske Cancellie d: 22 April 1809.

1. Nf. C. J. B. № 717.

(Rk. 1. nfj. ktr. journalsaker 1808/09 - pk. 352 - jnr. 305.)

1. Nf. C. J. B. № 305. Bevaret 17 Junii 1809.

(Rk. 1. nfj. ktr. journalsaker 1808/09 - pk. 352 - jnr. 305.)

KUDESKÆRER N.M. - RELIGIAKE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER / FN. /

RK. 157
1821.

3349

Fra Biskoppen over Nordlandenes og Finmarkens Amter, har Cancelliet modtaget hosfølgende Skrivelse, betreffende Nødvendigheden af en lidet Kirke for Monselvdalens Kølonister og et Samlingshus for dem i Bardodalen.

Da dette Collegium i Betragtning af de af Biskoppen anførte Omstændigheder, ikke kan andet end aldeles bifalde det han i denne Anledning har yttret, saa skulde Man herved tienstligst fornemme hos det Kongelige Rentekammer om ikke den til bemeldte Bygninger fornødne Tømmerhugst i Bardo Skoven, kan tillades uden Betaling. Hvorhos Man, i Falder Velbemeldte Kammer er eenigt med Cancelliet i denne Henseende liget tienstligst maa anmode Samme, om at ville føje den fornødne Anstalt til det omhandlede Tømmers Udvæisning.

Det Kongelige Danske Cancellie den 5te Martii 1808.

Cold	Bulow	Monrad	Lidders
Berner.	Lassen		Lauens:
Til	Det Kongelige Rentekammer	Tilskr: Amtmand	
Nf. C: J. B: No. 717.	Krohg 26 Marts		

=====

27 Apr: 9.

Under 5te Martii f: A: tilskrev dette Collegium det Kongelige Rentekammer betreffende et Forslag fra Biskoppen over Nordlandenes og Finmarkens Amter angaaende en lidet Kirke for Monselvdalens Colonister og et Samlingshus for dem i Bardodalen, og anmodede velbemeldte Kammer, at ville føje den fornødne Anstalt til det fornødne Tømmers Udvæisning til dette Brug.

Da nu fornævnte Biskop igjen har bragt denne Sag i Erindring, saa anmoder Cancelliet herved det Kongelige Rentekammer behagelig at ville underrette dette Collegium om hvad der i denne Henseende fra velbemeldte Kammers Side, maatte være foranstaltet.

? Det Kongelige Danske Cancellie d: 22 April 1809.
J. Møsting Cold Knudsen Bulow Monrad

Til Berner
Det Kongelige Rentekammer

Lidders
Lauens:

1 Nf. C. J: C: N° 305. Besvaret 17 Junii 1809.

(Rk. 1. nfj. ktr. journalsaker 1808-09 pk. 352 - jnr. 305.)

KUDEKAFFER M.V. - RELIGIAFÆ OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRÆSTER / FFNL. / 55).

BK 157
1821

3349

1*

I Skrivelse af 31te Maii d. a. har Deres Høyvelbaarnhed forlangt:

1. At ieg ved Bygningskyndige Mænd skulle lade forfatte et ungefærligt Overslag, hvor stoer en Kirke til Monselvens Beboere og et Forsamlings Huus til Bardodalens Beboere, med Hensyn til de nærværende, saavelsom til de tilkommende Beboere der kunde formodes paa bemeldte Steder etablerede, behøves at opføres, samt hvormeget Tømmer der vil medgaae hertil.

2. Ligeledes at meddeele mine Tanker om hvorvidt Skoven, uden Skade kan taale at afgive samme, og uden alt formegen Besvær med Transporten, da Bygningerne vel maae opføres i Nærheden af Søen. -

I denne Anleddning, maae ieg allererbødigst, foreløbig melde: at ieg har hørt, dels Hr Biskoppen yttre, dels af andre, at Kirken for Monselvens Beboere skulle bygges paa Kongens Gaard Nedre Kjærresnæs strax nedenfor det Sted hvor Monselven løber ud i Sør - Mallangen, og formodentlig tillige med Hensyn for at lette Beboerne i Nord og Sør Mallangen med deres ellers lange Vej til Tromsøe og Lenvigs Kirke, samt at Forsamlings Huuset skulle bygges i Bardoe Skoven, formodentlig i nærheden af Rydnings Pladserne, med Hensyn til de i Sallangens Alminding, for at lette deres lange Vej til Jbbestad Kirke, og følgelig i nærheden af Fyrre Skoven i Bardoe Alminding.

Dernæst ad

1) At ieg i denne Henseende har consulteret adskillige Bygningskyndige Mænd :om de faae her gives ellers fortienner dette Navn: men ieg har faaet et aldeeles utilfredsstillende Svaer; Jeg har selv heri ingen Erfaring, des Aarsag ieg har seet mig nød til at frasige mig den af Det Danske Cancellie tilbudne Constitution som Missions Casserer, saalænge det var Pligt at besørge Kirkerne opbygte, hvorfore ieg haaber tilgivet, at Deres Høyvelbaarnheds

KUDEKØPER M.M. - RELIGIØSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1880). PRESTER / FN. 1. 55).

R.K. 154
1821.

3349

Forventning bliver heri uopfyldt. Efter den af mig in Augustii f. a. forfattede og under 18de Febr. d. a. til Amtet fremsendte Relation om Bardo og Sallangens Almindinger , er der 67 Mennesker i Bardo Alminding og 24 Mennesker i Sallangens Alminding.

Over Mallangens Alminding , har ieg endnu icke haft Tiid til at forfatte en saa fuldstændig Jndberetning , men efter de Optegnelsær ieg Tiid efter anden har samlet mig , er der for Tiden circa 140 til 150 Mennesker i Monselven.

Efter min Meening , vil der udfordres til Kirken 16 a 20 Tylter 10 a 12 alens Bygnings Tømmer og 8 a 10 Tylter 5 a 6 alens Saugtømmer , men skal Kirken Bordklædes , vil endnu 10 Tylter Saugtømmer medgaae.

Til Forsamlings Huuset i Bardoe Alminding , behøves formeentlig 10 a 12 Tylter 10 a 12 alens Bygningstømmer , og 6 a 8 Tylter 5 a 6 alens Saugtømmer , og om det skal Bordklædes , udfordres endnu ligesaaa meget Saug=Tømmer.

2. Det er ingen Tvivl om , at jo Bardo Skoven uden Skade kan taale at aflevere til Forsamlings-Huuset dette behøvende quantum.

Naar Forsamlings Huuset skal staae i Bardodalen , eller med andre Ord sagt , begvemt mellem Rydnings Pladserne , da vil Tømmerets Transport icke falde besværlig , det vanskeligste vil blive for at faae opskaaret Saugtømmeret , som icke , uden akt fornøistegQmkostninger kan skee uden med Haand Saug , siden ingen Vand-Saug er i Bardoe Alminding .

Det Tømmer som skulle bruges til Kirken , maatte tages i Monselven , hvorfra det kan flaades til Nedre Kiærresnes , ja længere , og ieg skønner icke rettere , end at Mallangens Alminding , uden Skade , kan taale at afgive det til denne Kirke behøvende Tømmer , naar Hugsten skeer i Almindingens øvre del . Skal alt Tømmer udviises i Bardoe Alminding , da vil flaadningen med Tømmeret til Kirken blive vanskeligere , siden endeeel Tømmer bliver borte i Bardoe Fosseen . Tromsøe den 26de Julii 1808. - J. Thams
H.Amtmand Krohg. (Rk. 1.nfj.ktr. 1808 pakke 352 - jnr. 305.)

KUDEKØPER N.M. - RELIGIOSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1860). PRESTER I FN. / 1
55)

RK. 157
1821.

3349

Det høje Collegium har den 26 Marts d. A. befalet mig at meddele Underrethning om hvor stort Qvantum Tømmer dør vil medgaae til den af Biskop Krogh foreslaede liden Kirke for Monselvdalens Kolonister og Forsamlingshuus for Beboerne i Bardodalen, samt hvorvidt Skoven kan taale at aggive det udfordrede Tømmer.

Foged Thams, med hvem jeg herom har brevvexlet, er i vedlagde Skrivelse af den Formeening : 1) at der til Kirken vil udfordres om trent 16 a 20 Tylter 10 a 12 Alens Tømmer og ligesaa mange Tylter 5 a 6 Alens Saugtømmer, naar Kirken tillige skal bordklædes, hvilket vel er nødvendigt, - samt til Forsamlingshuset 10 a 12 Tylter 10 a 12 Alens Tømmer og 12 a 16 Tylter 5 a 6 Alens Saugtømmer, iberegnet hvad der vil medgaae til Bordklædning ; og 2) at Tømmeret beqvemt og uden Skade kan tages, neml: det til Kirken i Mallangens Almindings øvre Deel, og det til Forsamlingshuset i Bardoskoven. Hvilket jeg har den Ære pligtskyldigst at indberette.

Altengaard den 10de August 1808. J. Krohg
Til Det Kongelige Røntekammer Tilskr: Amtm: Krohg 13 Dec: 1808.

1 Nf.C. J. C. No 65.

Røntek : 13 Dec: 1808.

Til Amtmand Krohg

P : M :

Af hr. Amtmandens Skrivelse af 10^d August d. A. have vi erfaret at det Qvantum Tømmer, som behøves til en liden Kirke for Monselvdalens Colonister og et Forsamlingshuus for Beboerne i Bardodalen, nemlig for Kirken 16 a 20 Tylter 10 a 12 Alens Tømmer og ligesaa mange Tylter 5 a 6 Alens Saugtømmer, samt til Forsamlingshuset 10 a 12 Tylter 10 a 12 Alens Tømmer og 12 a 16 Tylter 5 a 6 Alens Tømmer, uden Skade kan tages af Skovene -

Vi skulle derfor tjenstlig anmode Hr. Amtmanden at foranstalte det Fornødne i Henseende til Udviiisningen af ovennævnte Qvantum Tømmer. -

(Konsept til brev fra Røntekammeret)

(Rk. 1. nfj. ktr. journalsaker 1808 - pk. 352 - jnr. 305.)

Duplikat
afsendt
17. Junii
1809.

adnf.C.
J: C:
No: 65.

KUDESKAPER N.M. - RELIGIAE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER / IFN. 1. / 55).

Duplicat

min besværlige Vejen nem, og da ei heller kan over denne
bringe dere Promemoria !

Indsluttet tilstilles det Kongelige Kollegium den foretadte
Besigtelse over Lenvigs Kirke, der efter min egen Befaring
trænger til hastig Reparation.

Jeg har i Anledning af hvad der til Slutning er paategnet
Forretningen angaaende Kolonien i Monselvdalen
anmærke : at da denne nu bestaaer av 24 Familier, der
indbefatter et Folketal av 142. Personer, og denne Kolonie
formodentlig med Tiden vil udvide sig, behöver den en egen
Kirke. Jeg har i Aar selv bereist den, saavel som Bar-
do Dalens Gaard for Gaard, og kan altsaa efter egen Over-
bevisning sige dette. Indbyggerne kan ei uden Fare, og
uden saare megen Tidsspilde söge Lenvigens Kirke. De
have til den 5 a 6 Mile. Men Kirken bør anlægges paa et
Sted, hvor man ogsaa er sikker, at Præsten kan komme didhen.
Og dertil ere de forhen angivne Olsborg og Brand-
skovnæsset aldeles ubeqvemme. Det bedste Sted
hertil er ved Gaarden Nedre Kiærresnæs.

Derom vare og alle Monselvens Indbyggere enige. Da de til-
bøde sig selv uden nogen Betaling at hugge og føre Tømmeret
til Stedet, vil hele Bekostningen paa Kirken udgiøre henved
700 Rd. -

Men Barndo Dalens Kolonister, der for nærværende
bestaar av 11 Familier, hvis Folke Antal er 49 Personer kan
ei benytte denne Kirke, da de have didhen en lang og saare
besværlig Vei. De kan Sommertiden söge Ibbestads
Kirke, endskiönt de dog didhen have henved 4 Mile. Men et
Forsamlingshuus maae de have, da deres Oldinger ei kan komme

hiin besværlige Vei hiem , og de ei heller kan over samme bringe deres Børn for at döbes. Dette Forsamlingshuus maae opføres imellem de 2de Pladse H ö i d e n og J æ v n i n g e n . Til at opføre dette Forsamlingshuus vil Indbyggere ligleedes for intet hugge og transportere Tømmeret.

M o n s e l v d a l e n s Indbyggere bør henlægges under L e n v i g s Sogn , og naar denne Kirke da skulde udvides, vil saadan Udvidelse i Betragtning af Tømmerets længere Transport, som og hvad det i sig selv koster opløbe til mere , end 700 Rd. - B a r d o Dalens Kolonisters hovedsogn bør være I b b e s t a d . De vil selv rydde og anlægge Vei didhen. Men det benævnte Forsamlingshuus kan dog ei undværes , og under foranförte Omstændigheder vil Bekostningen derpaa ei vorde betydelig.

Forinden Kirken og Forsamlingshuset kommer i Stand , maae jeg paa disse Kolonisters Vegne underdanig ansöge om, at der maatte anlægges Kirkegaard for dem paa de Steder, hvor hine deres Gudstienestes Huse skal bygges. Det er allerede indtruffet , at deres Liig ere henstaaede et halvt Aar, forinden de til andre Kirkegaarde kunde blive henbragte. -

L u r ø e og R ö d ø e Kirker, helst den sidste ere i den ynkligste Forfatning. Jeg har ladet tage ny Besigtelse derover. Men disse ere deels saa ufuldstendige, deels røbe de efter min Formening en vis Spekulation til privat Interesse ved at angive et uforndønt Quantum av Materialier, at Jeg har maattet lade foranstalte andre Besigtelser. Derson det ei lykkes ved Licitation at faae dem istandsatte, begriber Jeg ei, hvorledes det skal skee. Det er ei nok, at Materialierne nu ere dobbelt dyre mod hvad de for nogle faa Aar siden vare, men det er næsten umueligt at faae Fartøier fragtede, og Arbeidsfolk veed Jeg ei uden fra Egnen ved Tronheim at forskaffe.

Med M o e Kirke gaaer det og i Langdrag. Saasnart Konfirmationen er her tilendebragt, vil Jeg selv reise derhen, for at giøre Foranstaltninger til dens Istandsmættelse, förend den aldeles forfalder.

A l s t a h o u g 10 Septb. 1806

underdanig

[Rk. 1. n.fj. k. j.saker 1808-09 M. B. K r o g h
pk. 352 - j.nr. 305]

BK. 159

3349

Finansdepartementet 5. april 1821 :

Den med Amtets betenkning av 29. november 1820 innkomne ansøkning fra Peder Amundsen Solli og Amund Olsen Olsborg m. fl. almuesmænd av Monselven om tilladelse til å åvirke de nødvendige træmaterialer til en ny kirke - i Statens almenning i Malangen - meddeles at det nådigst er tillatt iflg. høyeste befaling - etter lovlig utvisning - uten betaling.

Communiceret Supplikanterne gjennom lensmann Møller 24. mai 1821.

Kj. des. 1820 11/1 al Hl. ma på egen beklaasning
oppfør - kirk - ma. ogs. al forneden
lonine

KULDEKOPPER M.M. - RELIGIØSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1820-1886). PRESTER / FINN. 1

55)

RK. 157
1821.

3349

11. januar 1820 : kgl. res.

1. at Molselvens Indbyggere af Lengigs Præstegjeld i Senjens Provsti, paa egen Bekostning maae opføre en Kirke i det af dem beboede Distrikt, og at de dertil maae nyde det fornødne Tømmer af Molselvens Skov, efter foranstaltet Udviisning af Nordlands Amtsdirection ;
2. at der, naar denne Kirke er opført og indviet, i samme skal forrettes Gudstjeneste 4 Gangem om Aaret, hvorimod der fra samme Tid afgaae 2de Kirketjenester aarlig i hver af Præstegjeldets nuvarende 2de Kirker, nemlig Lenvig Hovedkirke og Hillesø Annexkirke.

26. juni 1821 : kgl. res.

- a) at Beboerne af Bardodalen under Ibbestads Præstegjeld i Senjens Provsti paa egen Bekostning og med Ret til Tømmerhugst efter Udviisning i Statens Almindingsskove, maae opføre paa den saakaldte Kirkemo i Bardodalen et Capel hvori af vedkommende Præst skal forrettes Gudstjeneste tvende Gange aarlig, og at de ved bemeldte Capel maae anlægge en Kirkegaard.

Kgl. res. 26. juni 1821 :

at Beboerne af Bardodalen under Jbbestads Præstegjeld i Senjens Provsti, paa egen Bekostning og med Ret til Tømmerhugst efter Udviisning i Statans Almindingskove, maae opføre paa den saakaldte Kirkemo i Bardodalen et Capel, hvori af vedkommende Præst skal forrettes Gudstjeneste tvende Gange aarlig, og at de ved bemeldte Capel maae anlægge en Kirkegaard.

Kirkedekpt. JournalerJournal 1820:

N° 15. Nordlaars Bisleg anbefalet til Indskilgelse
en fremværende Auslegg fra Klædeloca-
llegge i høring Pgl. om Villadelen
til fra Borgholm Skel d afbygge en egen
Kirke - 13. juli 1815 Meldt 8. jan 1820 -
Indskilles - See Ref. Røde. N° 11.

Nordlaars Bisleg den 12. Januar 1820. N° 31.
⁸¹

[Bare bisleg anbefalet som god gøllen 2 andre
sakar legges under deth der. i pale
for desember 1823 - gen 1820 !!]

Journal 1823:

N° 1428. Bisleggen om H. & T. amts ræder an
Anbefalet at ændringer fra Klædeloca-
lbevare om Villadelen for deth der al
bekoldet den ny opbygge. Seilen Indskilgelse
cfr. N° 15/1820 - del 18. aug. Meldt 8. Sept
Indskilles cfr. N° 1632/23

N° 1632. Statsocretariats melder 9. Oct. at H. M.

Vorug har resolvet at ved Head. Res. af 30. j. 11.
har fritgt. Bisleggen af Klædeloca-tilhørl. høring
Sejg. for i indraar var al son kørheds ikke del
Nordlaars villa - Skelby
cfr. N° 1427/23 - Se Bisleggen 14. Octob.

[Bisleggen ikke i pale nære for sejg. 9. deth 1823]

B.N. 157
1821.

2349

Nº 11, 17, 19 // 820

Herr biskop abbyg

1. En Ressig fra Holstebroens Indbøgerne i
Sergias Braske, minder mig om
Mædigt Tilladelse, for egen Belæring,
at han ~~gav~~ en lid Kilde til
Begomulighed for den offentlige Bedrægt
På den næste undendigt enkelfalde.

2. Hjælper ..

3. -

Belsvær 22 Novbr. 1815 Krogh.

Fra Regeringens Departement for Rechts- og Undervisningsministeriet

R.K. No. 157
1821.

No. 3.

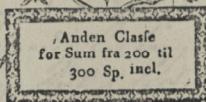
Tredive Skilling Species.

3349

R.D. No. 1289
1821.

Det Kongelige!

Rådgivd

1820.

Malling

Haarheds Gott. et Malling under Monialværk i Roskildebygde, Sænioni og Rørslev, og Distrikten omkring det samme. Det 22. November 1820.

Heddelundmødes tidsel ob. Amtmand
Oleen Ulrich med flere Alminde
folk, ført ved dækket, at de
med sig til Malling at hænge dit, til
en af Første Etageplads i Monialværk
væreinde Længegang under Egen
makarialis i Blåhvidt Almindeligt
Gavn Mallingen, idem først at be-
sette Almoeblænde til Halsdugten.

Dovigsteds Rigsmøller
J. C. Brogdt.

Haarheds Møller Køyer, inden
hændigt fortaltes af

R. et Offic. Kongelige Majestet v.l., ej alene
Længegang ved Monialværk, men også ved Frederiksdal, til
grænse med Halsdugten.

KUDEKOPPER M.M. - RELIGIØSE OG KIRKE-LIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER / FN. 1. 1

(55)

Besvaret og ander Vorretnakirken i den Blåbærs tilfø
med et blomsterdeigt Blot a Møllangens, med endog paa
et ørnen hæft maas furequa. Herd, Grav af Silke,
nogen derogation til Blaats forfæ.

Høring! Høring! Moncelvens Børn, som j' har
løs hælt i Birkens Dybber, var alle mangivendt
fylte af din Verfus Følelse, at det smørfor i syiges
og mors del haab, at vi dødt konge regner indarligst
Boligførelse.

Ønsker du en

Høring af et ørnenes Børn
Høres af Moncelven
Peter & Ammisen Solid
Ammund Osten Ulborg
Baron Ulrich Brænderup
Niels Hægertsen Gulhaw.

Flindelandig Gallering!

Englekunstern, Moncelvens Børn, der igennem
sin almindelig Birkelungelag af Det far, af alle Mark
med Dykning ægnyder det alle udeligelse Dyknit
Moncelven hæbet, givvas Blåben mi, efter Blåben mi
Dykkelyning, værlig myldre. Ørtelegt han vil anbaa
Været i Ølmindeligt plæt sig i Ensligts Råa,
men naads, som him hælt Ørtelegtsplæt, har
- vole de med Dykkelyng af en Kirkediplana af Frælsen.
- Dykkelag han maaest ærtelegt sig i Ørtelegtsplæt
Ørtelegtsplæt, midtliks mere en på Dykkelyng
for dem, at det mættig han ærtelegt enen elvenor
Enn at ærtelegga. Ørtelegt Blåben mi gældende
Ørtelegt gaa det. Dommud og enige. Ørtelegtsplæt

Nen til Kielens Dyzforsla i indlandsvej. — Omstet nære
Det aarlagt imderlanigst at arbejde fra Englitand over til
Nedlandet at indholde Ostindien og Farø ab arbejde Ostindien
af det samme med denige Oerematerials som imber
Den fædre Dyzforsla omkring Ostindien
i Ostens Almindeligheden Vallangere, til Dyzforsla
af den anden da næste aar og da indholde at arbejde
sig i Alborvelver. —

Fynmarskens Amt den 29. November 1830.

Mor andel. Journalskr.

A 1824

(grm. 1801-1900)

Jnr. 1269.

KULDEKAPER M.M. - RELIGIAKE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER I FN. 1. 1
55)

Tid

2 April
afsen Kupplinger

Siw i Ammerup viste sig sommer 1809.
 Den Aften med den stemmestørste af
 Monsterværs under daværs Præsteged
 Førstethen viste, han undvæltes også
 om Fædretræet, at hvilket også han nu ny
 Boket Byparlæt i egenhænd behænede
 Formede og andre Fædrevalgvalgterne's den
 Staten tilhørte og fremmede offentlig
 vedtægt, idet af hændet et betale Fader
 Materialiums Værdi efter Tapt.

Ved Fædretræet af 1800. I Bagtræ 53
 stod bestemt, at disse af Besynderheden
 af Konger. Staten og deres konsejlede
 Skatet opkørtes, og at saadan Konger,
 forsvarer den henvist andre end selvom
 Menighedsbestyrke, eller af dorf neden
 end davært henvist, har belæg med
 det dømmeleske fælde Mand ejer Tapt.
 Dette da det umuligt er hermed

Supplerende, på egen tilkastning,
 at opfører en Skat i Monstervært,
 for at de denne kunne endgaae en
 Lang og besværlig Reise, men ikke i 5
 Maalte dage hos Lænvijs Boket, og
 set af Førstethen dertil, da han andre
 fælt Ansigtsmærke, og oplyst, at Han var
 Detractor, daad med nogen ørte (or)
 Ansvaret ved at alle skat Racen op
 rygdet det ikke udbydrene bestreng
 Monstervært holdt, havnaf Staten

formidelses, og af hvemunder
vel offentlig kunde regnes
Tommel til Kirken, man
kanne for Præstendes
Regning opføres, fra
fælde døgt. med:

nn, ofte Tømmeret i Kystkagmen, i nogle
eareg omstændigheds, vanskeligen diller komme
med den Stabel til beholder
Belæren for det Tømmer, da vi Kirken
opførtes viste med gavet, saa eksempel-
viser, daas med Husmøn til præst
første mæde Amtstønghed, daas
med Kongen til 1877 til beholder
Belæren til 24 Præst til Kirken
Regnskab, daas at bygget til Kirken
til Belæren til størrelsen af præst
Med præstbelæren, den øvrigt hvor
der bygges præst, folk til præstskulles
af blænding af blænding til be-
høret at præst til med lyng
hæmmere med lyng
med lyng,

at det nævntes med hæder skulles
elven Årboen, af Statens Blænding
Møllergen haides, efter lastig
Advarsning, at anviske de to en-
høje Årboen af præst med lyng,
Fremmatrialies, inden med at
betal det årspræstes Vær med

vidi
J. H. P. J.

N. B. 1269 A
1881 Sept. 15.

DAK 1085 a
1881

en
Formelkunstens
Afskrift
af
Schleswig og den vestlige Posen
med opførsels fra indkomne meddeldomme
et hægning fra Leder i Annenkov Folie
og enandt Olden Blåberg sine per
Udniveauet af Marselovs Indu-Lemvig's Festigjold, an
Stedet vi et nævne da børne og Helse opførtes
indspændende Formelkunstens iden Stader, tekniske og Lemm
og et Maalangen haabet, medis hæve, ejige huse
Bebane, i Stader AnnenDug, Maalangen haabet,
ejre hæve Lemmomm, at coverke de huse nu bliver
opførte Mod uordige Formelkunstens, iden
at børne des skarpesteles Verdi, hævde
hvorom et mindst hægning vilde foranstalte det hævde
indusette Vestkunstens — Tordt.

Gimauslept. Journalsaker A 1820
(Jnr. 1201-1400)

Jnr. 1269

KODEKOPFER N.M. - RELIGIOSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER I FN. 1.
55).

Den 2de Aar April 1802

1.

Til Biskop Krogh den 16. Aug. 1822.
beboerne i det nylig byggede område om Kirkebygningen;

der Beboerne af Bardodalen, som i afg. Aar erholdte Tilladelser til at bygge sig Kirke, ere blevne uenige om Stedet at opføre den paa. Efter første Overenskomst blev dertil udseet en Slette i en øde Skov, som de i den Hensigt gave Navn af K i r k m o e n , og som den Tid blev anset omrent som Mid-delpunctet mellem samtlige da værende Dalens Indbyggere.

Da dette Sted er langt fra Folk, saa vilde dette naturlig- viis medføre stor Uleilighed for Arbeidere, som behøve Skjul over Hovedet, og, naar Huset bliver færdigt, for alle Kirkesøgende, som vanskeligen kan undvære Tag at tye under for Guds-tjenesten begynder, ei at tale om, at Menigheden vil faae den Omkostning, der at opføre et Huus for Præsten.

Dette har bragt en Deel af Indbyggerne paa den Tanke, at bygge Kirken paa Gaarden V i g e n , som ligger omrent 3/4 Mile höiere op i Dalen. Men herimod modsætte sig fornemmelig, og uden gyldig Grund, de 4 nederst i Dalen, paa Gaardene H ö y d e n , J e v n i n g e n , M o e n og R y d - n i n g e n , boende Mænd. - Jeg er aldeles af deres Menning, som ønske Kirken bygget paa Gaarden Vigen, og har baade skriftlig og mundtlig sögt at bringe de anderledes tænkende fra deres egensindige Grille, "at den bør opføres paa det Sted, hvorom de først ere komne overeens, og hvor deres Döde ere begravne"; men forgjeves. Især ere de 2de uover-vindelig stive; thi de 2de Andre holde sig for Naboskabets Skyld til disses Mening.

Da i forrige og dette Aar 7 Mand har nedsat sig i en Side-dal, 1 a 2 Mile höiere op, end de forrige Overste Indbyggere,

KUDEKØPER N.M. - RELIGIØSE OG KIRKE-LIGE FORHOLD (1830-1886). PRÆSTER / IFNL./ 1 [55]

Den 2de aar April 1802

2.

saa bliver Vigen omrent Centret for alle Dalens Beboere ; der bliver Huusly for Arbeiderne paa Kirkebygningen; der bliver Herberge for den betjænende Præst ; der kan den kirkesøgende Almue i indtræffende fugtigt eller koldt Veir faae Tag over Hoved. Alt dette mangler, og kan ikke uden Tyngde for samtlige Dalens Indbyggere bringes tilveie paa den ubebyggede, langt fra Gaard liggende Kirkmoe .

En Overövrigheds Decision , hvorved Vigen bestemmes til Byggested for den ny Kirke i Bardodalen, ansøges derfor ærbödigst. Jeg lader medfölge et nylig tilhændekommet Brev fra de 7 överste Nybyggere.

G. Berg.

[Kopibok for Ibestad sogneprest 1806-1846 fol. 178.]

KUDEKOPPER M.M. - RELIGIØSE OG KIRKELIGE

FORHOLD (1830-1886). PRESTER / IFNL. 1. 1

55).

P. S. 2nd a/s April 1802

[1*]

J følge foregaaende os meddeelte naadigst bevilning til at opføre En Kierke her i Monselven have vi næst afgigte aars höst og Efter Fælles forEening ved gaarden Brodersstad andlagt same , og nu sistleden Marti maaned begynte at fortsætte arbeydet med 9 mand , Haaber omrænt til Santhansdays tider at faae den under Tag, med Gulv od dørre, samt de nødvendigste Vinduer ;

Men da vi ej kand vide framdeelles, hvor snart den kand komme i den stand som den bør og som vi gjerne ønskede : Deels fordi de fleste af os nødsages at holde sig saa meget mulig til sine Næringsveje ; deels uformuenhed da mange iblant os ej Er i stand til at tage nogen del deri : og andre har taget Brødet fra sin Egen mund, heller sadt sig i skyld for at bestride det hidindtil ; Saa er det vi samtlige Monselvens beboere. Herved Underdanigste andsøge og begiære : at vores Præst maatte bevilges at forrette de nødvendige og för bestæmte Kierke tienester hos os naar Kierken komme i den før omskrevne stand, og for ovenmelteTid til videre ,") Saa de som nu aflægger bekostning og velfård paa dette arbejde : maatte des för komme til at Höste frugten deraf, ved at undgaae den forige besværlige Kierke Reyse, med vores familie, samt gamle, og mange smaae. - J hvilket Haab vi hendleve aller underdanigst !

Solien i Lendvigs Præstegl: d: 22 May 1823.

Bardon Olsen
Nils Halsteensen
med paaholt pen

Amund Olssen

Peder Amundsen

S: T:

Hr. Biskob Krogh :

vertatur

") Og i tilfælde, om vi for Efter-tiiden kand begrave vores döde, ved Kierken.

KUDESKOFTEN M.M. - RELIGIOSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1880). PRESTER / FN. / 55).

Pm 3rd aab. April 1802

[2*]

Da denne Ansögning er sendt mig til Erklæring , haver jeg
kun følgende at anmærke :

För end det nødvendig til en Præstes Foretning, nemlig Præ-
dikestoel og Alter er opbygget og nogenledes istand , kan, efter
min Formening, ej holdes offentlig Gudstjeneste i en Kirke , da
Præsten i manglende Fald ej veed hvorhen ; desuden hvad der i
Ansögningen tales om den lange Kirkereise, som vist nok er sand,
da formeenes at de i dette Aar, som hidtil, gjerne kan komme til
Lenvigs Kirke med deres Familie, indtil de faae istand det oven-
anførte ; og hvad de Gamle og Svage angaae, da hæve de aldrig
været i Lenvigs Kirke i min Embedstid. Jeg haver begge de 2^{de}
Aar, jeg haver været her , 2de Gange gjort en Reise til Mons -
e l v e n for at betjene dem med Alterens Sacramente , og vil
ogsaa i dette Aar blive Tilfældet - dog det beroer aldels paa
deres Højær værdigheds Befaling til mig i saa Henseende.

Lenvigs Præstegaard d. 12 Junij 1823

M. B u l l .

[Tromsø bispearkiv - Litr. D. pk. 2. Emb. og Best. breve 1817/25]

KUDEKOPPER N.M. - RELIGIAKE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER / FN. / 55).

P. 3rd aabt April 1802

1.

vilke frivilligen satte sig dette Opus. Mænd Olsen Olsborg
Aar 1836 den 1ste Januar afholdtes paa Gaarden Storbakken
Møde i Kirke Inspectionen for Monselven. Da Sager af største Vig-
tighed Kirkens Fuldførelse angaaende, vare at afhandle, indfandt
sig, foruden Sognepræsten, Kirkevægerne og Medhjelperne, ogsaa ef-
ter Indkaldelse, følgende Mænd sc: Peder Amundsen Solien, Bersvend
Simonsen Hosvold, Feder Pedersen Selberg og Halvor Olsen Nedregård.

Skjønt Meget af det Indvendige af Kirken endnu ei er bragt i
fuldkommen Stand, maatte dette dog, af Mangel paa Ressourcer, op-
sattes til en beleilige Tid. Hvad derimod blev anset for meest
paatængende at fuldføres var Stakittets Maling, Tagets Tjærebræd-
ning og Kirkens Bordklædning.

A. Hvad Stakittet angaar, da er samme saavidt i Stand, at Porten,
som dog er arbeidet, ei er opsat. Til Stakittets Maling agte-
des at medgaae

1 Tonde Tjære a omrent	4 Spd - " -
1 do Kul	1/5 - " -
I Gjerningslön, omrent	3 - " -
og Jernbehør til Førten	3 - 2 -
	- omrentlig 10 Spd - 1 -

til som tages af Kirkens Beholdning.

B. Til Tagets Tjærebrædning agtedes at medgaae:

3 Tønder Tjære à 4 Spd	Spd 12 - " -
og Gjerningslön omrent	8 - " -
antalte 48 al.	tilsammen Spd 20 - " -

hvilke tages af Kirkens Beholdning.

C. Til Kirkens Bordklædning formeentes at medgaae :

3 1/4 Tylvter 10 al. Tømmer	
½ do 14 al. do	
9 Spirene 10 al. Længde	
Blektuder, Naglikspiger og Elye til omrent	80 Spd.

For at fremskaffe det fornødne Tømmer, skal enhver Mand ovenfor
Mallangsfosser hugge 2 Stokker. Tømmeret bringes paa Huggernes egen
Bekostning det snreste skee kan, ned til Gaarden Olsborgs Saug.

Til at paasee, at det betimelige bliver hugget og nedført til oven-
nævnte Saug, indsættes Helge H. Reenmeelmoe og Halvor O. Nedregård,

Den 3de aar April 1802

2.

f hvilke frivilligen paatoge sig dette Opsyn. Amund Olsen Olsborg og Peder Amundsen Solien paatoge sig at skjære alt imod 6 sz pr Skaar, samt for samme Betaling at bringe de kaaerne Bord ned til Nøstet paa Gaarden Storbakken. Skjæringslønnen skal tages af Kirkens Kasse.

Nedenfor Mallangsfossen tilsværer enhver gift Mand, først : 60 a 100 Spiger, dernæst en Dag, paa egen Kost forat faae Kirken bord-klædt. De indfinde sig efter Tillysning af de to indsatte Formænd Lars H. Broderstad og Bersvend S. Rosvold, der, som Snedkere, have paatægtet sig imod 2 o. daglig til enhver af dem at have Bordklædnin-gen i stand til Michaeli d: A. Lønnen til disse to Mænd tages af Kirkens Kasse. Hvis nogen, efter Tilsigelse er indfinder sig, leie Formændene andre paa den Udeblivnes Gevinst eller Forliis. Skulde Arbeidstouren ei række til Alle, betaler Enhver, der slap for at arbeide, til Kirkens Kasse 2 o. der af Kirkeværgerne indkræves for Maaret 1836. Skulde Arbeidet derimod ei udføres med 1 Omgang, da begynder Arbeidstouren forfra igjen, og de, som dennegang ei komme til at arbeide, betale, som för bestemt, to Ort til Kirkens Kasse. Imidlertid skal Formændene i dette sidste Tilfælde allene tilsige til Arbeide de Fattigste, for at de meer Formuende kan udrede de omtalte 48 sz.

Til Kirkens Fordeel sælges Baghonen samt hvad der af de anslaaede Materialier ellers maatte blive tilovers. Hvis nogen, nu ei beregnet, Udgift siden skulde ansees nødvendig, tages Pengene af Kirkens Kasse. - Skulde nogen ei hugge det ham paalagte Tømmer, indkjøbes dette af Formændene paa hans Bekostning.

Forinden Mødet hævedes, anmodede Medlemmerne Formanden om - hvilket han og lovede, at indsende foranstaende Beslutninger til Amtsdirektionens Approvalation. Skjønt det forekom Commissionen aldeles klart, at Almuen er sparet, ved de tagne Bestemmelser, næsten

KUDEFØRER. N.M. - RELIGIØSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESER / INFIL. / (55)

P. 5th aar April 1802

3.

for enhver contant Udtælling , kunde der dog findes en eller anden
Uvillig iblandt Menigheden ; og for saaledes med Kraft at fremme
Arbeidet og faae Kirkens nødvendige Side istand, som, hvis det ei nu
skeer, maaskee først, naar Kirkens Vægge ved Uveir ere bedærvede,
vilde udføres , var det höist nødvendigt ved Lovens Hjelp at tvinge
den ligegyldige og Efterladne til at opfyde sin Pligt.

Mødet havedes derpaa.

P e t e r M u n c h B r a g e r

Amund O. Olsborg. Haldor E. Myhre. Jens D. Storbakken.

m. p. P.

Lars H. Broderstad Ole Bjerklie. Tollef O. Fagerlidal.

Peder A. Solien. Peder P: Solberg. Bersvend S. Rosvold.

m. p. P.

Helge O. Nedregaard

m. p. P.

in fidem B r a g e r

Foranstaende Bestemmelser giver jeg mig den Ere herved paa
Kirke: Inspectionens Vegne, tjensterbødigst at indsende til den
höie Amtsdirektions behagelige Approbation.

Broderstad 18 Januar 1836.

B r a g e r

A p p r o b e r e s

Finnmarkens Amtsdirection , Tromsö den 22de Febr. 1836.

B u c k

K j e r s c h o w

ad FkAmds. JNo 48/36.

(Lenvik sokneprestarkiv : Om Kirkereparation i Monselv)

KUNDEKÅPFR. N.M. - RELIGIØSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER / FINN. / 55.

Påminnelse d. 20. April 1802

Fra Senjens Prebend.

27/54

Idet nu tillades mig at meddele Mr Broderen en Utskrift af Værestørrelsen forsvindt Angaaer i den genniget Tilsyn
at til de Spilager i Ærøske Fæjeld.

Erik Eriksen Kjærresnæs og
Ingebrigts Sivertsen ibd.

At nævne hvilken del af undergaaet Reparation og omtinges i det
Kirkegaarden ved Kjærresnæs nedlagt; maa ikke anvendes til
andet Brug før 20 Aar efter sidste Ligs Nedsmættelse (14 Apr 1851)
og da først Andragende til Stiftsdirectionen.

[Lenvik sogneprest : Journal og kopibok 1848/49 - 1862.]

Sammesteds og samme dag brev til fogden om kirkegård i Sulten-
vig og om nedleggelse av Kjerresnes kirkegård - "Sidste Lig.
Halvor S. Haagensen - jordfæst. 14/4 51."

Kgl. Res. 28. mars 1855 :

at et udseet Jordstykke paa Gaarden Sultenvigs Grund i Lenvigs Hoved
sogn .. tillades paa sædvanlig Maade indviet til Begravelsesplads
for Jndvaanerne af Distriktet ved Malangen og Røgsfjordstrømmen af
bemeldte Sogn , hvorimod den inden samme Sogn paa Gaarden Kjerresnæs
for Tiden værende Hjælpekirkegaard nedlægges, dog saaledes, at den
ikke anvendes til andet Brug førend efter en af Stiftsdirektionen
nærmere fastsat Tid af mindst 20 Aar, efterat det sidste Liig der
er jordfæstet.

Funnen 20. April 1802

1.

Fra Senjens Provsti.

25/52

1) Maal selvens Præstegaard
2) Maal selvens Præstegård

3) Maal selvens Præstegård

4) Maal selvens Præstegård

5) Maal selvens Præstegård

ld.

a

nd

r

en

e-

de

Kgl. Res. 20. april 1861 :

at der til Udvidelse af Kirkegaarden i Maalselvens Hovedsogn .. naadigst tillades afgivet omtrat 3 Maal Jord af Maal selvens Præstegaard mod saadan Erstatning, som efter Overeenkomst mellem Sognepræst n og Kommunens Vedkommende med Stiftsdirektionens Approbation maatte blive bestemt enten med et aarligt Belöb, der erlægges til Sognepræsten, eller med en Sum engang for alle, der indbetales i Oplysningsvæsenets Fond, men hvoraf Renterne efter Fradrag af 2 pct. til Incassationssalarium udbetales Sognepræsten.

Snarest muligt afhjulpne.

Funnen 10 December 1851

J. C. Müller

Prævst

S: T.

Hr Sognepræst Sandberg !

(Lenvik sokneprestembetes arkiv : 25/52)

KUNDEAARER N.M. - RELIGIAAE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1880). PRESTER / FNL. 1. / 55).

Påm. 3rd Aars April 1802

Fra Senjens Provsti.

25/52

Idet man tillader sig at meddele Hr Broder nedenstaaende Udskrift af Visitatsprøtokollen forsaavidt angaaer de under geistligt Tilsyn staaende Bygninger i Lenvigs Pstgjeld.

A. Prestegjeldest Kirker.

1) Lenvigs Kirke maa ansees at være i god Stand

....

2) Hillæø Kirke har mig undergaet Reparation og antages i det Hele at være i god Stand.

....

3) Maalselvens Kirke har været og er under Reparation, der formentlig vil tilendebringes i Aarets Löb.

Kirkegaardshegn ved Kirken har lidt Skade ved stærkt Snefald. Kirkegaardshegn ved Nordmoen trængte ogsaa til Reparation, hvorpaa Vedkommende var gjort opmærksom.

Præstestuen er i højest mislig Forfatning idet Regnen strømmer ind langs Piben og store Aabninger findes i Taget, hvorhos i den Stue, der benyttes som Skolestue og ingen Kakkelovn har, Gulv og Vægge er af den Beskaffenhed, at der i Blæst om Vinteren opdynges Snefonde paa Gulvet.

Sognepræsten erklærede, at han, hvis den ikke bliver repareret, seer sig nødsaget til at undlade sine hidtil sædvanlige Reiser derhen i Marts for at opholde sig der 3 a 4 Uger til Konfirmandernes Forbedelse. Visitator anmodede Sognepræsten om at gjøre vedkommende Kommunalbestyrelse opmærksom paa, at de paapegede Mangler snarest muligt maa blive afhjulpe.

lined paper B.

Prestegaardens Bygninger maa alle ansees at være i god Stand med Undtagelse af en gammel Lovbygning

....

Maa Provstiet tilfölge Bestemmelserne i Kgl. Res. af 26 October 1818 § 5 og Hr Biskoppens Circulære af 11 November 1850 have Hr Broder anmodet gjennem rette Vedkommende at see de paapegede Mangler snarest muligt afhjulpe.

Throndenes 10 December 1851

J. C. Müller
Provst

S: T.

Hr Sognepræst Sandberg :

Påminnelse d. 9. April 1802

I ærede Skrivelse af 25 August har Stiftsdirectionen udbedet sig tilstillet et Afrids af den Stilling, jeg har tænkt mig Prædikestolen skulde i indtage i Maalselvens Kirke, naar den blev flyttet ned fra den Plads den nu indtager paa Altertavlen, 5 Alen fra Gulvet. I min saare ringe Færdighed i at tegne beder jeg om Undskyldning for vedlagte ufuldkomne Afrids, haabende dog ved Stiftsdirectionens Velvillie at blive forstaet med Hensyn til den af mig tankte Stilling for Prædikestolen. A.B.C.D er store Stotter der bære Taarnet; a.b.c.d.e.f. smaa D^o der bære Pulpituren eller de saakaldte Iægtre. Prædikestolens Stilling. I Tilfælde af at Stiftsdirectionen ikke skulde ville give sit Samtykke til, at Prædikestolen faaer denne Stilling, ved hvilken forgrygt 4 a 5 siddende Pladse blive tilintetgjorte, vilde jeg udbede mig Tilladelser til at lade Prædikestolen senke en $\frac{1}{2}$ eller $\frac{3}{4}$ Alen ned paa Altertavlen, hvilket efter Løfte mod en meget ringe Godtgjørelse vil bliveudfört af en dertil duelig Mand her fra Stedet. Da jeg i Sandhed lider ondt ved Svimmel - og føler mig generet hver Gang jeg i Kirken skal holde min Prædiken, var det mig meget omtagjøre at erholde det i denne Anledning omsøgte Samtykke. Da Mallingen af Kirken ikke fuldkommen kan blive udført, forend Stiftsdirectionens Svar paa denne Skrivelse indlöber, skulde det være mig kjært om det ved Overbringeren heraf kunde komme mig ihænde.

B r o d e r s t a d d. 8 Octbr. 1854.

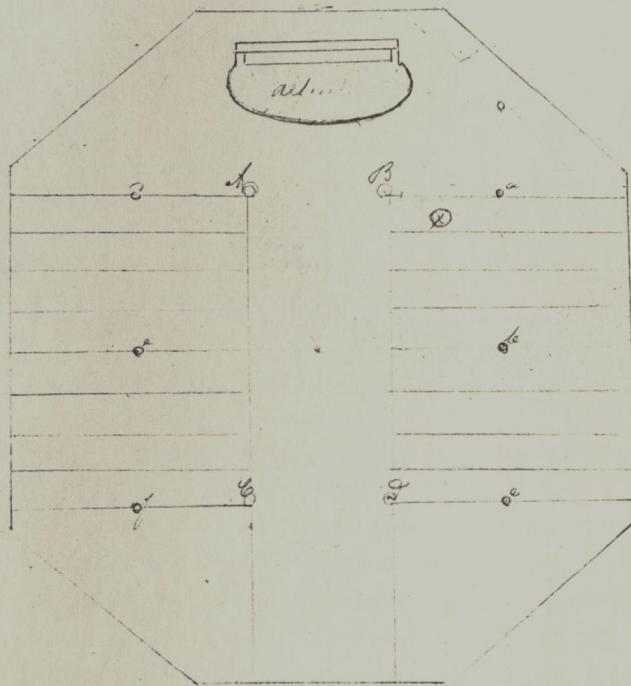
Arbødigst

E r n s t W e l h a v e n

Tromsø Stiftsdirection.

(Tromsø stiftsdireksjon - journalsaker - jnr. 786/1854.)

Pumico 9th April 1802

Sketch - 1802
1854

Præmier. 9 Aars April 1802

1.

Aar 1862, den 19de Maj, blev ifølge Rekvisition fra Monselvens Formandskab en Brandtakstforretning afholdt i Monselvens Kirke og Kirkestue, administreret paa Lensmandens Vegne ved L. Harstad med taksationsmandene Iver L. Kjeldmo, Rejer og Peder Amundsønner Olsborg og Gabriel Pedersen Sollid, hvilke alle tidligere have fungeret ved lignende Takster.

H v o r d a. Administrator fremlagde den indlobne Rekvisition af 10" d. M. med paatægnet berammelse og Mandstilsigelse, saal: #

2. Paa Formandskabets Vegne var tilstede Kirkevægerne Tollef Olsen Moen og Lars Iversen Kjeldmo, hvilke paaviste de omhandlede Bygninger, se ;-

1. Monselvens Hovedkirke. Dette Hus befandtes at være opført af Tømmer og udvendig forsynet med rødmalet Bordklædning 22 3/4 Al langt, 19 1/4 Al bredt med brukkede Hjørner, hvis Spidser ere afstumpede til 8 Al⁸ Vægge, saa at Huset følgelig er ottekantet. Højde fra Sylmuren til Raften, denne iberegnet 10 Al. Taget der bestaar af Eord med glasseret Teglsten ovenpaa, gaar op i en Spids i en Højde af 8 1/4 Al og fortsettes herfra ved en Trækuppel, der danner Klokkeketaarn i 9 3/4 Alens Højde. Herovenpaa er Mast og Jern Spir, hvis Højde ikke kunde maales.

I Skibet, hvis Vægge og Tag ere hvidtede med Vandfarve medens Gulvet er umalet, findes Alter med Knæfald, Prædikestol med Opgangstrappe, 11 Stolestade paa hver Side foruden 2 Stole oppe ved Alteret, - Alt hvidmalet med Oljefarve. 2 Opgangstrapper føre til Lægterne, der gaa rundt hele Kirken i en Bredde af dels 4, dels 5 og dels 2 Rader Benke. Fra Lægterne fører en Trappe op til Taarnet. Bygningen har 6 store og 6 mindre Fag Vinduer og 2 dobbelte Indgangsdøre, en i hver Ende. Paa Østre Ende er opført Sakristi af Tømmer med Bordklædning, tækket som Kirken, 8 Al bredt, 6 Al langt og 4 Al höyt til Raften, forsynet med laasferdig Ud-

Rejsning. Iver L. Kjeldmo. Daniel P. Sollid.

Peder A. Olsborg. Peder A. Olsborg.

Rundt om i Aabenhuset April 1802

2.

gangsdør og 2 Fag vinduer. Paa vestre Ende findes Maabenhushus af Bindingsverk med Bordklædning af samme Størrelse og med samme Tagtekning som Sakristiet, forsynet med 1 Fag vindue, faste Bænke rundtom indvendig og laasferdig Udgangsdør. I Taarnet er anbragt 1 Klokke.

Huset har ikke Ovn eller Ildsted.

Det takseredes eenstemmig til 2.800 Spd

og Kirkeklokken til 100 -

2. Et Stakkit af Træ rundt hele Kirken, dels malet, dels umalet, 3 Al højt, 269 Al. langt, med dobbelt Indgangsport, takseredes til 50 -

3. Kirkestuen, beliggende 86½ i Nord for Kirken eller 57 1/4 Al nordenfor Stakitten, 12 Al langt 10 Al bred og 6 Al høj til Rafterne, opført af Tømmer med Tørvtag, indeholdende Gang, Stue og Kammer samt Mørkloft, 3 Fag vinduer, 3 Døre, hvoraf Gangdøren er dobbelt. I Stuen er Skorsten af Graastensmur og i Kammeret Kakelovn med Klæberstensorr til Skorstenen, - Alt i forsvarlig Stand.

Huset ansattes til 120 Spd

deri indbereget Ovnen, som skjönnes værd ca 4 Spd.

Tils. 3070 Spd.

Forretningen oplæstes for Kirkevægerne og Taksationsmandene, uden at foranledigde Bemerkning.

Mandene erklarede at Taksterne ere satte efter bedste Skjönne i Henhold til deres Ed overensstemmende med de Regler som for saadanne Takster ere givne.

Kirkevægerne gjordt bekjedte med Reglernes § 12. Administrator fandt intet mod Taksationen at erindre.

Forretningen sluttet efterat Adm. havde udbetalt Mandene disse Tilk. med 6 ort.

Harstad Iver L. Kjelmo Gabriel P. Solli.

Reier A. Olsborg. Peder A. Olsborg.

KUDEFØRER N.M. - RELIGIØSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER / FN. / 55).

Rumino 9de April 1802

Kirken.

Møte 12.9. 1864 :

7. Paa Foranledning fra nogle af Skolelærerne, som
vare tilstede fattedes saadan

B e s l u t n i n g :

Forsaavidt et godt Fysharmonika ved frivillige
Bidrag anskaffes, (for mindst 90 Spd.) til-
lader Kommunebestyrelsen at et saadant kan op-
sættes i Kirken til Brug ved Gudstjenesten,
dog kun saaledes at saavel anskaffelsen, som
Vedligeholdelsen og Benyttelsen sker uden Ud-
gift for Kommunen. -

(fysharmonika, et (til gr. fysan Blåse),
foreld. , harmonium ; husorgel.

Norsk riksmålsordbok bind 1 spålte 1404.)

Om orgel i Kirke -

Se herunder 25. sept 1888

Sak nr. 10.

Jfr. den nedenfor med orgel som faaet blandt
andene officiel engagert delmenn - jfr TV fra
4.12.75 d. 1820 Tovar forbe om bedriven af legemnaa Reker
Vigdgl fra Rester i Sogn. Heng far er i 2. deel (sek. orgel
Vigdgl fra Rester i Sogn. Heng far er i 2. deel (sek. orgel

Premier. 30th April 1802.

Kirkebygningskassens
Regnskabsprotokol. —

KUDEKOPPER M.M. - RELIGIAKE OG KIRKE-LIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER I FN. 1. 1
on 55).

Sundioc. 30th April 1802

Kaalslevens Kirkebøjonings

Indkast:

Salg

A. Utdrag i Regnskabsbønn:

1. Hovedal Kirkekasse.

a. Et tillykkebid i 1878. S. Jakob. 400.00

b. Et bryllup - 8. = 48.00

= 448.00

c. Kirkenes Tegning - 240.00 ✓ 688.00

3. Fra Fogden paa Uddingineau

i 1879, ved Højs. - St. 500.00

" 2. S. ved Ordsporene 1200.00

1700.00

3. Kasserenes Forskud - 36. 40.

3454.40

Sundag den 3rd April 1802

Klasses Regnskab for 1879. —

Udgift.

Kr. i kr.

1. Udbetalt i Regnskabsaaret:

1. Udbetalt Døgtsforskud:

F. Ingelsgaard Jakobsen i 1878. ✓ 400. 00 1

.. Andreas Haagenlund i 1879 ✓ 1000. 00 2 ✓ 1400. 00

2. Udbetalt for Størbrøding:

F. Edvard Ørskov i 1878. Kr. 24. 00. 3

„ Peder Hansen 8. ✓ 24. 00. 4

„ Yngelsgaard Jakobsen 1879. ✓ 153. 00. 5 ✓ 201. 00

3. Udbetalt Skortende:

F. til Farhørenet ved Bohm. 6. ✓ 559. 30

4. til Afdelingsst. Mosling, for Teg-

ningens (se Kirkest. Regnskab, 79. Riss 17.) ✓ 240. 00.

5. Forskjellige Udgifter:

F. til John Stangeimann, Smidbude. ✓ 6. 40. 7.

.. Gabriel P. Søllid. Hafsforsking. ✓ 12. 00. 8

.. Bostandler Holmbo 2. Etobor. ✓ 5. 50. 9. ✓ 23. 90

1. Sammen af Regnskabsforskr. for 1879. 2) = 2424. 40

Fredrikshavn den 6th Februar 1880.

C. a. H. Jørgen

Promiss. 30th April 1802

Maatskneus. Kirkebygning

	<u>Præstet.</u>	<u>Bol</u>	<u>No</u>	<u>St.</u>	<u>år.</u>
A. Belættning efter J. A. Regnshab.					
B. Præstet i Regnshabsaaret:					
1. Præstee Væringen for 1879. 500,- 500,- =					1300,- 00
2. Præstet på Væringen for 1880.					
1880. Julie 24 th St. 1700,- 00					
November 0 th - - - 400,- 00					
December 20. - - - 500,- 00					
1881. Februar 22. - - - 150,- 00					
Marts. 21. - - - 250,- 00					3000,- 00

4300,- 00

Præsset

1. Klar

1. Etas

2. Skag

til 8

3. Drip

til

- - -

4. Blæ

til 8

- - -

5. Røg

til 9

- - -

6. Ma

til 8

7. Tora

til 9

- - -

8. O

- - -

9. J

- - -

10. O

- - -

11. A

- - -

12. R

- - -

13. B

- - -

14. R

- - -

15. B

- - -

16. R

- - -

17. B

- - -

18. B

- - -

Promiss. 30th April 1802.

Klausuren? Øksekøbning

	Amt. Kost.	Bil. N°	Fr. øre.
A	Abt. af Regnskab		o o
B	Utvort i Regnskabsaaret:		
1.	af jor Væringen for 1879. 800 kr. - 500 kr. =		1300. 00
2.	Abt. paa Væringen for 1880.		
	Juli 24 th Kr. 1700. 00.		
	Novemb. 11 th " 400. 00.		
	Desemb. 20. " 500. 00.		
	Februar 22. " 150. 00		
	Marts 21 st " 250. 00.		3000. 00

Præm. 30th April 1802

Kasses Regnskab for 1880. —

kr. øre

1300. 00

3000. 00

4300. 00

	<u>Udgifter</u>	<u>Bal. nr.</u>	<u>kr. øre</u>
A. <u>Udgift Regnskabsaaukt.</u>			
1. Kasserauus Forståd i forige Regnskab.	v 36. 40		
2. Skogkøde:			
Til Tørvemænd	1. 1 1648. 66.		
3. Drifsbudsiffrer:			
Af Andre Haugesen og H. Olsen + 200. 00	2		
- Ingelrich Jakobsen	✓ 121. 26	3	
" " " (Tølly) ✓ 20. 00	4	1 341. 26	
4. Buebrygning og legnum:			
Af John Haugesen	✓ 36. 00	5	
" " "	✓ 20. 00	6	
" " "	✓ 30. 00	7	
- Ingelrich Jakobsen	✓ 25. 00	8.	1 111. 00
5. Øfjering og Føring:			
Af Gabriel P. Søllid m. fl. ✓ 942. 71	9		
" " " Føring	✓ 38. 27	10	
" " " Rør A. Alsborg	✓ 47. 03	11	
" " " Peter A. Alsborg	✓ 55. 73	12	✓ 1083. 73
6. Minner arbeide:			
Af Knud H. og E. Melau (Forståd)	13	v	500. 00
7. Forstjellige Udgifter:			
Af Gabriel P. Søllid Ops. m. Føring ✓ 44. 00	14		
" " " af Gørø Galder, arb. m. fl. ✓ 7. 20	15		
" " " Mikkelsen (Ricindigifter) ✓ 80. 00	16		
" " " Ole Hold m. fl. arb. per Tomte ✓ 21. 00	17		
" " " As. Hansen " ✓ 2. 40	18		
" " " John Reynne. Borboring ✓ 88. 29	19		
" " " Ole Hold m. fl. ✓ 4. 50	20		
" " " As. Hansen " ✓ 1. 00	21		
" " " Ole Hold m. fl. ✓ 2. 00	22	✓ 200. 89	
Regnskabsfornuus Løn (Se bagest)	40. 00		
B. Beholdning:			
Kontact i Raafæl	338. 51		
Frædiksbygden 22 ^d Mars 1881 J. H. Poulsen	✓ 4300. 00		

Sundag. 30th April 1802

Maalselvus Kirkebygning

Præsens

Indbogt

Øst
Nº. Kr. Qu

A. 1. Beholdning over J. d. Regnskab. ✓ 338.56

2. Laan af Oplysningsselskabs Fond 1. ✓ 10,000.00

3. Indbetalt paa fra Ullighningen for

1881. 2. ✓ 1,000.00

4. Fra Lars Gjelset for Baghien 3. ✓ 3.75

5. Kierensent for den Kr. 15.00

÷ for Minerkredit 4.97 10.00

6. Laan i Hestads Sparb. Kr. 4,000.00

÷ Forskudscenter m.m. 126.79 4. ✓ 3873.21

7. Indværdne Renter i Hestad Sparb. 5. ✓ 12.92

2. Ind
bet

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

Transf. ✓ 15238.47

Promiss. 30th April 1802

Paroces Regnskab for 1801—

gning

R. Gu

✓ 338.56

✓ 10,000.00

✓ 1,000.00

✓ 3.75

✓ 10.03

✓ 3873.21

✓ 12.92

✓ 15238.47

	<u>Udgift</u>	<u>Bil.</u>	<u>M.</u>	<u>ek.</u>	<u>id.</u>
1. Udbalh Arbudsloninger.					
1. Loinningslister N° 1	8-Kr. 993.70	88	1.	v	
8— N° 5	405.60	2.	v		
— Fouk 150.00	3				
— 6 — 401.60	4	v			
— 7 — 339.96	8.	v			
— 8 — 421.80	6	v			
— 9 — 281.20	7	v			
— 10 — 266.04	8	v			
— 11 — 375.10	9.	v			
— 12 — 340.80	10.	v			
— 13 — 34.25	11	v			
Forskud af Loinningen	298.10	12	v		
8— 8— m.m. 122.08	13	v			
— 110.00	14.	v			
— 115.00	15.	v			
— 150.00	16	v			
— 125.00	17	v			
— 150.00	18	v	5079.23		

2. Indtjeg af Diverse:

af Inne for Syge m.m. Kr. 90. 11. 19.

“ T. Olsen 8— m.m. 101.62. 20. ✓

“ Ands. Tølfzen for Tønne 276.00. 21. ✓

“ Haandsagstjædere af Inne 278.98. 22. ✓

“ Ole ErikSEN m.fl. 14.40. 23. ✓

“ T. Olsen for Blig m.m. 101.85. 24

“ Tølf Samuels for Syge 70.00. 25. ✓

“ Jakob Juelsen Borger 48.47. 26. ✓

“ E. Brodersen 21. 61.85. 27. ✓

Tilgang Kr. 1043.28 ✓ 5079.23

Promiss. 30th April 1802.

18-

81.

Frauenfalt R. 15238.47

he
ye
al
" 28
" 28
" JG
" MG
" M
" T
" S
" J
" D
" O
" e

3 Ald

he
" C
" G
" C
" J
" "

4. For

he
" C
" C
" on

Frauenfalt 15238.47

KUNDEKOPPEN M.M. - RELIGIONE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER / FNL. 1.2 / 55).

Promiss. 30th April 1802.

18-

81.

5238. 47

	Bil Nr.	kr. øre
Twp. Kr. 1083.28	✓	5079. 23
Mr John Stegremann		
og P. Hansen & Søn } Drs.	203. 00	28 ✓
P. Hansen	16. 35.	28 ✓
Fr. T. & A. Fallesen	11. 00	29 ✓
Ender Fallesen for Førmid	319. 67	30 ✓
John Stegremann, Skutjord	5. 40	31 ✓
" G. S. Smies beige	3. 95	32 ✓
Marit Ronvald, Skutjord	1. 80	33 ✓
Kim Meldrum, Skutjord	39. 68	34 ✓
" G. S.	7. 20.	35 ✓
Invere, fl. arbeidere	5. 13.	36 ✓
Mikal Høgesen,	5. 20	37 ✓
John Johnson m. fl.	9. 60	38 ✓
G. a. Høgesen	3. 00	39 ✓
P. Hansen & Cøp.	<u>56. 94</u>	<u>40.</u> ✓
		1730. 70

3. Udberetning for Tagopsp.

Mr H. Jeunesse	Kr. 180. 00	47	✓
Mathias Høgesen	99. 80	42	✓
Reier A. Olsborg	107. 60	43	✓
G. P. Solliid	121. 00.	44	✓
" H. Jeunesse	90. 00	45	✓
P. A. Olsborg	<u>106. 50.</u>	<u>46</u>	<u>✓</u>
		704. 90	

4. Forskjellige Udgifter:

P. Hansen & Cøp.	Kr. 53. 78	47	✓
" Ole Einersen	38. 52	48	
Invere, Bræforskrift	25. 00	49	✓
Poreustkrisen Thingdag	14. 40.	50	✓
Twp. Kr. 131. 70		✓	7514. 83

5238. 47

on

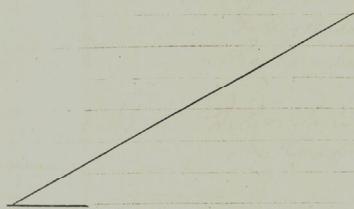
Promio. 30th April 1802.

18

81

Træsif

15238.47

15238.47

sl.

Tilba

" 3

" 6

B. Bo

sl

KUNDEKOPPER M.M. - RELIGIAKE OG KIRKE-LIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER I FN. 1. 1
on

Promiss. 30th April 1802

18

81.

15238. 47

	Transport Nr. 181. 70.	kr. øre
Sal. Kasseret fra 1881	40. 00	7574. 83
" " som i facaaf 1879.	40. 00	50. 00 ✓ 311. 70
Tilbagelæst Saan i Skat. Gravel.	51	3027. 78
" FattigBaens, Overtagelse af		
RestSaan i Skat. P.		1000. 00
		✓ 11754.31

B. Beholdning:

Rasfaliholdning -

3484. 16

✓ 15238. 47

Fredriksberg den 10th Febr. 1882.
J.A. Hjelmslev

15238. 47

Promio. 30th April 1802

Maalselvens Kirkebebyggelser

Indtægt

Bol
m.

Sk. On

Bekoldning efter J. A. Regnskab
Kassa - - - - - 3484.16

1. Før præstegjældet for 1881. - 1 500.00
2. Utægningen - - 1882. - 2 4000.00

3. Ærligere Laan af Opbyg-
ningsfonden Fond - - - - - 3 510,000.00

4. Førstegjæld Indskrifter:

a. Ved Kommunen, for soegh
2500 Kr. Tagspor - - Kr. 25.00 4
b. Fra Forbundssyndikat Bøder
for 133 Tyloder Bay - - - 133.00 158.00

c. Gave til Kirken fra Pastor
Englendene, Skriftebog
Jakob - - - 20.00 5

d. d. - fra Sogneprest
Landmark, Afdrag præstewort
til Dekorationer i Kirken 20.00 6

e. d. ved Pastor Landmark
fra en üzetzendt Bødfond 2.00 6 42.00
Total. - - - - - 18184.16

Regnskab

A. Udgif
1. Akber

J. J.

" "

J. J.

Promov. 30th April 1802.

Regnskab for 1882. -

Udgift

Bd.
nr.

Sk. One

13484.16

500.00

4000.00

10,000.00

1958.00

42.00

18184.16

A. Udgift i Regnskabsraad:

1. Afhedsloanninger.

	Lestd N°.	Kr. 285.02	1
"	J.- 1.	1682.97	2
"	J.- 2.	1868.39	3
"	J.- 3.	1486.30	4
"	J.- 4.	1542.90	5
"	J.- 5.	1851.72	6
"	J.- 6.	1524.30	7
"	J.- 7.	1661.25	8
"	J.- 8.	1729.08	9
"	J.- 9.	1514.20	10
"	J.- 10.	1450.25	11
"	J.- 11.	1777.20	12
"	J.- 12.	1515.28	13
"	J.- 13.	1307.72	14
J. Forkidslon	-	1400.00	15
.. Restlon	-	92.68	16
J. Forkidslon til Nels Kristian	125.00	-	17
J. - " Restnes og Nels	115.00	-	18
J. Raknes	135.00	-	19
til Nels Kristian	135.50	-	20
Oppjor om Forkid m.m.	1240.50	-	21
til Mesteren der	184.72	-	21a
J. Hydrik Halvorsen og J. Wær	55.60	22	19482.18

2. For Matriclier og dr. andre Indgået:

til Raknes for Olie	10.7.60	23
Blækkemøller, Oliekøf	3.20	24
Peder A. Olberg fo 43 th Tjelbmt 174.33.	-	25
Peder A. Sallid 13 th f. 52.66	-	26
Labs.	238.79	

Promiss. Joh. April 1802.

18 82.

Fraenfeld Br. 18184.16

El Gabrie
" S. Ch.
" Hans
" P. Hae
" D.
" M.
" red
" Bern
" Fank
" Nic
" Bla

3. Tors
" J.
" Ch.
" Jo.
" Eri
" J.
" J.
" Job
" St. O.
" J.
" Pa
" fil. Jo.
" Reg
" Reg
" Br

on

55).

Promov. 30th April 1802

18

82.

Bil
M.
Kt. øre

Traump. 288.79 ✓ 9482.18

18184 16

Sal Gabriel Sallie for 10% af Tysk Bord	✓ 47.00	27
" J. Mathiesen for der.	✓ 27.00	28
" Hans M. Larsen Kjøsel	✓ 22.00	29
" P. Hansen & Cph. Spurug Spise ✓ 8.70	30	
" D. S. - Jern	✓ 77.92	31
" M. Thams - der	✓ 148.49	32
" ved T. Olsen Møn ✓ 1008.81	33	
" Bernt Berbelsen for Bord	✓ 62.00	34
" Farbringsforeningen der	✓ 141.64	35
" Nikolai Bauch	✓ 151.67	36
" Blækelaser Jørgensen	✓ 124.80	37
		✓ 2058.82

3. Forstgjellede Udgifter:

Sal J. Pedersen Landfører	✓ 7.30	38
" Mikal Høgesen Kjørel	✓ 3.20	39
" John Hengrimsen Smi	✓ 30.91	40
" D. S. ✓ 64.72	41	
" Christ Broderstad, Kjørel	✓ 29.90	42
" J. Heegesen Kornmønvarbeide	✓ 3.20	43
" J. Mathiesen Telegramer	✓ 5.50	44
" John Hengrimsen Smi	✓ 151.98	45
" T. Olsen Sandnes Kjøring	✓ 72.72	46
" J. Heegesen, Kedzotkjørlene	✓ 21.60	47
" Pastor Landmark, Empføring	✓ 10.00	48
Sal Fagden, Alday til bbb 62	7	
" Renke	✓ 1166.62	49
Revisorne J. v. H. fa 80.	10.00	50
Revisoratforenings Post	✓ 179.00	51
Brandkontingent	✓ 22.50	52
G.	✓ 22.50	53
G.	✓ 82.80	54
Ldt.	✓ 13286.45	

Promiss. 30th April 1802

18

82.

Indbok. Kr. ore

Transport Kr. 18184. 16

18184. 16

B.

til
Bor
" In

Ma

KUNDEKAPFER N.M. - RELIGIAE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER / FINN /

55)

Promiss. 30th April 1802

18

82.

Pr. øre

18184. 16

Udgift

Bil.
no.

Pr. øre

Taastrup.

18286. 45

at Sørenskirken. For Thingloosning 55

14. 40.

B.

Beholdning:

a Indekind i Tromsø Grand, ^{for 30.1.59} 3500.00

Kassa -

1383.31

4883. 31

18184. 16

18184. 16

Maalsboen d. 16th Feb. 1883.

J. A. Heyden

KUNDEKAPFER M.M. - RELIGIAAE OG KIRKE-LIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER / FNU / on (55)

Promotion 30th April 1802

Kirkebudningsregnskabet

Indtægt.

Rs. inc

A. Behoedning efter J. A. Rognkab. ✓ 4853. 31

1. Frivelleje Gaver til Kirken 200 aa ✓
Hvoraf indbetal i J. A. Rognkab 20 aa ✓ 180. 00

2. For solgde Ekstrakter til Førstgille
efter Fortegnelse - Br. 189. aa ✓ 2
d. til Osloborgbroen 26. 00 ✓
- 1 Tødt Sement 13. 00 ✓
- En Slump d. 3 aa ✓ = 230. 00

3. Førstgille Indtægter:
Refusion fra Raknes for en
Gjortmt arbeidsdag. Rs. 3. 00 ✓
Refusion ved Fritak Høg. for
Dysestagene. Leijst. bil. 75. 00 ✓ 75. 00

AB Oppjor fra Fogden over Nelling-
mogen af de Første. nævnes,
samt fra Læsmanden over
de med Ekstraktion solgte Elektro-
alier, hvilke Postet Førstgille
Kunne have medhævet i Rognkab
for 1884. = 5368. 31

Ford

A. Udgå

1. Udeladt

aa

til j

" M

" "

til Fru

" Ha

" Ha

" D

" Br

" L

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

" "

Promiss. 30th April 1802

calet

for 1883.

Kr. ore

14883. 31

180. 00

230. 00

175. 00

5368. 31

Udeydh.

Kr. ore

1 Udgift i Råmøkabsaaret.
1 Udeholt for Kirkens videre bestand.

at offelse.

til J. Lunde	- Kr. 16. 00	1.
" Maren Hansen & Vibius	✓ 719. 00	2-3
" J. Hansen	✓ 67. 20	4
til Truls Johnsen	✓ 1. 70	5
" Hans J. og O. Petersen	✓ 8. 00	6
" Hans Tøgersen	✓ 4. 00	7
" Ristrom, (Smutteringen)	✓ 85. 00	8
" Andreas Engstrøm	✓ 16. 80	9
" Lars Guldum	✓ 61. 00	10-11
" D. S. m. fl.	✓ 78. 90	12
" St. Hansen	✓ 22. 50	13
" Karoline Skirkelsdatter	✓ 3. 50	14
" John Stengrimsen	✓ 24. 72	15

✓ 802. 20

= 406. 13

2 Indbetal af der:

til Gabriel P. Søllid for Stat. ✓ 4. 50.	16	
" Kirkegrund	✓ 40. 00	17
" Chr. Dreyer for Kiel	✓ 11. 70	18
" T. Olsen der.	✓ 93. 19	19
" C. Brodersen, ved ✓ 6. 80	20	
" G. S. Transport.	✓ 15. 30	21
" N. Iselius da.	✓ 19. 05	22
" P. A. Olafsen	✓ 4. 00	23
" Lilleeng	✓ 1. 00	24
" Sværø der.	✓ 73. 15	25
✓ 369. 19		
" P. Halvorsen (Cement) ✓ 64. 80	26	
" P. Hansen & C. Linkit 61. 10	27	
" Nikolaisen og j.m. ✓ 136. 33	28	
" P. Hansen & C. (tome m.) ✓ 109. 60	29	
" Edelsten fra Solværde ✓ 65. 80	30	
✓ 437. 63		
Lato. ✓ 191515		

Præmier. 90 b. April 1802

18 - 83.

Gamleby Kt. 5368. 31

Gjeld.
Resslaan i Østgårdsgade Tom. K. 9333.38
& Laan ————— 10000.00
———— St. 19333.38

5368. 31

A. N. a.
D.
Br.
B.
Br.
Hø.
Re.

3. Fordy.
Refin.
til.
til.
" D.
(Rig.
(Ren.

B. Beh.
Res.
Jor.
for Jor.
(H.
(R.
Kaa.
Maa.

KUNDEKAPPER M.M. - RELIGIØSE OG KIRKE-LIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER I FN. 1. 1
55).

Bromod. 30th April 1802

18 = 83.

5368. 31

	Transport	1915. 15
at v. d. Lippe Dolaffond m.m.	34 ✓	281. 50
" D. S. Glasmelriet og Frægh. m.m.	32 ✓	465. 00
" Brødrene Nørrelaisen	33 ✓	315. 33
" Buell fra Ørnene	34 ✓	620. 00
" Klingenborg	35 ✓	174. 79
" Haiger dal 8. ejer (Kloppen)	36 ✓	699. 50
" Klærkraft fra Fronord	37	3. 60
		$= 14474.87$

3. Fortskjellige Udgifter:

Rejsion Englamundenes Gave til Rekroning af Lysestakerne m.m.	38 ✓	20. 00
til Store Lottridsgræsiale	39 ✓	60. 00
" Tant D. Cope	40 ✓	168. 40
(Augnokaloforens Lin 2. - -)		$= 4723.27$
(Rente og Afdrag, Fogdens ejendomme)		

B. Beholdning:

Restaurer:

Johannes Knudsen Gaveret K. 20. 00.
For følge ekstraktions (se Forhey.) 189. 00
(Kragten, Auktionen?)
(Røgen Mølly?)

Stadsa - - - 436.04

645.04
5368.31

Maalet over den 3rd April 1884.
J. A. Hellefæs

Y

5368. 31

Promiss. 3rd April 1802

Forsvigt d. 22. Sept. 1882. Ystebøl
- 26. Juli 1884 Ystebøl

KUNDEKOPPER M.M. - RELIGIAAE OG KIRKE-LIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER I FNL. 1. 1
55.

Promiss. 30th April 1802

Jag er befigt med den 3de del af Bibl. Sacra og Glossarium
 2de Psalterium og Loyalty og Præfacing og Actus bæf
 Et. Cyprianus, Phormianus, St. Ambrosius, Paulus, Augustinus etc.
 Jævnt og Spicilegium Flavii Ampliatio og Concordia Pauli
Quintilianus Orator, Isidorus Hieronymus og Præfacing
Eusebius Chronicon Saintes Agapiti Bartholomæi John Marcus
Bartholomæi John Marcus Paulus John Bartholomæi Paulus John
Bartholomæi Paulus John Bartholomæi Paulus John Bartholomæi
Bartholomæi Paulus John Bartholomæi Paulus John Bartholomæi

Hænge og Hængianerne

Eller oplysninger hos Hegghvid: Den norske Kieke
 i del mitmor Karkindred bind II¹ s. 270 var
 det Jørg Haldorsen Tørneret (far he Jørg Tørne Moholt)
 som skues til Hænge og bad hamme Komme oppe
 for at rettede ke mykete.

Det stod i Bind II s. 270: "Hænge er en konge over alle landene i Norge
 og omkring Norge, men også i mellemskandinavien, som
 er styrket i 1806 i Norvegia ved Den Norske Rigs Statsråd
 og Norw. 14. Februar 1806 - dvs. den 25. Februar 1806. Det er
 af Frandsen og den Generalsom Kontzagret, Frandsen er
 ordrer, udefra maa betyde, at Frandsen har givet
 tilføjlig forordning at undlæsse forfærrerne, at høste / høste

Promiss. 30th April 1802

Iag nu haftejst for Kors Hulbarns Præst og foligni.
 Hvilken er en gudlovs Anførsel og Kristi Knæbnu
 Enlyndt. Præstmaen Hans Stiesen Hauges Prejzen vides,
 ja om Længe før i Tijrhedt Claude Lebolog og Ensfledigs
 mnuigten undrare Doler, ifærne haugne og farru
 Slig nuvordigd iis ferner undrare Haugne og farru
 Dyrag og Calonraadn ferner af jorun huii mnuider. Hvidtale
 uag engangs oen ugnu den fæligheds - den Ensfledigs offr
 undrare Læge men iuforte de lefins Boegnegrubine af efe
 Knudvur Hans Haugens udgave Kistten, iherstoy
 i fornuftige mistnæg - Swamme Gaus to den fæligheds
 at undrundt Disciple nuv mif fæligheds - han voldtis
 En Ensfledigs misnæg og misfæligheds - fæligheds
 Gudvur ar ordig opfærdig midt fæligheds - Enne Kalvinaand
 Boegn i Thiem's Etat præst forstavnlig
 sinkunna - uag mnuigten ar Lævur Kistklofug af jædem
 En Danes ar Eni Samshines Lævur, han tal Salduf prejzen
 sum dyppet der seen dan miflæg - han tal Salduf prejzen
 Lævur, Lævur higium - han tal Salduf prejzen
 Kond i affiedigfug af Lævur, han tal Salduf prejzen
 antudginaar, mon af fæligheds miflæg miflæg
 nei Salduf sam for Domfælders - Baad : Romdalos
 og Thiemdarb ar dydh Lævur, han tal Salduf prejzen
 af fæligheds uag den Lævur higium, han tal Salduf prejzen
 oord, udafamb - iderigfug far iug iur son aghab et
 Joylig fornuftat underhæf fæligheds, at dets fæligheds

S 0 1 1 0 8

Præst og almunes farlig i Mørkøv maaette ved andelsprægter
, ej lig med Stein fortældt fra Tysk. —

P. H. Schiøtz

Det Kongelige
Selskab
for
Historie
og
Antiquitet
i Danmark

Næra omvend udmindt nu blomster nu givig blomst. Væk nu nu.

G. A. Journalskrift 1802 pte. 67
Jnr 298 fra 1802.

KUNDEKOPPER N.M. - RELIGIONÆ OG KIRKE-LIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER I FN. 1. v. /
55).

Stolga annuller alkunndt av Blomma m. geng. Etter at m.
1811.

Det var også en annen saksje som ble vist fram i retten, nemlig at Anna Nilsdatter Hauge innen 23. Jan. d. a., var gift med
mannen Christen Knud Olsen Hellvold, som var
inngått et ekteskap med Hans Nielsen Kluge i Bergen, men han ble
Bompsjøen Anne Hellvold, som var en uenlig
jenta i Sætrebygda.

Efter at Nilsen var gift, kom han sammen med
biskop i Trondhjem og Kristiansund bispedømme, som
et 20. Jan. 1797 viste seg i Døllesup. 17. & 18. 1851, da
prostebiskop i Kristiansund Bøg, hvilket gjorde formenten
hvorvidt man ikke kunne se tilbake, som
kunne, 200. tilhengere Piscium og 200. til Trondhjem
Bøg og Tønsberg fikk Anna Nilsdatter Hauge tilknytning, og da
som et forpliktelse for Christian altså at Anna ble gift
hansel i Sætrebygda, hvorpå han ble bestilt Justitiens
gjennom leittale til Hans Nielsen Kluge, om Kristians-
manna Collegium finner det uenlig, for den kon-
tingen han ikke har tilknytning han bør ha, men da ble
det utmannt av den Christianebygda Anna, ved
at hun bleit den, at hun ikke var en uenlig, til henn
som hans nærmeste venner og Mannskontrahenten
som han var i sin tider, og Hans Nielsen Kluge var
et 18. Grafton, som nærmest til Hans Nielsen Kluge var
den konungen Christian 7. der finnes i Kongens Nærer,
og han bleit bestilt av den Christianebygda Anna, ved
at hun bleit den, at hun ikke var en uenlig, til henn
som hans nærmeste venner og Mannskontrahenten
som han var i sin tider, og Hans Nielsen Kluge var
et 18. Grafton, som nærmest til Hans Nielsen Kluge var
den konungen Christian 7. der finnes i Kongens Nærer,
og han var i Norge da han var gift, og at han, som er
A. a. 1811. 3. 18. 1856 m. 1802. 3.

Skjøn dørerf allende av Bløgen og viig Island. Det er en
Bunghus ak han i mit anbeforvende Dogalvin han høysastalig
endhal Bløgen; thi andenlæs, han jeg ikke forslæg, det
det var han det myte å bøte Minnehus, som målig frys
klæupteis klyningene i Bards-Mallangen og tallan-
gens Bløga. Han jeg var fullig forvilkede gjent ved
gala, og han jeg var mængva Englands ak forplanta flera
ligatendane i Bløga Bløga, ja vifte inn, som om han var
vil, ditta en egen Knut.

Sil minn ditt han jeg ej fullt nogen Skjøn fra
mig, jeg kann din fortævhk nu for ditt, og din min Englands
ak givit et mælt romertidom paa Danna Ege, han endt ud med
juna asten spypa Dannerha at hjælpe det enkelt paa
det, kannen ha han paa Danner, han val paa at engagere
min i bannet. Det knist, ak givit en beriglig forbillig
til Indemande høje fortævhk, om Hans Nielsen Klæges
Knud.

I hanpinde til inkas mig astra si. Forstend til nogen
indgående fortævhk med Lippin Knud Olsen Kellers ved fra
beriglig hannd, formantur jeg forstend et mælt, som vid høym-
lige Kanklæmme hanvige Disals og Approbation, ligesom
jeg on haab, at hænden med guden gengzige. Fortævhkum tilst
høym. Kanklæmme niværtur mig ditt tillægt, hvorla den
er af mig mædagur 200^{dr} til høym. Fortævhk Carl
Larsen med til Fortævhk i mit allensmærs høymen høymet.

Kærlig bør jeg brænder, som hanne stanlage, for-
nuu hanvæ Universten i Ærhus, hvorfør jeg indeil der
Kærlig i Kælden han ek oppen bin ham. Han mærd debt og Gode han-
mandlig fandt blønden Cinfætheret, umælig.

I syna minn byde Kælden hanvæ til Løfederet af Kælden, og
som han vifblikket ikke lunde til min bringes.

ble besl:

2. Der er intet i hand til at tilværelse i denne ejendom, men
mange Mænd, som jeg hører bønnen brudt i Nørhøj og Grøn-
torp at biværes i Birkenshøj i fald som han ikke aftræder
Tilhørerheden.
3. Han er dog en værdig mand. Han er enighedsmand, og han
er en god mand, han er også en god far. Han er en god mand,
og han er en god far.
4. Denne sag, at han skal være en god far, fra det første behalde
at tilhøre en god far. Det er et stort fordel for ham, at han
er en god far, og at han er en god far. Han er en god far, og
er en god far.

Promisie den 10. Februar 1809.

KULDEKOPPER N.M. - RELIGIOSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESER. I FN. 1.2 / 55).

...ne besl:

U

F. A. journalsaker 1804 pl. 76
Jnr 1266-

...ne besl:

Fra Hr. Provsten Schielderup paa Tromsöen er under 30te f: M: indberettet, at den over heele Norge bekiedte Hans Nielsen Hauge der som een Landlöber og Lösgiænger omreiser og iblandt Almuen ikke aleene uddeeler nogle smaa trykte Bøger, men endog holder Samlinger, og derved fremfører een usammenhængende Tale af adskillige Bibelske Sprog, der mere forvirrer, end oplyser den endfoldige Mand, hvilket paa mange Stæder haver haft farlige Følger, og ikke mindre i Tromsöen hvortil han nu skal være ankommen.

Da nu slige Forsamlinger er stridende mod Forordningen af 13de Januarii 1741, og denne Hauge, om han endog maatte have Pass, efter hvad han er bekiedt for, et höyst skadelig Menneske for den ringe Almue; saa haver Hr Fogden at foranstalte ham af Lensmanden paagreben, og med Skyds fra et til andet Stæd strax foranstalte udbragt af Fogderiet med Brev til nærmeste Foged om Aarsagen; Ligesom om han haver Pass derpaa da tegnes Aarsagen af hans Transport, og som følger Brevet til Fogden uden for Senjens Fogderie, med Anmodning at Transporterne hannem videre. Skyds Omkostninger gerne bliver at udtegne iblandt andre lige Udgifter paa Almuen.

A l t e n g a a r d d. 8de Maii 1802

Unmack

Velædle

Hr Foged Kreidal

S & T F. J.B. No 544.

[S. & T. fogedarkiv - journal B nr. 544/1802.]

ble besl:

28 Maji 1802

Til Lehnsmand Friis
Pro Memoria!

I Skrivelse af 19. d. Md. har De tilmedt mig, at der til Hertil Sognet er ankommen 2de Personer der giver sig Navn af Jvær Olsens og Ole Larsen, hvis Nærings Vej skal bestaae derudi at Det for adskillelige af Almuen holder Prædiken og Forelæsninger af deres efter sigende medbragte Bøger, uden at tale om, at slig Omgangs Maade er höyst stridende imod Lovene, saa har disse 2de Personer paa min Anmodning ikke vildet eller maaske rettere sagt kand foreviise noget Pas. - med fri Fristning at transportere dem til nærmeste

Ieg andrager altsaa herved denne sig tildragende Begivenhed for Deres Velædelhed som Stædets Foged hvad de conform med Lovene finder fornöden hermed at foretage -

Sletnes Tingsted den 19de Maj 1802 -

Friis

S: T: til dette Steds Foged res næste Udstilling.

Hr Foged Krejdal

S & T F. J.B. No 540.

Besvaret og tilskrevet Foged Rygh
28de Maji 1802 -

8 d. Md. Passet sendes Foged Rygh

[S. & T. fogedarkiv - Journalsaker 1802 - j.nr. 540.]

Til Grund af Amtets Skrivalsa af 8 d. Md. tilsendtes herved Deres Velædelhed Trede Personer ved Navn Iver Olesen og die Lassen hvilke give sig med at holde Prædiken og andelige Forelæsninger for Almuen samt uddeale en Deel af deres øgne haand Skrifter til Almuen, hvorfed den senfølge Mand.

z ble best:

28 Maji 1802

Til Lehnsmand Friis.

I Skrivelse af 19. d. Md. har De tilmeldt mig, at der til Lenwigs Sogn skal være ankommen 2 Personer, der give sig Navn af Iver Olsenn og Ole Larsen og at disse Personer afgive sig med at holde Prædiken og Forelæsninger for Almuen og samt at de ikke have eller forevise Pas.

I denne Anledning herved : At Lehnsmanden uden Op-hold haver at sig Oplysning om paa hvilket Stæd disse Personer nu ere og om de endnu ere i Ederes Ombud , da ligesaa uden Ophold med fri Fløtning at transportere dem til nærmeste Lehnsmand , hvorefter de ~~sealedes~~^{med} fri Fløtning fra Lehnsmand til Lehnsmand transportereres til nærmeste Lehnsmand i Saltens Fogderie og til ham mod Kvittering leveres tilligemed medfølgende Brev til Foged Rygh . S... for hver Lehnsmand paategner dette Brev naar Personerne ere modtaget og naar de ere af- fattede . Fra sidste Lehnsmand i dette Fogderie til dette Steds Foged paa neste Høsteting.

Skulde ovennævnte Personer være forsynet med Pas de Person og Lehnsmanden paategner Passet af hvad Aarsag og efter hvis Ordre de transportereres ud af Fogderiet. samt endelig, at dend Ordre er ifølge Amtets Skrivelse til Øvrighed af 8 d. Md. Passet sendes Foged Rygh , der steder skal ved mine Medvænniskers Vei , derfor kan jeg Underordnet faste Til Hr Foged Rygh . Resolution . -

28. Maij

Paa Grund af Amtets Skrivelse af 8 d Md tilsendes herved Desres Velædelhed Tvende Personer ved Navn Iver Olsne og Ole Larsen hvilke afgive sig med at holde Prædiken og aandelige Forelæsninger for Almuen samt uddele en Deel af deres egne haand Skrivter til Almuen , hvorfed den eenfoldige Mands

Tromsøe Kiöbstæd den
14de April 1804.

Mikkel Nielsen Hauge
Ejer af Gaarden Røgeberg
med den derved værende
Papir Mølle i Buskeruds
Fogderie, ansøger under-
danigst om at blive udvist
en Grund i Tromsøe Kiöb-
stæd, og meddeelt Borgerskeb
som Kiöb og Handels Mand
samme Steds.

Papir Mølle : ~~Saa meddelte~~
Forekomende, at de ledet

hjemme

I Allerunderdanigst Fölge af For-
ordningen af 20de Junii 1794, er det
ieg herved underdanigst ansøger Hans
Høyvelbaarenhed Hr Amtmand Unmach -

1. Om at blive anvist og udmaalt en
beguem rummelig Grund til Bebyggelse
i Tromsøe Kiöbstæd, hvorpaa kunde op-
føres de for mig fornødne Handels-
Huse. -
2. At ieg Gundstigst måtte blive med-
deelt Boegerbrev som Kiöb- og Han-
dels Mand i bemeldte Kiöbstæd, alt
saaleedes som ovennevnte allernaadig-
ste Forordning tillader. -

Af den herved medfølgende Gienpart, som af Stedets Foged her
er bekræftet, af S:T: H^E Amtmand Rafns mig meddelelte Pasz, vil De-
res Høyvelbaarenhed gunstig erfare: at ieg er Eyer og beboer af
Gaarden Røgeberg i Eger Præstegield Buskeruds Fogderie og Amt, samt
af den dørpaa, af mig og Medinteressemedfor nogle Aar siden, an-
lagte ikke ubetydelige Papir Mølle. -

Skulde flere Beviislheder være nødvendig førend ieg kunde be-
vilges hvad ieg i Dyb Underdanighed har ansøgt, da er ieg pligtig
at tilveye bringe samme, omendskönadt det vil medtage nogen Tid,
og min heele Plan derved udsættes et heelt Aar. -

Jeg agttede nu ved min Nærvarelse her, at føye Anstalt til de
fornødne Tømmer Materialier, saaæt ieg ved min Tilbagekomst i
dette Efter Aar kunde begynde min Handel, der stedse skal bestaae
med mine Medmenniskers Vel, derfor tår ieg Underdanigst forhasbe
en hastig og gunstig Resolution. -

Underdanigst

Mikkel Nielsen Hauge

bale besl:

Emanuel Rafn d. 1. Febr. 1805.

Til Hr. P. M. Kragh
Amtmand over Buskeruds Amt i
Efterretningsstiftelsen Hans Nielsen Hauges
Aggershus Exxxgixxix i Konge-Riget

Mørg e

Gis rigarvit erligt : at da Foreviseren heraf Mikkel Nielsen Hauge , som Eyer og Beboer af gaarden Røgeberg i Eger Præstegield i Buskeruds Fogderie og Amt, herved Amtet har begjæret Pass til en Rejse som han agter at foretage til Tromsøen i Tronhiems Stift . for der at indkøbe Vare til en ham og Medinteressent under bemeldte Gaard tilhørende Pa- piir Mølle ; Saa meddeles det herved, med Anbefalelse til alle forekommende, at de lader Mikkel Hauge paa denne hans Rejse, i fornævnte Erinde, frem og tilbage frie og ubehindret passere over Verdens Daarlighed - trængde disse 1801 ind i

Senniens Præstegernæss den 8de September 1803. -
frugteslæsse Streiferier i denn Raafn's. (L: S:)

Et lidet pibende Spøgelse, skrivende sig fra Bæstad Armex anviist Fogden over Benjen og Smålehnene, har Iren for at have Tromsø Fogderie i Tromsø Bye Copiens righed med te af dem tilhørende Lære i Sennien original Passet vedgaer: 11de April 1804.

jeg dølge det Thams Sogn den Skov at have givet den Michel Hauge
N° 1416. B. pro 1804.

Ovennædte Hans Nielsens Udsendte kom recognoscerende langs Strandbredden nord gennem Sennien, uden at finde noget Sted at Finnmarkens smts arkiv - opakke nr. 77 h (1804) jnr. 1416. Ind gennem Malangerfjorden og op til de Nybyggere, som ere boesatte ved MolsElven og Bardø-Elven. Ved at vandre om blandt disse erlige Mennesker med Principalens Piesser, hvilke han deels solgte, deels uddelede gratis, og ved at fortælle dem sildnaende Eventyrer om Talrigheden af det stiftede Samfund, samt ved dagligs kolentibus volentibus at læse og synde for dem, udrettede

Til Biskop M. B. Krogh. d. 1. Febr. 1805.

Efterretning om Sværmeren Hans Nielsen Hauges
Progresser i Senniens Provstie.

Ligerviis som alle Stiftere af nye Secter ikke lader sig nøie med, blot at samle Tilhængere i egen Födegn; saa er Profeten fra Rolfsøen heller ikke blevens staaende inden Thunøe Præstegields Enemærker. - Ud i Verden, saavidt hans Tungemaal kunde forstaes, sendte han fra den Stund han fik sine secteriske Griller, Disciple for at giøre Proselyter. - Efter henved 5 Aars Omflakken i det sydlige Norge - thi Hans Nielsen Hauge gjorde, saavidt jeg veed, i Aaret 1796 Begyndelsen med sit Læreembede siden Udgivelsen af et daarligt Skrift under Titel : Betragtning over Verdens Daarlighed - trængde disse 1801 ind i Senniens Provstie , efterat de i Aaret forhen havde giort nogle frugtesløse Streiferier i denne Provinds.

Et lidet pibende Spögelse, skrivende sig fra Baastad Annex under Trögstad Præstegield i Smaalehnene, har Åren for at have grundfæstet den Hanshougeske Lære i Sennien , og - hvil skulde jeg dölge det ? - Lenvigs Sogn den Skam, at have givet den de første Tilhængere. -

Ovenmeldte Hans Nielsens Udsendte kom recognoscerende langs Strandbredden nord gennem Sennien, uden at finde noget Sted at slæae sig til Roe paa. Omsider böiede han af, og sneg sig ind gennem Malangerfjorden og op til de Nybyggere, som ere boesatte ved MolsElven og Bardo-Elven. Ved at vandre om blandt disse ærlige Mennesker med Principalens Piecer, hvilke han deels solgede, deels uddelede gratis, og ved at fortælle dem allehaande Eventyrer om Talrigheden af det stiftede Samfund, samt ved dagligent ~~on~~ volentibus at læse og synge for dem, udrettede

han inden föie Tiid, at Hovederne begyndte at hænge paa en stor
 Deel af Elvedalens Indbyggere, deres Stemmer sank ned i jammer-
 lige Sørgetoner, dog deres Taler afbrödes idelig af dybe Sukke.
 Med een eller flere af Lærefader Hauges Piecer i Lommen, som de
 paa Reiser og midt under Arbeider maatte tage fat paa og indslu-
 ge noget fromt Galimathias af, troede de sig nu at være omvendte
 og Guds meest velbehagelige Børn. ~~try~~, som det første Preker
 giv Foruden disse andægtige Grimaser visde disse Neofyter sig
 tillige angrebne af en heftig Omvendelsesaand, hvormed de, iv-
 rigere end den hidsendte Apostel, foruroligede enhver, de kom i
 Samqvem med. ~~Fane~~ En stor Deel af disse Galskaber foregik, inden
 jeg fra denne mere end 3 Mile bortliggende Afside af Sognet fik
 Kundskab derom. Ved min Mellemkomst standsede jeg nok for en
 stor Deel Udbredelsen af denne fanatiske Epidemie; men den
 maatte lidet kiende til Sværmeriets Magt, som vilde paastaae,
 at jeg kunde være i Stand til at curere alle slige aandelige
 Syge, som desuden ved idelige Sammenkomster bidroge til alt
 til at forvirre hverandre, og at giøre sig værdige, om det paa-
 fordres, til en Martyrkrone for deres Troe. ~~sic, skyldes~~
~~fra~~ Imidlertid bleve deres begyndte offentlige Sammenkomster, i
 Medhold af Forordn. af 13. Jan. 1741, hemmede, og den ankomne
 Missionær tilligemed nok en anden Omstryger af Hans Nielsens
 Complot, efter den civile Øvrigheds Foranstaltning transporteret
 herfra; men sluppen i Astafjorden kom han tilbage til Molselv-
 dalen, hvor han, under Paaskud at tiene en af Samfundsbrödrene,
 opholdte sig henved 1 Aars Tiid, ~~uden/døg/dt/takke/om/nos/didte.~~
~~try~~ I Følge et Statut mellem disse sig kaldende Brödre og Øststrø,
 hvorefter de idelig rapportere hinanden om deres Samfunds Fremgang,
 rygtedes det snart, hvorledes de her havde Udsigter til at vinde
 nye Troesforvandte. ~~try~~ Dette lokkede Rekrutter af Prædikantere

ble besl:

3*

saavel af Mand- som Qvindekiønnet hertil , for at styrke de vundne , og , om muligt , besnære flere .

Her i Menigheden torde disse vel ikke mere lade sig höre offentlig ; men snege sig dog fra deres egentlige Tilholdssted Bardojorden ned til deres Venner her . Vindingen af Proselytmageriets Arbeider her i Menigheden blev derfor til Slutning heller ikke stor , uagtet det Indtryk , som det første Prækeri gjorde . 2de Mænd med deres Hustruer og 2de ugifte Karle , foruden en Kone , som ogsaa primer efter dem , men som snart vil komme sig igien , have allene af Lenvigs Præstegield svoret under Hans Hauges Fane .

Paa Bardo-Jorden , som sogner under Ibbestad , skal boe 7 à 8 Familier ; disse skal alle have capituleret til Hans Nielsen ; ligeledes nogle faa sørlandske Familier , som have nedsat sig ved Reysvandet under Tranøe Præstegield . - I de andre Præstegielder i Provstiet har han ingen Tilhængere erhvervet .

Efterat jeg saaledes Mår , maaskee med mere Vidtløftighed end fornödent var , har oplyst , hvorledes denne sværmeriske Sect ogsaa her i Provindsen har vidst at indsnige sig , skylder jeg fremdeles , i Følge Deres Höiærværdigheds respective af 24. Ju-lii f. A. at forklare : om disse Haugianere har opvakt Mistil-lid mod Statens første Autoriteter eller mod Lærestanden ?

Det første , troer jeg , saavidt jeg kiender denne Sects Tilhængere her i Menigheden , med Föie at kunne nægte . Men hvad Lærestanden angaaer , da har H. Hauge det tilfælles med alle Sect-magere , at undergrave deres Agtelse og Tillid hos Almuerne .

Hvorledes torde han vel vente at ansees for en Sandheds Herold , naar han ikke ~~midvillde~~ forkyndte , at Præsterne ere Phariseere , Løgnere , Gierrige m. m. ? - Dog - hvad Brøde kan dette være ? Det Skraal : at Præsterne bedrage Almuen , præke Overtroe , stand-

se Oplysnings Fremskridt, med utallige flere Vederstyggeligheder, man har tillagt os, har upaataalt givet Gienlyd fra Hovedstaden til Rigets yderste Grænser. Fra Otto Horrebow til Avissmørerne deres Værker har jo dette været Modetonen? Hvi skulde man tage ilde op, at Hans Hauge støder i samme Basune? At urgere paa dette, naar haint blev stiltiende taalt, anseer jeg for den allerstørste Inconseqvence.

Fremdeles spørger D. H.: om hans Lære har foraarsaget Næringsvirksomhedens Forsommelse og bragt Mennesker til Fortvivlelse eller Modløshed? I Begyndelsen fandt dette rigtig nok Sted, at hans nye Tilhængere antog et nedslaaet Udseende, lode deres Sysler ligge, og hængde idelig i deres Lærefaders Skrifters Læsning. Dog er ingen her bragt til Fortvivlelse eller nogen af de Yderligheder, hvorpaa gyselig Exempler haves i de söndre Egne. - Men deres andægtige Uvirk somhed hørde op fra den Tiid Hans Nielsen selv personlig besøgte dette Land i Aaret 1803. De fik fra nu en anden Skikkelse. Deres til Jorden før vendte Øine seer nu mere frit frem; deres Stemmers sorgelige Lyde hørdes ikke længere; deres Arbeidsomhed fik nyt Liv, og man vil paastaae, at de ere nu driftigere, end de nogensinde før vare. - At dette var en Følge af deres Mesters Formaninger, er umægteligt. Men Sagen er nok denne: Hans Nielsen begyndte med sine sværmeriske Grillers Udbredelse uden at have tænkt paa de vidt omfattende Planer, som hans lykkelige Fremgang gav ham siden Anledning til at lægge. Han selv og hans første Disciple talede i Førstningen med hængende Hoveder og en sorgelig Lyd blot om Menneskenes Fordærvelse, Kiødets Undertvingelse, om Anger og Bod o. s. m. - Deraf det forplumrede Væsen hos de første Omvendte, som sögte at vise sig lige skikkede med deres Lærere, hvilke de i Galskaber endog tildeels overgik.

ble besl:

Men da hans Anhang voxde, begyndte han at applicere Ap. Gj. 4. 32:
at alle Ting skulle være dem tilfælles. Nu indsaae han nok,
at han ikke var tient med uvirksomme Kroppe, som alleene lagde
andægtige Hænder i Kors over hans Skrifter. - ~~Men~~ Arbeidsomhed
maatte indskærpes, Modet oplives, anstrængt Flid prædikes ;
thi - "deres Arbeides Frugter skulde anvendes til den christe-
lige Kirkes Opbyggelse." Saa skriver han selv i et Brev dat.
Kbhvn 10 Aug. 1800 , som findes i et af blandt hans mange Skrif-
ter, under Titel : Christendommens Grunde. Kh. 1800. 8. 1. Heftet.
Fra denne Tiid regner jeg, og ikke uden Grund, den skadelig-
ste Epoke af Hans Hauges hellige Eventyrer. - De, som vilde
ansees for øgte Lemmer af dette Broderskab, skulde nu give Over-
skuddet af deres Arbeides Vinding til Hans Nielsen eller de Ud-
valgte af hans Tilhængere , som han lader streife om, for at
paasee Kassens Bedste. For allevegne at være ved Haanden med
sine Kontrolleurer, etablerede han Handelsstuer i Bergen, hvor
han har 2de, i Gieslingerne i Nummedalen, i Sørvigen sammesteds,
paa Lövöen i Salten. I Trondhjem skal han ogsaa have et saa-
dant Reede. Han har speculeret paa at nedsætte en Factor i
Tromsøe. Hvorfor det ikke er blevet, veed jeg ikke. - Rime-
ligviis har han mange flere Etablissementer, end jeg har Kund-
skab om ; thi kan det tillades een Person at drive Handel paa 6
Steder, hvorfor da ikke paa 10 Gange 6 ? - ~~nødig foremede heribl~~
Men disse mange Handelsloger ere ham da de allerbequemmeste
Anledninger til at drage til sig alt, hvad hans taabelige Til-
hængere kunne undvære fra deres nødtørftige Underholdning. Det
er ved Tingsvidner godtgiort, at hans saakaldte Samfundsbrødre
heromkring have indgaaet den Forening med ham at ville overleve-
re til ham alt hvad de maatte forsiene af Fisk og Tran saavelsom
andre Varer, imod at han skal skaffe dem igien det, de behöve

ble besl:

til Livets nødvendige Underholdning ; men ikke mere , da det
Overskydende af deres leverede Varers Værdi skal nedlægges i
den ~~Kællige~~ fælles Kasse , og ene som det hedder - af Hans Hauge
anvendes til Guds Ere , hans Navns Ophöielse og Menneskers Omven-
delse . - denne store Kapital , man har ved den Tidssak døbt for

Foruden denne snilde Maade at tilvende sig disse daarlige Men-
neskers Velfærd paa , bruger han endnu et andet Middel , som viser ,
hvor meget det er ham om Skillingen at giøre . Han overtaler
Folk til at skille sig af med sine bedste Eiendele , og at levere
Værdien til ham . En saaledes fixeret Giek er hertil ankommen
fra Renneboe eller Ørkedalen , hvilken han havde anvist Tilhold ,
først hos en af Samfundsbrødrene i MolsElvedalen siden paa Bardo-
Jorden . Denne Stakkel havde solgt en der havende Eiendoms Gaard
for 700rd og overleveret Summen til Hans Hauge . Nu lever han
i Armod paa foran nævnte Sted . Jeg er vis om , at slige Exemp-
ler gives i Hobetal i de søndre Egne . - Hans hele Fremgangsmaade viser , at han attræer at spille en
mægtig Mands Rolle ; thi han tænker , som Cromwel - sans comparai-
son - at med Penge og Sværmerie bør man i Længden kunne vinde
Bugt med alle Ting . Endnu bør jeg ikke lade den Myndighed uan-
mærket , som han og de Krabater , der streife omkring for ham , til-
tage sig over de erhvervede Faar . De ikke allene ordinere Tie-
nesteder for deres Siels Tyende ; men anvise endog Fremmede hertil
ankommende af deres Troesforvandte - formodentlig saadanne , som
(lige forhen omtalte Mand) forhen af dem uplyndrede - Tilholds-
steder . Kort : de lade alt , hvad Brødrene have , være under sin
Raadighed . Dette maa være nok for at vise , hvorledes Hans Nielsen Hau-
gespaa den strafværdigste Maade berøver hans daarlige Tilhængere
deres ganske Velfærd og derved beriger sig selv , samt ammasser

ble besl:

sig en Myndighed over dem, som ikke engang tilkommer Landets
constituerede Øvrigheder. Det blender de Bedragne, at det hed-
der : "Det (dem berövede) skal anvendes til Guds Åre etc." Maas-
skee smigre de sig ogsaa med, at de i Nödens Stund kan vente
Hiælp af denne store Kapital, men hvo er dem Borgen derfor ?
Om jeg end vilde antage, at Hans Hauge forvaltede de sammenskra-
bede uhyre Midler uegenyttig ; hvo indestaer for, at hans
Haandtlangere ikke benytter sig af disse fromme Tossers Troe-
skyldighed ? - Hvo controllerer dem ? De Muelighed kan man
dog tænke sig, at nogle af disse Karle, hvor fromme de end fore-
stille sig, bære Masken, for at fylde deres Pung ; men naar de
kun ville dette, er intet i Verden lettere end at udføre deres
Hensigt. Og hvo taber derved ? Vist ikke Hans Nielsen ; thi
han eier ikke en Skiev af alt det Jordegods, alle de Fartöier,
Handelssteder, Pengar, som han gubernerer ; men det vil gaa ud
over de eenfoldige - saa kaldte - Samfundsbrødre. Kan det des-
uden ikke skee , at H. N. kunde fatte Planer , saa overspendte
eller urimelige, at den hele samlede Masse kunde gaae i Löbet ?
Dog - man kan tænke sig mangfoldige mulige Tilfælde , der kunde
tilintetgiøre Samfundets ganske Beholdning. Og monne da ikke
det Almindelige tilsidst bliver den egentlige lidende Deel ? -

Det er derfor höistnödvendigt at forebygge, at ~~Hans~~ Nielsen fremdeles faaer Tilladelser til, som hidtil, uehindret
at besmære og bedrage den troeskyldige Almue. Han har gjort
sig vel fortient til Justitiens Tiltale. Alle Bedragne burde
indkaldes, for at erholde enhver sit tilbage. - De, som löbe
om, enten som Proselytmagare eller Landptangere i hans eller Sam-
fundets Krænder, maatte henvises hver til sin Egn, og der hensæt-
tes i Tieneste. Ingen, slet ingen af dem maatte have Tilladelser
til at blive under noget Slags foregivende Paaskud tilbage paa

de fremmede Steder, hvor de have sneget sig hen, og nu tildeels under det bedragende Paaskud at være i Tieneste, opholde sig. -

Det vil Enhver indsee, at man under denne Fremgang bør vogte sig for alt, hvad der kan ligne Forfølgelse ; thi det vilde da gaae, som med confisqverte Böger, at Sværmeriet vilde vinde i Yndest og Tilhang. Men ovennævnte troer jeg dog vil være en Forsigtighed, som er uundgaaelig. I øvrigt maatte Forordn. af 13. Jan. 1741. §§. 13. 16. og 17. indskærpes , og naar især den sidstanførte §. kunde blive overholdet, troer jeg mig overbevist om, at dette Sværmerie vil, ~~som al anden Sygdom~~ forsvinde. Men Øvrigheden maatte ikke allene indskærpes med mere Aar-vaagenhed end hidtil at efterspore dem, som streife Landet igien- nem deels med og deels uden Pas , ogsaa de,hvis Embede det er , at udstede Passer for Reisende, maatte paalmegges at undersøge ; hvorfra saadanne Mennesker komme ; om de have Præste Attester , hvorpaa det ved slige Leiligheder oftest intet reflecteres ; hvad ~~Erinde~~ de have o.s.v. forinden dem gives Pas. Overalt maatte Stedet , hvorhen de agte sig, nøiere angives i Passet ; thi f. E. et Reisepas til Nordland er jo et Frihedsbrev til at gien nemstryge hver Vraa i denne vidtløftige Provinds, og bliver visselig ofte brugt som en Beskyttelse for mangen Skielm , som her intet andet ~~Erinde~~ har, end at begaae Tyverier og allehaande andre Skalkhedsstreger. Præstegieldet og ikke Amtet eller Fogderiet maatte anføres ; thi Ebhver ørlig Reisende maa dog sponneres at vide, til hvilket Sted han agter sig hen. Endelig burde vel Ingen have Frihed til at stryge omkring i Landet paa et Pas, som er ett ja flere Aar gammelt. -

For et Land, som Nordlandene , hvor Mandfolkene ikke allene om Vinteren ; men ogsaa paa andre Tider af Aaret, ere længe borte fra deres Hiem, er det en höistnödvendig Sag at forebygge ,

at Landstrygere gives Frihed til at streife omkring, og plyndre Almuen , deels som Tiggere, deels som kloge Mænd, deels under Navn af at ville reise hen til et foregivet Sted, hvorved de ingen anden Hensigt have, end at leve et örkeslöst Liv paa den Stakkels Almues Bekostning , som de alt for vel veed, er bange for saadanne Karle. ~~BOK~~ Jeg beder ærbödigst , at denne Sag maa forestilles paa vedkommende Steder, at en strængere Orden i Henseende til Passers Udstedelse og Landstrygere maatte befrie dette Land fra alt det Pak, som deels til Fods langs Strandbredden, deels complotviis i Baade, giennemstryge Landet og anstifte Uordener. Hans Hauges Disciple, som gave mig Anledning til denne Digression, ville med det samme holdes ude herfra. - 1. FOR-
varing.

[Senja prostearkiv - prost Bergs kopibok 1804-1818 pag. 34.]

Krogh

til

Hr Foged Kilsen

S & P. J. 1816 n° 971.

Sedvantheden av Hellige Skriften blev
doktor Hauge's Predication af 17de Februar 1816.
(Bergs kopibok s. 427.)

KULDEKOPPER M.M. - RELIGIØSE OG KIRKELIGE FORTHOLD (1830-1886). PRESTER, PREDIKANTER,

ble besl:

28. August 1816

Til Amtet

Til Følge Amtets Ordre i Skrivelse af 1te dennes om at opgive de af Hans Milisen Hauge tilhørende og seqvestrerende Skrifter. Foranlediget en fra Hans Milisen Hauge til Regjeringen indkommen Ansögning, om at erholde hans i Følge Placaten af 5te Julii 1805 seqvestrerede Skrifter extraderede, har Regjeringens 2^{det} Departement udbedret sig ved Amtets Foranstaltung opgivet, hvilke Embedsmænd der maatte have deslige Skrifter i Bevaring og hvor mange af hvert Slags ; adesaarsag jeg herved maae anmode Hr Fogden om behagelig, det snareste mueligt, at ville tilstille Amtet en specificeret Fortegnelse over de af benevnte Skrifter som hos Dem maatte være beroende i Forvaring. -

9. Da Finmarkens Amtskontoir den 1 ^{ste} August 1816. -	2 -
10. Middag Lovkundskab for den norske Landstidt Krogth	1 -
11. Avislysing til engle Sprøg i Bibelen	5 -
12. Korteliale Levnets-Regler	57 -
13. Hr Foged Nilson til Guds Børns Santale med Skaberon	6 -
14. En Sandheds Bekjendelse om Saligheds Sag	45 -
15. Det ny Testamente spækryphiske Bøger	14 -
16. Udtog af Doktor Thuleris Omvendelses Historie	9 -

17. Schriften av Haugz Skefter ble haft ud Konglig Resolution af 14de June 1816

(Bæk: H.U.S. o. 427)

[Konge og Trondh. Fogdæarkiv - Kopibok 1816]

J.N° 571.

28. August 1816

Jesu Christi Forklaring i
Sjælen

Til Følge Amtets Ordre i Skrivelse af 1ste dennes om at opgive de af Hans Nilsen Hauge tilhørende og seqvestrerende Skrifter, har jeg pligtskyldigt at mælde at her ved Foged Arkivet befindes 2de Tønder fulde af samme, og bestaar i følgende :

1. Jesu Christi Forklaring i Sjælen	- - - - -	17 Ex:
2. Betragtning over Verdens Daarlighed	- - - - -	63 -
3. De sande Christnes udvalgte Psalmebog	- - - - -	74 -
4. Christendommens Lærdoms Grund	- - - - -	38 -
5. Forsøg til en Afhandling om Guds Viisdom	- - - - -	19 -
6. Den christelige Lære	- - - - -	33 -
7. Christelige Levnetsregler	- - - - -	17 -
8. Forklaring over Loven og Evangelium	- - - - -	10 -
9. De Enfoldiges Lære og afmægtiges Styrke	- - - - -	2 -
10. nyttig Lovkundskab for den norske Landmand	- - - - -	1 -
11. Anviisning til nogle Sprog i Bibelend Skaber-en	- - - - -	5 -
12. Evangeliske Levnets-Regler	- - - - -	57 -
13. Betænkning til Guds Børns Samtale med Skaber-en	- - - - -	6 -
14. En Sandheds Bekjendelse om Saligheds Sag	- - - - -	45 -
15. Betragtning over Fader-Vor	- - - - -	14 -
16. Det ny Testamentes apokryphiske Bøger	- - - - -	11 -
17. Udtog af Doktor Thoulerii Omvendelses Historie	- - - - -	9 -
18. En liden Sag, skrevet i de urolige Dage af Lars Nilsen Haastrop befordret til Trykken af Hans Nilsen Hauge	- - - - -	12 -

[Senja og Tromsø fogedarkiv - kopibok 1814-1816 pag. 186]

8
433

KULDEKOPPER N.M. - RELIGIØSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRÆSTER

ble besl:

Jesus Christi Forklaring i

Sjælen: folien

Do.

- " = Ole Peder Ryg Ørbenken
 Do Ada Peder Pedersen Leengen (?)
 Do Chr Christian Nilsen Sæter
 Do _____
 Do _____
 Do _____
 Do Mad Iver Westgaard
 Do Math _____
 Do Guld _____
 Do Sia Anders Andersen Laxvandet
 Do _____
 Do Jen Benjamin Torbersen Oldra
 Do Lars C. Pettersen
 Do Jon Nilsen
 Do Ole Lars Pedersen Ridalen
 Do Peder Nilsen aufsuss
 Do Jørgen Erichsen Naveren
 Do Johannes Heinrichsen Nordstrømmen

17 Ex.

- Do Enoch Torbersen
 Do Esaias Enochsen
 Do Jngbor
 Do Peder Pedersen Gaare
 Do Anders Andersen Mørknes i Balsfjorden
 Do Erich Erichsen Kjærresnes
 Do Kjerstina Josepsdatter Storsteenneset
 Do Tron Henriksen Skjerstad
 Do Kjerstina Josepsdatter Storsteenneset
 Do Feder Amundsen Sollien
 Do _____
 Do Strømme Christophersen
 Do Johannes Monsen
 Do Ole Olsen
 Do _____
 Do Jon Simesen Allen
 Do Kjersten Andersdatter
 Do _____
 Do Gjermund Olsen Gulhav
 Do _____
 Do Sima Olsen
 Do Jacob Olsen
 Do Caspar Hartvigsen lille Schulkevaag
 Do _____
 Do Jens Poulsen Wichen
 Do _____
 Do Nials Jacobsen Moe
 Do Ole Jacksen Sultenvig
 Do Jngbor Olzdr.
 Do _____
 Do _____
 Do Halvor Jonsen
 Do Nils Halstensen Gulhav
 Do Lars Kloven
 Do _____
 Do Beret Bilsdr.
 Do _____

ble besl:

(1)

Betrægtning over Verdens Daarlighed

- " - Jon N. Solien
Do Ole Toresen Rørbonken
Do Adam Hansen Balsfjordsted
Do Christian Thommesen
Do
Do
Do
Do
Do Mads Torberson
Do Mathias Mathisen Kjærresnes
Do Guldbbrand Olsen Brandskognes
Do Elias Scheldnes
Do
Do Jens Paulsen Wichen
Do Lars Persen Broderstad
Do
Do Ole Lassesen Fagerlidalen
Do Peder Nilsen Kauisnes
Do Jver Erichsen Naveren
Do Johannes Henrichsen Nordströmmen
Do
Do Enoch Torbersen
Do Esaias Enochsen
Do Jngebor
Do Peder Pedersen Gaare svold
Do Anders Andersen Marknes i Balsfjorden
Do Erich Erichsen Kjærresnes
Do Kjerstina Josepsdatter Storsteennessel
Do Tron Henriksen Skjerstad
Do Kjerstina Josepsdatter Storsteennessel
Do Peder Amundsen Sollien
Do
Do Strømme Christophersen bivig
Do Johannes Monsen ultenvig
Do Ole Olsen
Do
Do Jon Simesen Allen Naveren
Do Kjersten Andersdatter
Do
Do Gjermund Olsen Gulhav
Do
Do Sima Olsen en Lerbeckmoen
Do Jacob Olsen
Do Caspar Hartvigsen lille Schulkevaag
Do
Do Jens Poulsen Wichen lidalen
Do
Do Niels Jachobsen Moe
Do Ole Jsaksen Sultenvig
Do Jngebor Olsdr.
Do
Do
Do Halvor Jonsen
Do Nils Halstensen Gulhav
Do Lars Klöven osted
Do
Do
Do Beret Nilsdr.

ble besl:

(1)

[De sande Christnes udvalgte Salmebog]

De sande Christnes udvalgte Psalmebog

Do Gørresund Gjens Blæsfjord
Do Bardon Olsen Broderstad
Do Jørgen Jacobsen Sønderskov
Do Hans Christensen Medby
Do Trondhjemskirken Halsnaa
Do Nils Jonsen Kaarvig
Do Jens Poulsen Wichen
Do _____
Do Hans Mortensen Nordstrøm
Do Amundsen Lillehaugen
Do Jacob Jørgen Jørgen Nordstrøm
Do Ingebrigitt Israel Ord
Do _____
Do Nils Michelsen Kilingen
Do _____
Do Birich Michelsen Kimmenes
Do Jacob Olsen Pusholmen
Do Amund Olsen Olsborg
Do _____
Do Christen Nielsen Rosvold
Do Ole Olsen Sörström
Do Elias Scheldnes
Do _____
Do Thomas Mortensen Nordstrøm
Do Hans Larsen Grunnes
Do _____
Do Jørgen Je Bernhof Dybvig
Do Ole Jacobsen Sultenvig
Do _____
Do Halvor Arnesen Slagstad
Do Sophia Larsdatter Navern
Do _____
Do Guldbbrand Olsen Brandskognes
Do _____
Do Tron Henrichsen Schjærstad
Do Hans Jonsen Lerbechmoen
Do _____
Do Mathias Jonsen
Do Hans Jonsen
Do Ole Lassesen Fagerlidalen
Do Ingebor Olsdatter
Do _____
Do Ole Holme
Do _____
Do Rari Olsdr. Olsborg
Do _____
Do Peder Amundsen
Do Fruestad
Do _____
Do _____

KUNDFORPFR. N.W. - RELIGIASSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER. 1-1
105.

ble besl:

(2)

Den christelige Lære
[De sande Christnes udvalgte Salmebog]

- Edvard Sparbos Novisen
Do Do Christian Olsen Balsgjord
Do Anders Larsen Øvre Rosvold
Do Do Jon Halvorsen Findsætter
Do Do fra Ole Christophersen Slungaard
Do Do Larsen Larsen Steenland
Do Do Gregus Sandnes
Do Do Hans Johannessen Laxeboten
Do Do Anders Andersen Marknæs
Do Do Johannes Henrichsen Nordstrømen
Do Do Thomas Olsen Rogsfjorden Broderstad
Do Do Mathis Mathissen Kjærresnes
Do Do _____
Do Do Erich Erichsen Kjærresnes
Do Do Niels Jacobsen Moen en Tagholmbugt
Do Do Per Olsen Hemmingjor

74 Exp.
Do Simon Haugen Jensen Finsæter
Do John Johannessen Wasjorden
Do Tron Henrichsen Schjmstad
Do Amund Olsen Olsborg
Do Thomas Pedersen Leerbogen
Do _____
Do TMris Henrichsen Hemmingsjorde
Do Ole Larsen Berg
Do _____
Do Per Amundsen Sollien
Do Feder Larsen Seljeskog
Do _____

33 Exp.

KULDEKOPIER N.M. - RELIGIØSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886) PRESTER, 17.1.1985.

Den christelige Lære

- "- Edies Sparboe Tovigen
 Do Mons Olsen Kofjord
 Do Thomas Nilsen Aae
 Do _____
 Do Lasse Lassesen Steenland
 Do _____
 Do Peder Pedersen
 Do John Jngebrightsen Laxfjord
 Do _____
 Do Gulbrand Olsen Brandskognes
 Do Strømme Christoffersen Broderstad
 Do Andreas Svendsen Knudstrand
 Do Bardon Olsen Broderstad
 Do Peder Pedersen
 Do Engebright Jsraelsen Tagholmbugt
 Do _____
 Do Per Olsen Hemmingjor
 Do Simon Haage[n]sen Finsæter
 Do John Johannesen Wasjorden
 Do _____
 Do Tron Henrichsen Schjæstad
 Do Amund Olsen Olsborg
 Do _____
 Do Thomas Pedersen Leerbogen
 Do _____
 Do Tøris Henrichsen Hemmingsjørde
 Do Ole Larsen Berg
 Do _____
 Do Per Amunden Sollien
 Do Peder Larsen Seljeskog
 Do _____
 Do Edies Sparboe Andreassdr. Stangnes
 33 Exp.
 Do _____
 Do _____
 Do _____

ble besl:

Christendommens Lærdoms Grunde.

-" Elen paa Tranö
Do _____
Do Ana Martha Olsen Sommerbakken
Do Ole Holm Larsen Findsæter
Do _____
Do Simon Haagensen Finsæter
Do _____
Do Mons Olsen Teinskier
Do _____
Do Enoch Torbersen
Do Hans Christian Hinberg
Do _____
Do _____
Do Simon Haagesen Findsæter
Do _____
Do Tron Henrichsen Schjefstad
Do _____
Do Ole Andersen Broderstad
Do Petter Mathisen Kjærresnes
Do Anders Andersen Laxvandet
Do Anna Erichsdatter Berg
Do Thomas Nilsen Rosvolden
Do Halvor Jversen Moisnes
Do Anne Magret Eliasdatter Ber
Do _____
Do Erich Erichsen Kjærresnes
Do _____
Do Jon Nilsen Sollien
Do Barbroe Andreasdr. Stangnes
Do _____
Do _____
Do _____
Do _____
Do _____
Do Ole Zacariassen
Do Tomas Nielsen Rosvold

ble besl:

Evangeliske Levnets Regler.

"- Jens Hind
Do Peder Holm
Do Niel Halstensen Gulhav
Do _____
Do _____
Do _____
Do _____
Do Tollef Olsen Sommerbakken
Do _____
Do Lars Jversen Findsætter
Do Anna Henriksdtr. Røgsfjord
Do _____
Do Niels Halsteensen Guldhav
Do _____
Do _____
Do _____
Do _____
Do Jens Christensen
Do Peder Larsen Finsen
Do _____
Do _____
Do _____
Do _____
Do Maria Mathiasdtr.
Do Elen Nielsdtr Naveren
Do Elen Josepsdtr
Do Ole Hansen Qvitberg
Do _____
Do Niels Olsen Molsnes
Do Lars Jversen Findsætter
Do Lars Persen Brostad
Do _____
Do Christine Maria Olsdatr
Do _____
Do Marith Larsdtr Molsnes
Do Karen Lovangsnæs
Do _____
Do _____
Do _____
Do _____
Do _____
Do Ole Zacariassen
Do Tomas Nielsen Rosvold

ble besl:

"Kort Fremstilling af Lars Iversen Kjeldmos Liv og Levnet",
Manuskript i Forf's Besiddelse. "Religiøse Følelser", Pag.
71-74. Haugianerne i Maalselven ere, som bekjendt, omtalte
baade i Bloms og Lunds Reiseskildringer ; navnlig den Sidste
har i høi Grad forvrængt det virkelige Forhold.

[A. Chr. Bang : Hans Nielsen Hauge og hans Samtid s. 337.]

KULDESKOPIER N.M. - RELIGIØSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886) PRESISTER 17.1.1955.

Duplicat

Tid

Hr Amtmanden i Finmarkens Amt :

Medforsyningen til det ene lidetid i kunde foretaget til visse
I Møde af Maalselvens Fattigkommissjon den 23de Marts dette
År tilførtes Følgende Forhandlingsprotokollen :

"4. Adskillige Familjeforsørger lade det mangle paa at söge
stadig Arbejdsfortjeneste, hvoraf følger indtrædende Mangel
paa det Fornødne for Deres og Nödvendigheden af Fattigvæsen-
nets Mellemkomst. Man finder det meget fornödent, at en
vis lovlig Tugt herkunde udöves, maa ske nærmest ved en eller
anden Forføjning efter Fattiglovens § 72 ; men man er, netop
for Saadannes Vedkommende og med Hensyn til Ivrærskættelse af
Tvangsforholdsregler, ikke sikker områden lovlige og hensigts-
mæssigste Fremgångsmaade.

Beslutning :

uden Ordføreren henvender sig til Amtmanden med Anmodning om
Vejledning for Fattigkommissjonen til den rette og hensigts-
mæssigste Fremgangsmaade i fornævnte Henseende."

Undertegnede Ordfører skal ærbödigst tillade sig, til Tyde-
liggjørelse af Spørgsmalet, at fremstille et enkelt virkeligt
Tilfælde.

En Inderst nede i Maalselven i sine bedste Aar og arbejds-
dygtig samt med liden Familie har god Lyst til at skaffe sig
en betydeligere Fortjeneste, f. Ex. ved at faa et S.ykke Skov
oppe i Dalen til at "drive ud", og arbejder under saadanne og
lignende lovende Arbejdsvilkaar ret dygtig ; men ofte, naar
om Vinteren Fortjenesten bliver ringere (c. 12 ss. Penge eller
Penges Værd foruden Kosten) paa Natogaardene, eller den maa ta-
gesei Form af Hugst af Favneved paa fjernere Sted til 1 o. pr
Favn foruden Kosten , synes han, at han ikke kan forsørge Fa-
miljen afien saadan ringe Fortjeneste og sidder heller i læn-
gere Tid hjemme, kun beskjæftiget med at "drage Ved til Huset",
hvilket vistnok möjefulde Arbejde ogsaa anføres som Grund til,

bale besl:

2

at han ikke kan komme ud paa Arbejdsfortjeneste, endskjønt
Vedforsyningen til det ene Ildsted jo kunde foregaa til visse
Tider, saa at mere Ved blev bragt pas engang, og Udenarbejdet
drives derimellem.

Om end Fattigkommissæren - og vi har der en baade hjælp-
som og forstandig Fattigkommissær - purrer ham ud, fordi han
ser, at han og Familjen tårer paa det Sidste og der allerede
bliver Smalhans , bliver Manden siddende og hjælper sig saavidt
muligt ved Borg , indtil Fattigunderstøttelse maa söges, hvil-
ken Fattigkommissjonen atter efter Loven har vanskeligt for at
tildеле en arbejdsvær Mands, og ialfald ikke vel kan meddele
uden mod Refusjon. Naar saa den rette gode Arbejdstdid kom-
mer - paa Aannerne, da der er c. 36 s. foruden Kosten pr Dag
- skal Gjælden fra Vinterenklaerer, og der bliver ialfald
Intet til Klæder for den atter kommende Vinter. Den strænge
Inddrivelse af Gjæld til Fattigkassen vil sandsynlig drage ef-
ter sig ny Understøttelse ; thi mens man tugter Manden , kan
man ikke lade Kone og Børn sulte. Her bliver da Spørgsmalet:

Kan Fattigkommissjonen i Medhold af Fattiglovens § 72, naar
en Mand, som jævnlig har maattet ty til Fattigvæsenet, sidder
ledig og uden tilstrækkelig Grund vægrer sig ved at modtage den
eftersomstændighederne rimelige Arbejdsfortjeneste, som tilbydes
ham, med lovlige Twang anvise ham et bestemt Arbejde med sikker
Fortjeneste, og skal der, for at tvinge ham til at tage dette
Arbejde, en Amtsresolution til, eller kan Fattigkommissjonen
ved Henvendelse til Fogden gjennem Lensmanden faa Vedkommende
hensat til det bestemte Arbejde ?

Fattigkommissjonen, som ofte har følt Savnet af en ordnet
Arbejdsanstalt , har en stærk Formodning om , at en Forføjning

bile besl:

3

som den omspurgte eller en lignende ikke alene vilde kunne i
mangt Tilfælde gjøre en Fattigunderstøttelse overflædig , men
ogsaa tjene til gavnlig Tilskyndelse for flere Familjeforsør-
gere.

Man haaber ialfald , at det høje Amt ikke vil tage det
ugunstigt op , at man har tilladt sig denne Henvendelse.

Maalselven 18 Mai 1865

For Fattigkommissjonen

Erbödigst

J a c o b B r u n

[Finnmarkens Amt - J.nr. 2059/65.]

bile besl:

Skole

KUDEKOPPER N.M. - RELIGIØSE OG KIRKELIGE FORHOLD (1830-1886). PRESTER. 1-1.

Beretning

om

Maaelselvens folkeskoler

for

femaaret 1901—1905.

(Udgivet af skolestyret).

Hamar.
Norsk skoletidendes bogtrykkeri.
1906.

I. Skolestyret.

Aar	Formand	Næstformand	Lærernes representant
1901	Lensm. A. Walderhaug	Sognepr. P. C. Celius	O. Uhlen
1902	Lærer Andr. Bakke	Lensm. A. Walderhaug	Andr. Bakke
1903	Do.	Do.	Do.
1904	Lærer J. R. Sandnæs	Do.	J. R. Sandnæs
1905	Do.	Do.	Do.

Skolestyret har i femaaret bestaaet af sognepresten, herredets ordfører, lærernes repræsentant og 21 kommunevalgte medlemmer.

II. Lærerpersonale og lønninger.

Navn	Uddannelse	Naar ansatt	Folkesk	Samlet løn pr. uge	Detaljere	Aldebets tilleg	Ann.
			Bestiller paas op's.	Læn	skoleugter	best. læn pr. uge	
P. M. Lilleeng	Tromsø sem. 1862	1862	Fast	24	21,27	1017,38	Kirkens, ved hovedst., bruger af Kirkes. ved klokkergaard.
Andr. Bakke	Do. 1866	1866	Do.	32	21,27	1080,94	425,00 Kirkens. i Øverbygden.
Andr. Bakke	Do. 1872	1872	Do.	32	21,27	1105,71	425,00
O. Uhlen	Do. 1879	1879	Do.	33	21,27	1095,30	425,00
L. Aareen	Do. 1884	1884	Do.	34	20,00	1071,97	425,00
J. R. Sandnes	Voldens lærersk. 1879	1879	Do.	35	21,27	1151,73	425,00
Edu. Kjil	Tromsø sem. 1886	1887	1890	Do.	30	20,00	991,70
S. Stensland	Do. 1890	1892	Do.	36	20,00	1005,04	325,00
A. Ellevold	Do. 1895	1896	1895	Do.	38	20,00	951,00
Olaf Treivold	Do. 1900	1900	1900	Op's.	41	20,00	876,73
Nanna Sivertsen	1858 Lærerindepr. af 2 gr. Tronss 1884	1885	1892	Do.	30	16,00	720,00
Brita Sylte	1872 Lav. lærerpr. Levanger sem. 1886	1886	1896	Do.	35	16,00	680,00
							120,00

I lærerpersonalet er ingen forandring indtrædt i femaret.
Kommunen udredt pension til lærerankerne Marvin Kreutzer og Marit Larsen med kr. 50,00 aarlig til hver.

III. Elevantallet.

Skolens navn	1901			1902			1903			1904			1905		
	Gutter	Piger	Tils.
Maalsnes 1 kl.	7	10	17	10	10	20	9	10	19	7	12	19	8	11	19
2 -	10	10	9	9	18	9	12	21	8	12	20	7	12	19	7
Luneborg 1 kl.	12	8	15	10	8	18	10	10	20	9	11	20	7	12	19
2 -	10	14	24	9	11	20	12	10	22	14	8	22	11	9	20
Holmen 1 kl.	12	18	30	13	17	30	10	18	28	7	17	24	10	17	27
2 -	15	12	27	13	12	25	9	11	21	8	13	21	10	16	26
Fagerfjeld 1 kl.	9	13	22	10	10	20	13	9	22	7	8	15	9	8	17
2 -	13	10	23	8	11	19	8	10	18	11	12	23	12	12	24
Rosvold (fællessk.)	11	7	15	12	10	22	11	11	22	12	12	24	10	12	23
Renfjeld (do.)	11	15	26	7	13	20	8	14	22	11	12	23	11	11	22
Lerbækmo 1 kl.	10	9	19	17	8	25	18	10	28	15	7	22	8	12	20
2 -	9	17	26	6	12	18	5	18	23	8	15	23	13	12	25
Storjord 1 kl.	11	9	20	11	10	21	11	11	22	8	10	18	12	9	21
2 -	6	10	16	9	9	18	9	7	16	10	7	17	10	7	17
Moen 1 kl.	10	11	21	8	11	19	8	8	16	10	9	19	9	8	19
2 -	12	10	22	12	10	22	10	9	19	9	9	18	11	7	20
3 -	16	13	29	12	16	28	13	14	27	16	18	31	13	4	5
Sollid (smaask.)	9	2	11	9	2	11	9	2	11	9	3	12	4	10	9
Tagelvdal (fællessk.)	14	8	22	13	9	22	9	8	17	13	8	21	13	10	23
Rognmo 1 kl.	14	11	25	14	13	27	9	8	17	9	7	16	7	9	16
2 -	8	4	12	3	5	8	5	4	9	6	6	12	6	7	13
Foslid 1 kl.	8	4	12	3	7	5	4	9	5	4	9	8	17	8	17
2 -	3	4	7	5	4	9	6	8	14	9	12	23	10	13	23
Myre (fællessk.)	7	8	15	7	8	15	6	6	11	11	12	23	10	8	18
Fagerlidal 1 kl.	8	14	22	9	13	22	14	11	25	11	12	23	10	13	23
2 -	8	14	22	9	13	22	4	5	9	3	4	7	4	2	6
Fosmo (smaask.) 1 kl.	9	13	22	10	10	20	9	8	17	11	9	20	10	9	19
Bakkehaug 1 kl.	10	11	21	7	16	23	12	14	26	15	12	27	14	14	28
2 -	11	15	26	15	11	26	12	11	23	12	10	22	11	8	19
Nordmo 1 kl.	11	15	26	15	11	26	11	12	21	9	12	3	20	15	11
2 -	12	12	24	14	11	25	12	9	21	11	13	24	14	13	27
Kirkedalen 1 kl.	10	7	17	9	10	19	13	15	28	11	13	24	14	9	14
2 -	5	5	10	5	6	6	11	4	5	5	5	8	13	7	14
Nergaard (fællessk.)	7	8	15	6	8	14	4	9	13	5	9	14	5	9	14
Bjerkeng 1 kl.	5	5	10	5	6	6	6	10	5	5	13	5	8	13	7
2 -	5	6	11	4	6	10	5	11	6	4	10	5	3	8	7
Øvergaard 1 kl.	4	8	12	5	6	11	3	9	12	3	9	12	3	10	13
2 -	5	5	13	3	9	12	3	14	6	4	10	5	8	13	9
Dividal (fællessk.)	9	4	13	11	3	14	7	10	4	7	11	4	6	10	5
Rostaddal (do.)	4	7	11	3	7	10	4	7	11	4	6	10	5	6	11
Tilsammen	343	354	697	336	359	689	337	358	695	344	356	700	343	368	711

Antallet af herredets undervisningsberettigede børn var

i 1901	712,	hvoraf	350	gutter	og	362	piger;	7	undervistes	privat.
i 1902	715,	—	356	—	—	359	—	8	—	—
i 1903	725,	—	353	—	—	372	—	6	—	—
i 1904	712,	—	352	—	—	360	—	6	—	—
i 1905	741,	—	368	—	—	373	—	5	—	—

IV. Skolesegning og forsemmelser.

A. Antal skoledage.

Skolens navn	1901	1902	1903	1904	1905
Maalsnes	2129	2275	2179	2242	2089
Luneborg	2274	2212	2466	2397	2208
Holmen	3980	3871	3408	3180	3762
Fagerfjeld	2406	2278	2348	2383	2212
Rosvold	1260	1540	1518	1680	1540
Renfjeld	1412	1239	1294	1356	1319
Lerbakmo	3195	3182	3570	3150	3479
Storjord	2145	2155	2106	2227	2386
Moen	4806	4626	4176	4554	3996
Sollid	549	549	549	648	486
Tagelvdal	576	576	576	664	1152
Rognmo	1648	1768	1853	1809	1744
Foslid	1112	1069			
Myre			540	656	728
Fagerlidal	1922	2113	1893	2137	2045
Fosmo			486	378	324
Bakkhaug	2454	2491	2537	2235	2544
Nordmo	2311	2554	2394	2546	2645
Kirkedalen	2419	2596	2807	2856	2979
Nergaard	1080	1008	936	1008	1008
Bjerkeng	1260	1260	1320	1260	1380
Øvergaard	1480	1367	1286	1208	1203
Rostaddal	550	560	532	549	564
Dividal	624	686	625	602	654
Tilsammen	41592	41975	41397	41725	42447

Maalselvens folkeskoler.

B. Forsomte skoledage.

Kredseses navn	1901				1902				1903				1904				1905			
	Tilsammen			Af sygdom	Tilsammen			Af sygdom
	Anden gld. gr.	
Maalsnes	224	128	49	245	186	44	169	60	44	146	33	20	140	49	40					
Lunneborg	197	76	34	230	123	45	274	157	41	212	114	20	228	87	56					
Holmen	768	68	10	897	72	88	335	54	14	524	82	4	477	136	28					
Fagerfjeld	404	64	70	294	66	47	266	187	19	225	79	19	238	121	8					
Rosvold	65	12	7	81	12	41	101	43	53	124	39	30	159	30	63					
Lerbækmo	222	86	123	230	130	89	123	62	61	275	237	35	244	156	70					
Storjord	105	30	69	145	73	71	191	98	87	121	79	30	74	36	22					
Renfjeld	122	25	89	121	82	24	64	17	43	55	12	20	66	12	28					
Sollid	26	6	20	31	14	17	22	6	16	40	17	28	25	13	12					
Tagelvdal	51	9	89	84	21	42	137	69	47	105	28	56	178	53	91					
Moen	120	76	44	98	59	29	116	88	88	98	59	34	88	67	21					
Rognemo	120	23	96	90	51	39	143	77	66	138	68	56	126	56	68					
Foslid	47	25	22	58	36	17														
Myre								4	4	0	24	9	15	18	8	4				
Fagerlidal	883	77	304	308	185	123	125	50	75	204	118	86	208	55	153					
Fosmø									23	17	16	6	6	0	5	0	5			
Bakkehang	209	90	119	149	68	75	124	63	58	85	44	41	126	78	44					
Nordmo	182	85	46	153	180	23	216	156	56	144	88	58	195	92	103					
Kirkedalen	173	90	80	142	127	15	145	112	80	174	102	68	208	106	89					
Nergaard	98	38	60	77	27	50	80	40	40	75	30	45	90	40	50					
Bjerkeng	112	50	62	90	40	50	110	50	60	115	40	75	108	25	78					
Øvergaard	113	54	57	113	77	36	84	16	18	68	29	31	41	9	22					
Rostaddal	5	3	2	10	10	0	8	5	3	5	5	0	52	43	9					
Dividal	26	12	14	31	28	8	34	13	9	9	8	2	40	30	10					
Tilsammen	3542	1102	1416	8222	1567	918	2874	1441	890	2962	1304	768	2909	1302	1069					
Forsommelsespt.	8,41			7,67			6,9			7,09			6,87							

V. Undervisningen.

A. Timefordelingstaller.

Fag	Udelt skole		2-delt skole		3-delt skole		
	1ste afdeling	2den afdeling	1ste klasse	2den klasse	1ste klasse	2den klasse	3die klasse
Kristendomskundskab	7	9	8	9	8	8	8
Norsk	8	7	8	7	8	8	8
Regning	5	6	5	6	5	6	7
Geografi		2		2		2	2
Historie	3	2	2	2	2	2	2
Naturkundskab		2		2		2	2
Skrivning	5	4	5	4	5	4	3
Sang	2	2	2	2	2	2	2
Tegning	—	2	—	2	—	2	2
	Tils.	30	36	30	36	30	36

B. Lærebøger.

Religion: Luthers lille katekismus, Pontoppidans forkl. (den forkortede udgave ved H. U. Sverdrup). Vogts lille bibelhistorie, det nye testamente og Landstad salmebog.

Norsk: Barnets første bog af Hedevig Rosing, Rolfsens læsebog (landsma. og bogn. udg.) og Hofgaards grammatik med retskrivningsregler.

Regning: Nicolaisens regnebog for landskolen.

Geografi: Horns lærebog i geografi for landsskolen.

Historie: Petersens Norges-historie (mindre udgave ved Dr. G. Storm).

Naturkundskab: Reusch. Naturkundskab nr. 2.

Skrivning: Normalskrivebogen.

Sang: Lindemans koralsbog og H. Mo's syngesplan.

Tegning: Folkeskolens tegnebog.

Samtlige 2den og 3die klasses børn undervises i tegning.

Børnenes skriftlige arbeider affattes på bogmaal; landsmaal læses i den udstrækning læsebogen tillader.

I Rosvold, Renfjeld, Tagelvdal og Nergaards fællesskoler undervistes 12 uger, i Myre fællesskole 10 uger og i de øvrige fællesskoler samt sma-skoler 9 uger aarlig. I delt skole gaves der i Holmen, Storjord, Lerbækmo og Moens kredse 12 og i de øvrige kredse 10 ugers undervisning aarlig pr. klasse.

VI. Skolebygninger.

Skolehuse med klasseværelse, lærerværelse og gang er i fem-aaret opført i Øvergaards og Fagerridals kredse, begge beregnede paa 30 barn.

Indbefattet de i forrige indberetning nævnte er skolebygningernes antal nu 14. Deres opførelse er bekostet af vedkommende kredse med bidrag af amtet. I de kredse, hvor skolehus endnu ikke er bygget, holdes skolen i leiede lokaler, hvorfra fornemmelig et par er mindre tilfredsstillende.

Kun en af lærerne — kirkesangeren ved hovedkirken — har skovæsenet tilhørende bolig med jordvej.

VII. Undervisningsmateriel og bogsamlinger.

I fem-aaret er anskaffet en del karter, glober, zoologiske billeder og kuglerammer for et beløb af kr. 334,89.

Ved Moens, Bakkehaugs, Nergaards, Bjerkengs, Øvergaards, Rostaddals, Dividals, Myres og Rognnoss skoler er oprettet barnebogsamlinger med tilsammen 258 bind. Børgerne har som regel været flittig benyttet.

VIII. Skolevæsenets regnskab.

A. Udgifter:

	1901	1902	1903	1904	1905
a. Lønninger	7837,50	7657,35	7668,46	8062,60	7774,45
b. Undervisningsmidler og inventar	39,80	,	198,60	146,52	204,20
c. Læsse- og lærebøger til børn	89,80	13,86	11,24	9,60	27,20
d. Administration	20,00	21,65	20,00	60,90	20,00
e. Opførelse og vedligehold af skolehuse	1620,00	1940,50	680,00	1406,00	2750,00
f. Leie af lokaler	320,50	288,40	290,30	283,50	276,40
g. Lys og brænde	260,80	298,60	305,64	276,34	298,04
h. Renhold	148,92	166,80	186,20	184,60	191,16
i. Pension	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
k. Forskjellige udgifter . . .	63,00	69,48	50,70	58,20	100,64
Tilsammen kr.	10499,72	10555,64	9511,14	10528,28	11742,09

B. Indtægter:

	1901	1902	1903	1904	1905
a. Bidrag af statskassen . . .	3678,09	3147,98	3106,82	3180,58	2787,85
b. Do. - amtskassen . . .	1393,55	680,00	1135,47	1660,20	1231,20
c. Do. - Nordlandske kirke- og skolefond . . .	80,00	80,00	100,00	100,00	100,00
d. Kommunekassens tilskud . . .	5348,08	6647,71	5158,85	5610,81	7478,54
e. Andre indtægter	"	"	"	26,72	145,00
Tilsammen kr.	10499,72	10555,64	9511,14	10528,26	11742,09

IX. Almindelige bemerkninger.

Disciplinen har i det hele taget været god. Sundhedstilstanden lige-
saa. Arbeide i hjemmet har været en af de hyppigste aarsager til skole-
forsømmelser.

Fortsatelsesskole med 4 ugers undervisning aarlig og to lærere har
veret holdt afvekslende paa Moen og Nordmo.

Naa undtages det sidste aar har der ogsaa været afholdt aftenskoler
i en del kredse.

Søgningen til disse skoler har som regel været god.

Der har ogsaa været afholdt et meget godt besøgt 6 ugers arbeids-
skolekursus for gutter hvert aar.

Denne skole er ogsaa flytbar.

Dordik
Fullerene

mpc

Fra Maalselvens skolestyre.

Til

skolestyret

Karr

Portofrit.

Formand

budg ny c1

227

230

231

Skole af folkeopplysning

ca 25

(9)

Anders Martin Kristiansen Ellevold ansatt som lærer i Divedal, Rostadal og Øvergård kretser 20.9. 1895.

Severin Antoni Aarskog ansatt som lærer i Takelvdal, Møn og Rognmo kretser 20. 9. 1895.

Marit Larsdatter Nordmo ansatt som lærer i småskolen Fossli, Bakkehaug og Nordmo kretser - 20. 9. 1895.

(Samme år som bildet 21.12.95)

Brita Sylte - i Fossli, Bakkehaug, Nordmo og Kirkesalens kretser 11.3. 1896.

Olaf Tretvold ansatt som lærer i Takelvdal, Solli og Rognmo kretser 11.8. 1900. - oppgjort 1907.

Sør S.-J. Aarskog
var opp i jord i
Rognmo, Takelvdal og
Solli kredse og
med reise i slutten
av april 1857
på grunn av uubart jord.
(Målt 5. 2. 1857.)

Johannes Berg fra
Mørdfjord 1851-93
i Stjørdal og Hellum

Sven Skeelstad fra
Trondhjem 1855 i
samt krets

Kirkesangerposten i Målselv utlyst i :

Tromsø Stiftstidende nr. 28 - 24.4. 1870.

Skolebudsjettet for 1890 var satt opp slik at hvert barn skulle få en undervisning på 9-10 uker. (Møtebok 1889/96: s. 8)

Satirisk inserat om :

Skolelærernes dårlige lønninger - med ironiske bemerkninger om den nye skoleloven - og om de "bein" som ivrige kommunepolitikere kan skaffe seg ved å være nidkjære - bl. a. for å holde utgiftene til lærerlønninger og skole nede - og skolelærerne , som ikke lengere må bukke for prest og biskop som i gamle dager, men nå også for hvert medlem av tilsynskommisjonen, av skolestyret, herredsstyret og hvilke andre du skal bøye deg for , vil du snart få erfare.

(Tromsø Stiftstidende nr. 22/1892.)

og et pussig innlegg i

Tr. Stiftst. nr. 33/1892)

og

"Gjæster = Paal"
i Tromsø Stiftst. nr. 34/1892.)

Anskaffelse av globus til Tøkelvdal krets,

av planiglober, Europakart, Nor geekart og kart over Jödeleind til Fagerfjellet (Aaroen) og skolemateriel til Renfjell krets (Lilleeng) - møte 24.7.1890.

Til Storjord: 1 kart over Skandinavia og 1 salmodikon. Til Fagerlidal: 4 ekspl. av leseboken og 1 planiglobum (Kiil) ~~(nøt)~~

Til Balkehaug: 1 Europakart, 1 Skandinaviens kart, 1 planiglobum og 4 ekspl. av leseboken.

Til fordeling blnt lærerne: 12 ekspl. av lesebokens 1. skoletrinn, og 8 ekspl. av 2 og 3. skoletrinn (samme møte).

Å ha sitt virke

synset 1840, men

seminar 1862.

skikket som

er i 1912, men

1918. I over 20

Lærerlønn i 2. avd. ansatt til 13 kr. pr uke i småskolen 10 kr.

2 grader alderstillegg for fullstendige poster i 2. avd.: 100 og 200 kr. (møt 5 st.) i småskolen Kr. 80 og kr. 150.

Godtgjørelse for kost og herberge : kr. 5, pr uke. (møte 17.11. 1890)

Reisjn av falligheter -
guruniger

Rundskriv fra Kerkedyp

18/11 1890

bekantel i end

22/4 1891 oah 2

fot. 28

irektören anbefalte at
innvilget ved kgl. res.
til Amerika.

sl
sk
br
og
I
sk
Ti
fj
De
ha
ha
ha
16.

Meldes ved

i hele 50 år
I 1863 ble ansatt en lærer som skulle komme til å ha sitt virke i Malselv. Det var Peder Mortensen Lilleeng f. i Tynset 1840, men vokste opp på Melhus i Bardu og dimittet fra Tromsø seminar 1862. 5. august 1870 ble han ~~mer~~ av Stiftsdireksjonen besikket som ~~1870/1871~~ kirkesanger. Han sluttet som lærer i 1912, men fortsatte ennå en tid som kirkesanger. Han døde i 1918. I over 20 år var han lærernes representant i skolestyret, var også formann i ligningskommisjon, forlikskommisjon m. v.

I januar 1864 ble ansatt en annen seminarutdannet lærer. Det var Ole Paulsen f. i Tolga 1829. ~~og~~ han hadde før han kom inn på seminaret, vært konstituert lærer i Bardu i 4 år. Han dimitterte 1863. Paulsen fikk ikke ~~sin~~ et så likevektig forhold til de foikene han skulle arbeide blant, som sin kollega Lilleeng. Han hadde vanskelig for å innrette seg etter et miljø som ikke alltid var så frilynt som han selv. Det gjaldt innföringen av den nye leseboken, og det gjaldt hans bruk av ~~værlin~~ i sangundervisningen i skolen. At skolekommisjons formann ~~hentet ikke til ham~~ til å ta hensyn til folks oppfatning ~~om~~ overhørte han. ~~slike ting, tøft han ikke hentet til det!~~ Så kom han i konflikt med skolekommisjonen om bruken av Leirbekkmoen og ble oppsagt ~~av~~ som bruker av gården. Han var sykelig og ble innlagt på Amtssykehuset, og da gjeld han stod i til kommunen, ble ettergitt av kommunestyret. Likevel lå han stadig i strid med skolekommisjonen, som han skyldte for å ha forflyttet ham ~~med~~ til nadre kretter mot hans vilje. Til slutt kom det klage fra nesten alle fedre i skolekretsen - Fagerfjellet - over at han mishandlet barnene med alt for streng straff. Det endte med at prosten i 1871 bad Stiftsdireksjonen om å avsette ham i henhold til skolelovens § 67. Stiftsdireksjonen lot likevel han selv få anledning til å si opp, og skoledirektören anbefalte at han fikk en årlig pensjon på 20 spd. som ble innvilget ved kgl. res. 16. sept. 1871. Han emigrerte kort etter til Amerika.

(6)

Uebersichtstafel. Widag til Budgetforfængter for Trondhjemske 1876.

Søktenummer.	Matrikkelhus 1876.	Folketal 1875.	Søktølge tige Born 1875.	Søktøletrie 1875.	Ubiquet 1876.	Ubiquet til Søktølgen og Søktølget 1862-75.	Uiqueter til Søktølgen og Søktølget til Søktølgen og Søktølget 1862-75.	Gaver af Søktølgen og Søktølget til Søktølgen og Søktølget 1875.	Vinal veb tilbage gen af 1875 af Søktølgen og Søktølget.	Søktølgen og Søktølget.	Søktølgen og Søktølget.		
1. Strombærns.	168	Øph. 117 6	5306	912	33	1250 Øph. 4010 Øph.	1202 Øph.	—	1130 Øph.	1	2	11	
2. Øurb.	47	—	88.	1161	172	8	378 —	1594 —	439 —	200 Øph.	225 —	1	1
3. Stuebefjord.	143	—	81.	2550	404	18	400 —	1525 —	500 —	—	—	1	2
4. Jærehus.	164	—	100.	4986	933	35	1200 —	2352 —	985 —	—	—	1	3
5. Sædungen.	47	—	33.	1580	290	12	350 —	101 —	165 —	—	—	1	1
6. Ximo.	131	—	59.	407	17	704 —	615 —	615 —	—	913 —	—	2	3
7. Dyrø.	69	—	51.	1280	218	11	335 —	1287 —	579 —	—	80 —	1	1
8. Skig.	12	—	43.	475	69	4	91 —	820 —	165 —	350 Øph.	—	1	2
9. Skorsten.	14	—	110.	697	119	3	119 —	1346 —	445 —	380 —	100 —	1	1
10. Skomakerv.	60	—	79.	2639	466	19	518 —	1473 —	488 —	292 —	—	1	1
11. Skrøbo.	21	—	117.	1042	211	7	269 —	581 —	160 —	—	?	1	1
12. Skrif.	115	—	24.	3480	612	27	803 —	1084 —	510 —	972 —	—	1	2
13. Gileør.	43	—	68.	985	163	10	278 —	1314 —	690 —	—	—	1	1
14. Kulsjætten.	129	—	47.	2500	439	23	566 —	1230 —	531 —	175 —	—	1	1
15. Wældungen.	91	—	93.	1295	252	12	322 —	144 —	215 —	—	—	1	1
16. Kronesjætten.	222	—	29.	1865: 2632	569	35	872 —	2647 —	1040 —	1406 —	—	2	2
17. Røftø.	39	—	70.	1865: 1246	222	15	320 —	689 —	410 —	160 —	—	1	1
18. Selge.	21	—	47.	1865: 689	152	10	235 —	938 —	580 —	380 —	—	1	1
19. Vugger.	120	—	29.	4643	754	33	1200 —	2081 —	765 —	1549 —	—	3	3
20. Øljewø.	97	—	321.	544	31	1000	1506	571 —	175 Øph.	581 —	—	1	2
21. Føvænget.	41	—	49.	274	14	467	—	478	435 —	—	2	3	3
	1856	—		1401	—								

**) Rældens Søktølge
antiquet i 1876.

I møte 3. jan. 1903 ble besl:

Møte 1871 den 6. februar.

Sak nr. 13.

Paa grund af det Usikre hvormed Klokkerofferet har været opkrevet i Herredet fremsattes Spørgsmål om at söge en fastere Bestemmelse for denne Indtægt.

Forhenværende Kirkesanger Kreutzer har aldrig, saavidt vides, ført ordentlig Regnskab, men krævet dels Mere og dels Mindre og modtaget hvad han paa den Maade kunde faa, uden at han har foretaget noget Skridt til Inddrivelse af Resten.

Den ny Kirkesanger maa paa denne Maade være uvis om hvormeget han med Ret skal kunne kmæve, ligesom Folk ere uvillige til at betale.

I den Anledning fattedes saadan enstemmig

(1859-96 side. 25°) Beslutning:

Ordføreren anmodes om at forespørge hos Kirkestyrelsen, om der forefindes nogen Bestemmelse om Klokkerofferets Størrelse i Maalselven.

Senjens Provst meddeler 10/6 1871 Stiftsdirektionens Skrivelse af 13 Mai d. A. angaaende Klokkerofferets og Klokktoldens Størrelse i Maalselven.

Offer og Told er ikke det samme.

Maalselven har oprindelig eller indtil i 1853 været en Del af Lenvigs Sogn.

Ved Provstevitiaten i Lenvig den 17de Juli 1829 blev tilført Protokollen at Offer ydedes med 12 s. for hver gift Familie, 8 s. for hver konfirm. Dreng og 6 s. for hver konfirm. Pige.

- Ved kongl. Resol. af 17de Jan. 1832 for Lenvig Klokktold 12 s. af hver Gaardmand, Husmand, Inderst, Strandsidder og Rydningsmand. (Jnr. 55/1871).

1870 den 21. mars møte av Målselvsx formanns- og representantskap: Sak nr. 6:

Enstemmig Beslutning: Da Skolelærer og Kirkesanger G: Kreutzer har erholdt afsked fra sin Bestilling, bevilges ham en aarlig Pension af Maalselvens Skolekasse stor 30 - tredive - Specidaler fra 1ste Juli førstcommende at regne.

Kirkemøgubeskilling
er ledig og kan tilh
Kirkemønthen Jakob

Skolekrets

Herredsstyret går i
møte 23. mai 1894 med
på at det foreløpig
- etter forslag fra
Skolestyret - opprettes
en egen skolekrets for
Rossvollgårdene.

(1889-96 side. 29^b)

Egen skolekrets for
Rognmogårdene, Nyberg,
Brandkogsand, Sætrene,
Hauglia og Sagstillingz
moen (husmannsplass) ved
tatt i herredsstyret et
ter vedtak i skolestyret
18.12. 1893 og endelig
vidtatt i skolestyret
3.3. 1894 - 12 uker
(barnetall 17:)

Slutt fra Moen

En del gårder av Divi-
dals krets og Sverresvol
fra Rostadal - med an-
medning for gården
Kongсли, Kongsvoll og
Sjåfram til å slutte
seg til den nye kretsen,
som fikk navnet Øver-
gårds krets - med 9 ukers
undervisningstid i denne
og Røstdals krets, og
9 uker i Dividal. -
møte 2. juli 1895.

I møte 3. jan. 1903 ble besl:
gårdene Fessli, Fosshaug, Bjørn-
dal, Myrvoll og Solbakken ble
overført til Rognmo krets - sko-
lehuset flyttes til Storskog-
moen.

Det øvrige av Fossli krets,
skal heretter kalles Myre krets
blir fellesskole med 10 ukers
undervisning (barneantall 12)
Myre krets legges til Fagerlidals
lærer Edv. Kiil.

Småskolen i Moen krets ble i
1895 delt i to klasser - den
ene klassen, Solligårdene med
anledning til Olsborg å slutte
seg til - ble opprettet til
egen krets : Solli krets fra
1896..

Kirkemøngeboskilling med Madalen Hordberge
 er ledig af Kar tilhæder, pr 1st jule d. A.
 Kirkemønget skal betales som formuebel
 auslæsse (p 40 + 50 sp) om året.
 Hid tilhæder er en formel en Pærupost
 og en Mørkevinsjekkel af 24 a 36 Uger;
 næste år lønnes det med 2 Spd. pr. Skoleuge.
 Vand. Fish... in natura.

Etter polegg fra prostiet 9. feb 1889
 om forhengel skolatid — gilla
 Skolekommisjoner i møte
 10. sept. 1889 — at he se
 omregulering av helsemen fra
 Nyttårs 1890.

Martens

Stift. No 30 / 1870

Kirkemønighedsbillede ved Madsen Skolekrets
er ledig og kan tilhædes pr 1st juli d. A.
Kirkemønigheden drøftes ikke formændlig
austrae til 40-50 spd om aftenen.
M. B. Billede er foret en lærestof
og i uderis i højde af 24-38 uger;
hører til lønnet med 2 spd. pr. Skoledage.
Kost og Hjemme i natura.
På det enkelte Hørgaard Esbækkens
de kan fås 6-8 dage, 1 dag aften
medt Snæfe.

Ausg. bryg af blæksilds afslift
af et af dem indanden i Esbækkens
Madsen Skole Kommission med
8 uge pr. Delt-

Madsen Skolekrets d. 1st April
1870.

Martens

(Fa. Skrifl. № 30 / 1870 s. 3.)

1863 den 16. november - möte :

Sak nr. 8.

Ordföreren tilkjendegav at han for at faa anvist de af Amtsskolekassen bevilgede 100 Spd paa Kommunens Vegne har udstedt en Forsikring om at ~~der~~ der for Kommunens Regning indlægges dobbelt Gulv i Beboelsesvarelserne og Skolestuen paa Klokkegaarden Fosbakken samt at Skolestuen faar en saadan Størrelse som Stiftsdirektionen efter Børneantallet bestemmer og endelig at der tillige anbringes Lufttræk (Ventil) i et Vindu.

Forsamlingen vedtog eller godkjendte den anførte Forsikring i hvilken Anledning der blev besluttet:

til
es
tem-
af

2. I Aare:

1870 der
Sak nr.

Skole

Ordföreren andrager gjennem Skolekommissionen om at faa Udsættelse med at opfylde de Forpligtelser Kommunebestyrelsen har paataget sig ved Husenes Istandsættelse paa den indkjøbte Klokkegaard.

1-

Skole :

1870 den 7. januar - möte :

Sak nr. 2. Valg av nye skolekommissærer - bl. a. en for Øverbygd.

Fortegnelse over de som deretter utgjør Skolekommisjonen - tilsammen 11.

Sak nr. 3.

Skrivelse fra Skolekommissionens Ordförer af 15. f. M. med Forslag om at Skoleholdsgodtgjörelsen for Fremtiden bør udredes af hver enkelt Kreds for sig selv.

I den Anledning bemerkedes at Skoleholdsgodtgjörelsen for indeværende Aar er udignet i Skoleskatten. - Men naar Skoleholdsgodtgjörelsen for dette Aar udredes (in Natura) af hver Kreds for sig , kunde det til Skolehold udignite Belöb komme til Afdrag paa Skolekassens Gjeld.

I Betragtning heraf fandt endel af Kommunebestyrelsens Medlemmer det ønskeligt at overføre Skoleholdet paa Kredserne forat den kontante Udtælling af Skolklassen derved kunde formindskes.

Endel af Forsamlingens Medlemmer frygtede for at den dobbelte Utdel, som paa denne Maade vilde fordres for 1870, vilde falde for tung og derfor vække Uvilje hos Mange.

Mod 5 Stemmer besluttedes :

Skolekommissionens Forslag bifaldes. Til Skolelokaler for 1870 valgtes : Der regnes opp 20 kretser .

For at besørge Skoleholdsgodtgjörelsen ordnet i Kredsene forsøges Kredsmøder afholdte saasnart som muligt under Ledelse af et af Kommunebestyrelsens Medlemmer, som vedtages saaledes:

Så følger navnene på de kommunestyremedlemmer som skulle lede møtene - en for hver krets : 1. krets E.A. Sandeggan. 3. krets Lensmand Krogeng, 2 krets Iver Kjeldmo, 4. kr. Hans Voss, 5. Gabriel Solli 6. krets Gabriel Solli osv. osv.

Skole :

1870 den 7. november - möte :
Sak nr. 1.

Skole budsjettet for 1871 ble utlignet med 608 spd.
... (utgiftene ikke spesifisert)

Møte
K
lær
uter
mig
De
2. I
1 Ki

Skolehåldsgodtgjørelsen for næste Aar søges ordnet
paa samme Maade som for indeværende Aar, saaledes at
hver Kreds overtager denne ~~Udgift~~ uden Udgift for
Skolekassen. -

Skolekommissionen anmodes om at paalægge Tilsynsmændene at afholde Kredsmøder for at ordne Sagen og
derefter indsende Opgaver over de valgte Skolelokaler
til Vedtagelse af Skolekommissionen.

Skole stell :

1872 den 24. juli - möte - sak nr. 2.

Skr. fra Skolekomm's ordfører 4.7. med anmodning
om at det ble bevilget fra 1873 et forøket bidrag
på 50 spd. årlig til skolevesenet, så man derved
kunne oppnå å få få antallet av skoleår øket fra
159 uker ~~#7~~ med 25 uker årlig.
enstemmig Beslutning:

Det begjært forøkede bidrag til skolevæxnenet af
50 - femti - Spdler aarlig bevilges fra 1 Januar 1873
indtil videre.

1872 den 10. okt. möte :

Sak nr. 1. Skolekomm's budsjett: for 1873 :

Lærerlönninger i 184 uker a 2 Spd. -	368 spd
Inventarium	20 -
Anpart i Ren og Kasserer Lön	13 -
Pension til Kreutzer	30 -
Uforudeede Udgifter	1Ø/-
Reparation paa Lerbekmoen	20 -
Renter og Afdrag paa Gjeld	200 -
Tilsammen	661 Spd

Denne summen ble utlignet.

Møte 1873 den 24. okt.

Sak nr. 13. Budsjettet for 1874 :

Lærerlönninger i 184 uker a 2 spd =	368 spd
Inventarium	10 "
Anpart i Revisionsomkostninger og Kasserens Lön	13 -

Møte 29. des. 1874 .

Kommunestyret hadde før bestemt at leie av lokale og kostholdt til lærerne skulle utredes av hver kreds for seg , og det skulle holdes utenfor ligningen. Det oppsto misforståelse - Ble da fattet enstem-mig vedtak:

Den foretagne Ligning for 1875 godkjendes. Skoleholdet udredes af den fælles Skolekasse efter 7 ort pr Uge.

2.	I	Pension til Kreutzer	30 Spd
1		Uforudseede Udgifter	10 -
		Renter og Afdrag af Gjeld	270 -
		Til fremhjelp af Husflid blandt Skolebørnene	5 -
			t) Hol-
			e :
			706 Spd.

Inntekter: Bidrag fra Det Nordl. Kirke og
Skole Fond 20 spd.
for en solgt Bod 20 spd Netteo 656Sp

Sak	Skri	1874 den 22. okt. - møte :	te om
		Sak nr. 10. Skolekomm's budsjettforslag for 1875:	- t)
		Lærerlønninger i 184 uker a 2 spd	368 spd
		Lærernes kosthold og leie af Lokaler	d-
		184 uker a 7 ort	257 "3
		Inventarium	en boken
		Anpart i Revisionshonorar og Kasserens Lön	13 " må
		Pension til Kreutzer	30 " paa
		Uforudseede Udgifter	10 " gsaa
		Renter og Afdrag og Gjeld	180 " ligt
			868 "3 r
		Indtagt : Bidrag af d. nordl. Kirke	Ud-
		og Skolefond 20 - Rest : 848 spd.-3	no.

Beslutning: 581 spd utligges etter samme regler som forrige år var bestemt for Skolekassens utligning (se Kommunens utgifter) medens 257 spd 3 ort utliggningene på kretsenes etter det antall skoleuker hvor kreyrdes har. Hvis en eller flere kretser selv vil ordne er denne utgift da blir ligningen for den eller disse yrel-vedkommende overflödig når Ligningskomm. derom blir utgitt underrettet for ligningen foretages. De beløp som således bortfaller fra ligningen blir selvfølgelig å fratrekke hovedbeløpet av Skolebudsjettet eller med andre ord at fratrekke de 257 spd 3 ort.

1875 den 9. sept. - møte.	Sak nr. 5	slag
	Skolekomm's budsjettforslag for 1876 :	gjøre
	Lærerlønninger i 219 uker a 2 spd	438 spd
	Inventarium	30 -
	Administration	20 -
	Pension til Kreutzer	30 -
	Uforudseede Udgifter	10 -
	Renter af Gjeld	10 -
		538 spd

Inntekt: Bidrag af d. n. K. og Sk. fond 20

Om utligningen : Se: "Kommunens utgifter".

over utlegg til kost m. m. da skolen holdtes i Tak-elvdalen 7. - 19. oktober 1872 : 1 spd. 4 ort 22 sk. Anvistes på Skolekassen mot refusjon av Aane H Gri-mensen som pliktet å gi læreren kost. Gabrie.

Sko le

1873 den 26. juni - möte :

Sak nr. 1.

Erik E. Finsund ønsker å bli overflyttet til Bardu skolekommune - anbefalt av Målselv skolekomm. Beslutning: Så fremt M. skolekasse ikke lider noe tap, har kommunestyret ikke noe imot en overflytning.

Sak nr. 3.

Restanser vedk. skoleholdgodtgjørelsen i 1. krets For 1872 har ingen betalt. Kommunestyret ber skolekomm. meddele hvor meget som er ubetalt for årene 1871 og 1872, så at det kan bli medtatt i utligningen for inneværende år.

ldt til
holdes
enstem-

edes af

Besluttet at lokale til skolen og kost og losji til læreren bestrides av Peder Andersen mot en betaling av 1 spd. 2 ort for uken - og utgifte fordeles på kretsen etter kommunestyrets utlign.

18. (Sommerbakken) krets og 19. (Takelvdalens) krets bes uttale seg om de selv vil ordne med skoleholdets betaling eller de vil overlate det til kommunestyret.

kol-

om

et)

Sko le : ~~an~~

1873 den 29. mars. - möte :

Sak nr. 1.

Skrivelse fra Sognepresten der var tilstede, af 19. Februar d. A. hvori Kommunebestyrelsen opfordres til at sætte ordnet Skoleholdet i nogle Skolekredse hvor der har vist sig Månskeligheder ved Skoleholds godtgjørelseserlæggelse m. m. idetman ikke i de forskjellige Kredse har kommet enes om Betalingen for Huus og kost i Skoletiden da dette nu i en Tid har været overladt kredsene at enes om indbyrdes.

mo.

Det gjelder en egn fra A. Nilsen i Skolekrets nr. 1 Målsnaas for utlegg for skoleholdet i 1871, hvilket beløp er fremkommet ved at stasjonsbestyrer Larsen, telegrafist Hansen, telegrafbud Olsen, Hans Dahl og Nils Vikström ikke har betalt de beløp som de var ilignet for 1872 og en del råster, hvilke beløp så er utlagt av handelsmann A. Nilsen.

Beslutning : De af handelsmann A. Nilsen utlagte 8 spd. anvises utbetalt av Skolekassen, og beløpet sökes refundert av vedkommende.

Sak nr. 2. Regning fra skolelærer H.A. Irgens over utlegg til kost m. m. da skolen holdtes i Takelvdalen 7. - 19. oktober 1872 : 1 spd. 4 ott 22 sk. Anvises på Skolekassen mot refusjon av Aane H. Grimensen som pliktet å gi læreren kost. Gabrie,

Møte 29. des. 1874.

Kommunestyret hadde før bestemt at leie av lokale og kostholdt til lærerne skulle utredes av hver kreds for seg, og det skulle holdes utenfor ligningen. Det oppsto misforståelse - Ble da fattet enstemmig vedtak:

Den foretage Ligning for 1875 godkjendes. Skoleholdet udredes af den fælles Skolekasse efter 7 ort pr Uge.

2. I Aaret 1875 skal Skolen holdes paa følgende Steder :

1 Kr. Leiet Lokale.

Skole i

1873 d.

Sak nr
Skrive
etter
Skolek

I An.
ligni:
i Her
står
forel
löse
har
Forh
udbe
ligr

A
sig
B
Sko
ner
ene
Sko
se
sa

Se

1
1

Sollid erklærte seg villig til å kreve inn beløpet, (oo et)

1873 den 24. okt. - møte :

Sak nr. 15 og 16.

Opsitterne i 7. skolekrets kan ikke enes om ordningen av skoleholdet. En komite på 3 medlemmer: Karl Petersen Storjord, Johan K. Iversen Seljehaug og Bersvend Henriksen Storjord ble oppnevnt til å utligne skoleholdgodtgjørelsen og ordne hva som måtte være nødvendig i henholdt til skolelovens § 20. jfr. Kirkedep't's skr. 28. juli 1869.

I l. rets (Målsnes) oppnevntes en komite: Skoliekommisær, telegrafist Larsen, do. telegrafbud O. Olsen og do gårdsbruker Jens Eriksen - til å utligne beløp for 1871 og 1872 og å utligne ifølge Skolelovens § 20 og Kirkedep't's skr. 28.7.69.

rtio-
yrdes
ar
yrel-
nitteenne.

orslag
afgjøre

1874. Etterfølgende utredning av beløpet i 7. rett i eslebord mottok ab. m. m. fra 1. til 1874. Det ble vedtatt at beløpet for 1874 ble 100 rdl. Etterfølgende utredning av beløpet i 7. rett i eslebord mottok ab. m. m. fra 1. til 1874. Det ble vedtatt at beløpet for 1874 ble 100 rdl.

1873 den 19. desember, - möte :

Sak nr. 2.

Skrivelse fra S. Larsen Maalsnæs m. fl. hvori ønskes Meddelelse om efter hvilke Regler Udligningen af Skoleholdsgodtgjørelsen i 1ste Skolekreds skal udlignes.

I Anledning heraf antager Kommunebestyrelsen enst. at denne Udligning ogsaa bør foregaa efter de samme Regler som Skoleskatten i Herredet er udlignet nemlig 2/3 paa Matrikulskylden. (I møtebogen står det faktisk tydelig at den ble utlignet med 1/2, så her må foreligen en fejl på et av stedene ! ! !) og resten fordeles paa løse Folk og andre Skatteydere som foruden Matrikularet Jord ogsaa har andre Indtægter, saaledes at Skatten kommer at staa i rimeligt Forhold paa alle. De fra de i Kredsen for afholdte Udligninger udbeltalte Beløb antager man bør indfordes ifølge de afholdte Udligninger.

Angaaende de indflyttede Personer vil Kommitteen have at holde sig Lovens forskrifter efterrettelig.

Betræffende Størrelsen af det beløb der skal udlignes da er Skoleholdsgodtgjørelsen af Betaling for Lokale med Stiftsdirektionens Aprobation, i Maalselven, ordnet saadan at Kredsene indbyrdes enes om de i Skolelovens § 20 og 21 omhandlede udredslør og har Skolekommissær og Tilsynsmænd ordnet dette, og Kommunebestyrelsen haaber at dette ogsaa i Maalsnæs vil opnaaes og vil Kommitteen saaledes effare hvilket Beløb vil fornödiges udlignet.

Sak nr. 5.

I anledning Bes temmelsen af Skolelokaler fattedes enst.

Beslutning

Samtlige Skoletilsynsmænd opfordres til at indkomme med Forslag til Skolelokaler for 1874 og bemyndiges Ordføreren til at afgjøre hvorvidt de foreslaade Lokaler blive at antage.

Skole :

=====

1875 den 7. juni - möte :

Sak nr. 7.

Forslag fra Skolekommissionen at Skolen forøges med 35 Uger og som Følge deraf andragende om Bevilgning af de fornødne Midler til denne Forøgelse.

Mod 2 Stemmer fattedes saadan

Beslutning

De fornødne Midler til 35 Ugersaarlig forøget Skole i Herredet bevilges udredet af Herredets Skolekasse. Denne Ordning træder i Kraft fra først-kommende Nytaar, eller omdet gjøres fornödent, fra anstundende Høst.

Sak nr. 8.

Fremsattes Forslag omat de af Herredets Skolelærere der har tjent i 5 Aar i Hernedæt erholder et Lönstillæg af 10 Spdaarlig.

Beslutning.

Sagen udsættes til senere Behandling.

1,00
3,60
0 øre.
g

og
op-
at xx

. Auto-
g
og
on.

1875 den 13. desember - möte :

Sak nr. 6.

Skriv fra sognepresten av 1. 11. d. å. hvori fra Renfjeld skolekreds andrages om hjælp til å bestride de i anledning skoleholdet på kredsen faldende utgifter for 1876.

Møt
K
lær
ute
mig
I
d

Omendskjønt Herredsstyrelsen fuldt ud erkjender at det var ønskeligt om man kunne komme Kredsen til hjælp kan man dog paa Grund af at der, hvis man skal indlade sig paa at bidrage til en Skolekreds vil komme mange saadanne Andragender og ~~at det ikke~~ man kan saaledesikke indlade sig paa at give Bidrag i nævnte øjemed og blev enstemmig besluttet at intet bevilges.

2. I

1

1877
Sak
gjør
nom
lelo
Utl
mars

Skolekommisjonens budsjett for 1877 :

	Skole :	Hol-
Lærerlön i 219 uker a 2 spd.	438 spd	
Inventarium	40 "	
Administration	20 -	
Pension til Kreutzer	30 -	
Uforudseede Udgifter	10 -	
Logi og kosthold i 219 uker a 7 ort	306 -72	
Skyds til Sognepresten paa Examensrejser	20 -	
Skyds til af Skoletøjet	50 -	
Inntekt: Bidrag av det nordl.K. og F. fond	914 spd 72	
	20 -	
	894 spd.	
	2,00	
	0,00	
	0,00	
	0,00	
	0,00	
	0,00	
	0,00	
	0,00	
	0,00	
	0,00	
	52,00	
	01,00	
	80,00	
	00,00	
	33,60	
	60 øre.	
	ng	
	r	
	og	
	op-	
	at xx	
	Auto-	
	og	
	•	

Møte 29. des. 1874 .

Kommunestyret hadde før bestemt at leie av lokale og kostholdt til
 lærere som ble utnædes av hver kreds for ses. or det skulle holdes
 Skole : enstem.
 ute
 mis 1877 den 5. februar - møte :
 Sak nr. 6. Til å foreta utligning av skoleholdsgodt-
 gjørelse m v. i kretser hvor denne skal utbetales gjen-
 nom Skolekassereren, utnevnes i henhold til § 30 i sko-
 lelovne følgende menn : 8 menn.
 Utligningen bør være foretatt senest innen utgangen av
 mars måned.

2. I

1

2

1877 den 5. februar - møte :

Sak nr. 11.

Saa fremt det skulde vise sig at Kommunebestyrelsen
 har forsømt et indhente Stiftsdi rektionens Approbation
 paa Beslutningerne i 1874. 75. 76 om Skoleskattens
 Utligning, vil man nu øge at erholde sammes ratihabende
 Approbation for disse Beslutninger.

1877 den 9. april - møte :

Sak nr. 2.

Skrivelse fra Tromsø Stiftsdirektion av 28/3 77, hvori
 den afslaar et Andragende af Herredsstyrelsen om at gi
 ve ratihaberende Approbation paa de af Herredstyrelsen
 opstillede Regler for Utligning af Skoleskatten i 1873.
 enstemmig Beslutning.

Bemerket; forøvrigt maad det forstaaes, at Stifts-
 direktionen før indeverende Aars Vedkommende har appro-
 beret blandt andre Ligningsregler ogsaa en saadan, ved
 hvilken den finder at maatte gjøre Udsættelse for Lig-
 ning i 1873.

1

I

f

E

52,00	6
60,00	
80,00	2
20,00	6
80,00	
40,00	
32,00	
80,00	
52,00	
61,00	
30,00	
00,00	
33,60	
50,00	

Auto-
g
og

Kroner og øre i Skolekommunen 1877

1877 den 17. oktober - möte - sak nr. 3.

Skolekommissionens Budgetforslag for 1878 saalydende

1. a	Ilerlönninger for 219 Skoleugera Kr. 8,00	Kr. 1752,00
b.	Inventar	160,00
c.	Administration	80,00
d.	Pension til Kreutzer	120,00
e.	Gave til Kirkesanger Olsen til Hus	80,00
f.	uforudseede Udgifter	40,00
2. Bø	Indtagt	Kr. 2232,00
2:	Bidrag af det Nordlandske Kirke- og Skolefond	80,00
		2152,00
3.	Logi og Kosthold i 219 Uger a 6 Kr. 40 øre	1401,00
	Skyds til Sognepræsten paa Examensreiser	80,00
	do " Skoletøjet	200,00
		3833,60

Udgifterne for Skolevæsenet blive altsaa i 1878 Kr. 3833,60 øre
Af dette bliver at udligne som Skoleskat paa Formue og Nærings
Kroner 3553,60 øre paa følgende Maade.

Enhver væxne Mandsperson der staar i Tjenerforhold betaler
1 - en - Krone, umiddelbart første Aar efter Konfirmationen.

Derefter udlignes paa skatbar Formue 1 Sp pr 1000 Kroner og
Resten paa Indtagt.

Skoleholdet fastsættes til 6 Kroner 40 øre pr Uge der er op-
taget i Budgetet og hvorefter hvem Kreds har saavidt muligt at rette sig hvad Størrelsen af Kostholdsgodtgjørelsen angaaer.

1878 den 26. januar - möte - sak nr. 4.

Skrivelse fra Stiftsdirektionen om foreløbige Afslag paa Auto-
risation behandledes. Besl.

Ordføreren anmeldes om at sende de manglende Oplysninger og
fremstille Tjenerskatten som den nu for dette Aar vedtaget og
henstille til den høje Stiftsdirektion at meddele Aprobation.

Stiftsdirektionen

5/2 1878.

Se Sag No. 4 af Møde d. 26/1.
Idet dette sker herved meddeles, at det i vedlagte første An-
dragende bev. Beløb til Udligning fordeler sig saaledes:
Den antagne Skatbare Formue Kr. 838.500 a 1 pro Mille= Kr. 838,50
" " " Indtagt Kr. 343.900 a 0,74 pro % " 2544,96
178 Løskarle a Kr. 1 Kr. 3562,46

Af denne Skat falder paa de forskj. Samfundsklasser :

a.	Gaardbrugere	kr. 2145,78
b.	Embeds og Bestillingemand	365,36
c.	156 Husmand	583,74
d.	73 Løskarle	288,58
e.	Tjenestedrænge	178,00
		Kr. 3561,46.

Formandskabet formener at Kopskatten paa Tjenestdrænge for de
flestes vedkommende er indbyrdes ikke uretfærdig, fraregnet at
enkelt voxne Sønner af velstaende Folk som man for Tiden ikke
naar at beskatte paa anden Maade idet de trods forskj. lønnende
Aftaler ikke kan overføres at være Løskarle.

Overfor de andre Classer vil man se at de Drængene nærmest stil-
lede - Løskarle - bære ca Kr. 4,00 Husmand og Inderster over
3 2/3 Krone pr Individ, et Forhold som man ikke hør tør sige er
saaledes ufor holdsmæssigt.

Senjens Provst

6/3 1878.

Tilskrevet og eftersendt den af Stiftsdirektionen udfærdigede
Skrivelse ianledning Aprobation af Skolekatten af 14 Decb.

Sognepræsten

17/3 1878.

Sendt skrift af Skolebudgettet for 78 med tilførende :

Det samlede Skolebudget bliver at udligne med Kr. 3553,60 (da de
opførte Skydsudgifter erlägges in Natur) paa den Maade, at hver
voxne Mandsperson der staar i Tjenerforhold erlägger 1 Kr., den
antagne skatbare Formue belastes med 1 Kr pro Mille og Resten for-
deles paa skatbar Indtagt eller Nærings.

Skoleholdsgodtgj. fastsættes saaledes til Kr. 6,40 pr Uge og
hvorefter samtlige Kredse saavidt muligt have at rette sig idet
mulige Overskridelser maa bernes af vedk. Kreds alene.

Møte 29. des. 1874 .

Kommunestyret hadde før bestemt at leie av lokale og kostholdt til lærerne skulle utredes av hver kreds for seg , og det skulle holdes utenfor ligningen. Det oppsto misforståelse - Ble da fattet enstemmig vedtag:

Den foretagne Ligning for 1875 godkjendes. Skoleholdet udredes af den fælles Skolekasse efter 7 ort pr Uge.

2. I Aaret 1875 skal Skolen holdes paa følgende Steder :
1 Kr. Leiet Lokale.
2 Kr. Guldhav øvre. Lunneborg (naar Ovn anskaffes paa Loftet) Hol-lændernæs (i Kamret)
3.Kr. M. Jakobsen. Simon Bersvendsen. Hans O. Holmen
4 Kr. Skolehuset Kostgodegtgjørelse.
5 Kr. N.O. Lerbekmo. Ole N. Lerbekmo. Henrik L. Kjelmo.
6 Kr. (Bro?)derstad (!) (hvis Stuen overlades
7 Kr. Nedremo. Karl Pettersen (hvis Ovn skaffes og Rummet(Loftet) tættes.
8 Æg.9 Kr. i Kommunehuset a 1 ort pr Uge.
6 Kr. Lamo. Ingebr. Jakobsen.
10 Kr. Skolehuset paa Fagerlidal. Fosmo 1. omg.
11.Kr. Krl. Møldeby (1st ærtur) AP. Ju. Fagstad.
12 Kr. Skolehuset paa Bakkehaug.
13. Kr. J. L. Nymo. I. Nordmo. P. Helgesen Rønnebæmo. O. H. Nymo. Ingbr. Rasmussen Alapmo.
14 Kr. Sæneggen øvre, Vangen. Sæneggen n. Sandeggen øvre.
15 Kr. Nergaard. Kristianamo. Solbergnæs. Tillermo øvre.
16 Kr. Skjæggenæs. Øverby. Bjerkeng.
17 Kr. Kongslid. Elvevold.
18 Kr. O. E. Holmen. Kristoffer H. Sommerbakken
19 Kr. N. N. Magga.
20 Kr. Sørli. Ulleberg. Divimo. Øvergaard.

KIRKEKNOC
REISENE AF KIRKE LIGE FARHOLD (1880-1886). PRESTER I LENVIK (1777-1855)
1883 8/2 - End vedale : Det var avdeling bare
møter en tilte om gengen - og da delte det
det holdes alle 6 timer i trekk fra.
hørst skolested :

1883 9/2 sal 4. Junot. - Lærepel. Rosvold - Røffje - Karlstad -
Sommerballe, m. 2 hør dærom.

1882

i 1890

Skoleloven av 26. juni gikk man til en delvis

1886 den 22. nov. møte i Skolekommisjonen på Moen :

4. Om istandbringelse af et særskilt kursus for forsømte og uvidende børn, der ikke længere med frugt kan deltage i den almindelige undervisning.

Besluttedes :

Man andrager hos Herredsstyrelsen om midler til et saadant kursus. Der indhentes hos lærerne opgave over de børn inden de forskjellige kredse, hvis standpunkt er saadant, at de maa deltage i den paatænkte undervisning, og denne opgave vedlægges andragendet.

1888 den 16. juni møte i Målselv herredsstyre :
Sak nr. 9.

Skrivelse fra skolekommisionen af 7 juni sidstl. med begjæring om midler af skolekassen til videregaaende skole for en 14 a 16 forsømte børn i forskellige aldere.

B e s l u t n i n g :

Herredstyrelsen vil ikke gaa ind paa at bevilge midler til disse børns videre forøgede skolegang førend skolekommisionen har fattet en bestemt plan for denne skoles ordning og oversigt over dens omkostninger.

1884-1882 - 1875

1884-1882 : 8 kroner

- - - - - 8,52

1893 den 5. september herredsstyremøte:

Sak nr. 8.

Skolestyrets Skr. af 31te f. M. hvor i henstilles til Herredsstyrelsen at tage under Overveielse, hvorvidt Herredets samtlige Lærere skal blive at aflønne efter den nye Skolelovs Bestemmelse, eller om den nuværende Ordning med Aflønning for enkeltes vedkommende efter den ældre Lovs~~x~~ skal fremdeles beholdes.

Enstemmig Beslutning :

Da Udgifterne i Tilfælde af Overgang til Aflønning efter den nye Lovs Bestemmelser vil forøges med circa Kr. 200,00 for Herredet, fastholdes den nuværende Ordning med blandet Aflønningsmaade.

Fordelt præmier av lærestald for almueskolerenes løn - av Kønschow
af Q. Richter - til 298 30 sk. pr.
skoleåre. Kom. vigtig præmie
den ølon hilstor ikke i fordele præmier.
End. bedl: K's innihelding ufallas

1872

Baseret på i Håbels 2 spid:

1821-1872 - 1875.

K:

I:

I:

f:

{ 1872 : 8 kroner.
1893 — " — af 8,50.

I dødsd. 17-11-1890 ble fastsatte
Lønne af lærlønn pr læremester
I folkeskolen anden and : Kr. 13,- pr. skoledag.
II Do pr do - med sværlønn : Kr. 10 pr. skoledag
I - arbejdslønn : 1 gør. 10 kr. 52 gør. 20 kr.
II — " " 80 " " 150 kr.
Bemærk til Rødkær ; heribygten er skolens : Kr. 5,- pr. uke

1889 i 1890

I samsvar med den nye skoleloven av 26. juni gikk man til en delvis omordning av skolekretsene. Herredet ble delt i 17 kretser:

1. Målsnes (med fradrag av de grønne som var lagt til Malangen), 2. Luneborg (med alle bosteder som lå på østsiden av elva), 3. Sommerbakken (med tillegg av Karlstad krets), 4. Fagerfjell (uforandret), 5. Rein-
fjell (uforandret), Leirbekkmo (tillagt Rossvolls krets), 6. Storjord
(fra 1815 Ked. Voldenby ble), 7. Moen, 8. Takelvdalen, 9. Fagerlidal, 10. Fossli, 11. Bakkehaug, 12. Nordmo, 13. Kirkesdalen - samtlige uforandret, 14. Skjeggesnes (omfatende Nergårds og Bjerkengs kretser), 15. Dividalen og 16. Rostadalen - begge uforandret.

Hver krets skulle etter skoleloven deles i 2 avdelinger : 1. avdeling for barn mellom 7 og 10 år og 2. avdeling for barn mellom 10 og 14 år.

I Målsnes og Luneborgs kretser var en klasse i hver avdeling ~~og~~ med 10 ukers skoletid for hver klasse. I Sommerbakken krets var likevel en klasse i hver avdeling, med 12 ukers skoletid. I Fagerfjell var også en klasse i hver avdeling med 10 ukers skoletid hver. I Reinbjell fikk begge avdelinger felles undervisning, med 12 uker årlig. I Leirbekkmo krets var det en klasse i første avd. og to klasser i annen, hver klasse med 12 ukers skoletid. I Storjord krets var en klasse i hver avdeling, med skoletid 10 uker. Moens krets hadde samme antall klasser og skoletid som Leirbekkmo. I Takelvdal krets hadde begge avdelinger felles undervisning i 12 uker. I Fagerlidals, Fossli, Bakkehaug, eNørðmor og Kirkesdalen kretser dannet hver avdeling 1 klasse med 10 skoleuker. I Skjeggesnes krets var en klasse i hver avdeling, med 12 skoleuker. I Dividalen og Rostadalen kretser dannet begge avdelinger en klasse med felles undervisning i 12 skoleuker årlig.

Kretsregulering vedtatt i møte 8. august 1890 :

1 Målsnäs	krets -	som nå med fradrag av de gårder som er lagt til Ma-
2 Lüneborg	-	langen. 2-delt med 10 ukers skoletid på hver.
3		alle bosteder av den nævnevende krets på østsiden av elven
4 Sommerbakken	-	2-delt med 10 ukers skoletid på hver.
5 Fagerfjell	-	den nævnevende krets med tilllegg av Karlstad krets.
6		2 delt med 12 ukers skoletid på hver.
7 Reinfjell	-	som før 2-delt med 10 ukers skoletid på hver.
8 Leirbekkmo	-	begge avdelinger med felles undervisning i 12 uker.
9 Storjord	-	som nå med den tidligere Rossvoll krets. 2-delt med 2 klasser i 2. avd. og 12 ukers skoletid, tils. 36 uker.
10 Mæen	-	som Leirbekkmo året etter utvidet til 12 uker.
11 Takelvdal	-	Beavd. med felles undervisning i 10 uker.
12 Fagerlidal	-	Hver avd. 1 klasse med 10 ukers skoletid.
13 Fosli	-	Det samme
14 Bakkehaug	-	Det samme
15 Nør dmo	=	Det samme
16 Kirkesdalen	-	Det samme.
Skjeggesnes	-	som skal omfatte de nævnevende Nergårds og Bjerkeng kretser 2-delt med 12 skoleuker hver.
Dividalen	-	som før Begger avd. 1 klasse med 12 uker - felles undervisning.
Rostadalen	-	Det samme.

Det var misnøye med kretsindelingen i de kretsene som nå var blitt opprettet ved sammenslåing, Sommerbakken, Leirbekkmo, Nergård og Bjerkeng, men skolestyret holdt på sitt og fikk ordningen approbert av de höyere myndigheter. Men anken fra Bjerkeng krets ble gjentatt i skarpe ordelag (møte 5.3. 1891) Og i møte 28. april 1891 vedtok herredsstyret å frafall sin tidligere (i møte 14.1.91) beslutning om sammenslåing av de to kretsene. Nergård fikk fellesskole med 12 ukers skoletid, og Bjerkeng 2-delt med 10 uker på hver avdeling.

Herredet ble inndelt i 12 lærerposter, 10 for storskolen og 2 småskoleposter. Nesten alle lærerne måtte ta undervisningen i to kretser, som nært riktig nok ble forsøkt ordnet slik at hver lærer fikk kretser som lå så nært hverandre som mulig. (møte 30.5.1891.)

III Lærerne kunne i 1895 uttale at ~~intet~~ Selv om det var de som ennå så med uvilje på de nye fagene som historie, geografi og tegning, og mente at det i allfall var unødvendig at jentene lærte slikt, var likevel en voksende erkjennelse av skolens ~~utdanning~~ ~~utbygning~~ nødvendighet og gavnlighet. Også skolesøkningen syntes å bli bedre. Fremdeles ~~var~~ mangel på lærebøker visse hindringer i veien for undervisningen. Det ble samtidig betont at man gjørne ~~et~~ et nærmere samarbeid mellom lærer tilsvart En viss forsiktighet når det gjaldt bevilgninger til foreldre.

I skolevesenet, var nok i noen grad forårsaket av kommunens økonomi og de sparsomme skatteinntekter. Statens ~~til~~ var en nødvendig forutsetning for å holde en standard som skolelovene forutsatte. Men ~~det~~ ~~er~~ ~~en~~ ~~en~~ ~~en~~ Lærerlønningene ble gjerne holdt på det lovbemidlede lavmål. Også amtskommunen var innstilt på det. Da Stiftsdireksjonen i 1872 hadde foreslatt å heve lavmålet fra 2 spd. til 2 spd. 30 sk. pr. uke, ble det ~~avslått~~ av et enstemmig amtsforsamling. I mange år ~~var~~ var fredeles mannskap. ~~Præst~~ ~~til~~ ~~skoleloven~~ ~~var~~ ~~løn-~~ ~~nen~~ ~~2~~ ~~spd.~~ fra 1877 8 kroner. I 1890 ble lønnen i storskolen satt til 13 kr. pr. uke, i småskolen til 10 kr. pr. uke. Det var faktisk litt over lovens lavmål. Men da det tre år senere ble spørsmål om man skulle gå over til avlønning etter den nye skoleloven, besluttet herredsstyret enstemmig fremdeles å følge den gamle lov, da man ellers måtte sette opp budsjetten med ~~med~~ 200 kroner, kolen hver nesten an- ler tet seg

II Lærerlønningene var i det hele - etter at skoleloven av 1889 var kommet - ~~gjennemtanke~~ årsak til langvarige avisfeider, med bitre og satiriske innlegg både fra dem som syntes de var alt for høye og ffa lærere som fant ut at nå kunne bygdepolitiet holde skole og lønninger nede. De slå seg opp på ~~stift~~ ~~biskop~~, og lærerne, som før hadde måttet bukke for Prest og biskop, måtte nå gjøre det "for hvert medlem av tilsynskommisjonen" av skolestyret, herredsstyret, og hvilke andre du skal bøye deg for, vil du vel snart erfare", som det het i et innlegg.

Som en av de større utgiftene i kommunebudsjettet skulle lærerlønningene også i Målselv bli årsak til politisk strid - som vi senere skal se. Men ellers synes det som det har hersket et godt forhold mellom bygda lærere og den øvrige befolkning. ~~Det~~ Da skolestyrets daværende formann, sognepræst Celius, i 1895 oppfordret medlemmene av skolestyret til å gi en uttalelse om lærerne, het det "at man kunne uttale seg med særdeles anerkjennelse om deres liv og ferd og forhold i det hele, likesom deres arbeid i skolen fantes særdeles tilfredsstillende".

Fra lærerne side ble det også gitt uttrykk for at der hersket et godt forhold ~~med~~ mellom skolen og befolkningen.

Etter antall elever ble herredets folkeskoler ordnet slik :

- I. Skolene i Rønfjell, Takelvdal, Divildalens og Rostadalens kretser hadde felles undervisning for begge avdelinger og en årlig undervisningstid av 12 uker.
- II. Skolene i Målsnes, Luneboggs, Fagerfjells, Storjords, Fagerlidals, Fosslis, Bakkehangs, Kirkedalen og Nordmo kretser med en klasse for hver avdeling og 10 ukers undervisningstid for hver klasse.
- III. Skolene i Sommerbakken og Skjeggernes kretser med en klasse for hver avdeling og 12 ukers undervisningstid for hver klasse.
- IV. Skolene i Leirbekkmø og Moens kretser med en klasse for småskolen og to klasser for annex avdeling og 12 ukers undervisningstid for hver klasse.

IV

hadde den lærerstab
I siste fjerdedel av 1800-tallet fikk Målselv en lærerstab som nesten uten unntakelse ble boende i bygda og virkelig ble hjemmehørende her, enda de aller fleste var fra andre bygder og fra andre kanter av landet. Enda det var smått med lærergårder og lærerjorder, ble de aller fleste ikke bare lærere, men også gårdsbrukere, og de fleste giftet seg med jenter fra bygda.

Senior blant dem var Peder Mortensen Lilleeng f. i Tynset i 1840, men vokste opp på Melhus i Bardu. Han ble dimittert fra Tromsø seminar i 1862. I 1863 ble han tilsatt som lærer i Målselv og hadde sitt virke her i hele 50 år. 5. august 1870 ble han beskikket som kirkesanger i hovedsognet. Han sluttet som lærer i 1912, men fortsatte ennå en tid som kirkesanger. I over 20 år var han lærernes representant i skolestyret og tidvis formann her. Han var også formann i ligningskommisjonen, forlikskommisjonen m. v. Han døde i 1918.

Andr. B. Olsen f. i Velfjord 1844, uteksaminert fra Tromsø seminar 1866 og samme år tilsatt som lærer i Øverbygd, ansatt som kirkesanger her i 1870 og fungerte som lærer og kirkesanger til sin død i 1910.

Følgende lærere ble fastboende i Målselv : Andreas A. Bakke f. 1852 i Jarfjord, med farsslekt fra Alvdal, dimittert fra Tromsø seminar 1872, lærer i Målselv 1873-1923. Jakob R. Sandnes f. 18.. i dimittert fra ansatt 1879, Ole Uhlen f. i Skjåk 1856, ansatt 1882 - 1925. Lærer K. Aarøen f. 1860 i Eid i

Nordfjord , dim. fra Volda lærerskole 1877 ~~xxxxx~~ og Tromsø seminar 1882
? 1883-1930, Søren Stensland f. 1866 i Trondenes dim. fra Tromsø ~~seminar~~
1890 , 1895 - 1936. Edvard Vilh. Kiil f. 1862 i Lyngen , dim. fra
Tromsø seminar 1886 , 1890-1927. Anders M. Ellevold f. 1872 i Målselv
dim. fra Tromsø seminar 1895, 1895-19... . ~~ExxixxxixxxixxNjukunifjørax~~
~~xx1860xdimxxxxxxixx~~ Daniel Iver Lie f. i Ulstein på Sunnmøre 1860, dim.
fra Tromsø seminar 1882 , lærer og kirkesanger i Øverbygd 1910 - .